

KÜRE DAĞLARI MİLLİ PARKI KÖY TASARIM REHBERLERİ (BARTIN BÖLÜMÜ)

Bartın 2015

Bartın Üniversitesi Yayınları No : 20
Orman Fakültesi Yayınları No : 10

KÜRE DAĞLARI MİLLİ PARKI KÖY TASARIM REHBERLERİ (BARTIN BÖLÜMÜ)

YAZARLAR

Yrd. Doç. Dr. Sevgi GÖRMÜŞ
Prof. Dr. Erdoğan ATMIŞ
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ARTAR
Yrd. Doç. Dr. Nuri Kaan ÖZKAZANÇ
Yrd. Doç. Dr. Hikmet Batuhan GÜNŞEN
Araş. Gör. Serhat CENGİZ
Orman Müh. Serpil TEKEBAŞ

Bartın 2015

Bu kitap Bartın Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 03/06/2015 tarih ve 2015/08 nolu kararı ile basılmıştır

© **Copyright**

Bu eserin tüm yayın hakları Bartın Üniversitesi Rektörlüğü'ne aittir. Rektörlüğün yazılı izni olmadan kitabın tümünün ya da bir kısmının elektronik, mekanik veya fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Bu Proje, 2014 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Kapsamında Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından desteklenmektedir.

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı Mali Destek Programları kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı ve/veya Kalkınma Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi ve Küre Dağları Milli Parkı Müdürlüğü'ne aittir.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Küre Dağları Milli Parkı köy tasarım rehberleri (Bartın bölümü) / Sevgi Görmüş...[ve başkaları]. – Bartın: Bartın Üniversitesi, 2015.

x, 234 s.

ISBN: 978-605-9895-05-7

1. Milli Parklar 2. Köy kalkınması 3. Peyzaj tasarımı

Baskı

Mutlu Basım Yayın
Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi C-Blok No.263 - 264
Topkapı - Zeytinburnu / İSTANBUL

Yazarlar : Yrd. Doç. Dr. Sevgi GÖRMÜŞ
Prof. Dr. Erdoğan ATMIŞ
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ARTAR
Yrd. Doç. Dr. Nuri Kaan ÖZKAZANÇ
Yrd. Doç. Dr. Hikmet Batuhan GÜNŞEN
Araş. Gör. Serhat CENGİZ
Orman Müh. Serpil TEKEBAŞ

Proje Ekibi : Yrd. Doç. Dr. Sevgi GÖRMÜŞ (Proje Yürütücüsü)
Prof. Dr. Erdoğan ATMIŞ (Proje Koordinatörü)
Yrd. Doç. Mustafa ARTAR (Proje Koordinatörü)
Yrd. Doç. Dr. Nuri Kaan ÖZKAZANÇ
Yrd. Doç. Dr. Hikmet Batuhan GÜNŞEN
Ahat DELİORMAN (Milli Park Müdür V.)
Serpil TEKEBAŞ (Milli Park Mühendisi)
Araş. Gör. Serhat CENGİZ
Peyzaj Mimarı A. Süha KARAYILMAZLAR (Y.L. Öğrencisi)

Proje Sürecinde Katkıda Bulunanlar : Uzman Yıldırım LİSE
Uzman Ferdi AKARSU
Harita Mühendisi Erdem KOÇ
Peyzaj Mimarı İrfan NAS
Peyzaj Mimarı Gizem ÖZDEMİR
Orman Mühendisi Fatma ÇİNİS
Peyzaj Mimarı Özge Nur TOKLU
Peyzaj Mimarı Ömer Can ATAKUL
Mimar Cemal Selim KARAKAŞ

Projenin Adı: TR81/14/Sosyal/0051 Küre Dağları Milli Parkı Bartın Bölümü'nde Ekoturizm Potansiyeli Belirlenerek Köy Tasarım Rehberlerinin Üretilmesi

Projeyi Destekleyen Kurum : Kalkınma Bakanlığı, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
Proje Sahibi Kurum : Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi
Proje Ortağı Kurum : Küre Dağları Milli Parkı Müdürlüğü
Yürütücü Kuruluş : Bartın Üniversitesi
Proje Sahibi Kurum Yetkilisi : Prof. Dr. Selman KARAYILMAZLAR (Dekan)
Proje Ortağı Kurum Yetkilisi : Ahat DELİORMAN (KDMP Müdür V.)

Baskı Adedi : 1000 adet
ISBN : 978-605-9895-05-7

Kitap dizgi : N.K. Özkazanç
Kapak tasarımı : S. Görmüş
Fotoğraflar : H.B.Günşen, N.K.Özkazanç, S. Görmüş, M. Artar, S.Tekebaş

TEŞEKKÜR

Bu projenin gerçekleştirildiği süre içinde gösterdikleri yakın ilgi için Bartın Valisi Sayın Seyfettin Azizođlu ve Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Ramazan Kaplan'a sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Projenin uygulaması sırasında desteklerini esirgemeyen Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Selman Karayılmazlar ile Küre Dağları Milli Parkı Müdürü Sayın Ahat Deliorman'a;

Amasra-Ulus-Kurucaşile kaymakamları ile belediye başkanlarına, başta Ahmet Kubilay Çağlı ve Mete Kaan Namal olmak üzere Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) yönetici ve çalışanlarına, Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10. Bölge Müdürlüğü çalışanlarına, Küre Dağları Milli Park Müdürlüğü personeline, köy ziyaretleri sırasında ilgi ve desteklerini esirgemeyen köy muhtarlarına, görüşme ve toplantılarımıza katılan yöre insanlarına, alan çalışmalarında görüşlerinden yararlandığımız sivil toplum kuruluşu temsilci ve üyelerine;

Proje çalışmalarına uzman olarak katkıları için Yıldıray Lise ve Ferdi Akarsu ile yüksek lisans öğrencilerimize, proje süresinde gerçekleştirmiş olduğumuz seminer için başta ECNC Kapasite Geliştirme Sorumlusu Ayşegül Çil ve Peter van der Goot olmak üzere Avrupa Doğa Koruma Merkezi (European Centre for Nature Conservation-ECNC) yönetici ve çalışanlarına, İtalya Majella Milli Parkı ziyaretimizde rehberliği ile projemize katkı sunan Paola Di Martino, çevirmen Sylvia Federico ve Majella Milli Parkı yönetici ve çalışanlarına, köy tasarım rehberleri seminerleri katılımcılarına;

Teşekkürü borç biliriz.

Yazım Ekibi

ÖNSÖZ

Ekoturizm doğa koruma ve kırsal kalkınmanın sağlanabilmesi için başvurulacak önemli alternatiflerden biridir. Ekoturizmin gelişmesi için öncelikle yörenin ekoturizm potansiyelini ortaya çıkaracak ve kırsal yoksulluk problemlerine çözüm üretecek araştırmalara gereksinim vardır. Bu kitap, Küre Dağları Milli Parkı çevresindeki köylerin ekoturizm potansiyelini ortaya çıkarmak için yürütülmüş olan Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) destekli "Küre Dağları Milli Parkı Bartın Bölümünde Ekoturizm Potansiyeli Belirlenerek Köy Tasarım Rehberlerinin Üretilmesi" başlıklı projesinin önemli çıktılarında biri olarak hazırlanmıştır.

Projenin çıktıları arasında bulunan "Köy Tasarım Rehberleri" ve "Köy Eylem Planları" ülkemizde ekoturizm aktiviteleri, kırsal sektörlerin çeşitliliği ve kırsal kalkınmanın sağlanmasında yönlendirici olabilecek nitelikte belgelerdir. Avrupa'da uygulanan "Köy Tasarım Rehberleri" yerel otoritenin tasarım ve planlama yaklaşımlarının, bölgesel ve yerel ölçekte olması gerektiğini ortaya koymuştur. Köy tasarım rehberleri, gelişmenin köy yerleşimi ile nasıl uyum içinde gerçekleşeceğini gösteren, genellikle köy halkı tarafından hazırlanan danışma dökümanları olarak tanımlanmaktadır. Küre Dağları Milli Parkı (KDMP) Bartın Bölümü Tampon Bölgesi'nde yer alan köylerin ekoturizm potansiyeli ile köy tasarım ve köy eylem planlarının belirlenmesi, bu köylerde ekonomik iyileşmeye katkı yapmasının yanı sıra halkın planlama çalışmalarına katılımını da teşvik etmektedir. Köylerin kültürel değerlerinin belirlenmesi, köy geleneksel ve mimari özelliklerinin de belirlenmesini sağlamaktadır. Özellikle yöresel ürünlerin tespiti, bir Korunan Alanlar Ağı (PANParks) üyesi olan KDMP'de sertifikasyon işlemlerine ön hazırlık sağlamaktadır. PANParks Avrupa'da korunan alan çevresinde ya da içinde yaşayan halkın kırsal kalkınmasına hizmet ederek, köylülerin ürünlerini sürekli şekilde ve gerçek bedelleriyle pazarlanmasına olanak sağlayan bir sertifikasyon sistemidir.

KDMP Tampon Bölgesi'ndeki kırsal yerleşimlerin/köylerin en önemli sorunu "tek sektörlülük" ve "yoksulluk" tur. Tek sektörlülük ve yoksulluk nedeniyle yerel halk geçimini sürdürebilmek için milli park üzerinde çeşitli baskılara neden olmaktadır. Bu baskılar milli parkın biyolojik çeşitliliği ile doğal ve kültürel değerlerini olumsuz yönde etkilemekte ve yerel halk ile milli park yönetiminden sorumlu kurumlar arasında çatışmalar oluşmaktadır. Bu noktadan hareketle bu çalışmanın ana hedefi; Tampon Bölge'de yaşayan yerel halkın milli park olanaklarından yararlanma yollarını tespit etmek, yararlanmasını engelleyecek mevcut çatışmaları en düşük düzeye indirmek ve böylece milli parkın korunmasına katkı sağlamaktır.

Proje; KDMP'nin PANParks sürecini desteklemek, KDMP Bartın ili Tampon Bölgesi'nde bulunan yöresel ürünlerin tanıtımını yapmak ve ürünlerin değerlendirilmesini sağlamak, yerel halkın yaşam alanlarına dair karar üretmelerini sağlamak ve katılımcı yönetimi desteklemek, Milli Park ile ilgili farkındalığı geliştirmek, bölge için "Ekoturizm Yönetim Modeli" oluşturmak özel amaçlarıyla uygulamaya geçirilmiştir.

Kitabın hazırlanışını gerçekleştiren proje ekibine teşekkür ederim. Çalışmanın değerli öğrencilerimize, akademi çevresine, kamu yönetimine, yöre insanlarına ve iş hayatına yararlı olması dileğiyle...

Prof. Dr. Selman KARAYILMAZLAR
Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Dekanı
Bartın, 2015

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
TABLolar DİZİNİ	x
BÖLÜM 1	
1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	3
1.1 Kırsal Kalkınma.....	3
1.2 Ekoturizm.....	6
1.3 Köy Tasarım Rehberleri	8
BÖLÜM 2	
2. ÇALIŞMA ALANI VE YÖNTEM	15
2.1 Çalışma Alanı	15
2.2 Yöntem	18
BÖLÜM 3	
3. BÖLGE EKOTURİZM OLANAKLARI VE KIRSAL PEYZAJ	25
3.1 Yürüyüş Yolu Uygunluk Analizleri	25
3.2 Peyzaj Karakteri	29
3.3 Ekoturizm Potansiyeli ve Ekoturizm Algısı	52
BÖLÜM 4	
4. KÖY TASARIM REHBERLERİ.....	59
4.1 Bartın Merkez-Arıt Bölgesi.....	59
Alibaş Köyü	62
Arıt Köyü	64
Aydınlar Köyü.....	66
Balat Köyü.....	68

Cöcü Köyü.....	70
Çöpbeş Köyü.....	72
Çukurbük Köyü.....	74
Darıören Köyü	76
Epçiler Köyü	78
Esbey Köyü	80
Fırınlı Köyü.....	82
Gençali Köyü	84
Hasanlar Köyü.....	86
İmamlar Köyü	88
Karaköşeyhler Köyü.....	90
Kayacılar Köyü	92
Kayadibi Köyü	94
Kayadibiçavuş Köyü	96
Kayadibikavlak Köyü	98
Kumaçorak Köyü.....	100
Ören Köyü	102
Sipahiler Köyü	104
Söğütlü Köyü.....	106
Şahin Köyü.....	108
Turanlar Köyü.....	110
Yeniköy	112
Yukarışeyhler Köyü	114
4.2 Ulus Bölgesi.....	116
Abdurrahman Köyü	120
Alıçlı Köyü	122
Alpi Köyü	124
Arpacık Köyü.....	126

Aşağıçamlı Köyü	128
Aşağıçerçi Köyü	130
Aşağıdere Köyü.....	132
Aşağıköy	134
Çerde Köyü	136
Çubukbeli Köyü	138
Dereli Köyü	140
Dörekler Köyü	142
Düzköy	144
Gökpinar Köyü	146
İbrahimderesi Köyü	148
İğneciler Köyü	150
Kadıköy	152
Karahasan Köyü.....	154
Kirazcık Köyü	156
Kozanlı Köyü	158
Köklü Köyü.....	160
Sarıfasıl Köyü.....	162
Şirinler Köyü.....	164
Ulukaya Köyü	166
Yukarıdere Köyü	168
4.3 Kurucaşile Bölgesi	170
Aydoğmuş Köyü	174
Başköy	176
Dizlermezeci Köyü.....	178
İlyasgeçidi Köyü	180
Kaleköy	182
Kapisuyu Köyü	184

Kavaklı Köyü	186
Kömeç Köyü.....	188
Paşalılar Köyü	190
Sarıderesi Köyü.....	192
Yeniköy	194
Ziyaretköy.....	196
4.4 Amasra Bölgesi.....	198
Acarlar Köyü.....	200
Çanakçılar Köyü	202
Şükürler Köyü.....	204
Yukarısal Köyü	206
BÖLÜM 5.	
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	211
5.1. Ekoturizmin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler.....	211
5.2 Peyzaj Karakterinin Korunması ve İyileştirilmesine Yönelik Öneriler	214
KAYNAKLAR	221
EK-1 MAJELLA MİLLİ PARKI TEKNİK İNCELEME RAPORU	224

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Bir yerin peyzaj karakterinin bileşenleri/öğeleri	10
Şekil 2. a,b. Küre Dağları Milli Parkında bölgeleme ve köy yerleşimleri.....	17
Şekil 3. Toplantı çalışmaları	20
Şekil 4. Milli Park tampon bölgesinde manzara seyir noktaları, gününbirlik kullanım alanları, yürüyüş rotaları ve tur güzergâhları.....	26
Şekil 5. UDGP de önerilen YY ve öneri yollar.....	27
Şekil 6. Öneri yolların TG ve YY ile bağlantısı ve zorluk derecesi.....	28
Şekil 7. Çalışma alanındaki köylerin kırsal peyzaj yapısı.....	30
Şekil 8. Çalışma alanındaki köylerde geleneksel mimari örnekleri (Konut mimarisi)	34
Şekil 9. Samanlık ve değirmenler.....	39
Şekil 10. Sokak dokusu.....	40
Şekil 11. Geleneksel dokuyu bozan onarım çalışmaları	42
Şekil 12. Yeni yapılaşmanın geleneksel mimari yapıya ve doğaya uyumsuzluğu	44
Şekil 13. Günlük yaşam ve geçim kaynakları	45
Şekil 14. Çalışma alanındaki köylerde üretilen ürünlere ait örnekler.....	49
Şekil 15. Köylerin ekoturizm potansiyeli	53
Şekil 16. Köy dokularını iyileştirmeye yönelik bazı denemeler.....	215

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. UDGP Yürüyüş Yolları ve Yeni Öneriler.....	28
Tablo 2. Bölgedeki köylerin ekoturizm potansiyeli	52
Tablo 3. Bartın Merkez ve Arıt Bölgesi köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri	60
Tablo 4. Köyler ve ekoturizm için çekici noktalar (Bartın Merkez ve Arıt Bölgesi)	61
Tablo 5. Ulus köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri	116
Tablo 6. Köyler ve ekoturizmi için çekici noktalar (Ulus Bölgesi).....	117
Tablo 7. Kurucaşile köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri.....	170
Tablo 8. Köyler ve ekoturizm için çekici noktalar (Kurucaşile Bölgesi).....	171
Tablo 9. Amasra köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri	198
Tablo 10. Ekoturizm yatırımlarında öncelik sıralarına göre köyler.....	211

BÖLÜM 1- KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Gelişmekte olan ülkelerin pek çoğunda olduğu gibi Türkiye’de de en sık karşılaşılan sorunlardan biri, yerleşim sistemini oluşturan kent, kasaba ve köylerin sayısal olarak fazla olması, düzensiz mekânsal dağılımları (Marin, 2010) ve kırsal peyzaj karakterinin sürdürülemez olmasıdır (Görmüş ve Oğuz 2013).

Düzensiz mekânsal dağılımının ve kırsal peyzaj karakterinin sürdürülememesinin başında kırsal alanlar gelmektedir. Özellikle korunan alan çevresindeki kırsal yerleşimlerdeki düzensiz mekânsal dağılım ve karakter sorunu en çok korunan alanları etkilemektedir (Görmüş ve Oğuz 2010). Bu noktadan hareketle Küre Dağları Milli Parkı çevresindeki köylerin peyzaj karakterinin sorgulanması ve bu konuda önlemlerin alınması için “Küre Dağları Milli Parkı Bartın Bölümü’nde Ekoturizm Potansiyeli Belirlenerek, Köy Tasarım Rehberlerinin Üretilmesi” adlı proje çalışması gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında yapılan çalışmaların kavramsal çerçevesini ortaya koymak için; kırsal kalkınma, ekoturizm, köy tasarım rehberleri kavramlarından kısaca bahsetmek gerekmektedir.

1.1 Kırsal Kalkınma

Kırsal alanlar, insanoğlunun doğa ile etkileştiği alanlardır (Berkowitz, 2000). Bu alanlarda çoğu zaman tarım ve ormancılık ön plandadır. Fakat tarım ve ormancılığın yanı sıra turizm ve el sanatları faaliyetleri de yapılmaktadır. Bu alanlar ekolojik açıdan önemli olmakla birlikte kentli insanların sürekli etkileşim halinde oldukları mekanlardır (Uzunpınar, 2008).

Kırsal alanların varlığının devam ettirilebilmesi ve kırsal toplumun yaşam şartlarının iyileştirilebilmesi için geliştirilen girişimlere kırsal kalkınma denilmektedir (Turhan 2005). Diaror (2008)’a göre kırsal kalkınma, kırsalda yaşayan insanların insanca yaşam koşullarına erişim olanaklarının artırılmasıdır. Kalkınma temelinde değişim taleplerinin desteklenmesi, bireylerin kendi öz güçlerini keşfetmesi, gelir dağılımında adaletin sağlanması, gelirlerinin artması, eğitim, sağlık hizmetlerine ulaşım oranının yükselmesi, doğal kaynakların korunarak kullanılması, zenginliklerin kırsaldaki bireyin hayatına yansması süreçlerinin bütününe kırsal kalkınma denmektedir (Ekin, 2008). Gülçubuk (2006) ise kırsal kalkınmayı “küçük toplulukların içinde buldukları ekonomik, toplumsal, kültürel koşulları iyileştirmek amacıyla giriştikleri çabaların devletin bu konudaki çabalarıyla birleştirilmesi, bu toplulukların ulusun tümüyle kaynaştırılması ve ulusal kalkınma çabalarına katkıda bulunmalarının sağlanması süreci” olarak tanımlamıştır (Ekin, 2008).

Ülkemizde kırdan kente göç, eskisi kadar hızlı olmasa da halen devam etmektedir. İnsanlar kentsel yaşam ve iş imkânlarına kavuşmak için göç etmektedir. Köyden kente göçen nüfusun

kentteki sosyal yaşam ve işgücü piyasasına uyum sağlayamamaları nedeniyle işsiz kalmaları ya da düşük geliri ve sosyal güvencesiz işlerde çalışmalarını söz konusu olmaktadır. Bu insanlar gelir adaletsizliği nedeniyle sağlıklı konutlarda yaşayamamakta, eğitim ve sağlık imkânlarından yeterince yararlanamamaktadır. Bunun yanında terk edilen kırsal alanlarda da kırsal fakirlik artmakta, doğal kaynaklar verimli şekilde kullanılamamakta, kırsal nüfus eğitim, sağlık vb. birçok hizmetten yararlanamamaktadır.

Dünya nüfusunun %25'den fazlası -tahminen 1,6 milyar insan- yaşamak için orman kaynaklarına bel bağlamaktadır. Bunların hemen hemen 1,2 milyonu oldukça fakir durumdadır (WORLD BANK, 2001). Bu insanlar, iyi yaşam standartları, yeterli ve nitelikli beslenme, sağlıklı barınma, sağlık hizmetlerinden yararlanma, enerji kaynakları, temiz içme suyu, eğitim ve sağlıklı çevre olanaklarından yoksundur. Özellikle kırsal alanlardaki fakirlik oranları, kentsel yerleşimlere göre oldukça yüksektir. Orman içi ve çevresinde yaşayan halkın yoksulluğu çok derin boyutlardadır (FAO, 2006).

Orman köyü, mülki sınırları içinde orman bulunan köylere denilmektedir. Bu köylerde yaşayanlar, ulusal ortalamanın çok altında yaşam standartlarına sahip olan, küçük, dağınık ve verimsiz tarım alanlarına sahip, eğitim ve sağlık hizmetleri sınırlı ve işsizlik oranları yüksek topluluklardır (Özden ve Mendeş, 2005). Tüm ülkede kişi başına düşen ortalama yıllık gelir 9333 ABD dolarıyken, orman köylerinde bu oran 400 ABD Dolarına düşmektedir (TCMB, 2008).

2011 yılından önce faaliyet gösteren Orman Köy İlişkiler Genel Müdürlüğü (ORKÖY) Çevre ve Orman Bakanlığı'na bağlı olarak orman köylerinin kalkındırılması amacıyla çalışmış olmasına rağmen bunu yerine getirememiştir. Daha sonra Orman Genel Müdürlüğü'ne bağlı bir daire başkanlığına dönüştürülen ORKÖY kalkınma potansiyelini belirleyecek kaynakları orman köylerine aktaramamıştır. Bu amacı gerçekleştirebilmek için iyi örgütlenmiş bir organizasyon yapısına ve bireysel çabalardan çok orman köylülerinin katılımının sağlandığı bir organizasyona gereksinim vardır (Atmış ve ark., 2009).

Kırsal kesimde, tarım sektörünün geliştirilmesinin yanı sıra, kırsal nüfusun gelir kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi önemini korumaktadır. Bu kapsamda kırsal kalkınma çalışmaları gündeme gelmektedir. 1980'lerde yoksulluğun hafifletilmesi, 1990'larda yoksulluğun azaltılması şeklinde kullanılırken, 2000'lere gelindiğinde, yoksulluğun ortadan kaldırılması için başvuru kırsal kalkınma kavramı; kırsal alanlarda yaşayan insanların sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan yapısını değiştirecek biçimde üretim, gelir ve refah düzeylerinin geliştirilmesi, dengesizliklerin giderilmesi, kentsel alanlarda mevcut fiziksel ve toplumsal alt yapının kırsal alanlarda da oluşturulması, tarımsal ürünlerin daha iyi

değerlendirilmesi yönündeki süreçler ile etkinlik ve örgütlenmeleri ifade etmektedir (Giray ve ark., 2004; Özdemir, 2012).

Kırsal kalkınma konusunda uluslararası ve ulusal düzeyde ortak bir çerçeve oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu çalışmaların odağını tarım ve orman sektörünün güçlendirilmesi, kırsal alanların rekabet gücünün artırılması ve çevrenin ve kırsal mirasın korunması oluşturmaktadır.

Dünya Bankası, kendi uygulamalarına yönelik olarak, “Yeni Kırsal Kalkınma Stratejisi” ni belirlemiştir. Yoksulluğun azaltılmasının hedeflendiği stratejide (Giray ve ark., 2004);

- Kırsal alanda yaşayanların da en az kentsel alanlarda yaşayanlar düzeyinde bir yaşam standardı ve kalitesine sahip olduğu,
- Kırsal toplumların, yoksullar da dahil olmak üzere tüm yaşayanlarına eşit ekonomik fırsatların sunulduğu,
- Kırsal alanların yaşamak ve çalışmak için sürdürülebilir ve çekici olduğu,
- Kırsal alanların mevcut ekonomik, sosyal, kültürel, çevresel ve teknolojik değişikliklere adapte olabildiği ve
- Her türlü nedenden kaynaklanan zayıflıkların azaldığı bir kırsal yaşam vizyonu ortaya konmuştur.

Avrupa Birliği'nin önem verdiği kırsal kalkınma politikası ilkeleri ise şunlardır (Giray ve ark., 2004):

- Tarımın çok fonksiyonluluğu.
- Kırsal ekonomilere çok sektörlü ve entegre yaklaşım geliştirilmesi: Yeni gelir kaynakları yaratılması, istihdam sağlanması ve kırsal mirasın korunması.
- Kırsal kalkınmaya yönlendirilen yardımlarda esneklik: Yerinden yönetim ve bölgesel, yerel yetkililerle danışma ve ortaklık.
- Şeffaflık: Programların hazırlanmasında ve yönetilmesinde şeffaflık, mevzuata kolay ulaşım ve basitliktir.

Avrupa Birliği'nde bu ilkeler ışığında şu amaçlara ulaşılmak istenmektedir:

- Tarım ve orman sektörünün güçlendirilmesi,
- Kırsal alanların rekabet gücünün artırılması,
- Çevrenin ve kırsal mirasın korunması.

AB boyutunda kırsal kalkınma kavramının uzun yıllar tarım odaklı olarak algılandığı ve özellikle Macsharry Reformu ve Gündem 2000 sonrasında önem kazanan AB'nin Ortak Tarım Politikası (OTP) reformları kapsamında, kırsal kalkınma vurgusunun giderek belirginlik kazandığı görülmektedir.

Türkiye'de 2014-2018 yıllarını kapsayan 10. Kalkınma Planı'nda kırsal kalkınma politikasının temel hedefi; kırsal toplumun iş ve yaşam koşullarının bulunduğu yörede iyileştirilmesidir. Kırsal politikanın genel çerçevesini ise; kırsal ekonominin ve istihdamın güçlendirilmesi, insan kaynaklarının geliştirilmesi ve yoksulluğun azaltılması, sosyal ve fiziki altyapının iyileştirilmesi ile çevre ve doğal kaynakların korunması oluşturmaktadır (Anonim, 2013).

Ulusal ve uluslararası düzeyde farklı ölçeklerde sürdürülen kırsal kalkınma politikalarının ortak yanı; kırsal toplulukların iş ve yaşam koşullarının bulunduğu yerde iyileştirilmesidir. Bunun için de çevre ve doğal kaynakların korunmasına ve istihdamın artırılmasına hizmet edecek ekoturizm çalışmalarının yaygınlaştırılması öncelikli hedef olarak seçilmektedir.

1.2 Ekoturizm

6

“Ekonomik yönden verimli, toplumsal yönden sorumlu ve doğal çevrenin kullanımı açısından bilinçli bir turizm ...” olarak nitelendirilen ekoturizmin çıkış noktası; “Turizmin ekonomik temeline zarar vermeden, çevre üzerindeki etkisini en aza indirmektir.”(Tekin, 1991; Inceoğlu ve Aysu, 1992; Atmış, 1994).

Yumuşak turizm, yeşil seyahat, doğaya dayalı turizm, çevreyle dost turizm, alternatif turizm, sorumlu turizm vb. isimlerle de anılan ekoturizmle ilgili olarak oluşturulan ilk araştırma grubu 1987 yılında Berlin'de yapılan Uluslararası Turizm Fuarı'nda çalışmalarına başlamıştır. Bu grup 1988 yılında turizmin neden olduğu ekonomik, sosyal ve ekolojik sorunlara dikkat çekerek, ekoturizm kavramının gelişmesine yönelik ilke ve öneriler belirlemişlerdir (Güleç, 1992).

“Ekolojik temelli” bir turizm etkinliği olarak bilinen ekoturizm; “Doğal ve kültürel değerlerin korunmasını amaçlayan, insanların bu değerleri işlevleriyle tanımalarını sağlayacak tanıtım ve eğitim faaliyetlerine yer veren, büyük grup aktiviteleri yerine küçük ve bireysel aktiviteleri özendirilen etkinlikleri içeren bir turizm türüdür (Simpson, 1993). Ekoturizm; Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN) tarafından; “Daha az bozulmuş olanların tercih edildiği, geçmişteki ve günümüzdeki kültürel özelliklerle beraber yabani bitki ve hayvanların, manzara güzelliklerinin zevk alınarak izlendiği, alanın sahip olduğu doğal ve kültürel kaynakların korunması ve geliştirilmesinin desteklendiği bir turizm türü” olarak tanımlanmaktadır (Cobb, 1992).

Wight (1993) ise, ekoturizm için; “yerel değerlere saygılı olmak ve ekosistem korumasına katkı yapmak koşuluyla, doğa seyahatlerinden oluşan deneyimleri teşvik eden ve aydınlatan bir turizm türüdür” tanımını yapmıştır. Wight (1993) ekoturizmi, sürdürülebilir turizmin bir formu olarak, doğa turizmi, kültürel turizm ve macera turizminin kesişiminde yer alan bir turizm türü şeklinde değerlendirmiştir. Bu tanımlara göre ekoturizm; doğada gerçekleştirilmekten öte, doğa korumaya aktif katkı yapan bir turizm etkinliğidir (Kuvan, 2012). Kimmel (1999) de, ekoturizmi çevre eğitiminin önemli bir aracı olarak görerek, doğal ve kültürel değerlerin anlaşılması ve takdir edilmesinin ekoturizmi tanımlayan başlıca özellik olduğunu ileri sürmüştür.

2002 yılında Kanada'nın Quebec kentinde yapılan Dünya Ekoturizm Zirvesinde ekoturizmin ayırt edici nitelikleri şu şekilde sıralanmıştır (Kuvan, 2012):

- Doğal ve kültürel mirasın korunmasına aktif katkı,
- Yöre halkının refahına katkı ve planlama, gelişme ve işletme aşamalarına yöre halkını dahil etme,
- Doğal ve kültürel mirasla ilgili ziyaretçilerin bilgilendirilmesi,
- Küçük gruplarla gerçekleştirilen organize turlara katılanlar yanında bağımsız turistler için de daha iyi olanaklar sunma.

Bir bölgede turizm faaliyetlerinin artması nüfusun ve istihdam olanaklarının artmasına olanak sağlamaktadır (Lazarova, 2010). Ekoturizm gelirlerinin büyük ölçüde yöre insanına döndüğü ve bu insanların daha çok toplumun en yoksul kesimini oluşturan dağ ve orman köylüleri oldukları bilinmektedir. Üstelik ekoturizm gelirlerinin bir kısmı da doğal değerlerin korunması ve geleneksel kültürlerin yaşatılmasında kullanılmaktadır (Türker ve Çetinkaya, 2009). Quebec Zirvesi'nde, ekoturizmin ayırt edici nitelikleri arasında sayılan yöre halkının yaşam standartlarını yükseltme özelliği üzerinde önemle durulmuştur. Yöre halkı, ekoturizm etkinlikleri sırasında gelen ziyaretçilere yöresel tarımsal ürünlerin yanı sıra el sanatlarıyla ilgili ürünlerini sunma fırsatı yakalamakta, korunan alanların yönetimiyle ilgili çalışmalara katılabilmekte, yerel rehberlik ve pansiyon işletmeciliği yaparak gelirlerini arttırabilmektedir.

Ekoturizm türleri şunlardır (Erdoğan, 2003):

- Yayla turizmi
- Kuş gözlemciliği
- Foto safari
- Yaban hayatı gözlemciliği
- Sportif olta balıkçılığı
- Bisiklet turizmi
- Balon turizmi
- Sualtı dalış
- Tarım ve çiftlik turizmi
- Av turizmi
- Botanik turizmi
- Kamp karavan turizmi
- Mağara turizmi
- Trekking
- Dağcılık
- Akarsu turizmi
- Yamaç paraşütü
- Atlı doğa yürüyüşü

1.3 Köy Tasarım Rehberleri

İngiliz Kırsal Kalkınma Ajansı tarafından 1996 yılında köy tasarım raporları kavramı gündeme getirilmiş ve bu konuda pek çok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların hedefi kırsal peyzajların karakterinin korunması için köylerin ve kasabaların peyzaj karakterlerinin analiz edilerek tanımlanması ve bu karakterin sürdürülebilirliği için rehberler hazırlanmasıdır. Köy tasarım rehberleri olarak isimlendirilen bu rehberlerin, planlama sisteminin içerisinde yer alması ve kırsal alan planlama kararlarında yönlendirici olması sağlanmıştır. Yerel ölçekte yapılacak planlama ve tasarım çalışmalarını yönlendiren köy tasarım rehberlerinin hazırlanması sürecinde uzman görüşlerinin yanı sıra alanın potansiyeli, toplumun ilgisi ve toplumun katılımı önemsenen temel gerekliliklerden bazılarıdır.

Köy tasarım rehberleri kırsal alanların sürdürülebilir kalkınmasına hizmet etmektedir. Sürdürülebilir kalkınmanın günümüzde ve gelecekte herkes için iyi yaşam koşullarını garantiye almakla ilgili olduğu düşünüldüğünde köy tasarım rehberlerinin önemi daha net anlaşılmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma, sosyal, ekonomik ve çevresel konuları ve etkileri uzun dönemde değerlendirerek dengeli bir yaklaşımla entegrasyonunu öngörürken, köy tasarım rehberleri bu öngörüye katkı sağlayacak ilkeleri saptamaya yardımcı olmaktadır. Bu rehberler ülkelerin planlama sistemlerinde yer alarak sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarla bölgenin fiziksel karakterine göre köylerin gelişmesine katkı sağlamaktadırlar.

Kırsal alanlar bozulmamış doğası ve kendine özgü kimliği olan yerlerdir. Köy tasarım rehberleri kırsal yerleşmelerdeki mevcut kimliği korumak ve yapılaşmayı kontrol altında tutmak için kullanılan önemli araçlardan biridir (Eminağaoğlu ve Çevik 2006). Köyler kendisini çevreleyen kırsal alanla birlikte değerlendirerek, peyzaj karakteri, peyzaj yapısı, yerleşim biçimi ve yapıların özellikleri olmak üzere üç aşamada analiz edilerek tanımlanmaktadır (Countryside Comision, 1996).

Yerel farklılıkları koruma ve iyileştirme mekanizması olarak sunulan Köy tasarım rehberlerinin temel analizlerini “Peyzaj Karakter Analizi” oluşturmaktadır.

Peyzaj karakter kavramı Avrupa Peyzaj Sözleşmesi ile birlikte Türkiye'nin gündemine 2007 yılında girmiştir (Görmüş 2013). Türkiye'de ulusal mevzuatta yasal bir bağlayıcılığı bulunmamasına rağmen Avrupa Birliği'ne üye ve aday ülkeler için önemli bir belgedir. Belgede her ülkenin kendi coğrafyasının peyzaj karakterini belirleme, izleme ve yönetme önerisi yer almaktadır. Bu öneri ile doğal, kültürel ve sosyal yapıların ve öğelerinin korunması ve geleceğe aktarılmasının önemi ve yöntemi vurgulanmaktadır.

Avrupa Peyzaj Sözleşmesi ve Köy Tasarım Rehberlerinde vurgulanan peyzaj kavramlarına ilişkin çeşitli tanımlar yapılmakta ve bu kapsamda peyzaj karakterinin bileşenleri belirlenmektedir.

Peyzajın doğa ve insan kaynaklı mekânsal etkilerin yarattığı desenlerin mozaiği olduğunu ifade edilmektedir. Brabyn'a (2005) göre peyzaj, alan ya da yer üzerinde bulunan tüm kombinasyonları içermektedir (Görmüş 2012). Farina (2010) peyzajın "gerçek dünyanın bir parçası" olduğunu belirtirken, Avrupa Peyzaj Sözleşmesi'nde (APS) (2001) peyzaj kavramı; "insanlar tarafından algılandığı şekliyle, karakteri doğal ve/veya insani unsurların eyleminin ve etkileşiminin sonucu oluşan bir alan" olarak tanımlanmaktadır (Görmüş, 2012).

Bu tanımlardan hareketle köy tasarım rehberleri kapsamında analizi yapılacak olan peyzaj görsel olarak algılanan bir çerçeve, peyzaj karakteri ise insan ve yer arasındaki ilişkinin yansıması olarak değerlendirilebilir. Daha açık bir ifade ile peyzaj karakteri insan ve yer arasındaki ilişkinin sonucunda oluşan yerin duyusudur. Bu yansıda hem kültürel hem de doğal öğeler bulunduğuna göre kırsal yerleşimlerde peyzaj karakterinin bileşenleri/öğeleri Şekil 1'deki gibi belirlenebilir. Kırsal yerleşimlerdeki peyzaj karakter analizini bu öğelerin birbiriyle etkileşim biçimlerinin insan algısında oluşturduğu kolektif his olarak tanımlamak mümkündür.

Şekil 1. Bir yerin peyzaj karakterinin bileşenleri/öğeleri (Guise, 2005'den geliştirilerek)

Avrupa ülkelerinde kırsal alanların gelişiminde köy tasarım rehberleri, köy tasarım rehberleri geliştirilmesinde de, peyzaj karakter analizi kullanılmaktadır. İngiltere'de Kırsal Alan Ajansı tarafından hazırlanan köy tasarım rehberlerindeki temel prensip; bölge halkı ile iletişim kurularak yaşanılabilir kişisel mekânlar oluşturmaktır. Rehber çalışmalarında yöresel farklılıklardan kaynaklanan yerleşme karakterlerini belirlemek için bazı kriterler kullanılmıştır. Bu kriterler; tasarım prensiplerini belirlemede yardımcı olan peyzajın konumu, silüet, yerleşmenin fiziksel yapısı, yapılar, yerel/doğal malzemeler, alanlar ve sınırlardır. Doğal çevre elemanlarından iklim, bitki örtüsü, arazi yapısı, jeoloji, su kaynakları da kırsal alanlar için önemli kriterler olarak kabul edilmiştir. (Eminağaoğlu ve Çevik 2006). İngiliz Kırsal Alan Ajansı köy tasarım rehberlerini bir hükümet politikası olarak kabul etmiştir. 1996'da İngiliz Hükümeti resmi olarak köy tasarım rehberleri ifadesi (Village design statements) girişimini başlatmıştır. Bu girişimin en önemli amacı çeşitliliği ve farklılığı korumada (geleneksel mimari yapısı gibi) yerel toplulukları cesaretlendirmektir. Bu tür çalışmalarla hem

sürdürülebilir turizm ve tarih hem de yaşam kalitesinin iyileştirilmesi sağlanmak istenmektedir. Bu kapsamda her köyün kendi yaklaşımı doğrultusunda tasarım rehberleri oluşturulmakta ve bu tasarım rehberlerinin ulusal planlama sistemiyle entegrasyonu sağlanmaktadır.

Türkiye Planlama Sisteminde Köy Tasarım Rehberlerinin Yeri ve Gerekliliği

Türkiye’de kırsal yerleşmelere ilişkin yeterli düzeyde tasarım politikaları bulunmamaktadır. Yasal çerçevede, 1924 tarihli 422 sayılı Köy Kanunu’nda, köyün ortasına meydan yapılması, misafirhane ve bir köy odasının yapılması, köy korusunun korunması, evlerin badanalanması, sokakların yapımı gibi köye yönelik bazı düzenleme ilkeleri verilmektedir. Ancak bunlar köyler için yetersiz kalmaktadır (Eminağaoğlu ve Çevik 2006).

Ülkemizde yapılan endüstri, sanayi ve turizm yatırımlarının çoğu doğal kaynakların kullanılmasına yönelik yatırımlardır. Bu yatırımlardan en çok kırsal alanlar etkilenmektedir. Planlama sisteminde kırsal alan planlamasındaki eksiklikler ile birlikte kırsal alanlar üzerindeki etkilerin sosyal ve kültürel boyutları daha da genişleyerek yöreye ait kırsal peyzaj karakterinin bozulmasına neden olmaktadır.

Türkiye’de kırsal peyzaj karakterinin korunamamasının önemli bir nedeni de kırsal yerleşim yapısıdır. Türkiye’de kırsal yerleşmelerin alansal olarak büyük, nüfus olarak düşük olması ve büyük bir bölümünün yüksek ve eğimli alanlarda kurulması nedeniyle bu yerleşimlere teknik ve sosyal altyapı hizmetlerinin verilmesi (Alaca, 2013) güçleşmektedir. Kırsal peyzaj karakterinin bozulmasını hızlandıran etmenler arasında kırsal yerleşimlerde iş imkânlarının azalması, kırdan kente göçün sonucunda kırsal nüfusun yaşlanması, kırsal yerleşme dokusunu koruyacak ilkelerin olmaması, kentlerde kazanılan sermaye ile kırdaki ev sahibi olma isteği ile birlikte köylerde beliren apartmanlar bulunmaktadır.

Türkiye Planlama Sisteminde kırsal yerleşim karakterinin korunması/sürdürülebilirliği ile ilgili herhangi bir kriter 2013 yılına kadar öngörülmemiştir. 3194 sayılı İmar Kanunu’nda kırsal yerleşmelerle ilgili planlama ve tasarım kriterleri 2013 yılında yer almıştır. 12.07.2013 tarih ve 6495 sayılı Kanunun 73. Maddesi ve 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 8/ğ maddesi ile köy tasarım rehberleri Türkiye planlama sistemi içerisine dâhil olmuştur. “...Yerleşme ve yapılaşma özellikleri, mimari doku ve karakteri, gelişme düzey ve potansiyeli açısından önem arz eden köylerde bu özellikleri korumak, geliştirmek ve yaşatmak amacıyla muhtarlık katılımı ile ilgili idarelerce köy tasarım rehberleri hazırlanabilir. Köy tasarım rehberleri ilgili idare meclisi kararı ile onaylanır ve uygulanır”(TBMM, 2015). Bu madde köy tasarım rehberi yapılacak köylerin hangi özelliklere sahip olması gerektiğini, rehberlerin kapsamını ve

amacını, ilgili kurumları ve hangi kurum ya da idare tarafından onaylanacağını açıkça ifade etmektedir.

Maddenin içeriğinin köyün kırsal peyzaj karakterinin korunması ile doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir. Ancak köy tasarım rehberlerinin bir yönetmelik dâhilinde tanımlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Çünkü köy tasarım rehberlerinin hazırlanma amacı (yerleşme ve yapılaşma özellikleri, mimari doku ve karakteri, gelişme düzey ve potansiyeli açısından önem arz eden köylerde bu özellikleri korumak, geliştirmek ve yaşatmak) ülkemizde üst ölçek planlarda ve stratejilerde (Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi 2010-2013) dile getirilmektedir. Bölgesel ve yerel strateji belgelerinde aynı amaçlar tekrarlanmaktadır. Hem kanunda hem de belgelerde dolaylı ya da doğrudan belirtilen köy tasarım rehberlerine Türkiye’de ihtiyaç bulunmaktadır. Çünkü ülkemizde çeşitli uygarlıkların izlerini farklı biçimlerde ve zenginlikte ve coğrafyaya göre farklı yorumlarla görmek hala mümkündür. Günümüze kadar ulaşabilmiş peyzaj değerleri gerek mimari gerekse sosyal yapıda gözlemlenebilmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde köy tasarım rehberlerinin Türkiye peyzajlarına sağlayacağı katkılardan bazıları şu şekilde sıralanabilir:

- Kırsal ekonomiye katkı sağlayarak yerel, bölgesel ve ulusal ekonominin gelişmesine ve yaşam kalitesinin artmasına katkıda bulunur.
- Bir planlama aracı olarak kullanılarak, planlama sisteminde kırsal tasarım rehberlerinin yer almasında altlık sağlayabilir.
- Türkiye peyzajlarının doğal, sosyal ve kültürel zenginliğinin sürdürülebilirliğini sağlayarak bu mozaığın gelecek nesillere aktarılmasına aracılık eder.

Köy tasarım rehberleri kapsamında yapılan peyzaj karakter analizi kırsal yerleşimlerde planlama ve tasarım çalışmalarına sosyal ve kültürel dokunun yansıtılmasının sağlanmasının yanı sıra yapılacak yatırımların kırsal karaktere uyumlu bir şekilde gelişimini yönlendirecek ilkelerin belirlenmesi için de önemlidir.

BÖLÜM 2 - ÇALIŞMA ALANI VE YÖNTEM

2. ÇALIŞMA ALANI VE YÖNTEM

2.1 Çalışma Alanı

Karadeniz Bölgesi'nin batısında, Küre Dağları üzerinde ve Bartın ile Kastamonu il sınırları içinde yer alan Küre Dağları Milli Parkı 07.07.2000 tarihinde Milli Park ilan edilerek koruma altına alınmıştır. 37.753 hektarlık yüzölçümüne sahip Milli Parkın çevresindeki tampon bölge ise 134.366 hektardır.

Doğu-batı doğrultusunda uzanan milli park, yakın çevresi için fiziksel ve sosyal anlamda bir eşik niteliğinde olduğundan sınırları içinde yerleşim yeri bulunmamaktadır. Milli park tampon bölgede Azdavay, Pınarbaşı, Şenpazar, Cide, Kurucaşile, Amasra ve Ulus ilçeleri sınırları içerisinde 123 köyde 20.000'den fazla kişi yaşamaktadır.

Uluslararası ve ulusal öneme sahip olan Küre Dağları Milli Parkı ve tampon bölgesi günümüzde tehlike altındaki "Karadeniz Nemli Karstik Orman" ekosistemlerinin en iyi yabanıl örneklerine sahiptir ve WWF tarafından 1999 yılında belirlenen Avrupa'daki korunması gereken "100 Orman Sıcak Noktası" arasına Türkiye'den alınan 9 korunan alan arasına girmiştir (Lise, 2011). KDMP zengin ekosistem varlığı, bozulmamış doğası, sosyal yapısı, tarihi ve kültürel geçmişiyle ulusal nitelikteki değerinin yanında uluslararası düzeyde de önem taşımaktadır. KDMP, Türkiye'nin 311 Önemli Doğa Alanı'ndan birisidir (UNDP, 2010). Milli Park, WWF tarafından Türkiye'de 122 Önemli Bitki Alanı'ndan biri olarak belirlenmiştir (KDMP, 2012). Ayrıca Dünya Doğayı Koruma Vakfı'na (WWF) göre doğa koruma açısından küresel düzeyde öncelikli 200 ekolojik bölgeden biri olan "Kuzey Anadolu ve Kafkasya Ilıman Kuşak Ormanları" içinde yer almaktadır.

Küre Dağları Milli Parkı, doğal alanlar ile turizm ve rekreasyonel faaliyet alanlarının bütünlüğünün ve planın uygulanabilirliğinin sağlanabilmesi için, doğal yapının korunmuşluk düzeyi, endemizm durumu, ekolojik ve biyolojik açıdan önem derecesi, insan faaliyetleri, doğal afetlerin etkileri ve arazi kullanım desenine göre belirli bölgelere ayrılmıştır. Bölgeleme ile; mutlak koruma bölgesi, hassas koruma bölgesi, sürdürülebilir kullanım bölgesi ve kontrollü kullanım bölgesi belirlenerek, bu alanlara uygun özel plan kararlarının geliştirilmesi, insan faaliyetlerinin tanımlanarak, bölgelere göre sınırlandırılması ve kontrol altına alınması, plan kararlarının uygulanabilirliğinin sağlanması ve yönetsel organizasyonun artırılması amaçlanmıştır.

KDMP kanyonlar ve mağaralar açısından Türkiye'nin en zengin noktalarından biri olarak kabul edilmektedir. Küre Dağlarının olduğu bölge Toros Dağları'ndan sonra Türkiye'nin en önemli ikinci karstik alanı olarak görülmektedir (WWF, 2010; Akbulut ve ark., 2015).

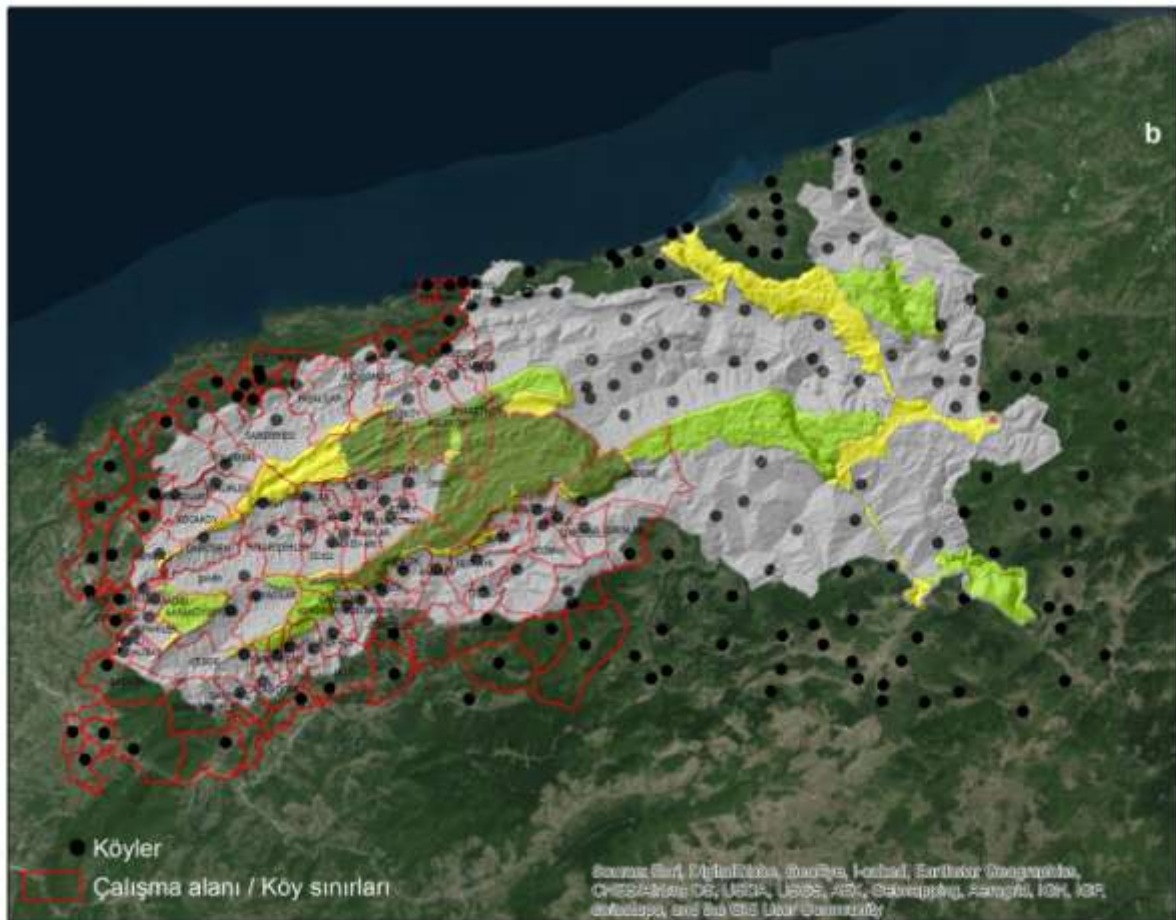
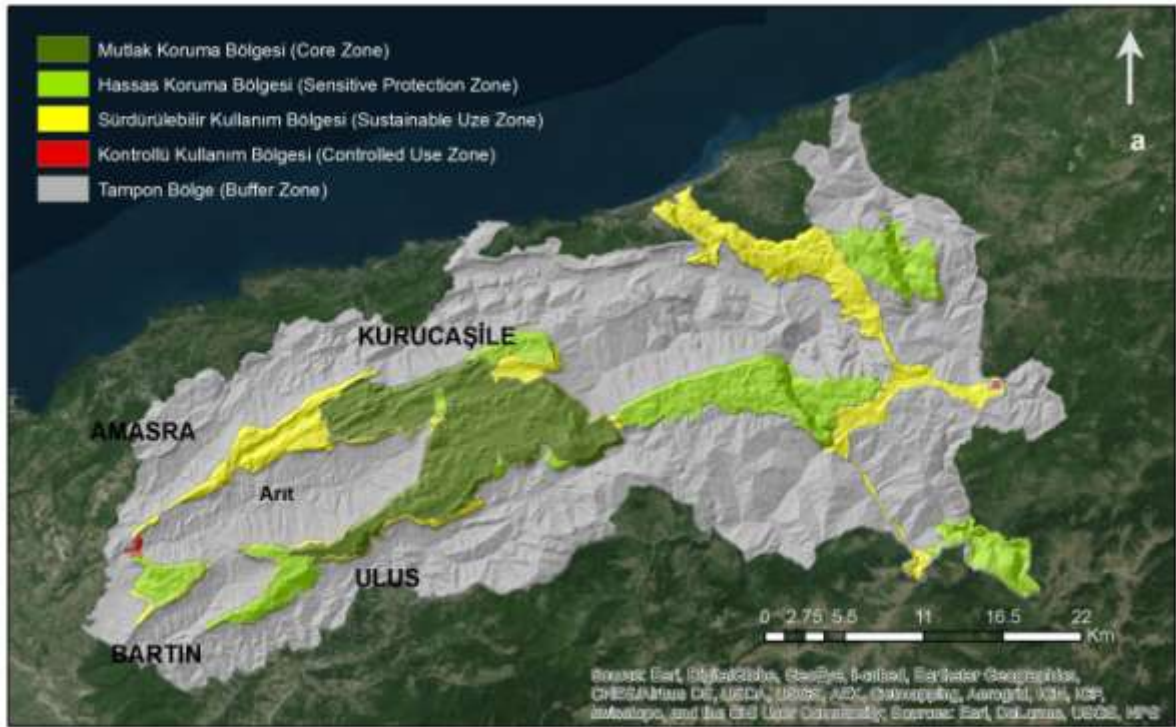
Milli parkın tanımlama gerekçeleri doğal yaşlı ormanlar (Uluslararası önemde), jeolojik oluşumlar (mağaralar, dar vadiler) (Uluslararası önemde), fauna (Uluslararası önemde), flora (Bölgesel önemde), kültür (Bölgesel önemde), rekreasyon ve turizm (Bölgesel önemde) dir. Bu tanımlamaya dayanarak milli park yönetiminin temel iki hedefi biyolojik çeşitliliğin korunması ve peyzajın ve kendine özgü karstik jeomorfolojinin (dar vadiler vs.) korunmasıdır. Milli parkı tehdit eden en önemli unsurlar; milli park çevresindeki yerel halkın yoksulluğu ve yatırımlar nedeniyle park çevresinde artan peyzaj parçalanmalarıdır (Görmüş, 2013).

Açılımı Korunan Alanlar Ağı (Protected Area Network) olan PAN Parks sistemi, korunan alanların yönetiminde kalitenin artırılması ve kırsal kalkınmanın teşvik edilmesini sağlayan bir sertifikasyon sistemidir. PAN Parks Sistemi Avrupa'daki vahşi hayatı, doğayı, kıtanın bozulmamış alanlarını korumak için çalışmaktadır. PAN Parks sertifikasyon sistemine Türkiye'den ilk ve tek dahil olan milli park Küre Dağları Milli Parkı'dır (Atmış, 2009).

Milli park çevresinde 8 ilçeye bağlı olmak üzere 123 köy bulunmaktadır. Köylerin kültürel geçmişlerinin zengin olması bölgenin folklorik açıdan turizm potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Yöresel ürünler, organik gıda pazarı, tarihi evler, çağlayanlar bölgenin turizme konu olabilecek kültürel değerleri içerisinde yer almaktadır. KDMP'nin Bartın merkez Söğütlü Köyü'nde Bilgilendirme Merkezi, Ulus ilçesi Ulukaya Köyü'nde Ziyaretçi Merkezi ve Kastamonu İli'nde Pınarbaşı Ziyaretçi Merkezi bulunmaktadır. Milli park girişleri Bartın tarafında; Kurucaşile (Kapısuyu ve Paşalılar), Merkez (Arıt/Çöme Boğazı), Ulus (Ulukaya ve Aşağıçerçi), Kastamonu tarafında; Pınarbaşı, Azdavay, Şenpazar ve Cide'de bulunmaktadır. Milli park çevresindeki yerleşim birimleri; Azdavay, Pınarbaşı, Ulus, Kurucaşile, Amasra ve Cide ilçeleri ile Bartın merkez ilçedir.

Küre dağları Milli Parkı çevresinde Bartın ve Kastamonu illerine bağlı yerleşimlerde toplam 221.000 kişi yaşamaktadır. Bu nüfusun %30'u kentsel alanlarda, %70'i ise kırsal alanlarda yaşamaktadır (Görmüş, 2012).

KDMP tampon zonunda yer alan köylerin (Şekil 2a,b) toplam nüfusu 1990 yılında 26,693 kişi, 2012 yılında 21.384 kişidir. Tampon bölgedeki köylerin en önemli geçim kaynakları ormancılık, tarım, arıcılık, ahşap işleri, dokuma, odun dışı orman yan ürünlerini toplama ve turizmdir.

Şekil 2. a,b. Küre Dağları Milli Parkında bölgeleme ve köy yerleşimleri

Bu proje kapsamında KDMP'nin Bartın Bölümü'ndeki Tampon Bölgesi'nde yer alan 71 köyde peyzaj karakterine ilişkin çalışmalar yapılmıştır. TÜİK (2014) verilerine göre, Bartın Bölümü'nde yer alan köylerin toplam nüfusu 17.015 kişidir: Bartın-Arıt Bölgesi'ndeki 27 köyde toplam 9069 kişi (bölgedeki ortalama köy nüfusu 336 kişi), Ulus Bölgesi'ndeki 26 köyde toplam 3954 kişi (Ortalama köy nüfusu 152 kişi); Kurucaşile Bölgesi'ndeki 14 köyde toplam 2785 kişi (Ortalama köy nüfusu 199 kişi) ve Amasra Bölgesi'ndeki 4 köyde toplam 1207 kişi (Ortalama köy nüfusu 302 kişi) yaşamaktadır.

2.2 Yöntem

Proje kapsamında yapılan çalışmalar beş başlık altında toplanmaktadır:

- Yürüyüş yolu uygunluk analizleri ve görselleştirme,
- Kırsal peyzaj yapısının belirlenmesi,
- Köy ekoturizm potansiyelinin ve ekoturizm algısının belirlenmesi,
- Bilgilendirme ve köy tasarım rehberleri toplantıları,
- Köy tasarım rehberlerinin geliştirilmesi.

18

Yürüyüş yolu uygunluk analizleri ve görselleştirme: Kırsal peyzaj yapısının belirlenmesi aşamasında oluşturulan köy bilgi anketi, öngörülen ekoturizm aktiviteleri (ulusal, bölgesel ve yerel eylemler), KDMP Yönetim Planı'nda öngörülen aktivitelerin konumları ve köy yerleşimleri Coğrafi Bilgi Sistemleri Arcview 9.1 yazılımı aracılığıyla haritalandırılmıştır. Yürüyüş yolu ve tur güzergâhları için eğim, bakı ve yükseklik temel alınarak uygunluk analizi yapılmıştır.

Kırsal peyzaj yapısının belirlenmesi: Kırsal peyzaj yapısını belirlemek için coğrafik yapı, doğal ve kültürel peyzaj değerleri, altyapı olanakları, sosyo-ekonomik yapı başlıkları kapsamında değişkenler belirlenmiştir. Belirlenen değişkenler ile "köy bilgi anketi" oluşturulmuştur. Arazi çalışmalarında yerel halk ve muhtarlarla yapılan görüşmelerde alınan bilgiler köy bilgi anketlerine aktarılmıştır. Kırsal peyzaj yapısının görselleştirilmesi için aşağıda belirtilen başlıklarda fotoğraf çalışması gerçekleştirilmiştir:

- Topoğrafik yapı, yerleşim tipi, coğrafik düzen
- Genel Görünüm (Genel görünüm fotoğrafları, manzara seyir noktaları)
- Sokak Dokusu (Sokak yapısı, biçimi, genişliği, sokak elemanları, döşeme, duvar vb. dokular)
- Mimari Doku (Ahşap evler, betonarme yapılar, yapı sayısı vb.)
- Üretim yapısı (Sebze ve meyve bahçeleri)
- Günlük yaşam aktiviteleri

- Ortak kamusal alanlar (Köy meydanı, oturma alanları, cami, okul, köy odası, köy çeşmesi vb.)
- Donatı elemanları: oturma elemanları, piknik elemanları, ocak/fırın, gölge elemanları

Köy ekoturizm potansiyelinin ve ekoturizm algısının belirlenmesi: Alan gözlemleri, köy bilgi anketi ve fotoğraf çalışması dikkate alınarak, farklı uzmanlık alanları olan proje ekibi tarafından köylerin ekoturizm potansiyeli değerlendirilmiştir. Değerlendirme her köy için hazırlanan sunumlar irdelenmiş ve karşılıklı görüş bildirilerek köyler puanlandırılmıştır. Puanlama sisteminde Likert ölçeği kullanılmıştır: Buna göre

- 5-4.5: çok iyi,
- 4.4-3,5: iyi,
- 3.4-2.5: orta,
- 2.4-1.5: düşük
- 1.4 ve altı: çok düşük olarak tanımlanmıştır.

Ekoturizm algısı anket çalışmasının içeriği ve örneklemin büyüklüğü: Anket çalışmasında açık ve kapalı uçlu soru sorulmuştur. Soruların çerçevesi şu şekilde oluşturulmuştur: Köyün en temel problemleri, ekonomik kalkınmanın nasıl sağlanabileceği, köyün hangi turizm faaliyeti için daha uygun olduğu, milli park yönetimi ile iletişimin durumu, milli parkın köyde oluşturduğu ya da oluşturabileceği ekoturizm olanaklarının varlığı ve ekoturizm etkinliklerinin alternatif bir geçim kaynağı olabilirliği.

19

Proje alanında yapılan anketin örneklem büyüklüğü (toplam nüfus 14.077)

$n_0 = [(t \times S) / d]^2$ formülünden yararlanılarak tespit edilmiştir.

$n_0 = [(1.96 \times 0.5) / 0.05]^2 = 384.16$

$n = n_0 / [1 + (n_0 - 1) / N]$ $n = 384.16 / [1 + (384.16 - 1) / 14077]$
=374

Anket sonuçlarında sonuç alınamaması olasılığına karşılık anket sayısı 400 olarak düzenlenmiştir ve 400 kişi ile yüz yüze görüşülmüştür.

Bilgilendirme ve köy tasarım rehberleri toplantıları: Alanın kırsal peyzaj yapısı ve ekoturizm potansiyeli ile ilgili ulusal, bölgesel ve yerel strateji ve belgelerinin yanı sıra arazi çalışmalarından elde edilen anket verileri ve fotoğraf çalışmaları değerlendirilerek ilgili paydaşlara aktarılması için "Köy Tasarım Rehberleri Seminerleri" başlığı altında 2015 yılının Şubat ve Mart aylarında yedi adet toplantı düzenlenmiştir. Kamu kurumu temsilcileri, sivil toplum örgütleri ve alan kılavuzları, özel sektör ve turizm işletmecileri ile yapılan

toplantılardan sonra köy halkı ile köy tasarım rehberleri toplantıları yapılmıştır (Şekil 3). Köy toplantılarında ayrıca köy bilgi anketinin doğrulanması, ekoturizm altyapısının varlığı ve nasıl geliştirilebileceğine ilişkin köy muhtarları ile görüşmeler ve anketler yapılmıştır.

Köy Tasarım Rehberleri toplantıları: Çalışma alanında yapılan analizlerin ve görsellerin paylaşılması ve elde edilen verilerin doğruluğunun tespit edilmesi ve eksiklerin tamamlanması için köy halkı ve köy yöneticilerinin katıldığı toplantılar yapılmıştır. Köylerde yapılan toplantılarda ulaşım ve coğrafi yakınlık temel alınarak toplantı merkezleri (Arıt; Ulus Kurucaşile ve Kurucaşile/Dizlermezeci Köyü) belirlenmiştir.

Toplantılarda projenin tanıtımı ve İtalya Majella Milli Parkı'nda yönetim süreci paylaşılmıştır (EK-1) Ayrıca paydaşlara proje kapsamında yapılan çalışmalar aktarılarak görüş ve önerileri alınmıştır. Her bir köy için oluşturulan köy tasarım rehberleri katılımcılarla ve muhtarlarla tartışılmış ve netleştirilmiştir. Bu toplantılarda açıklığa kavuşturulan/netleştirilen bilgiler değerlendirilerek her bir bölgedeki köyler için Köy Tasarım Rehberleri (KTR) oluşturmuştur. Bazı köylerden (Çanakçılar, Şükürler, Acarlar, Yukarısal, Kayadibiçavuş, Hasanören, Şirinler Çayaltı ve Elvanlar) katılımcıların yeterli olmaması nedeniyle sağlıklı veri elde edilemediğinden KTR oluşturulamamıştır.

Şekil 3. Toplantı çalışmaları

Şekil 3. Toplantı çalışmaları (devam ediyor)

Köy tasarım rehberlerinin geliştirilmesi: Köy toplantılarında elde edilen veriler ve bölgede öngörülen ekoturizm aktiviteleri, uygunluk analizleri ve ekoturizm potansiyeli değerlendirilmesi ile bölgedeki kırsal peyzaj yapısının korunması, ekoturizm potansiyelinin geliştirilmesi ve geleneksel yerleşim dokusunun (mimari doku, sokak dokusu vb.) korunması ve/veya geliştirilmesi için köy tasarım rehberleri geliştirilmiştir.

BÖLÜM 3 - BÖLGE EKOTURİZM OLANAKLARI VE KIRSAL PEYZAJ

3. BÖLGE EKOTURİZM OLANAKLARI VE KIRSAL PEYZAJ

3.1 Yürüyüş Yolu Uygunluk Analizleri

2012 yılında hazırlanmış olan Küre Dağları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı (UDGP)'nda milli parkın tampon bölgesinde ekoturizme yönelik olarak yapılacak çalışmalar hakkında öneriler yer almaktadır. Bu planda Milli Park tampon bölgesinde manzara seyir noktaları, günübirlik kullanım alanları, yürüyüş rotaları ve tur güzergâhları belirlenmiştir. UDGP'nda önerilen manzara seyir noktaları (7 adet), günübirlik kullanım alanları ve tur güzergâhlarının bağlantılarını güçlendirmek ve yürüyüş yolu mesafesini arttırmak için proje kapsamında öneri yürüyüş yolları geliştirilmiştir (Şekil 4).

UDGP'de Milli Parkın Bartın Bölümünde Sürdürülebilir kullanım bölgesinde 7 adet Manzara Seyir Noktaları (MSN) önerilmiştir (Şekil 4):

- MSN-1 Yukarı Alıp Mahallesi Manzara Seyir Noktası,
- MSN-2 Otuz iki Dönemeç Manzara Seyir Noktası,
- MSN-3 Büyükkapaklı Manzara Seyir Noktası,
- MSN-4 Söğütlü Köyü Manzara Seyir Noktası,
- MSN-5 Çamlıdere Manzara Seyir Noktası,
- MSN-6 Kemerli Mağarası Deliklikaya Tepe Manzara Seyir Noktası,
- MSN-7 Koçali Mahallesi Manzara Seyir Noktası.

25

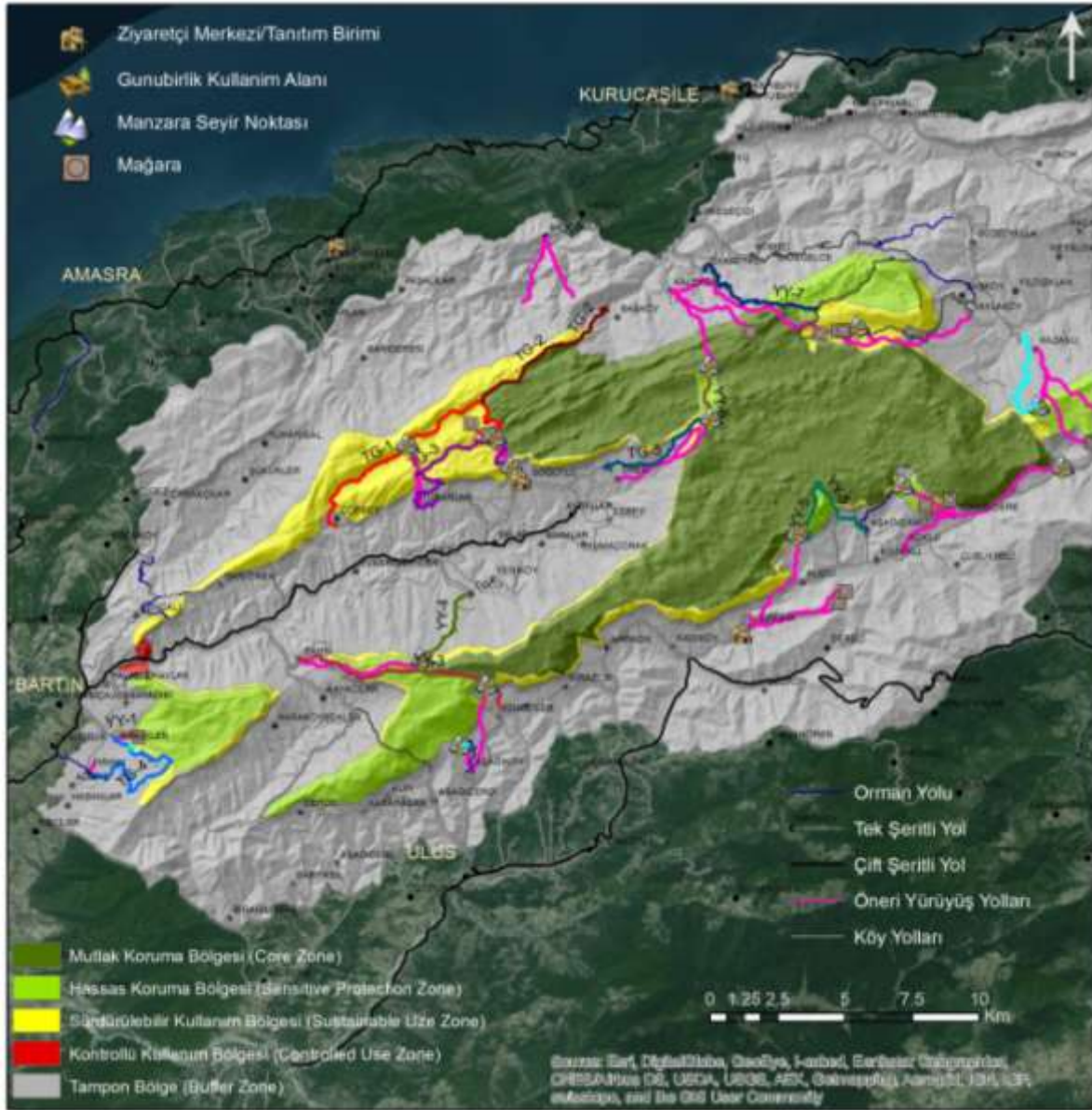
Günübirlik kullanım alanları: UDGP' nında oluşturulan Günübirlik Kullanım Alanları (GB) Arıt Havzası'nda yoğunluk kazanmaktadır. Alanda toplam üç tane günübirlik kullanım alanı bulunmaktadır (Şekil 4).

- **GB-1 Karadere Vadisi Günübirlik Kullanım Alanı:** 1 numaralı tur güzergâhı üzerinde Kelebek Düzü mevkiinde öngörülen günübirlik kullanım alanıdır.
- **GB-2 Karapınar Çayırı Günübirlik Kullanım Alanı:** 1-2 ve 3 numaralı tur güzergâhlarının da kesişim noktası olan Karapınar Çayırı'nda günübirlik kullanım alanı öngörülmektedir.
- **GB-3 Ören Pınarsuyu Günübirlik Kullanım Alanı:** Arıt havzasının en iyi görülebildiği bu bölgede 5 numaralı tur güzergâhı sonunda günübirlik kullanım alanı düzenlemesi öngörülmektedir.

Tur Güzergâhları: Milli Park alanının daha iyi algılanması, kaynak değerlerinin korunarak tanıtılması, motorlu ve motorsuz gezi parkurlarının geliştirilmesi için araştırma sahasında tur güzergâhları (TG) önerilmiştir (Şekil 4). UDGP'nda yer alan 5 farklı tur güzergâhı farklı

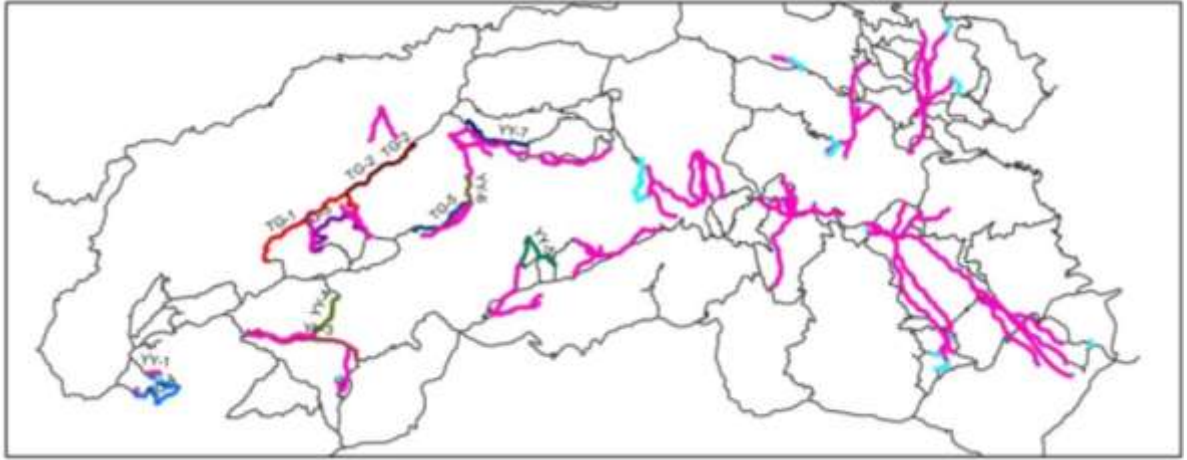
peyzajın algılanmasında yürüyüş yolları ile entegre edilecek biçimde araç, toplu taşıma gibi ulaşım seçenekleri ile de erişim sağlayabilmektedir.

- TG-1 Karadere Vadisi Tur Güzergahı (11.2 Km),
- TG-2 Başköy - Karapınar Çayırı Tur Güzergahı (9.7 Km),
- TG-3 Turanlar Köyü-Zoni Yaylası-Karapınar Çayırı-Söğütlü Köyü Tur Güzergahı(8.2 Km),
- TG-4 Fırınlı Köyü – Sipahiler Köyü Tur Güzergahı (8.3 Km),
- TG-5 Ören Köyü-Pınarsuyu Tur Güzergahı (5.5 Km).

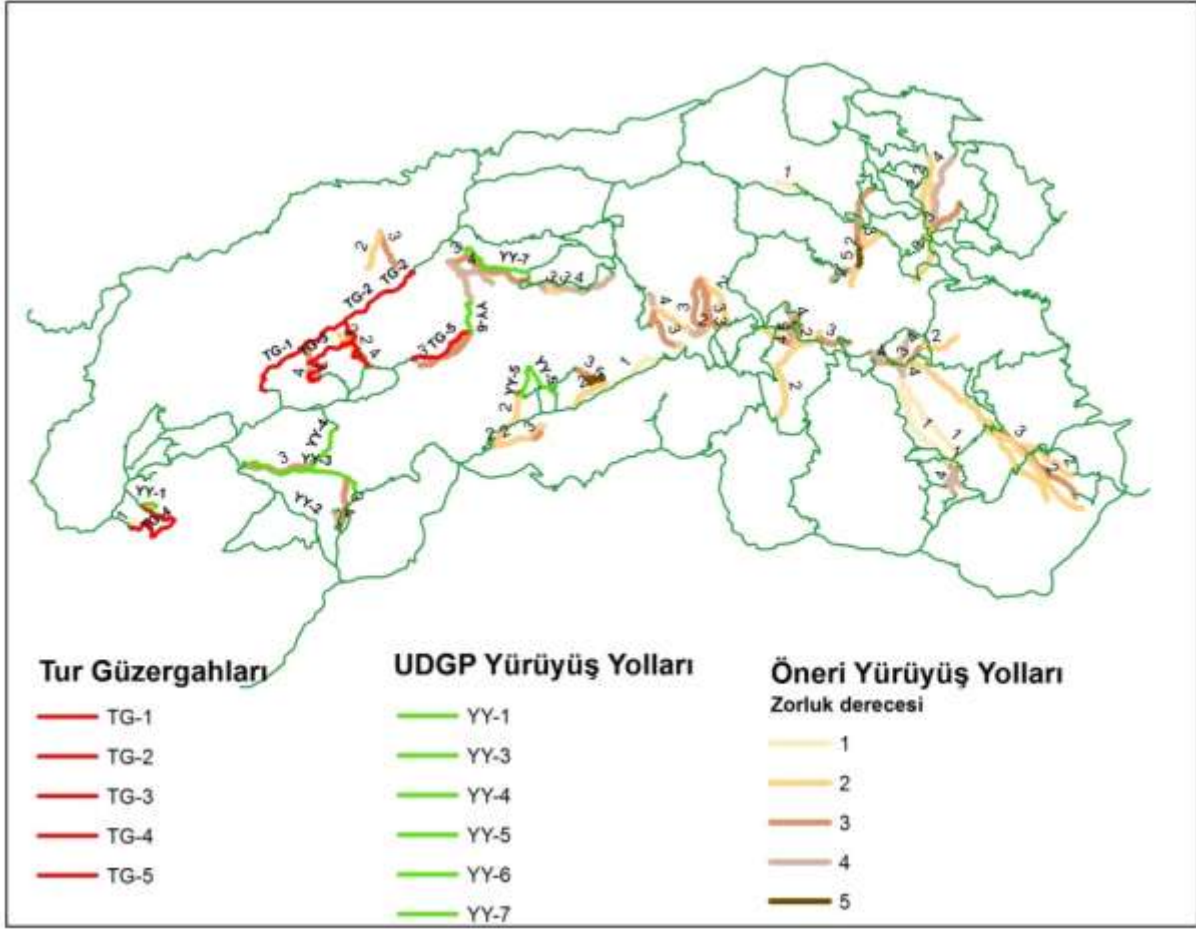
Şekil 4. Milli Park Tampon Bölgesi'nde manzara seyir noktaları, güneylilik kullanım alanları, yürüyüş rotaları ve tur güzergahları

Yürüyüş Yolları (YY): Uzun Devreli Gelişme Planı'nda milli park yabanıl özelliklerinin daha iyi algılanması, ziyaretçiler tarafından yabanıl deneyiminin yaşanması için, kanyon, şelale, mağara ve diğer jeolojik - jeomorfolojik oluşumların ve bunların çevresindeki görsel peyzaj değerlerinin izlenebilmesine olanak sağlayan noktalardan geçecek şekilde hazırlanmış yedi adet yürüyüş yolu belirlenmişti (Şekil 5).

Şekil 5. UDGP de önerilen YY ve öneri yollar

Uzun Devreli Gelişme Planı'nda öngörölmüş yürüyüş yolları, uzunlukları ve yeni öneri yollar (haritada pembe renk ile belirtilmiştir) ile milli parkın Bartın Bölümü'nde yürüyüş ile peyzajın algılanması güçlendirilmiş ve farklı zorluk derecesinde (1 en kolay, 5 ise en zor yürüyüş yolunu ifade etmektedir) alternatifler sunulmuştur (Şekil 6). Bu proje kapsamında Bartın bölümünde önerilen yürüyüş yollarının toplam uzunluğu 74.7 Km'dir. Bu yolların 51 Km'si UDGP'nında önerilen yürüyüş yolları ile bağlantılıdır (Şekil 6, Tablo 1).

Şekil 6. Öneri yolların TG ve YY ile bağlantısı ve zorluk derecesi

Tablo 1. UDGP yürüyüş yolları (YY) ve yeni öneriler

Yürüyüş Yolu No	UDGP Önerisi-Adı	Yeni Öneri
YY-1	Sipahiler Mağarası Yürüyüş Yolu (1 Km)	1.35 Km
YY-2	Tarihi Kiraz Yolu (4.3 Km)	-
YY-3	Şahinler Köyü – Kuşkayalar Tepesi- Odalar Yanı- İğneciler Köyü Yürüyüş Yolu (8.9 km)	3.5 Km
YY-4	Odalar Yanı - Ayı Gölü Mevkii - Cöcü Köyü Yürüyüş Yolu (4.3 Km)	5 Km
YY-5	Kemerli Mahallesi - Deliklikaya Tepe –Devletbaşı Tepe - Ömeroğlu Mahallesi – Aşağıçamlı Köyü Yürüyüş Yolu (5.7 Km)	16.9 Km
YY-6	Pınarsuyu mevkii- Çamlıdere Mevkii Yürüyüş Yolu (2.6 Km)	9.1 Km
YY-7	Ziyaret Köy-Baş Köy Yürüyüş Yolu (6 Km)	15.2 Km

3.2 Peyzaj Karakteri

Küre Dağları Milli Parkı doğal peyzaj karakterini ve kırsal peyzaj karakterini koruyabilen özel bir alandır. Bölgedeki peyzaj karakteri topoğrafik, coğrafik ve jeolojik yapısı nedeniyle bölgeden bölgeye farklılık göstermektedir. Bu farklılık her bir bölgenin özel bir karaktere sahip olmasını sağlamaktadır. Bu özel yapıyı korumak için köylerin kırsal karakterini belirlemek gerekmektedir. Çünkü bu karakter üzerinde baskılar bulunmaktadır. Köy kırsal karakterini belirlemek bölgedeki kırsal yoksulluğun azaltılması için gündeme getirilen ekoturizm etkinlikleri için önemli bir altlık oluşturmaktadır.

Bölgedeki 71 köyün yerleşim alanının tamamı veya bir kısmı milli park tampon bölgesi içerisinde yer almaktadır. Köylerde ve dolayısıyla köylerin dâhil olduğu bölgelerde köy kırsal karakterini temsil eden çeşitli yapılar, malzemeler, yapım teknikleri, tasarımlar ve detaylar bulunmaktadır. Bu çeşitlilik bölgenin kırsal karakterinin farklılaşmasını sağlamaktadır. Kırsal karakterin farklılığı ve çeşitliliği ekoturizm potansiyelinin zenginliğini ve bu zenginliğin daha da geliştirilebileceğini göstermektedir. Ekoturizm potansiyelinin köy tasarım rehberleri ile geliştirilebileceğinden hareketle bu çalışmada her bir bölgedeki köylerin köy tasarım rehberleri hazırlanmış ve bölgenin peyzaj karakterine ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır. Bu rehberler ve değerlendirmeler bölgenin planlama yönetimi ve kırsal kalkınmasının sağlanması konusunda analiz raporu olarak değerlendirilecek niteliktedir.

Daha önce bahsedildiği gibi köy tasarım rehberlerinin amacı; bölgenin gelişimi ve kalkınması için yapılacak planlama çalışmalarına vizyon ve strateji desteği sağlamaktır. Küre Dağları Milli Parkı, kırsal ve doğal peyzaj özelliklerini bir arada bulunduran bir bölgedir. Bölgede temel olarak kırsal yerleşimlerin özellikle kırsal peyzaj karakterini belirleyen etmenlerin başında topoğrafya ve sosyal yapı gelmektedir.

Son yıllarda bölgede görülen yeni yapılaşmanın geleneksel mimari doku, topoğrafik yapı ve doğal peyzaj karakteri ile uyumlu olmadığı görülmektedir. Göç nedeniyle ve günümüz ihtiyaçlarına yanıt vermediği düşünülerek boş bırakılan geleneksel mimariye sahip yapıların önemli bir bölümü kullanılamaz hale gelmiştir. Yapı, sokak ve ortak mekânların dokusu hızlı bir biçimde doğa ile uyumunu kaybetmeye başlamıştır (Şekil 7).

Proje alanının peyzaj karakteri coğrafik açıdan değerlendirildiğinde temel olarak üç peyzaj karakter alanından söz edilebilir. Bunlar ova, vadi ve yamaçlara ait peyzajlar olarak sınıflandırılabilir. Alanda yamaç ve vadi peyzajlarının yoğun olduğu görülmektedir (Şekil 7).

Proje alanının bölgelere göre temel peyzaj karakter özelliği şu şekildedir:

- Geniş vadiler, kayalık alanlar ve otlaklar (Arıt),

- Ovalar-düz alanlar (Bartın bölümü),
- Dar vadi ve kıyı peyzajları (Kurucaşile),
- Geniş vadiler, vadi yamaçları ve sırtlar (Ulus).

Arazi Kullanımı: Bölgede tarımsal üretim desenlerinin farklı olduğu görülmektedir. Ulus bölgesinde terk edilmiş tarla tarımı, Kurucaşile de fındık tarımı, Bartın-Arit bölgesinde ise tarla ve bahçe tarımı (sebze-meyve) yapılmaktadır. Alandaki tarım parselleri dağınık bir form oluşturmaktadır (Şekil 7). Yerleşimler dağınık bir yapıya sahiptir. Köyler çok mahalleli ve mahalleler arası uzaklık 1 km'nin üzerindedir. Köyler genellikle yolları izleyerek çizgisel ve dağınık bir biçimde gelişmiştir. Üretimin yamaçlarda olması erozyon şiddetini arttırmaktadır. Su kıtlığı nedeni ile bazı tarım parselleri kullanım dışı kalmıştır.

Kozanlı Köyü

Şirinler Köyü

Kumaçorak Köyü

Yukarıdere Köyü.

Şekil 7. Çalışma alanındaki köylerin kırsal peyzaj yapısı

Yukarıdere Köyü

Abdurrahman Köyü

Arpacık Köyü

Kadıköy-Ulukaya

Kadıköy

Kayadibikavlak Köyü

Aşağıçamlı Köyü

Çukurbük Köyü

Şekil 7. Çalışma alanındaki köylerin kırsal peyzaj yapısı (devam ediyor)

İlyasgeçidi Köyü

Epçiler Köyü

Düzköy

Sipahiler Köyü

32

İğneciler Köyü

Kömeç Köyü

Dizlermezeci Köyü

Aşağıçamlı Köyü

Şekil 7. Çalışma alanındaki köylerin kırsal peyzaj yapısı (devam ediyor)

Sarıfasıl Köyü

Şirinler Köyü

Aydoğmuş Köyü

Sarideresi Köyü

Söğütlü Köyü

Ulukaya Köyü

Şekil 7. Çalışma alanındaki köylerin kırsal peyzaj yapısı (devam ediyor)

Geleneksel mimari özellikleri: Bölgenin geleneksel mimari zenginliği demografik değişimin sonucunda zarar görmüştür. Ancak bölgede hala geleneksel mimari varlıkların zenginliğinin ve bütünlüğünün izleri görmek mümkündür (Şekil 8). Geleneksel mimari zenginliğin azalması ile birlikte köylerde geleneksel sosyal yaşama ait yapı ve öğeler de sürdürülememiştir. Geleneksel yaşam gündelik yaşamda etkin olarak sürdürülemezse bile belleklerde ve özel günlerde hala varlığını korumaktadır. Bu proje kapsamında yapılan analizler ve arazi çalışmaları sonucunda bölgede varlığı belirlenen mimari ve sosyal değerlerin/kültürlerin belgelenmesi için kapsamlı çalışmaların yapılması gerekmektedir. Yapılacak bu çalışmaların temel amacı; kırsal mimari ve sosyo-kültürel değerleri belirlemek, belgelemek ve tanıtmak olmalıdır.

Bölgedeki evler benzer yapım teknikleri ile inşa edilmiştir. Baskın olan yapım sistemi karma sistemdir. Ahşap kaplama, ahşap karkas, kütük yığma, yontma ahşap yığma, yığma kagir sistemlerinin birlikte kullanıldığı gözlenmektedir. Çatı yapımında beşik çatı ve kırma çatı kullanılmaktadır. Çatı örtü sistemi olarak Marsilya tipi kiremit ve saç kullanılmaktadır. Cephede ahşap kaplama, taş ve harman (ateş) tuğlası kullanılmaktadır. Genellikle sıvasız olan cephelerde payandalar, tuğlaların diziliş biçimi ve kirişler ile çeşitli bezemeler görülmektedir. Pencere pervazlarında renk kullanımı yaygın değildir. Ancak son yıllarda mavi ve yeşil renklerinin kullanıldığı görülmektedir (Şekil 8).

34

Şekil 8. Çalışma alanındaki köylerde geleneksel mimari örnekleri (Konut mimarisi)

 <p>A</p>	 <p>A</p>
<p>şığıçamlı Köyü</p>	<p>şığıçamlı Köyü</p>
 <p>A</p>	 <p>A</p>
<p>Aşığıçerci Köyü</p>	<p>Aşığıdere Köyü</p>
 <p>A</p>	 <p>A</p>
<p>Alpı Köyü</p>	<p>Çerde Köyü</p>
 <p>A</p>	 <p>A</p>
<p>Balat Köyü</p>	<p>Balat Köyü</p>
 <p>A</p>	 <p>A</p>
	<p>Çöpbey Köyü</p>

Şekil 8. Çalışma alanındaki köylerde geleneksel mimari örnekleri (Konut mimarisi)
(devam ediyor).

Köklü Köyü

Şirinler Köyü

Aşağıdere Köyü

Çubukbeli Köyü

İbrahimderesi

Ulukaya Köyü

Çubukbeli Köyü

Şekil 8. Çalışma alanındaki köylerde geleneksel mimari örnekleri (Konut mimarisi)
(devam ediyor)

Başköy

Sarıderesi Köyü

Kömeç Köyü

Yukarısal Köyü

Çubukbeli Köyü

Esbey Köyü

Esbey Köyü

Şekil 8. Çalışma alanındaki köylerde geleneksel mimari örnekleri (Konut mimarisi)
(devam ediyor)

Şirinler Köyü

Şirinler Köyü

Yukarıdere Köyü

Yukarıdere Köyü

Şekil 8. Çalışma alanındaki köylerde geleneksel mimari örnekleri (Konut mimarisi)
(devam ediyor)

Samanlıklar ve değirmenler: Samanlıklar ahşap taşıyıcı sistem ya da geçmeli kütük sistemle yapılmıştır. Samanlık farklı mimari stil görmek mümkündür (Şekil 8) Değirmenler yığma taş sistemi ile inşa edilmiştir (Şekil 9).

Arpacık Köyü

Çerde Köyü

İbrahimderesi Köyü

Kozanlı Köyü

Şirinler Köyü

Yukarıdere Köyü

Gökpınar Köyü. Değirmen.

Şirinler Köyü

Şekil 9. Samanlık ve değirmenler

Sokak Dokusu: Sokaklar 2-2,5m ve 3m genişliğe sahip ve organik bir dokuya sahiptir. Bazı mahallelerde cepheler sokağı sınırlamaktadır. Bazı mahallelerde ise sınır elemanı olarak kuru taş duvar (yığıma duvar) ve ahşap çit (daraba) kullanılmaktadır (Şekil 10).

Arıt Köyü

Arıt Köyü

Aşağıköy

Aşağıdere Köyü

Başköy

Çerde Köyü

Çubukbeli Köyü

Epçiler Köyü

Şekil 10. Sokak dokusu

Yukarısal Köyü

Dörekler Köyü

Kozanlı Köyü

Kozanlı Köyü

Fırınlı Köyü

Kumaçorak Köyü

Sarıderesi Köyü

Sarıfasıl Köyü

Şekil 10. Sokak dokusu (devam ediyor)

Yeniköy

Aşağıköy

Şekil 10. Sokak dokusu (devam ediyor)

Onarım çalışmaları: Yıkılma riski olan yapıların çeşitli şekillerde onarılmaya çalışıldığı gözlenmektedir. Evi yana doğru betonarme yapı ile büyütme, kagir sistem ya da ahşap yığma sistem ile yapılan evlerin hasar gören kısımlarında delikli tuğla, saç kaplama, çimento, briket ve ahşap kaplama kullanıldığı görülmektedir (Şekil 11).

Ziyaretköy

Başköy

Şekil 11. Geleneksel dokuyu bozan onarım çalışmaları

Arpacık Köyü

Gökpınar Köyü

Şirinler Köyü

Alibaş Köyü

Dereli Köyü

Şekil 11. Geleneksel dokuyu bozan onarım çalışmaları (devam ediyor)

Yeni yapılaşma: Betonarme yapı sistemi ile yapılan yeni evler 2-3 katlı apartman tipi ve müstakil yapılardan oluşmaktadır. Sivasız olanların yanı sıra beyaz mor, yeşil, pembe vb. çeşitli renklerde badanalı evler geleneksel mimari doku ve hakim olan kırsal peyzaj renkleri ile uyumsuz kalmaktadır. Yapıların yapım tekniği, yapım malzemesi, kat adedi, oturma alanı, cephe özellikleri, pencere ve kapı detayları geleneksel mimari ile uyumlu olmadığı gibi kırsal yerleşim karakteri ile de uyumsuz kalmaktadır (Şekil 12).

Aşağıçamlı Köyü

Kapısuu Köyü

Köklü Köyü. Pansiyon

Köklü Köyü

Abdurrahman Köyü

Kömeç Köyü

Şekil 12. Yeni yapılaşmanın geleneksel mimari yapıya ve doğaya uyumsuzluğu

Şekil 12. Yeni yapılaşmanın geleneksel mimari yapıya ve doğaya uyumsuzluğu (devam ediyor)

Yöre Yaşamı: Köylerdeki nüfus çoğunlukla yaşlı bireylerden oluşmaktadır. Bu durum geniş alanlarda tarımsal faaliyetten ziyade ev bahçelerinde sebze yetiştirmeyi olanaklı kılmaktadır. Bölgede hayvancılık, bahçecilik, orman yan ürünü toplama, orman işçiliği ve süt satışı temel geçim kaynaklarıdır. Ailelerin gelirlerinin önemli bir kısmı emeklilik geliri, dışarıda yapılan mevsimlik işler ve gurbette çalışan eş, çocuk, torun ve akrabadan sağlanmaktadır. Günlük işlerde kadın ve erkek birlikte çalışmaktadır (Şekil 13).

Şekil 13. Günlük yaşam ve geçim kaynakları

Arpacık Köyü

İlyasgeçidi Köyü

Sipahiler Köyü

Aydoğmuş Köyü

Yukarıdere Köyü

Yukarıdere Köyü

Aydınlar Köyü.

Aşağıköy

Şekil 13. Günlük yaşam ve geçim kaynakları (devam ediyor)

Balat Köyü

Başköy

Düzköy

Kaleköy

47

Kaleköy

Başköy

Kapısu Köyü

Kozanlı Köyü

Şekil 13. Günlük yaşam ve geçim kaynakları (devam ediyor)

Şirinler Köyü

Yukarıdere Köyü

Esbey Köyü

Sarıderesi Köyü

Sarıfasıl Köyü

Şükürler Köyü

Şekil 13. Günlük yaşam ve geçim kaynakları (devam ediyor)

Yöresel Üretim: Bahçe tarımı (sebze ve meyve) ile seracılığın olduğu bölgede fındık, mısır, kestane ve ceviz üretimi ile arıcılık başlıca gelir kaynakları arasında yer almaktadır. Daha az sayıda insanın uğraş verdiği tekne yapımı, defneyaprağı toplama ve alabalık çiftliği işletmeciliği de önemli geçim kaynaklarıdır (Şekil 14).

Geleneksel Yemekler: Yörede proje kapsamında tespit edilen başlıca geleneksel yemek ve gıda ürünleri şunlardır:

Hamur İşi: Kartlaç ekmeği, mısır unu ekmeği, halışga, gözleme, mantı, erişte, tavuklu börek, somak, kabak böreği, kül kömeci, mancar yaprağında ekme, yağlı gözleme, bolbörek, köy böreği, mantarlı - pekmezli börek, su böreği.

Yemek: Tarhana çorbası, mısır çorbası, mancar dolması, mancar döşemesi, kaz kavurması, cevizli tavuk, mamelika (mısır unu bulamacı), keşkek corbası, malak çorbası, çılıbr, mıhlama, hoşmerim, pekmezli fasulye, etli hamur, köy tavuğu, ıslama, mekik çorbası, ala çorba (mısır+fasulye), pekmezli yumurta, erikli bakla, bulgurlu mancar.

Reçel-Marmelat: Armut pekmezi, kevsir (elma hoşafı), zırva/pekmez, esmer pekmez.

Komposto: Şurup pekmez (dut, armut ve elma), kiren şerbeti, komposto (kiraz,erik kurutmalarından).

Kurutulmuş Gıdalar: Pestil (erik pestili, elma pestili), tarhana, erik kurusu kiraz kurusu, dut kurusu.

Tatlılar: İncir dondurma, baklava, döşeme tatlısı, aşure, un helvası, sütlaç.

Aydoğmuş Köyü

Epciler Köyü

Şekil 14. Çalışma alanındaki köylerde üretilen ürünlere ait örnekler

Arpacık Köyü

Başköy

Balat Köyü

Başköy

Dizlermezeci Köyü

Dizlermezeci Köyü

Şekil 14. Çalışma alanındaki köylerde üretilen ürünlere ait örnekler (devam ediyor)

Kaleköy

Kayadibi Köyü

Dizlermezeci Köyü

Hasanlar Köyü

Şükürler Köyü

İlyasgeçidi Köyü

Kapısu Köyü

Sarıderesi Köyü

Şekil 14. Çalışma alanındaki köylerde üretilen ürünlere ait örnekler (devam ediyor)

Sipahiler Köyü

Yukarıdere Köyü

Şekil 14. Çalışma alanındaki köylerde üretilen ürünlere ait örnekler (devam ediyor)

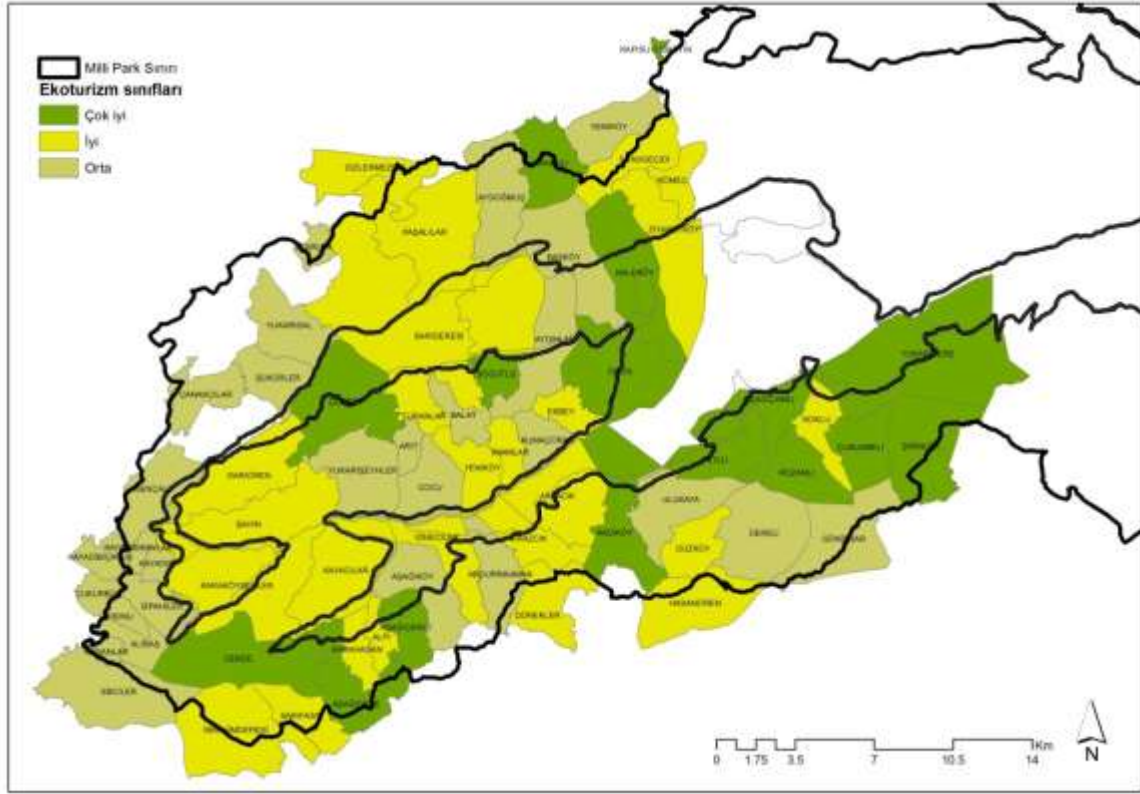
3.3 Ekoturizm Potansiyeli ve Ekoturizm Algısı

Ekoturizm potansiyeli: Proje ekibi tarafından 67 köy için yapılan değerlendirmeler sonucunda ekoturizm potansiyeli analizi “yüksek”, “iyi” ve “orta” olmak üzere üç sınıfta belirtilmiştir. Değerlendirme sonucunda ekoturizmin yüksek olduğu 15 köyden 3 tanesi Bartın-Arıt Bölgesi’nde; 9 köy Ulus Bölgesi’nde ve 3 köy Kurucaşile Bölgesi’nde yer almaktadır. Ekoturizm potansiyeli “iyi” olan köylerin sayısı Bartın-Arıt Bölgesi’nde 4; Ulus Bölgesi’nde 6 ve Kurucaşile Bölgesi’nde 3’ tür. “Orta” düzeyde ekoturizm potansiyeli olan köylerin çoğunluğu Bartın-Arıt ve Ulus Bölgesi’nde yer almaktadır (Tablo 2). Ekoturizm potansiyelin “yüksek” olduğu bölge Ulus Bölgesi, Ekoturizm potansiyelin “iyi” olduğu bölge Bartın-Arıt Bölgesi, ekoturizm potansiyelinin “orta” olduğu bölge Amasra Bölgesi’dir. Kurucaşile Bölgesi’nde ekoturizm yüksek, iyi ve orta seviyelerinde dengede kalmaktadır (Tablo 2, Şekil 15).

52

Tablo 2. Bölgedeki köylerin ekoturizm potansiyeli

Ekoturizm potansiyeli	Köyler	Bölgeler
Ekoturizm potansiyeli çok yüksek olan köyler	Çöpbeş, Ören, Söğütlü	Bartın-Arıt Bölgesi
	Alıçlı, Aşağıçamlı, Aşağıçerçi, Aşağıdere, Çerde, Çubukbeli, Kadıköy, Şirinler, Yukarıdere	Ulus Bölgesi
	Kavaklı, Kaleköy, Kapısu	Kurucaşile Bölgesi
Ekoturizm potansiyeli yüksek olan köyler	Darıören, Karaköşeyler, Kayacılar, Turanlar	Bartın-Arıt Bölgesi
	Arpacık, Düzköy, İbrahimderesi, İğneciler, Kirazcık, Köklü	Ulus Bölgesi
	Kömeç, Dizlermezeci, Ziyaretköy	Kurucaşile Bölgesi
Ekoturizm potansiyeli orta olan köyler	Alibaş, Balat, Cöcü, Fırınılı, Gençali, Hasanlar, İmamlar, Kayadibi, Kayadibikavlak, Kumaçorak Sipahiler, Şahin, Yeniköy, Yukarışeyler	Bartın-Arıt Bölgesi
	Abdurrahman, Çukurbük, Alpi, Aşağıköy, Dereli, Gökpınar, Karahasan, Sarıfasıl, Ulukaya, Dörekler, Hasanören,	Ulus Bölgesi
	Sarıderesi, Aydoğmuş, İlyasgeçidi, Paşalılar	Kurucaşile Bölgesi
	Çanakçılar, Şükürler, Yukarısal	Amasra Bölgesi

Şekil 15. Köylerin ekoturizm potansiyeli

Ekoturizm Algısı: Bartın'da kırsal alanlardan kentlere doğru yaşanan göçlerin nedenleri sorgulandığında öne çıkan en büyük olgu kırsal yoksulluktur. Özellikle 1990'lı yıllardan sonra ağırlık kazanan özelleştirme politikalarından etkilenen Zonguldak havzasındaki taşkömürü ocaklarının Türkiye Taşkömürü Kurumu zarar ediyor gerekçesiyle önce özelleştirilmeye çalışılması, halkın tepkisi üzerine özelleştirmeden vazgeçilip madenlerde çalışan işçi sayısının azaltılması, Bartın Çimento'nun özelleştirilmesi, ORÜS'e ait orman ürünleri işleyen iki fabrikanın önce özelleştirilip sonra kapatılması, Işıklar Holding'e ait fabrikaların kapanması veya el değiştirmesi sonucu Bartın İli'ndeki işsizlik oranı da artmıştır. İşsizliğin artmasıyla köylere giren gelirler de azalmış, gençler iş bulmak için İstanbul'a veya diğer şehirlere mevsimlik işçi olarak göç etmeye başlamıştır. Zamanla bu göçler kalıcı hale gelmiş, ailenin diğer bireyleri de daha iyi yaşam koşullarına kavuşmak, daha iyi eğitim ve sağlık hizmeti almak amacıyla şehirlere göç etmiştir. Köylerde genellikle emeklilik gelirlerine sahip yaşlı nüfus kalmış, iş görecek genç nüfus oldukça azalmıştır. Bartın Merkez-Arit, Amasra, Kurucaşile ve Ulus bölgelerindeki köylerin nüfuslarının 1985'e kadar artış eğilimi gösterdiği, fakat yukarıda açıklanan nedenlerle özellikle 1990'dan sonra nüfusun hızlı bir şekilde azaldığı görülmektedir. Bartın Merkezdeki köylerde 1990'dan 2010 yılına kadar %36, Arit bölgesi köylerinde %45, Amasra köylerinde %50, Kurucaşile köylerinde %54 ve Ulus

köylerinde %69 nüfus azalması meydana gelmiştir. Bu oranlara göre bu bölgeler içinde en büyük nüfus azalması Ulus bölgesinde görülmüştür.

Yukarıda belirtilen işsizlik ve göç durumundan rahatsız olan bölge halkının ekoturizm algısını belirlemek köy tasarım rehberleri stratejilerinin geliştirilmesinde önemli rol oynayacaktır. Bu nedenle yapılan anket çalışmasında bölge halkının Küre Dağları Milli Parkı hakkındaki görüşleri ve beklentileri ile ekoturizm hakkındaki düşüncelerini öğrenmek esas alınmıştır.

Anketlerin % 50,4 merkeze bağlı köylerde (Arıt bölgesi dahil), %9'u Amasra, %13'ü Kurucaşile, %27,7 Ulus ilçelerine bağlı köylerde yapılmıştır.

Katılımcıların %5,2'si 18-25, %8 'i 26-35, %14,2 'si 36-45, %21,7 46-55, %32,2 'si 55-65, %18,7'si 66 ve üstü yaş aralığında yer almaktadır. Yaş piramidindeki normal yaş dağılımının tam tersine yaş arttıkça sayı-oran da artmaktadır. En genç yaş aralığı (18-25) %61,9 ile Merkez'dedir. Merkezden uzaklaştıkça yaşlı sayısı-oranı artmaktadır.

Katılımcıların; % 34,4'u emeklidir. Merkez ilçesinde % 26,2 si, Amasra 'da % 47,2 'si, Kurucaşile'de % 50'si ve Ulus'ta %37,8'i emeklidir. Merkezden uzaklaştıkça yaşlı sayısı arttığı için buna paralel olarak emekli sayısı da artmaktadır. Bu durum daha önce belirtilen merkeze uzak köylerde ekonomi dışı yaşlı nüfusun daha yoğun olduğu tezini de güçlendirmektedir.

54

Katılımcıların %16,2'si okuma yazma bilmemekte, %70'i ilköğretim, %10,7'si lise, % 3'ü üniversite mezunudur. İlçe ve eğitim düzeyleri karşılaştırıldığında okuryazar olmayan, ilköğretim veya lise mezunlarının en yüksek olduğu ilçe Merkez ilçedir. Üniversite mezunu oransal olarak en fazla Ulus ilçesinde bulunmaktadır. Bartın merkezde en fazla eğitim düzeyi %63,9 ilköğretim mezunudur. En düşük ise %2 ile üniversite mezunudur. Amasra'da ise en fazla eğitim düzeyi %77,8 ile ilköğretim, en düşük ise %0 ile üniversite mezunudur.

Katılımcıların %54,6'sı emekli maaşı ile geçinmektedir. Merkezde %49 emekli maaşı, %31,2'si ücretli çalışma; Amasra'da %63,9 ile emekli maaşı, %11,1'i ücretli çalışma ile geçinmektedir. Bölgedeki emekli gelirin kaynağı maden emekliliği veya emeklilerin ölümü sonucu eşi veya çocuklarına intikal eden emekli maaşıdır. Madenlerde çalışan sayısı azaldıkça bu gelirler de azalmaktadır.

Bölge halkının Küre Dağları Milli Parkı'nı ne kadar tanıdığını öğrenmek için sorulan sorulara, katılımcıların % 4,2'si milli parkın sınırlarını çok iyi bildiğini, %20,4'ü bildiğini, %23,7'si biraz bildiğini, % 28,4'ü bilmediğini ve %23,2'si hiç bilmediğini belirtmiştir. Bu sonuçlar köyde yaşayanların milli parkın varlığından haberlerinin olmadığını göstermektedir.

Merkez'dekilerin sadece %5'i, Amasra'dakilerin de %2,8'i milli parkın varlığından haberdardır.

Katılımcılara sorulan “ekoturizm denildiğinde sizce ön plana çıkan ilk seçenek nedir?” sorusuna %36,9'u iş imkanı, %34,7'si köyün-bölgenin tanıtımı, %19,2'si çevrenin korunması,%5.7'si yöresel kimliğin kaybı cevaplarını vermişlerdir. Bölgelere göre ekoturizmin katkısının ne olacağı değerlendirildiğinde ise elde edilen sonuçlar şu şekildedir: Merkez'de %42,6'yla iş imkânı, Amasra da %36,1'le iş imkânı ve köy-bölgenin tanıtımı, Kurucuşile de %51,9'yla iş imkânı ve Ulus'ta %41,4'le çevrenin korunması. Bu cevaplar köylerde yaşayanların ekoturizmi bölge için alternatif bir iş imkânı olarak gördüğünü göstermektedir.

Katılımcılar “ekoturizm çalışmaları sırasında karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusuna genel olarak %49,9'u konaklama ,% 30,9'u alt yapı, %9,2'si yerli halkın tutumu, %5,5'i korunan alanlara girişte yaşanan sorunlar ve % 4,7'si alan kılavuzu ve rehber ihtiyacı cevabını vermiştir. Merkez köylerinde en büyük sorun %50,5 ile konaklama iken, Amasra köylerinde %38,9 ile altyapı olarak görülmektedir.

BÖLÜM 4 - KÖY TASARIM REHBERLERİ

4. KÖY TASARIM REHBERLERİ

Çalışmada Küre Dağları Milli Parkı Tampon Bölgesi'nde kalan köyler **Bartın-Arit**, **Ulus Kurucaşile** ve **Amasra**, olmak üzere dört farklı bölgeye ayrılarak incelenmiştir. Küre Dağları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı'nda Tampon Bölge'de 54 köy oluşu belirtildiği için proje önerisinde 54 köyde çalışılacağı belirtilmiştir. Ancak haritalama ve görselleştirme çalışmalarında KDMP Tampon Bölgesi Bartın Bölümü'nde 69 köy olduğu tespit edilmiştir. Bu köylere ve milli parka çok yakın bazı köylerle birlikte toplam 71 köy incelenmiştir. Bazı köylerin bilgisine ulaşılamadığı için köy tasarım rehberleri (KTR) formu ve haritaları oluşturulamamıştır. KTR formları olmayan köyler şunlardır; Kayadibiçavuş (Bartın-Arit Bölgesi), Hasanören, Şirinler (Ulus Bölgesi) Çayaltı ve Elvanlar (Kurucaşile Bölgesi). Acarlar, Çanakçılar, Şükürler ve Yukarısal (Amasra Bölgesi) köylerinin KTR formları tamamlanamamıştır. Ayrıca Hasanören (Ulus Bölgesi), Çayaltı ve Elvanlar (Kurucaşile Bölgesi) köylerinin konum ve yerleşim yapısı haritası veri eksikliği nedeniyle tamamlanamamıştır.

4.1 Bartın Merkez-Arit Bölgesi

Bartın bölümünde Küre Dağları eteğinden Bartın kent merkezine doğru uzanan geniş bir ovanın küçük tepelerce bölünmesi ile farklı büyüklüklerde kısmen bağlantılı geniş vadi tabanları ve ovalar oluşmuştur. Ovalarda tarımsal alanların (bahçe tarımı ve seralar) ve meraların baskın olduğu görülmektedir. Ovalar ve vadi tabanındaki derelerin kıyısındaki bitki örtüsü ve kavak bahçeleri çizgisel bir koridor oluşturmaktadır.

Arit, çanak biçimindeki topoğrafik yapısı nedeniyle Küre Dağları Milli Parkı'nın karakteristik özelliği olan kayalıkların yoğun olarak bulunduğu bir bölgedir. Aynı zamanda yürüyüş yolları ve tur güzergâhları ve günübirlik kullanım alanları bu bölgede yoğunluk kazanmıştır. Bölgenin peyzaj karakterini otlaklar, kayalıklar ve vadiler oluşturmaktadır. Zoni Yaylası, Gürdek Kayası, Çöme Boğazı, Arit Vadisi ve Karadere Vadisi önemli karakteristik alanlarıdır. Karadere Vadisi ve Zoni Yaylası ayı popülasyonunun yoğun olduğu bölgeler arasındadır.

Bartın Merkez ilçeye bağlı köylerden KDMP Tampon Bölgesi'nde kalan 27 köy bu bölgede yer almaktadır. Bölgede bulunan köylerin nüfusları için 1985-1990 yılları adeta bir kırılma noktasıdır. Bu durum Bartın ili genelindeki tüm köyler için de geçerlidir. Tablo 1'de genel olarak köylerin nüfuslarının 1990 yılına kadar bir artış gösterdiği ardında da azalışa geçtiği açıkça görülmektedir. Bartın Merkez ilçeye yakın olan köylerde 1990'dan 2014 yılına kadar %36, Arit ile etrafındaki köylerin oluşturduğu bölgedeki köylerde ise %45 oranında nüfus azalması meydana gelmiştir. Bartın Merkezine uzak olan köylerde daha yüksek oranda nüfus

kaybının yaşandığını söylemek mümkündür. 2014 yılı itibariyle bölgedeki en kalabalık köy Epçiler, nüfusu en az olan köy ise Yeniköy'dür (Tablo 3).

Tablo 3. Bartın Merkez ve Arıt Bölgesi köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri (DİE 1963; DİE 1981; DİE 1986; DİE 1991; DİE 1999; DİE 2002; TÜİK 2015)

	1960	1980	1985	1990	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Alibaş	253	376	411	441	416	418	411	398	390	375	351	367	372
Arıt	260	649	667	667	1722	1592	2122	2027	1809	1673	1909	1664	732
Aydınlı	370	653	749	897	727	565	542	513	497	483	435	451	424
Balat	246	324	364	379	315	254	250	260	-	210	-	-	215
Cöcü	350	423	543	556	-	-	155	155	-	-	-	-	181
Çöpbey	356	616	657	600	390	188	196	183	193	190	171	175	170
Çukurbük	255	435	532	552	495	459	468	468	462	444	431	443	418
Darıören	303	564	638	679	690	473	478	443	437	420	186	345	330
Epçiler	740	943	1096	1215	1182	1185	1223	1241	1230	1218	1208	1220	1205
Esbey	173	265	309	313	268	201	197	198	191	172	157	159	160
Fırınlı	311	404	431	498	382	363	360	373	377	371	357	335	334
Gençali	361	480	583	610	511	401	387	393	395	397	395	387	374
Hasanlar	232	311	344	377	361	345	357	352	353	341	354	339	327
İmamlar	148	244	299	341	242	203	189	178	183	166	167	187	184
Karaköşeyhler	397	631	714	802	474	322	343	337	336	324	311	292	278
Kayacılar	351	563	605	645	457	236	229	206	191	168	159	170	152
Kayadibi	241	253	268	260	273	229	253	242	219	212	208	205	196
Kayadibiçavuş	326	584	628	673	568	584	558	546	557	570	554	549	542
Kayadibikavlak	417	605	690	714	715	649	640	644	634	612	588	584	592
Kumaçorak	290	431	557	523	353	260	271	262	250	255	234	231	200
Ören	345	580	701	719	434	282	300	278	254	249	225	216	207
Sipahiler	327	453	580	534	573	543	542	534	555	544	542	529	524
Söğütlü	231	309	356	323	269	216	200	179	180	182	155	155	154
Şahin	422	609	751	772	517	387	374	366	347	330	293	295	250
Turanlar	284	408	444	400	271	-	293	257	-	211	293	-	201
Yeniköy	320	420	437	406	162	105	126	111	103	104	92	99	84
Yukarışeyhler	451	620	681	659	-	-	282	306	287	271	280	-	263

Bu köylerde yapılan toplantı ve görüşmeler sonunda elde edilen bilgilere göre; bölgenin yöresel yemekleri, el sanatları ile özel gün ve şenlikleri aşağıdaki şekilde verilmiştir.

Bölgenin Yöresel Yemekleri: Karalahana dolması, zırva tatlısı (nişasta), mısır ekmeği, tereyağlı mısır buğulaması, bulgurlu kara lahana yemeği, ispit, diken ucu yemeği, köy tavuğu, özellikle Arıt-Aydınlı Köyü'nde et (mangal) yemekleri, yağlı gözleme, komposto, sütlaç, kızılık şerbeti ve sirkesi, armut pekmezi, manda yoğurdu, kırmızı küçük şeker pancarı salatası, konserveler (kızılık).

Özel Günler ve Şenlikler: Zoni Yayla Şenliği, Hidrellez Şenliği (yumurta boyama)

El Sanatları: Kanaviçe, oya, tel kırma, bez dokuma, dağ fındığından küfe yapımı, şimşir kaşık yapımı, oklava yapımı.

Bölge halkı tarafından belirtilen ekoturizm için çekici olan noktalardan bazıları ise Tablo 4'de verilmiştir.

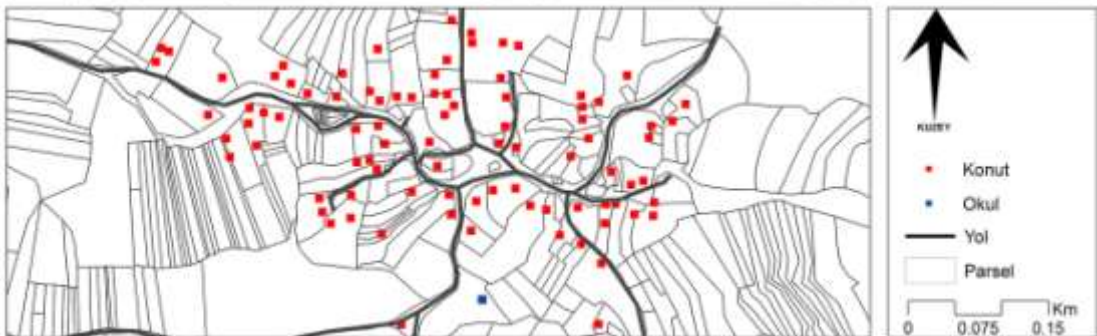
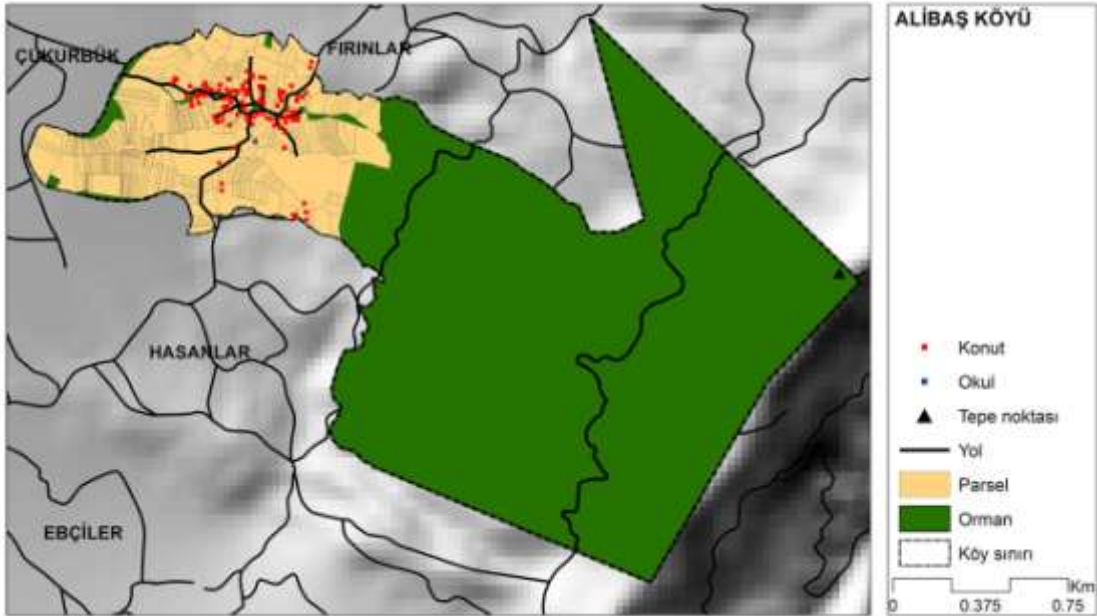
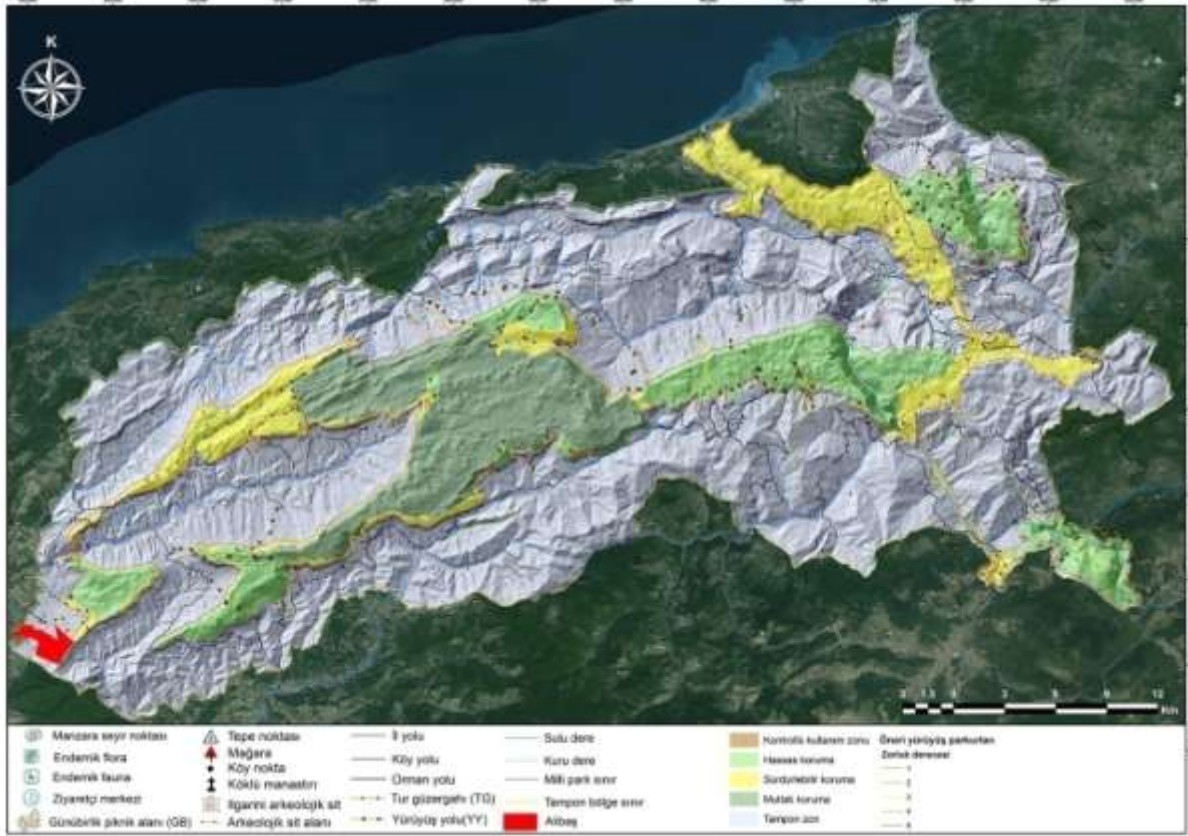
Tablo 4.Köyler ve ekoturizm için çekici noktalar (Bartın Merkez ve Arıt Bölgesi)

Köyler	Ekoturizm İçin Çekici Noktalar
Aydınlık Köyü	Gürdek kayası, ahşap evler, mağara, su yatakları
Aydınlık Köyü	Eski ahşap evler, samanlıklar, mağaralar, Gürdek Kayası
Cöcü Köyü	Üç diş kayası
Çöpbey Köyü	Kaynak suları
Darıören Köyü	Taş mezar, Canlı Balık
Fırınlık Köyü	Gölderisi Şelalesi, Gökyer Şelalesi
İmamlık Köyü	Ekolojik tarım için uygun araziler, ahşap evler
Kumaçorak Köyü	Kuduzlar Kalesi
Ören Köyü	Mağaralar
Söğütlü Köyü	Zoni Yaylası, Göçük Kaya, Karagöl Deresi, Ayı ini, Su yatağı, Küçük Kaya, Kaya Başı, Gürdek Kayası, Atak dibi dinlenme yeri
Turanlar Köyü	Ahşap Evler, Zoni Yaylası, Ayıgölü Mağarası, Kilise Kayası
Yeni Köy	Mağara, Ahşap Bina
Yukarışeyhler Köyü	Arıt Havzası'nın izlendiği ilk köy

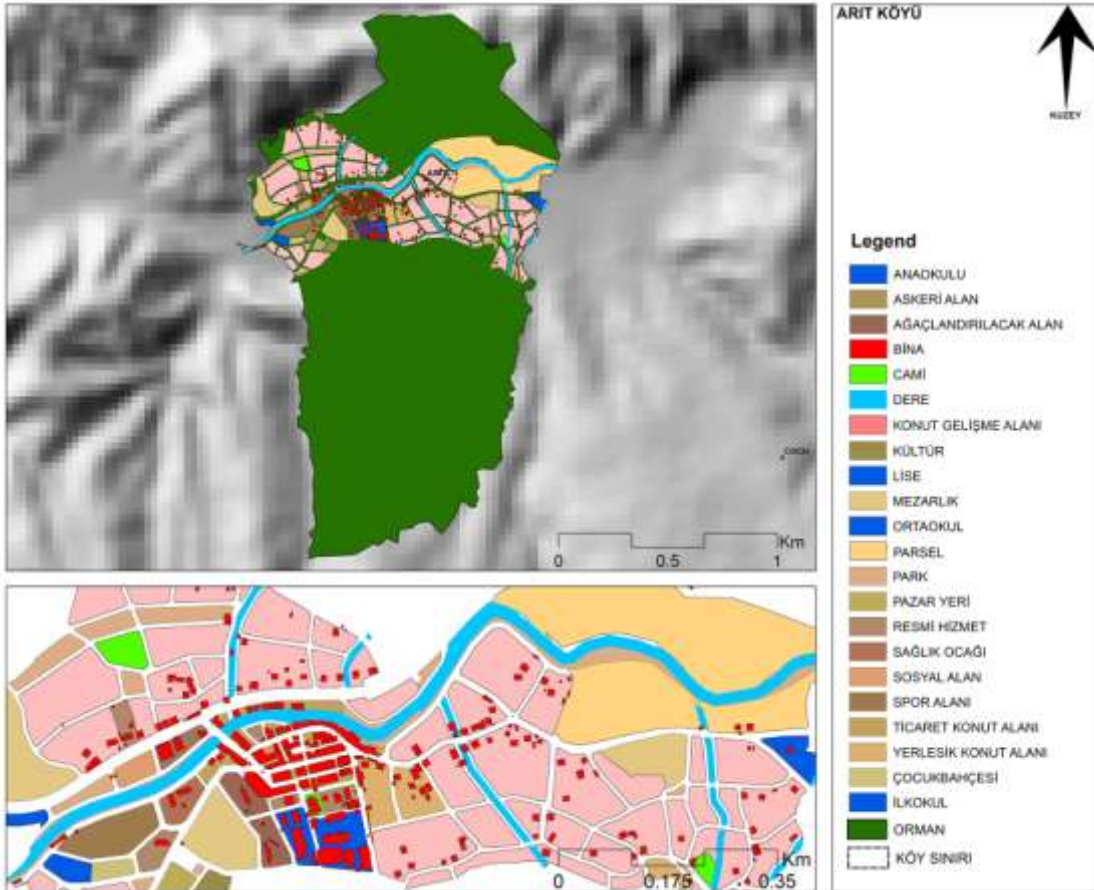
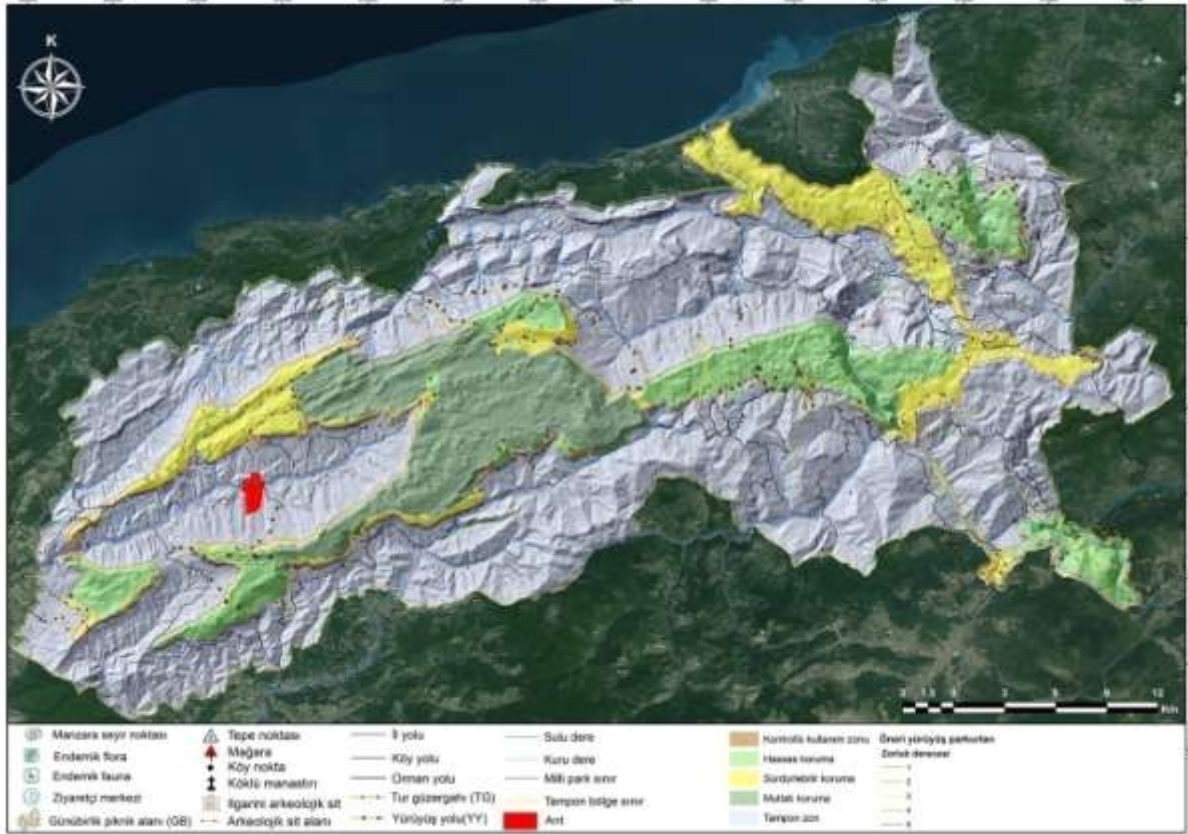
Bölgede yaşayan insanlarla ve muhtarlarla yapılan toplantılar sonucunda oluşan talepler şunlardır:

- Bölgenin en önemli sorunlarının başında gelen Bartın–Arıt kara yolunun kısa süre içinde tamamlanması,
- Zoni Yayla Şenliklerine katılımın artması için yaylaya giden yolun iyileştirilmesi,
- Bölgenin önemli bir çekim noktası olan Zoni Yaylası'nda eksik olan alt yapı tesislerin inşa edilmesi (çeşme, tuvalet vb.),
- Köylerde mal ve can kayıplarına sebep olan ayı ve domuz zararları konusunda bilgilendirme yapılması, önlemler alınması ve zararların tazmini,
- Ahşap evler açısından öneme sahip olan Söğütlü gibi köylerde ahşap evlerin onarılması için projelendirmeler ve teşviklerin yapılması,
- Bölgede ekolojik/organik tarım ile ilgili eğitimler verilmesi ve köylülerin bu konuda teşvik edilmesi.
- Bartın il merkezinde Arıt Bölgesi için tanıtım günleri yapılması ve şehir merkezindeki panolara Arıt bölgesini tanıtan afiş ve pankartlar asılması.

ALIBAŞ / MERKEZ-BARTIN		KTR
RAKIM (Ort.)	288,05 m	
İL MERKEZİNE UZAKLIK	129 km	
KÖYÜN ALANI	375 ha	
NÜFUS YAPISI		
KÖY NÜFUSU	372	
HANE SAYISI	100	
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	75	
YERLEŞİM DOKUSU		
COĞRAFİK YAPI	Düz	
YERLEŞİM YAPISI	Toplu	
YERLEŞİM TİPİ	Küme - rastgele	
MAHALLELERİ	Tek (Merkez mahalle)	
EKONOMİK YAPI		
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)		
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, salatalık, yeşil sebzeler	
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, vişne, dut, armut, kiraz	
SERACILIK	150 sera	
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, yonca, yulaf	
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK		
BÜYÜK BAŞ		
KÜÇÜKBAŞ		
KÜMES		
ARICILIK		
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Defne	
ÖZEL ÜRÜNLER	Çilek, incir, dondurma, halışka	
MİMARİ DOKU		
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	2	
BETONARME YAPI	1/3 (80 hane. Bunlardan 10'u göç etmiş).	
SOKAK DOKUSU		
GENİŞLİK	Asfalt	
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami	
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, kanalizasyon, elektrik, internet	
EL SANATLARI	-	
TİCARİ ÜRÜNLER	Hayvansal ürünler fabrikalara satılıyor, pazara gidiliyor.	
		

ARIT / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	389,79 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	35 km			
KÖYÜN ALANI	226 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	732			
HANE SAYISI	894			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	35000			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Küme-çizgisel			
MAHALLELERİ	6 mahallesi var (Dallı, Muhlar, Bilal, Piri, Ovalar, Güney)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TESCİLLİ YAPI	2 türbe (Merkez ve güney mah.)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Ahşap binalar			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, fasulye, patlıcan, marul, yeşil bitkiler			
MEYVE ÜRETİMİ	Karpuz, elma, armut, erik, şeftali			
SERACILIK	Yeşil sebzeler			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, arpa			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kızılçık, böğürtlen, kuşburnu, ıspit, döngel, dikenucu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Makarna, süt, yoğurt, konserve, reçel (böğürtlen, çilek vs.)			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	20			
BETONARME YAPI	Genele yaygın çok sayıda			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Bakkal, lokanta, tuvalet			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Köy odası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Sağlık ve eğitim kurumu, kanalizasyon			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı, Pazar da satış var.			
				
				

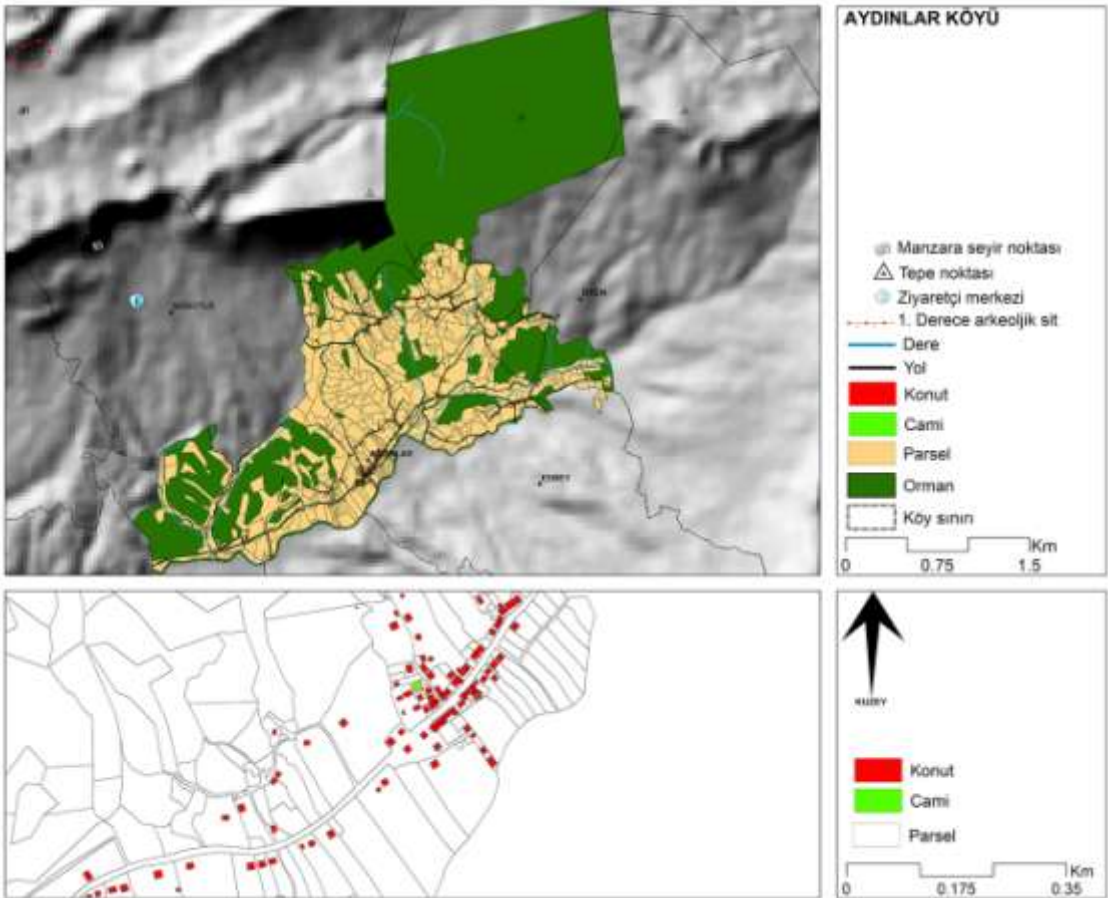
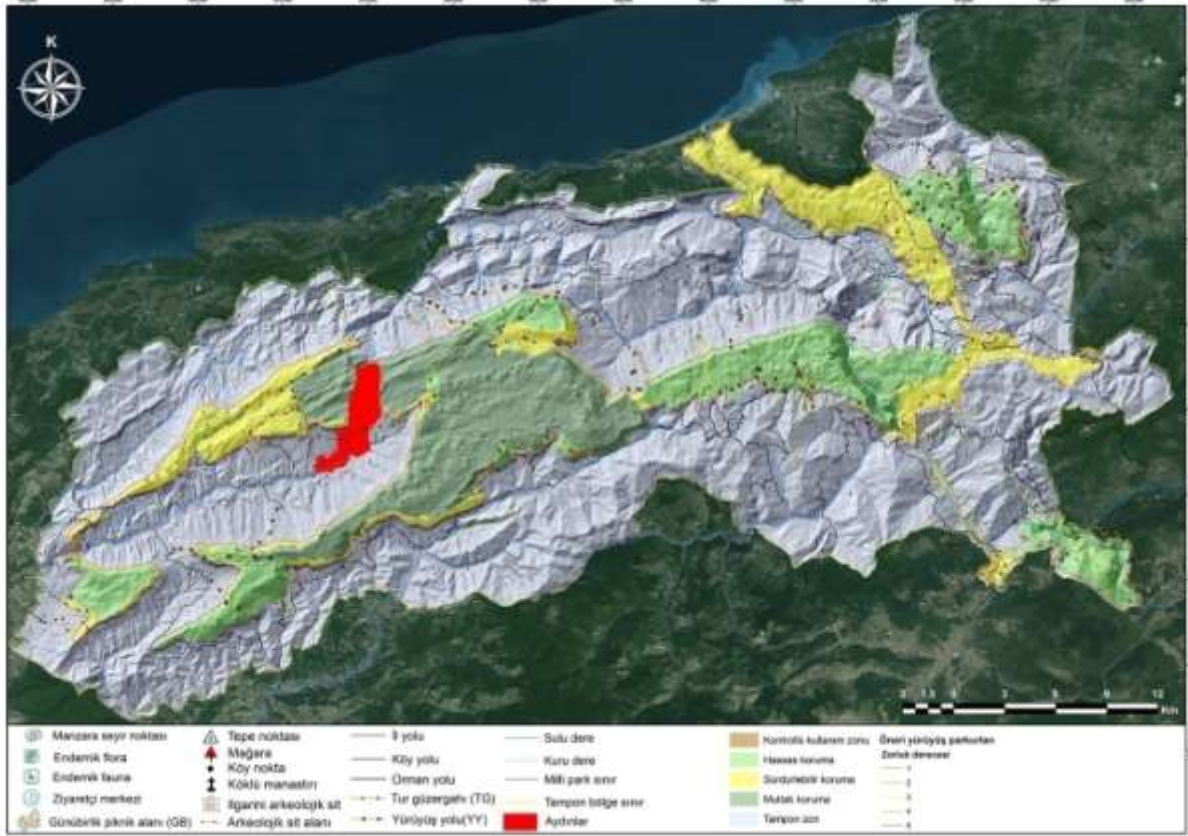

AYDINLAR/ MERKEZ-BARTIN

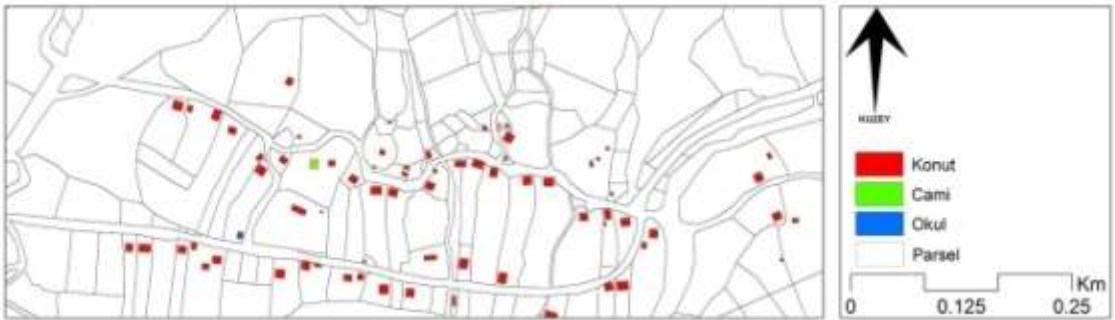
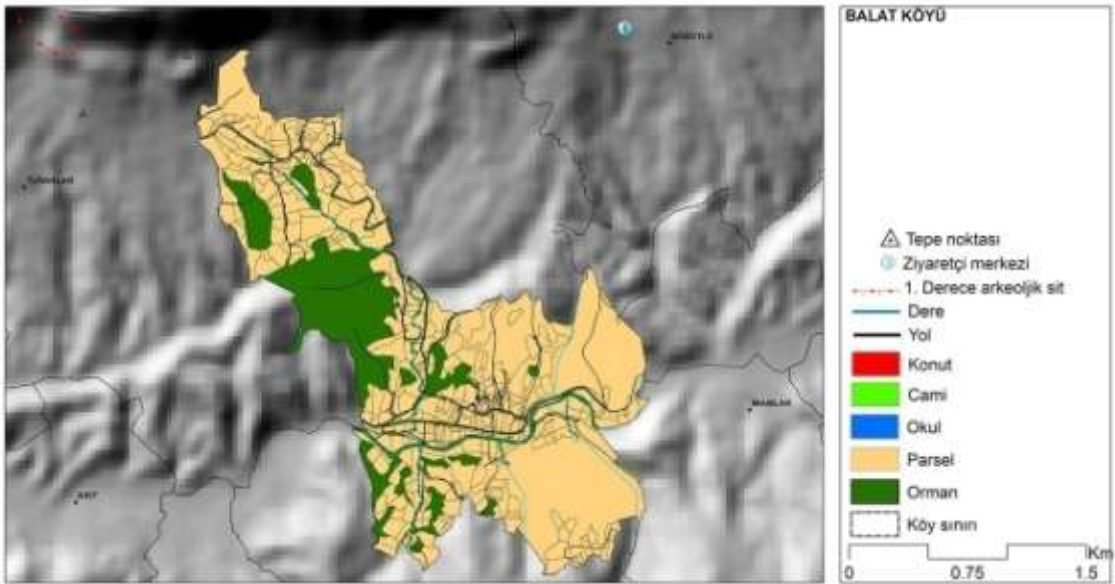
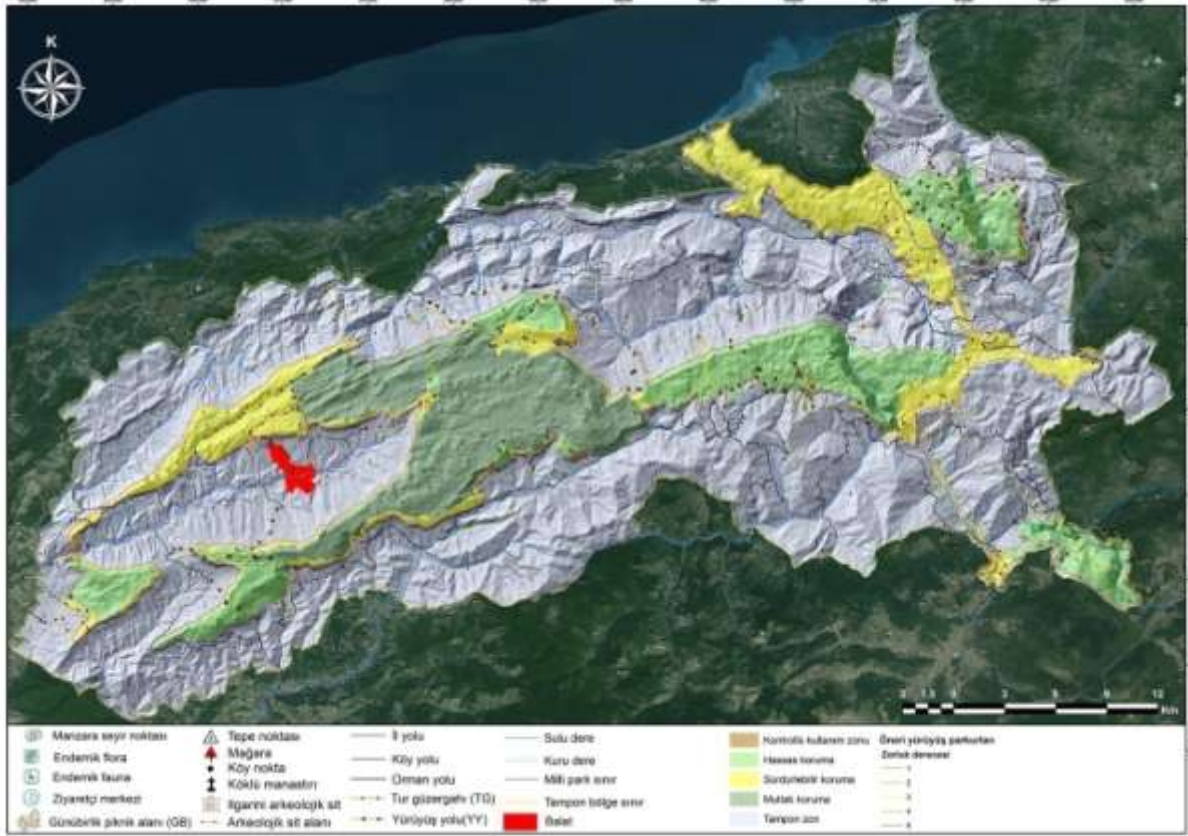
KTR

RAKIM (Ort.)	723,51 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	42 km		
KÖYÜN ALANI	1068 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	424		
HANE SAYISI	250		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	1000		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Toplu		
YERLEŞİM TİPİ	Küme - çizgisel		
MAHALLELERİ	9		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Tarihi camii		
ARKEOLOJİK BULGU	Türbe, roma yazılı mezar		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Ören, Zoni, Gürdek kayası (altından baharda su çıkıyor), Mağara		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, marul, domates, salatalık, soğan, patates		
MEYVE ÜRETİMİ	Dut, elma, armut, kiraz, üzüm		
SERACILIK	Fasulye, biber ve marul		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, arpa, yulaf, yonca		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık ve ceviz (dört-beş hane satış yapıyor).		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ıspit, dikenucu, ıhlamur, böğürtlen, kızılçık		
ÖZEL ÜRÜNLER	Bal, tereyağı, pekmez, yoğurt, fasulye konservesi, biber turşusu, erik konservesi, kızılçık-kuşburnu reçeli ve pekmezi, armut pekmezi, incir ve gül reçeli, kırmızı et		
TURİZM			
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Market, lokanta (ızgara et)		
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Rekreasyon alanı var. Gastronomi turizmi yapılabilir.		
GASTRONOMİ	Kasaplardan et alınıp piknik alanında mangal yapılıyor.		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10		
BETONARME YAPI	240		
SOKAK DOKUSU			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, bakkal, lokanta, tuvalet		
TİCARETHANE	6 kahvehane, 1 lokanta, 2 market, 2 kasap(ızgara et satıyor)		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Sağlık kurumu, eğitim kurumu, içme suyu, elektrik, internet var.		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var. Pazara başka köylere gidiliyor.		

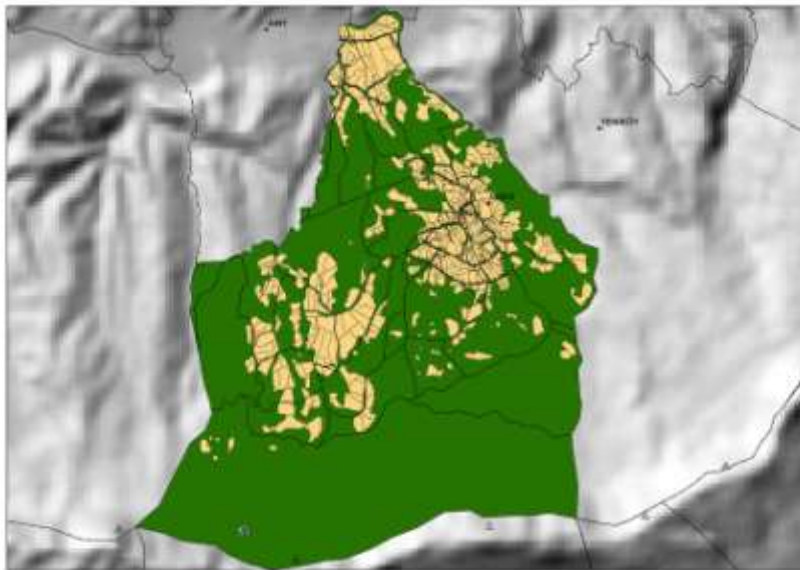
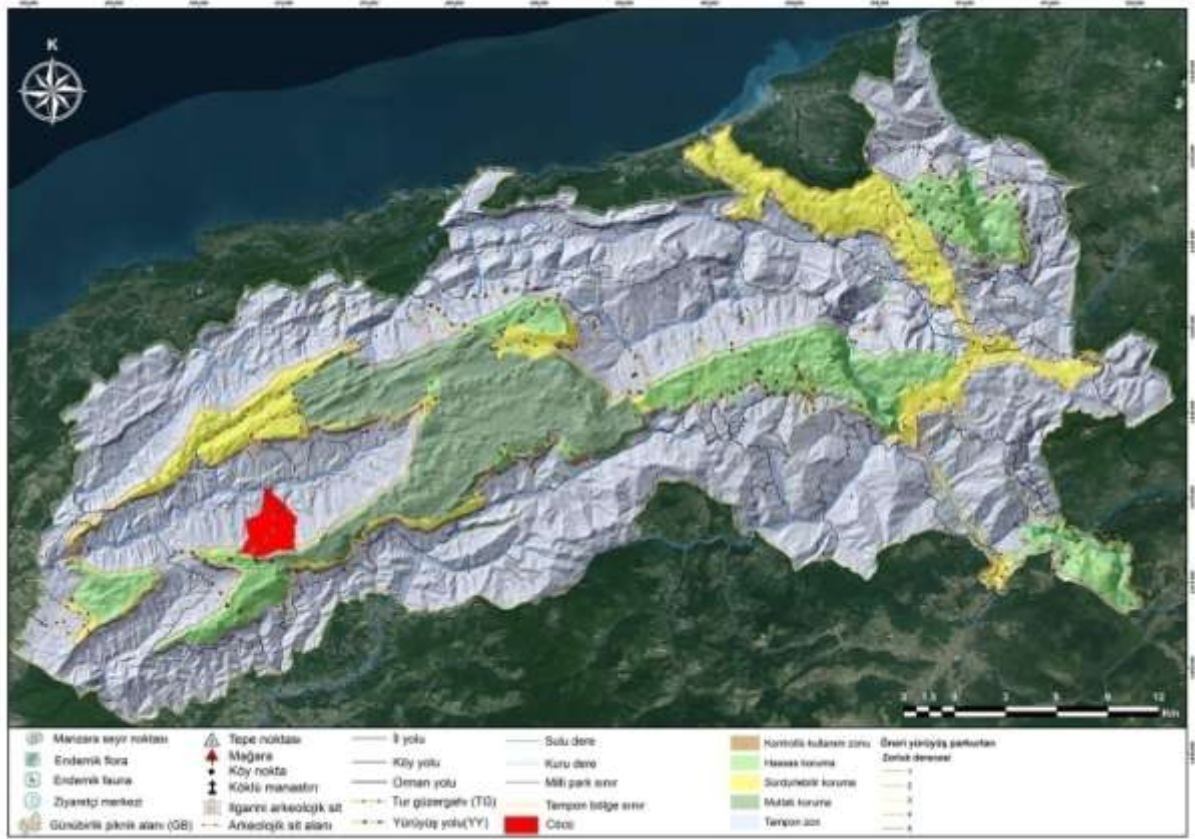

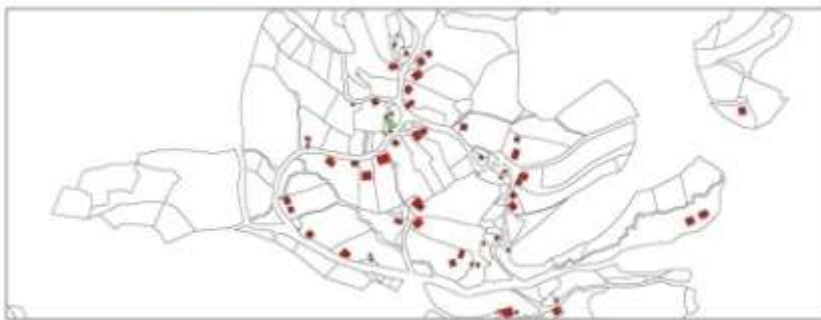
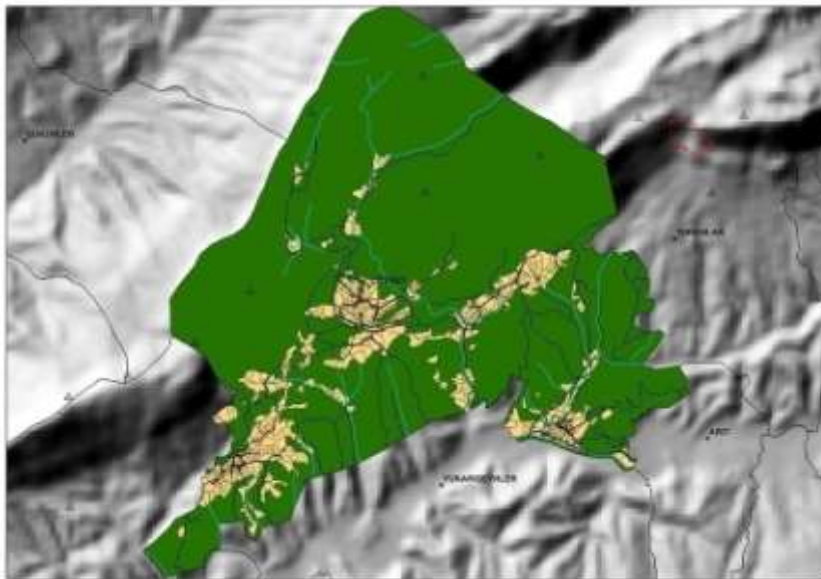
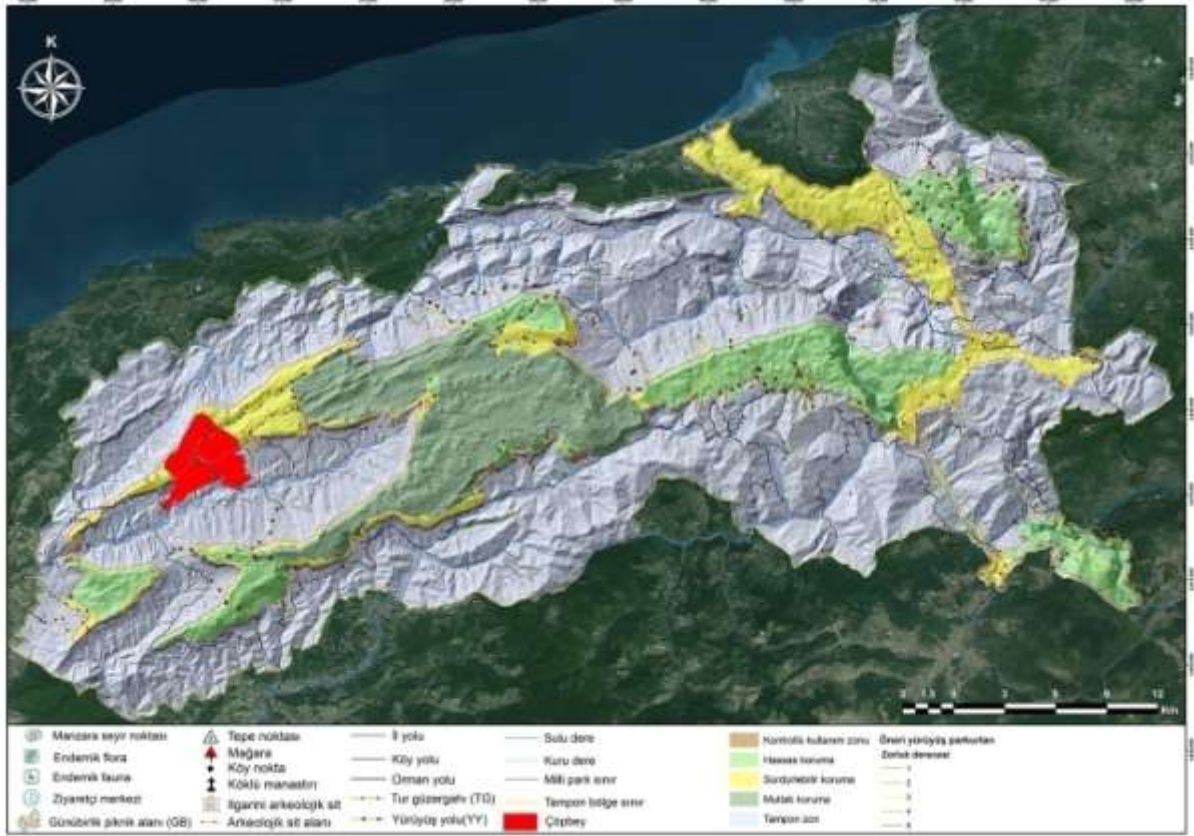
BALAT / MERKEZ-BARTIN		KTR
RAKIM (Ort.)	426,34 m	
İL MERKEZİNE UZAKLIK	34 km	
KÖYÜN ALANI	385 ha	
NÜFUS YAPISI		
KÖY NÜFUSU	215	
HANE SAYISI	100	
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	300	
YERLEŞİM DOKUSU		
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi	
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık	
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele	
MAHALLELERİ	2	
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ		
TARİHİ DEĞER	5 ahşap ev var (2'si yıkık)	
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Mağara	
EKONOMİK YAPI		
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)		
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, fasulye, patlıcan, biber, ispanak, soğan, patates, marul	
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz	
SERACILIK	80-90	
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, yonca, korunga	
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık	
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK		
BÜYÜK BAŞ		
KÜÇÜKBAŞ		
KÜMES		
ARICILIK		
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ihlamur, kiren, kuşburnu	
ÖZEL ÜRÜNLER	Mısır ekmeği, mancar, yağlı gözleme	
TURİZM		
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	2 eski okul için yenileme girişiminde bulunulmuş. Verilirse okul tamiri veyanında fırın yaptırılacak.	
MİMARİ DOKU		
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	40	
BETONARME YAPI	80	
SOKAK DOKUSU		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt	
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Okul bahçesi, meralar	
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası	
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet	
		

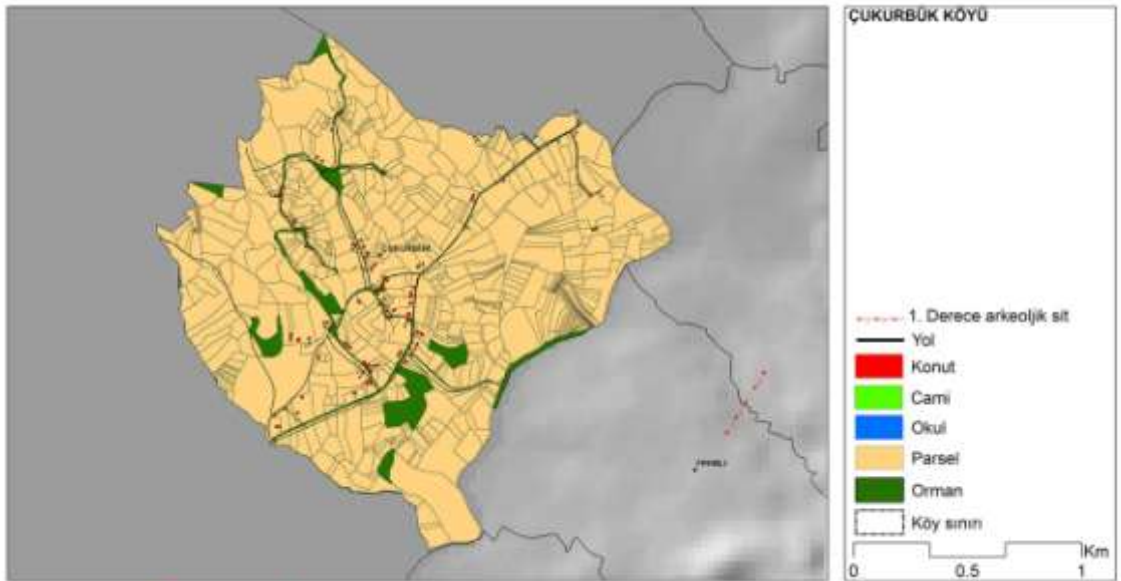
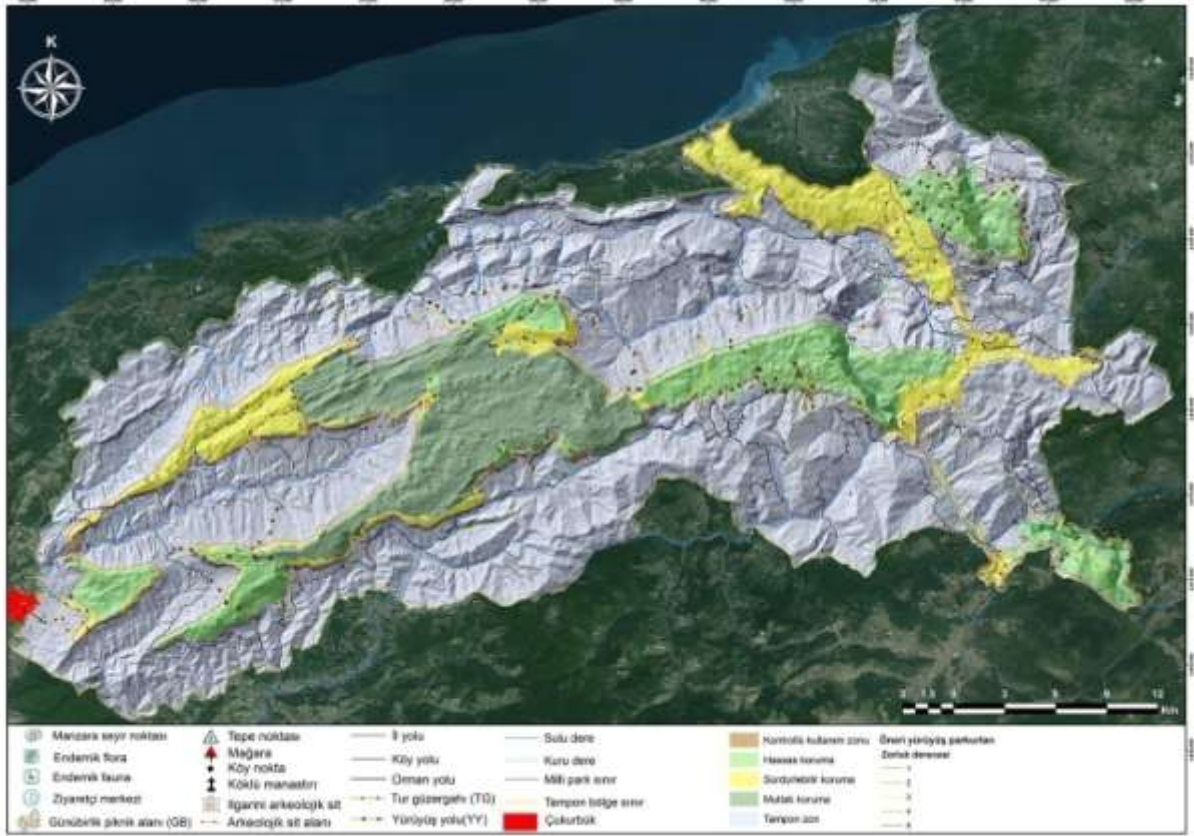
CÖCÜ / MERKEZ-BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	694,59 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	36 km		
KÖYÜN ALANI	808 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	181		
HANE SAYISI	95		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	1000		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık		
YERLEŞİM TİPİ	Rastgele		
MAHALLELERİ	1		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Ormanda yerleşim yerleri, mağara		
ARKEOLOJİK BULGU	Kayada mağara		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Aylı gölü mevkiinde manzara seyir noktası		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, salatalık, lahanası		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, dut, kiraz, vişne		
SERACILIK	Domates, biber, maydanoz, patlıcan		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, arpa		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık, elma, armut		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Ispit, diken ucu, kuşburnu, döngel, mantar (5-6 çeşit)		
ÖZEL ÜRÜNLER	Ispit ve mantar		
TURİZM			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Çiftlik turizmi		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	8		
BETONARME YAPI	85		
SOKAK DOKUSU			
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami		
TİCARETHANE	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet, kanalizasyon		
TİCARİ ÜRÜNLER	Hayvansal ürün		

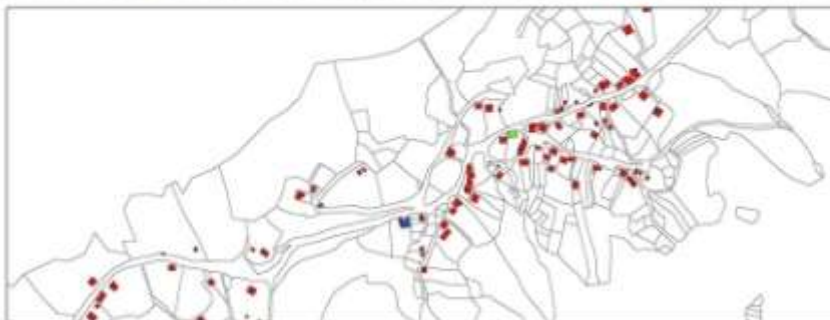
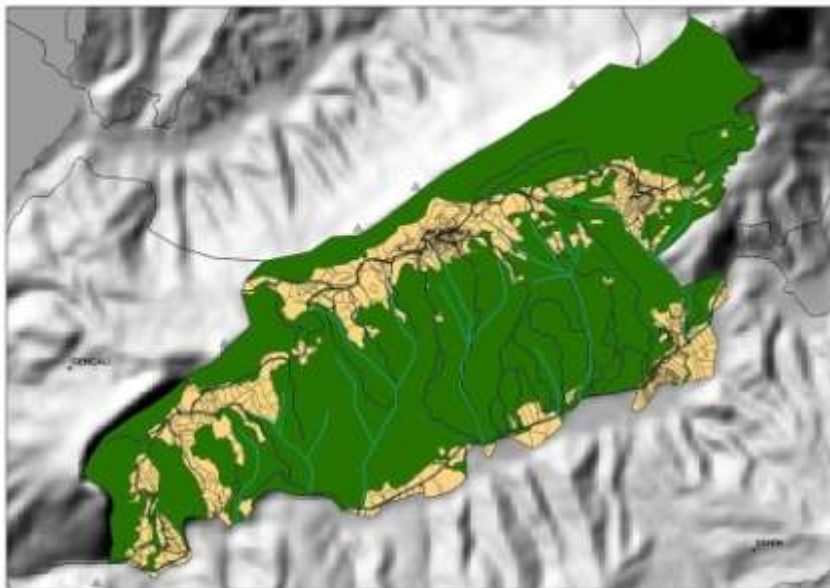
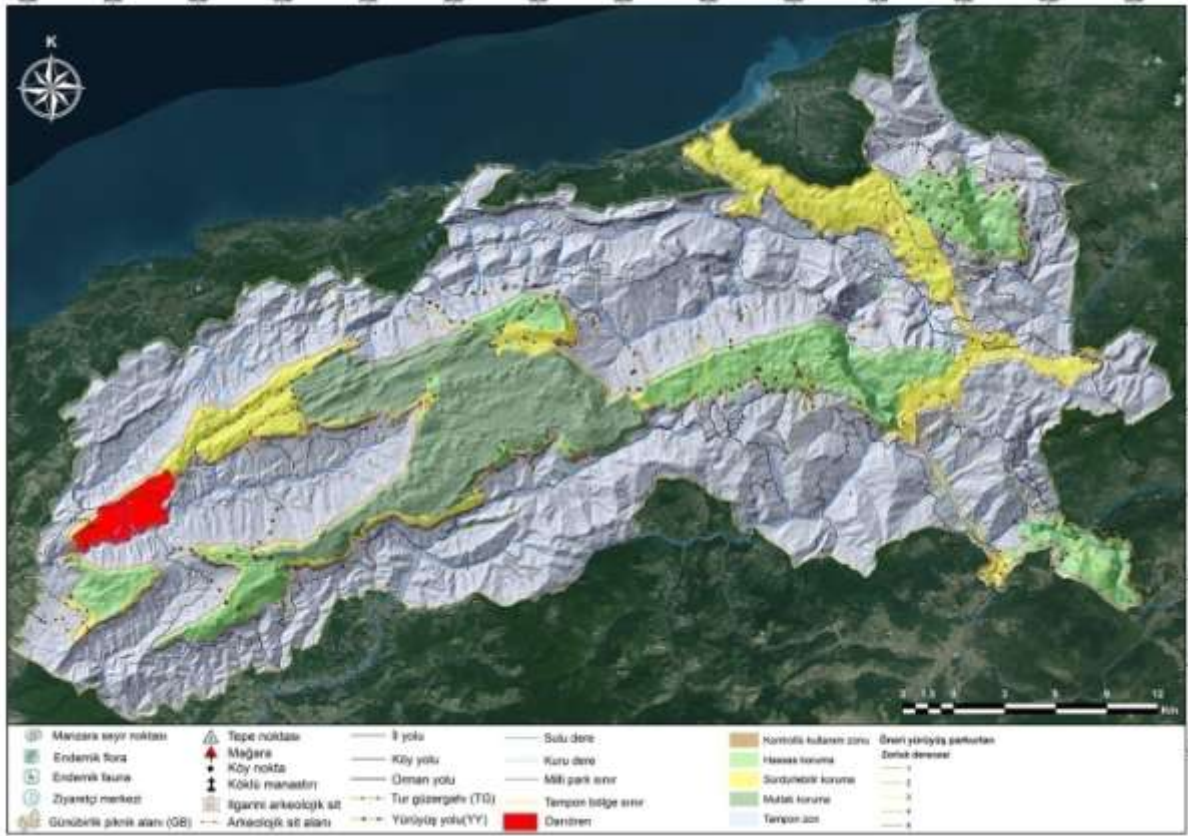
ÇÖPBEY / MERKEZ-BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	571,77 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	30 km		
KÖYÜN ALANI	1537 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	175		
HANE SAYISI	70		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	300		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık		
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-küme		
MAHALLELERİ	4 (Hıdırlı, Kıran, Değirmen, Merkez)		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Mağara, Ilıcaksu şelalesi, yapı kayası		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Patates, soğan, fasulye		
MEYVE ÜRETİMİ	Karpuz, elma, erik		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, ceviz, fındık		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kiren, döngel, mantar, kuşburnu, dikenucu		
ÖZEL ÜRÜNLER	Halışka, lahana mancarı, mantar böreği		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	15		
BETONARME YAPI	55		
SOKAK DOKUSU			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt – stabilize - çamur		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası (konak)		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Kanalizasyon		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var. Ekonomik değerli ürünler takas/ satışı yapılıyor.		
			
			

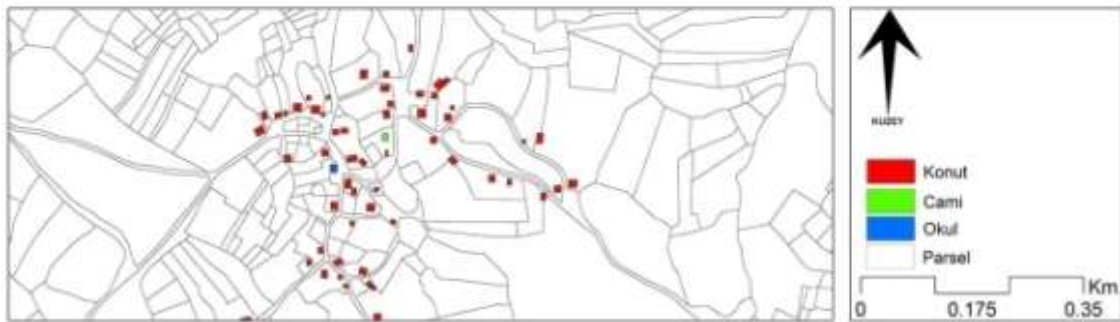
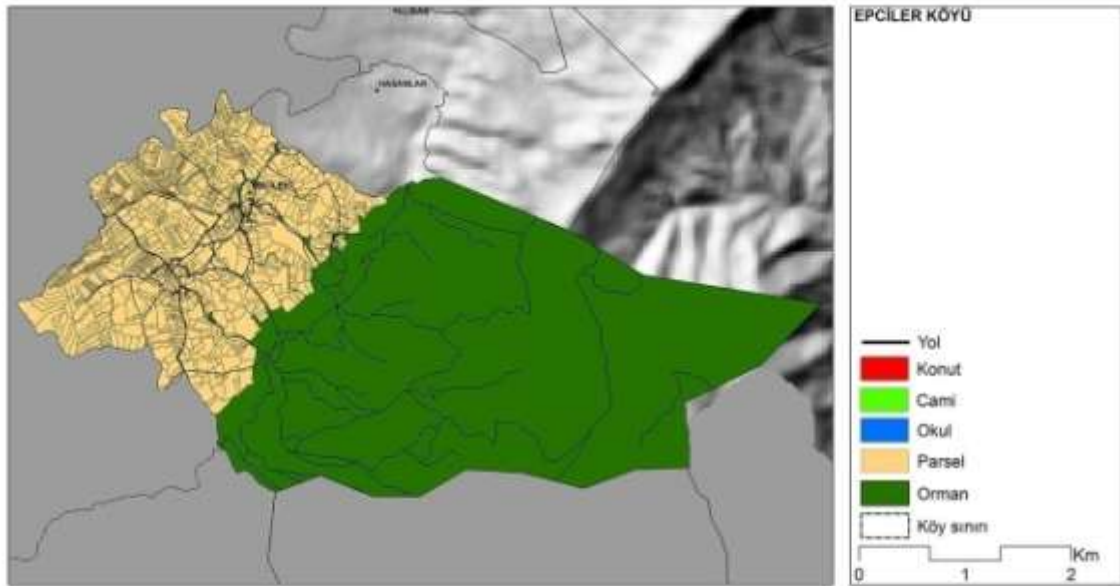
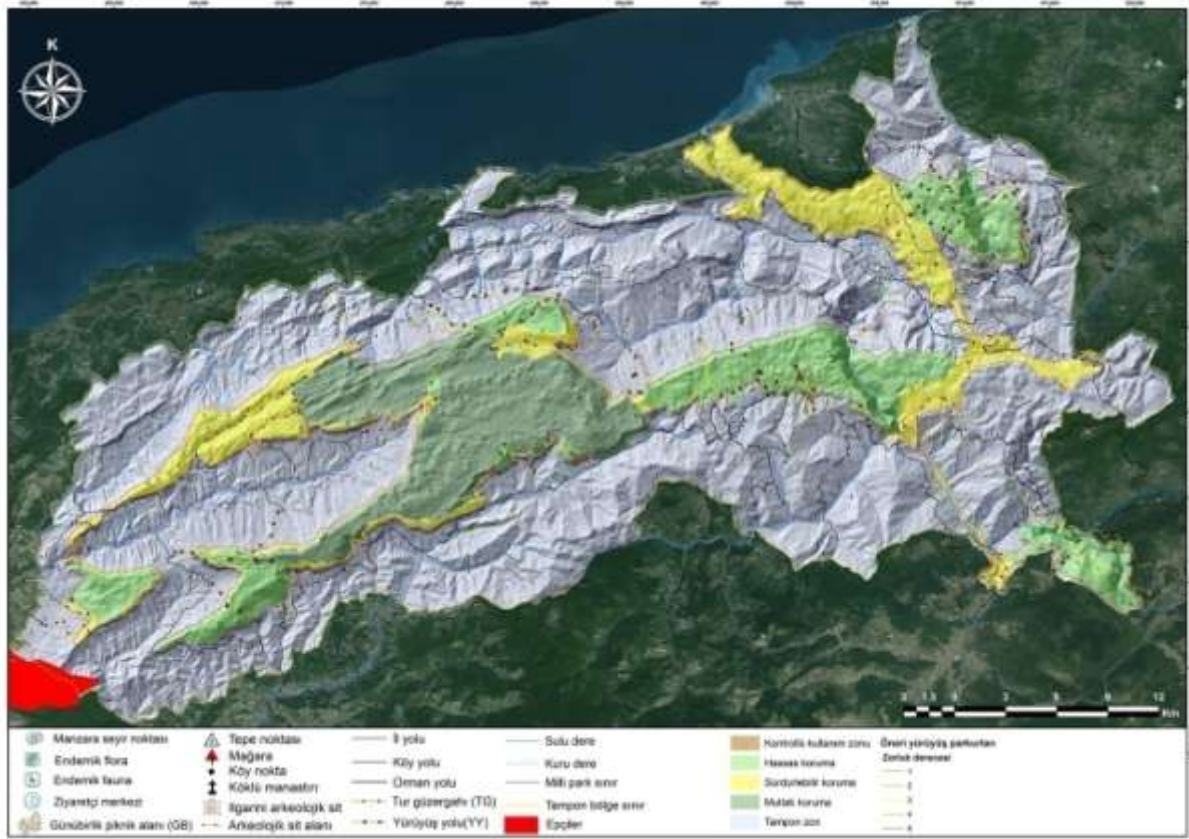
ÇUKURBÜK / MERKEZ-BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	50 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	11 km			
KÖYÜN ALANI	267 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	418			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Türbe (ipek yolu üzerinde)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Ahşap bina			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Marul, karamancar, soğan, pırasa, maydanoz, yeşil sebze.			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, fındık, armut, ceviz			
SERACILIK	Yeşil sebzeler üretiliyor			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, hububat			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Seracılık, fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar (3 çeşit), kiren, ıhlamur, ispit			
ÖZEL ÜRÜNLER	Konserve			
MİMARİ DOKU				
BETONARME YAPI	200			
SOKAK DOKUSU				
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy konağı,			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul			
				

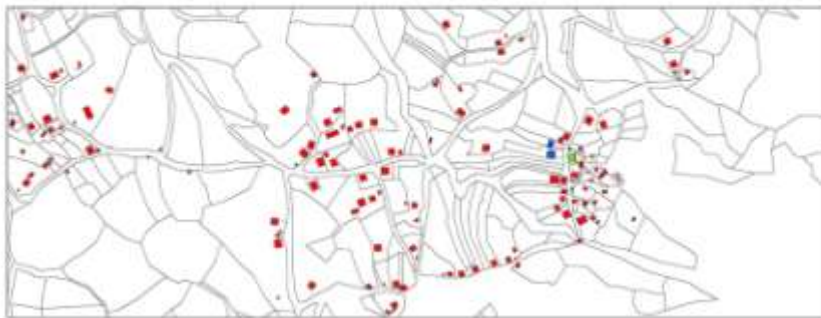
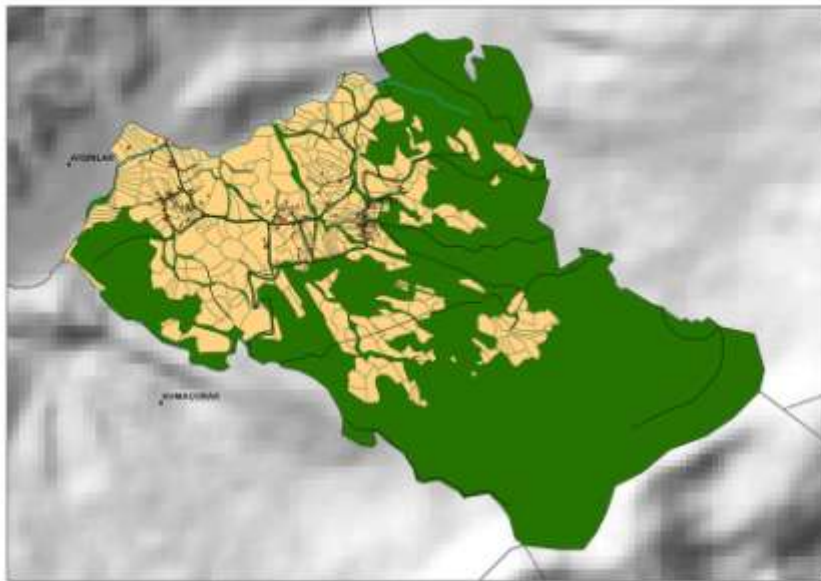
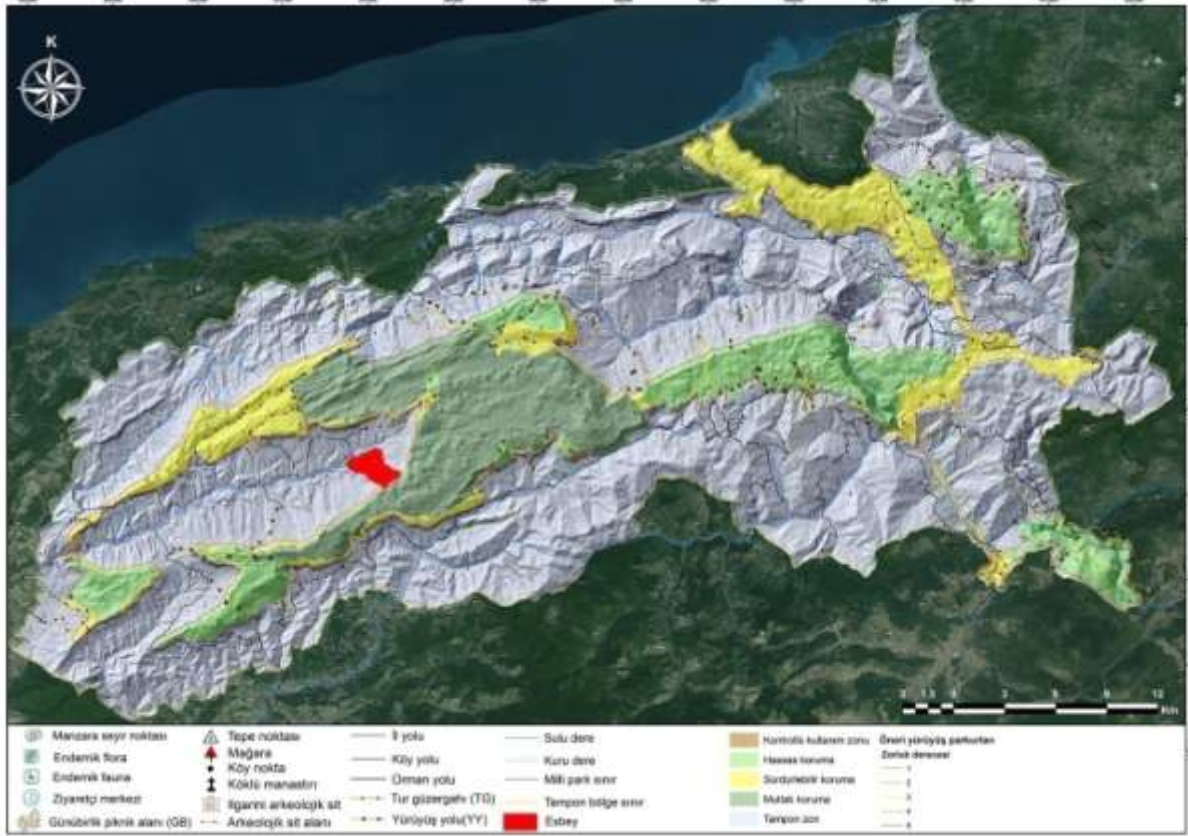
DARIÖREN / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	437,93 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	27 km			
KÖYÜN ALANI	1311 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	330			
HANE SAYISI	110			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Karışık			
YERLEŞİM TİPİ	Küme - rastgele			
MAHALLELERİ	4			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Tarihi mezar, türbe			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Şelale, dere, kayalık, orman, çayır			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, salatalık, patates, fasulye, soğan			
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, kiraz, ceviz, armut, incir, elma, üzüm			
SERACILIK	Marul, biber, domates, patlıcan kendi ihtiyaçları kadar üretiliyor			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, yonca			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, ceviz, muşmula, kızılıcık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Ispit, kiren, kuşburnu, mantar			
ÖZEL ÜRÜNLER	Sıkmık dolması, erişte, mancar döşemesi, gözleme, baklava, döşeme tatlısı			
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Alabalık tesisi			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Piknik yeri, ırmaktaki şelale			
GASTRONOMİ	Alabalık tesisi			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	5 / 3-4 ahşap bina ise harabe durumda			
BETONARME YAPI	105			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt-stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, lokanta, tuvalet			
TİCARETHANE	Alabalık lokantası			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik			
TİCARİ ÜRÜNLER	Türkova firmasına süt satışı var. Ayrıca peynir ve tereyağ da satılıyor. Pazarda satışvar.			
				

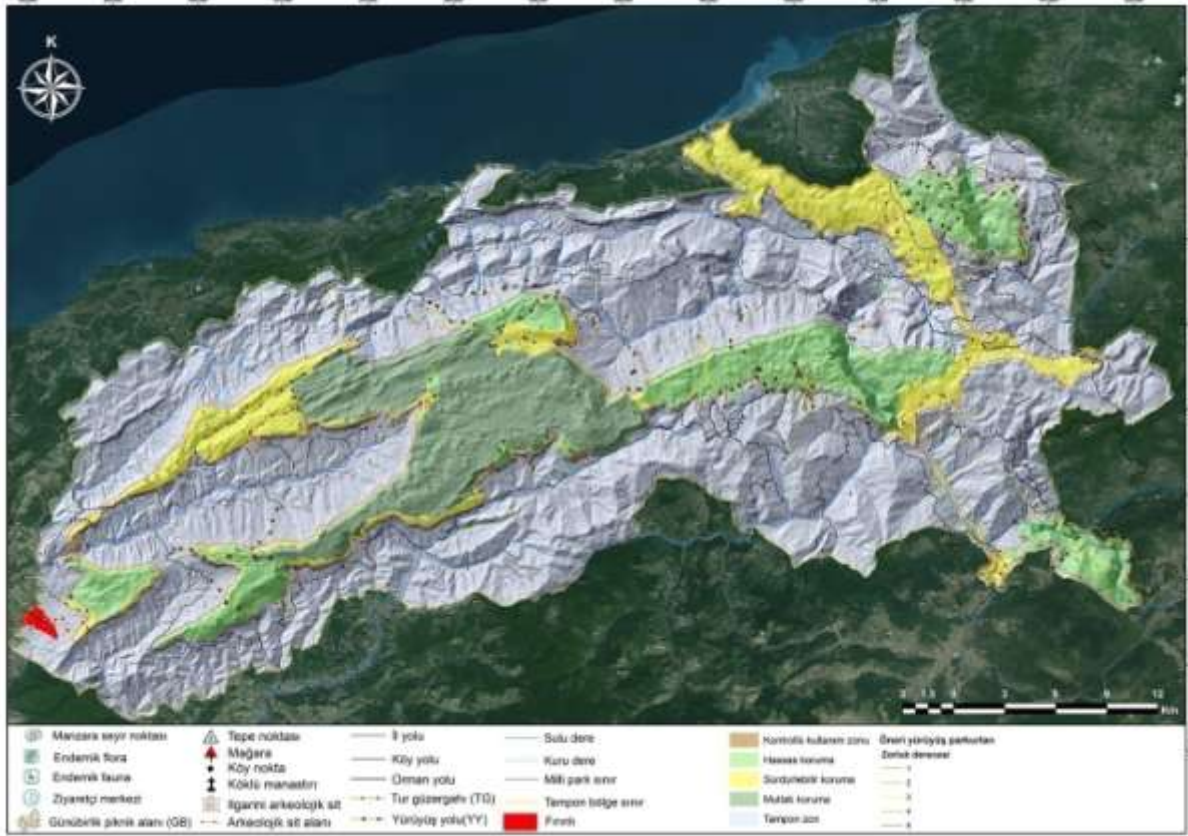
EPÇİLER / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	321,16 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	15 km		
KÖYÜN ALANI	1545 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	1220		
HANE SAYISI	280-300		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	50		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Düz köy		
YERLEŞİM YAPISI	Toplu		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	Çömlekçi Aşağı Epçiler		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Piknik yeri mevcut		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates,yeşillik,salatalık vs.		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma,armut,fındık		
SERACILIK	50 den fazla sera		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır,buğday,yulaf,		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar,kuş kirazı ,ıspıt	
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	40		
BETONARME YAPI	260		
MALZEME	Betonarme-tuğla, ahşap		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	3 m.		
KAPLAMA MALZEMESİ	Kilit parke, stabilize, asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	3 cami,6 kahve, sağlık ocağı,okul		
TİCARİ ÜRÜNLER	Keten dokuma		
			

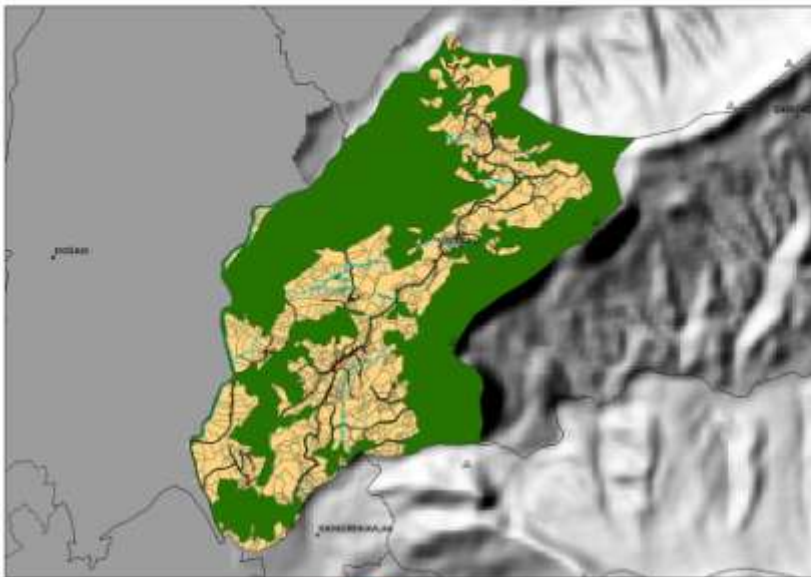
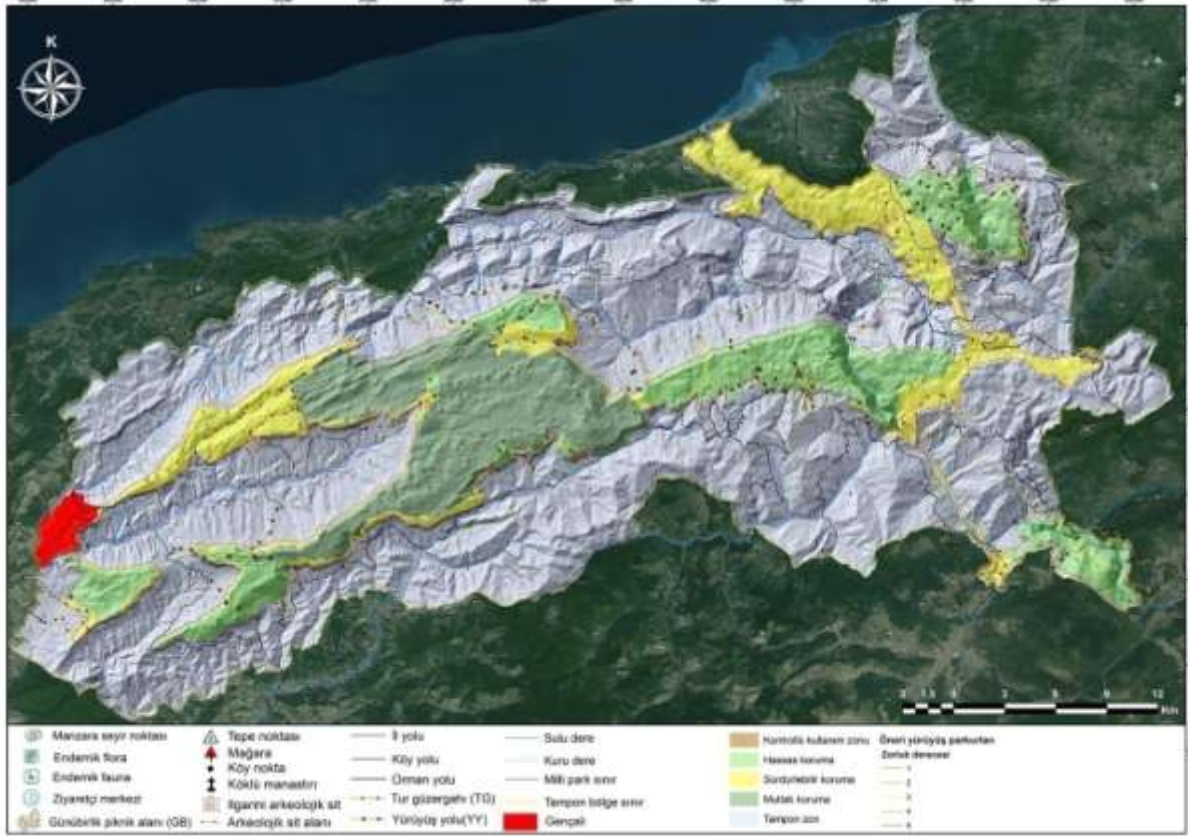
ESBEY / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	663,29 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km		
KÖYÜN ALANI	389 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	160		
HANE SAYISI	70		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	400		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	4		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Ahşap evler		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Salatalık, domates, fasulye, patates, soğan		
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma, armut, kiraz, dut		
SERACILIK	40 sera		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, fiğ, yonca		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz (hane başı 200-250 kg)		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, kızılıcık, dikenucu, ispit	
ÖZEL ÜRÜNLER		Dağ çileği	
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	15		
BETONARME YAPI	55		
MALZEME	Tuğla		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	3 m		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası, tuvalet		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, kanalizasyon, elektrik ve internet		
EL SANATLARI	Bez dokuma, yün ip örme		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var, pazarda da satış var		
			

FIRINLI / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	102,86 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	14 km			
KÖYÜN ALANI	190 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	334			
HANE SAYISI	111			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	45			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Düz köy			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Sarmaşık kaplı kale			
ARKEOLOJİK BULGU	Ceneviz kalesi			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Yerliçukur mevkii			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, patlıcan, yeşil sebzeler			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, erik			
SERACILIK	150			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	İhlamur, kestane			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ihlamur, defne, kestane, kiren			
ÖZEL ÜRÜNLER	Manda yoğurdu, kartlaç ekmeği, mısır unu ekmeği			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	20			
BETONARME YAPI	90			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cam, cami tuvaleti,			
TİCARETHANE	Bakkal			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet, kanalizasyon			
TİCARİ ÜRÜNLER	Bartın Pazarına süt satışı			
				

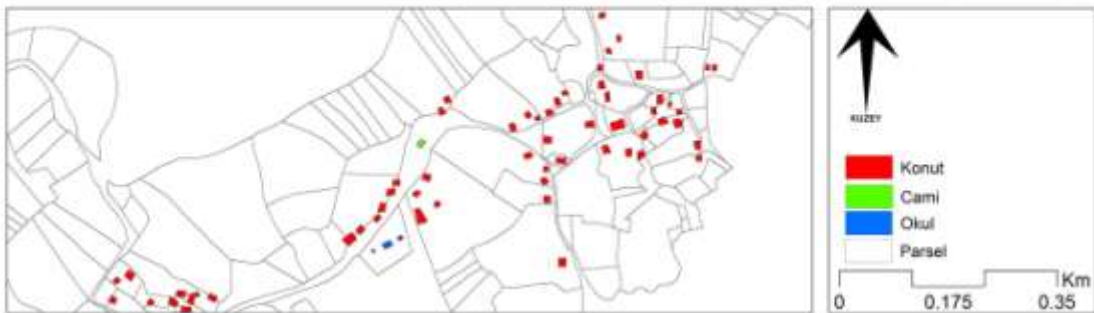
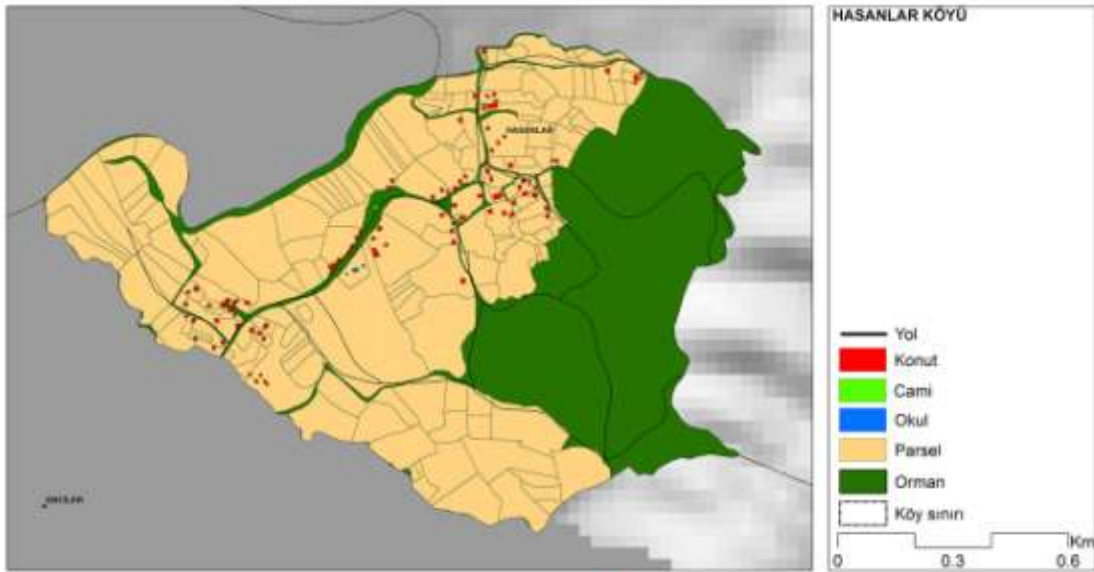
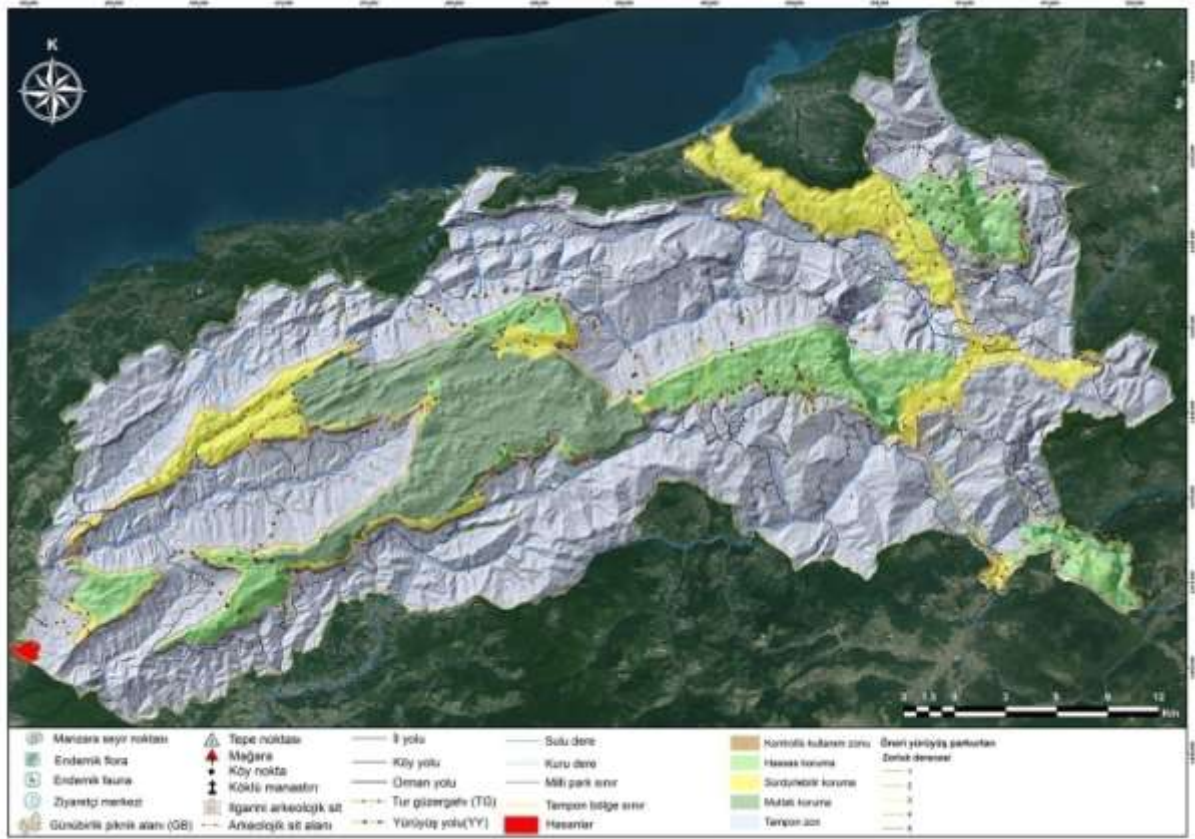
GENÇALİ / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	280,07 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	20 km			
KÖYÜN ALANI	872 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	387			
HANE SAYISI	130			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	400			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt-etek			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Rastgele			
MAHALLELERİ	6			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Türbe			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, salatalık, patlıcan, ıspanak, marul			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, ceviz, fındık			
SERACILIK	50 sera			
TARLA BİTKİLERİ	Hayvan yemi			
EKONOMİK ÖLÇEKLI ÜRETİM	Fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ihlamur, kestane, kuşburnu, böğürtlen, kiren, defne, fındık			
ÖZEL ÜRÜNLER	Haluşka			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	3			
BETONARME YAPI	125			
MALZEME	Kerpiç,seyrek doldurma			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	3-4 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet			
TİCARİ ÜRÜNLER	Fındık, süt, defneyaprağı satışı var. Bartın pazarına gidiliyor.			
				
				
				

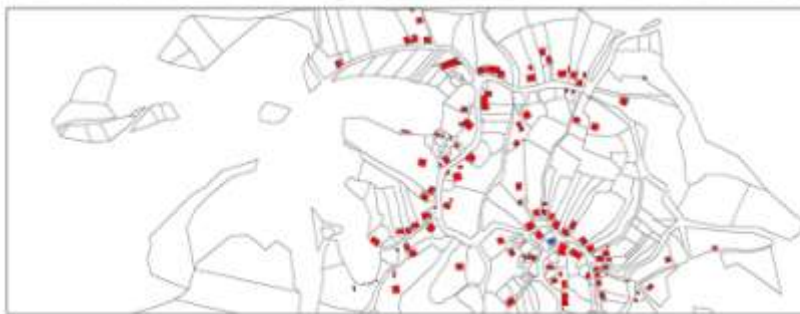
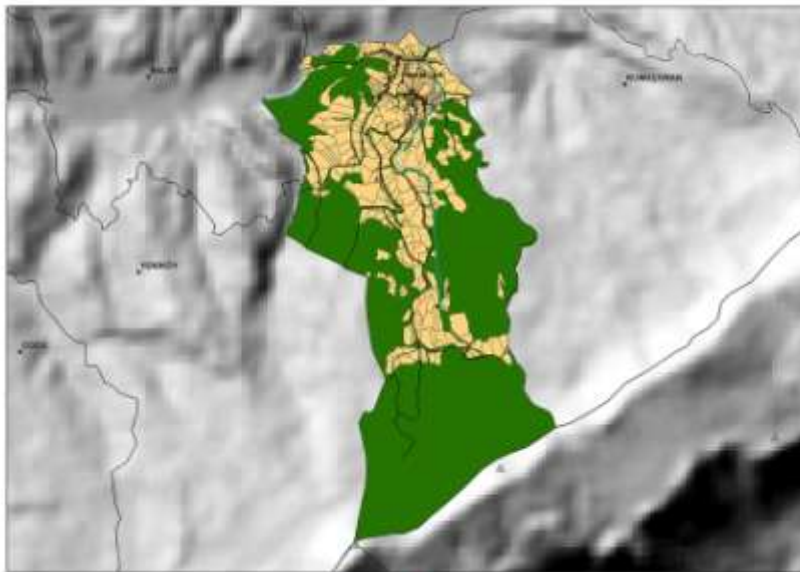
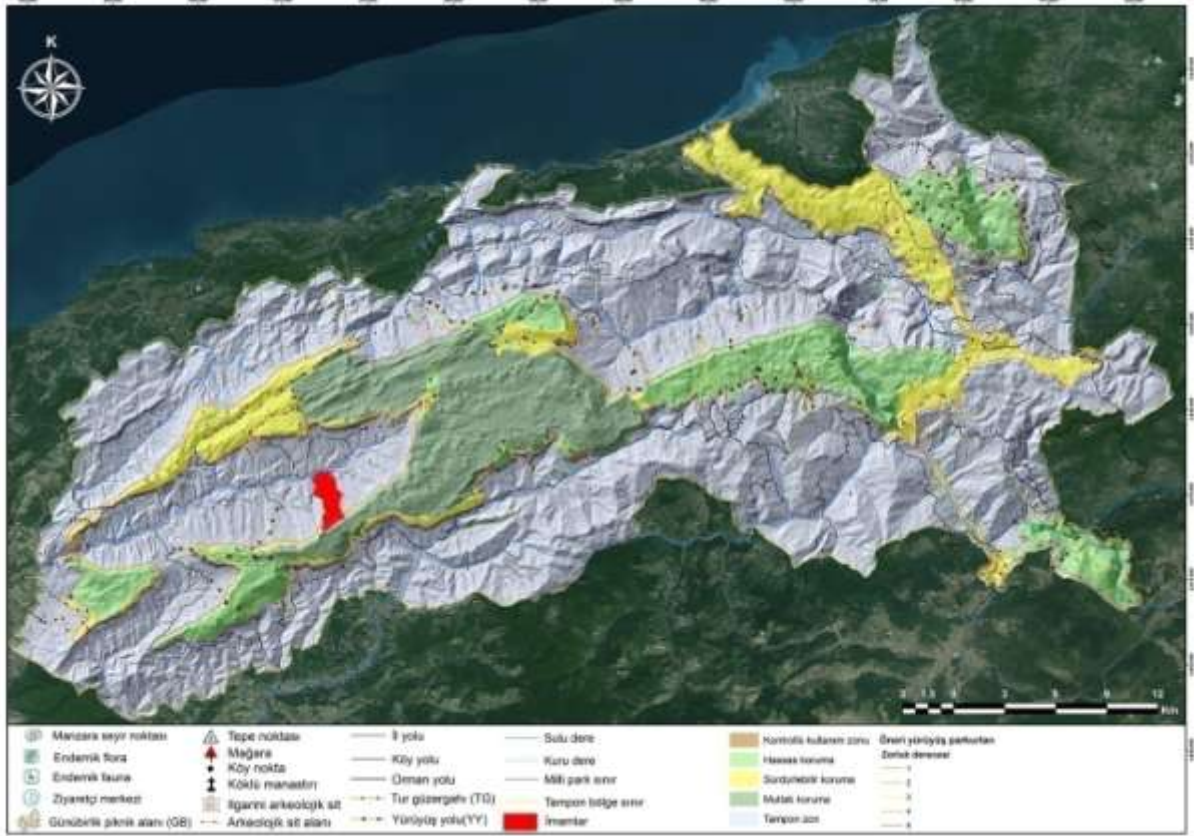
HASANLAR / MERKEZ- BARTIN			
RAKIM (Ort.)	85 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	14 km		
KÖYÜN ALANI	137 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	339		
HANE SAYISI	72		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	30		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Düz köy		
YERLEŞİM YAPISI	Karışık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-çizgisel		
MAHALLELERİ	2		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Kilise kalıntısı (Epçiler tarafında)		
ARKEOLOJİK BULGU	Kilise kalıntısı (Epçiler tarafında)		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Orman, çayırık alan		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, patlıcan, salatalık, maydanoz		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut		
SERACILIK	50		
TARLA ÜRETİMİ	Yulaf vs.		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz, kestane		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Kızılıcık, kuşburnu, dikenucu, döngel, ihlamur, mantar	
ÖZEL ÜRÜNLER		Cevizli tavuk, kaz kavurması, halışka, tavuklu börek, manda yoğurdu	
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	2		
BETONARME YAPI	65		
MALZEME	Tuğla		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	3 m		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, bakkal, tuvalet		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu var ama yetersiz, kanalizasyon, elektrik, internet		
TİCARİ ÜRÜNLER	Pazarda satış var.		

KTR

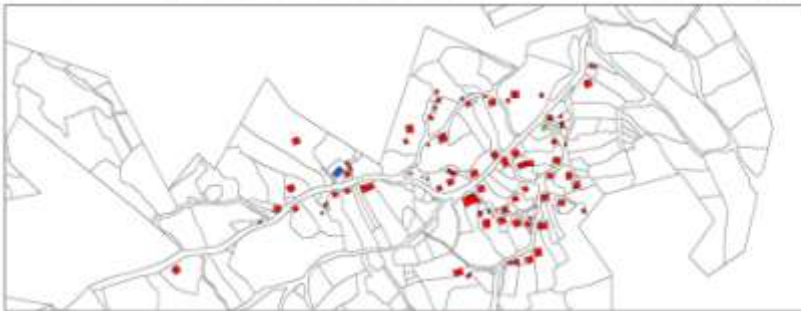
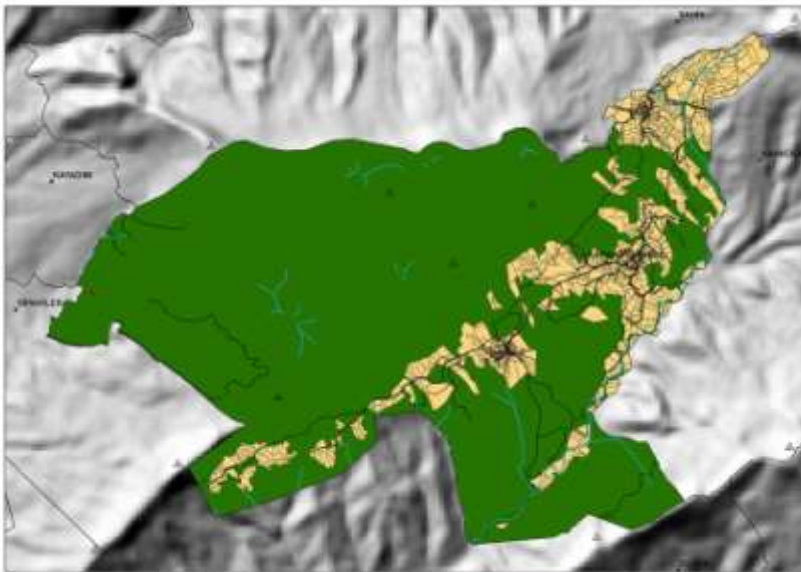
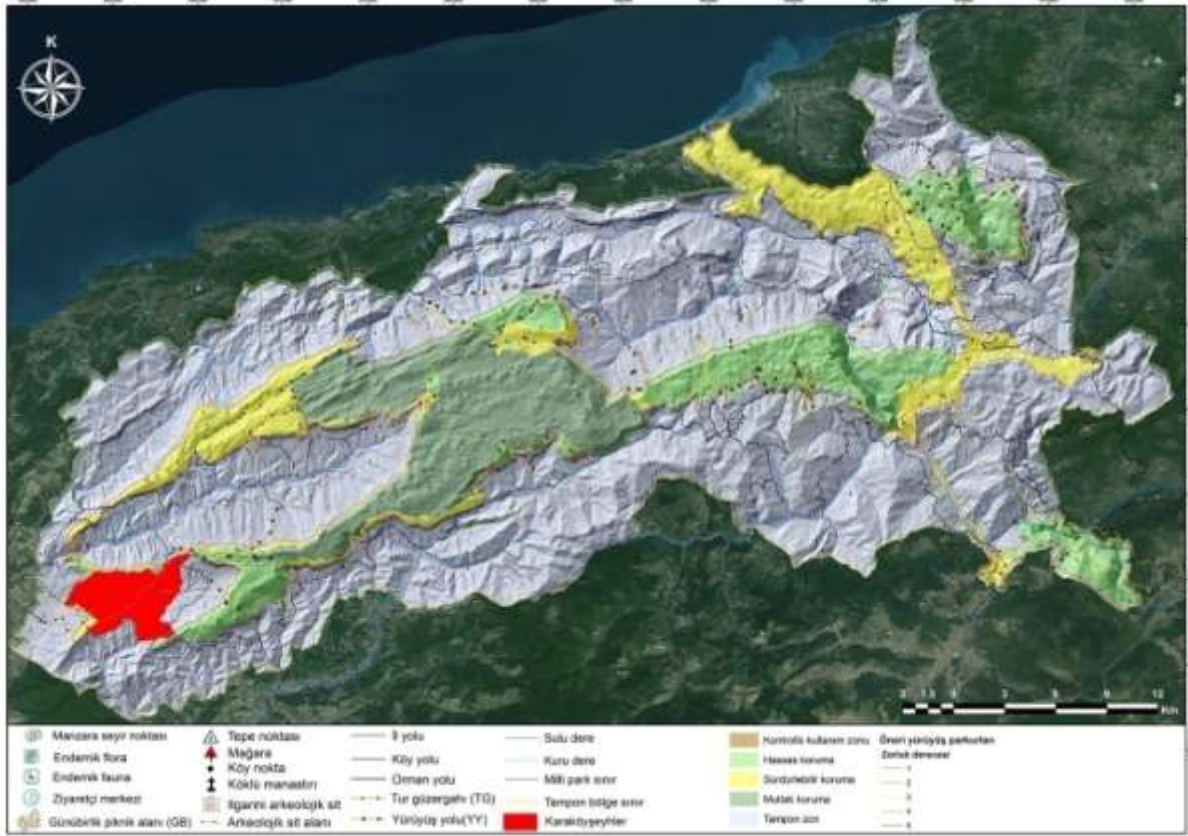

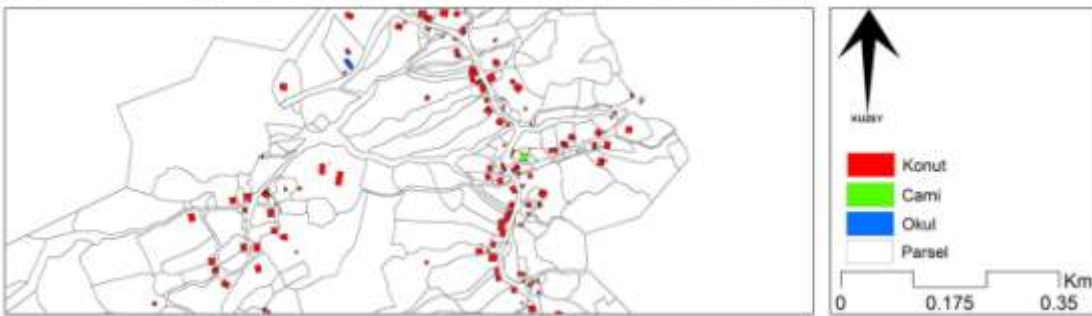
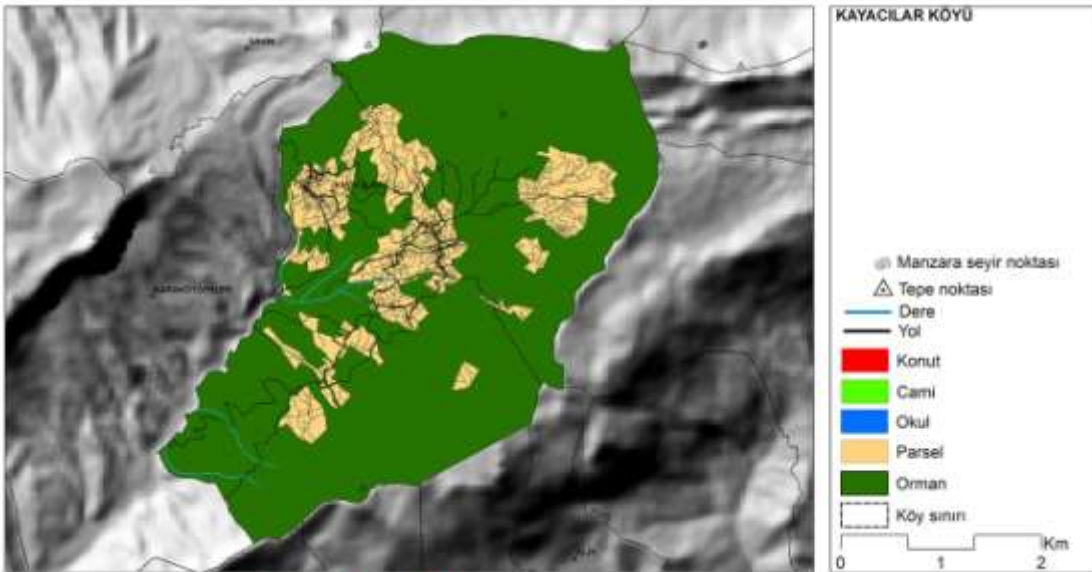
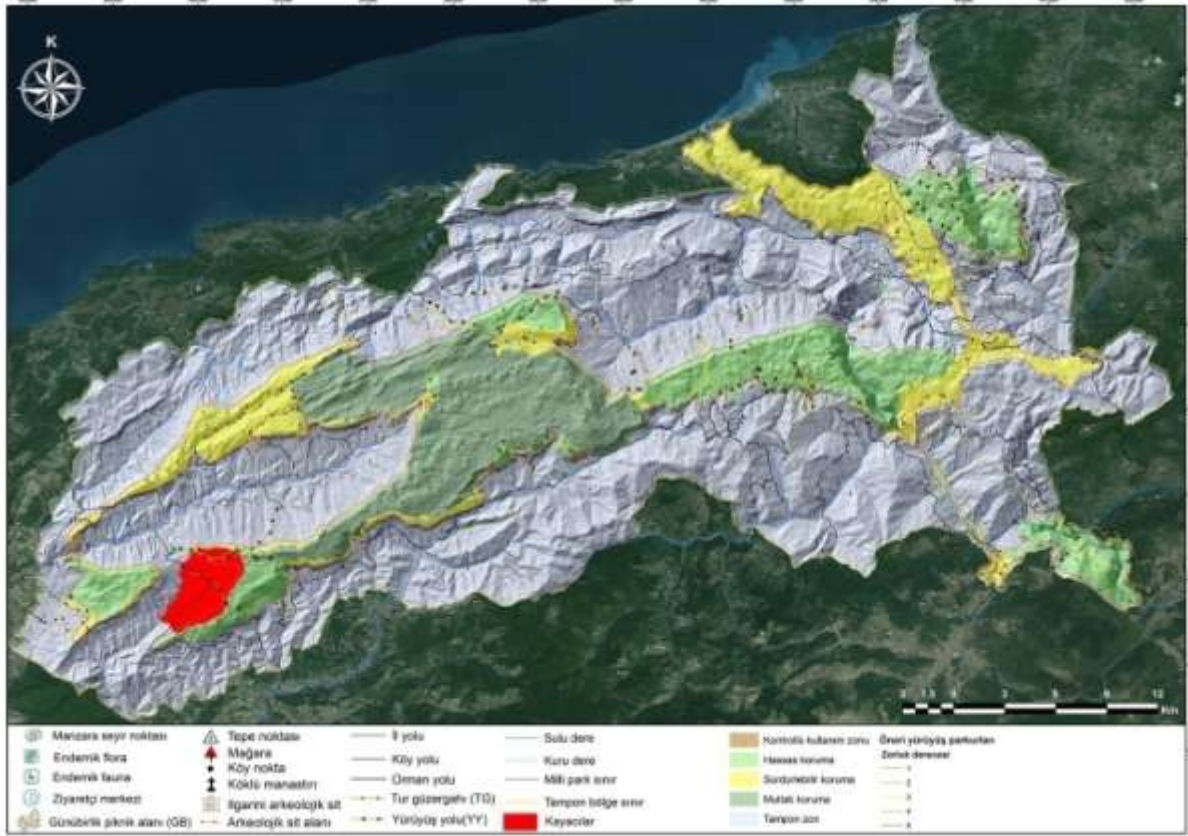
İMAMLAR / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	657,67 m	 	
İL MERKEZİNE UZAKLIK	42 km		
KÖYÜN ALANI	369 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	184		
HANE SAYISI	45		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	750		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Karışık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	3		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Ahşap evler, ambarlar		
ARKEOLOJİK BULGU	Kale kalıntısı (Asar kalesi, mezar)		
TESCİLLİ YAPI	2		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Ayı gölünde mağara söylentisi var		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, salatalık		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz		
SERACILIK	40 sera		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, fasulye, patates, soğan		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Süt (işlenmeden satılıyor)		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, kızılıcık, dikenucu, kuşburnu, döngel	
ÖZEL ÜRÜNLER		Taş saçlarda yapılan mısır ekmeği	
TURİZM			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Köylerdeki ortak iki fırınlar, mısır unundan ekme yapımı, mısır unu çorbası		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10		
BETONARME YAPI	55		
MALZEME	Tuğla, ahşap, taş		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	3-4 m		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası, tuvalet		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, kanalizasyon, elektrik ve internet		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var		
			

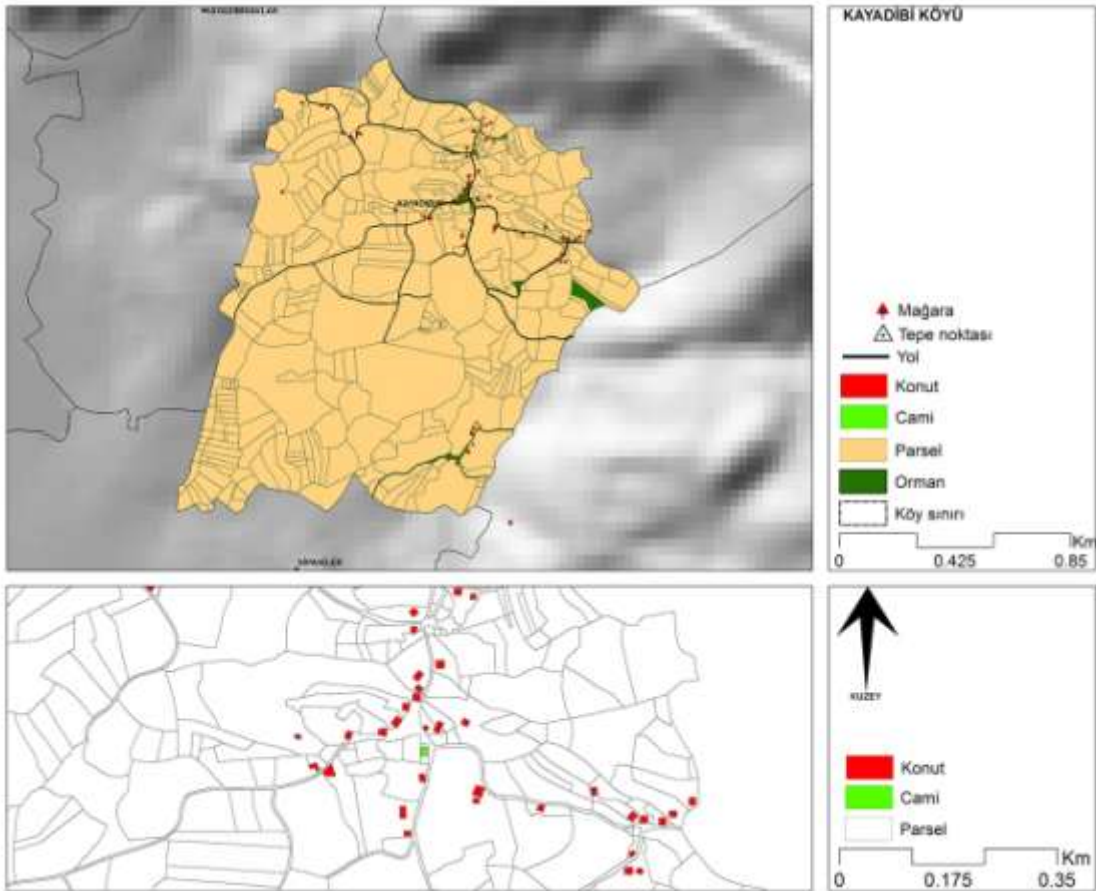
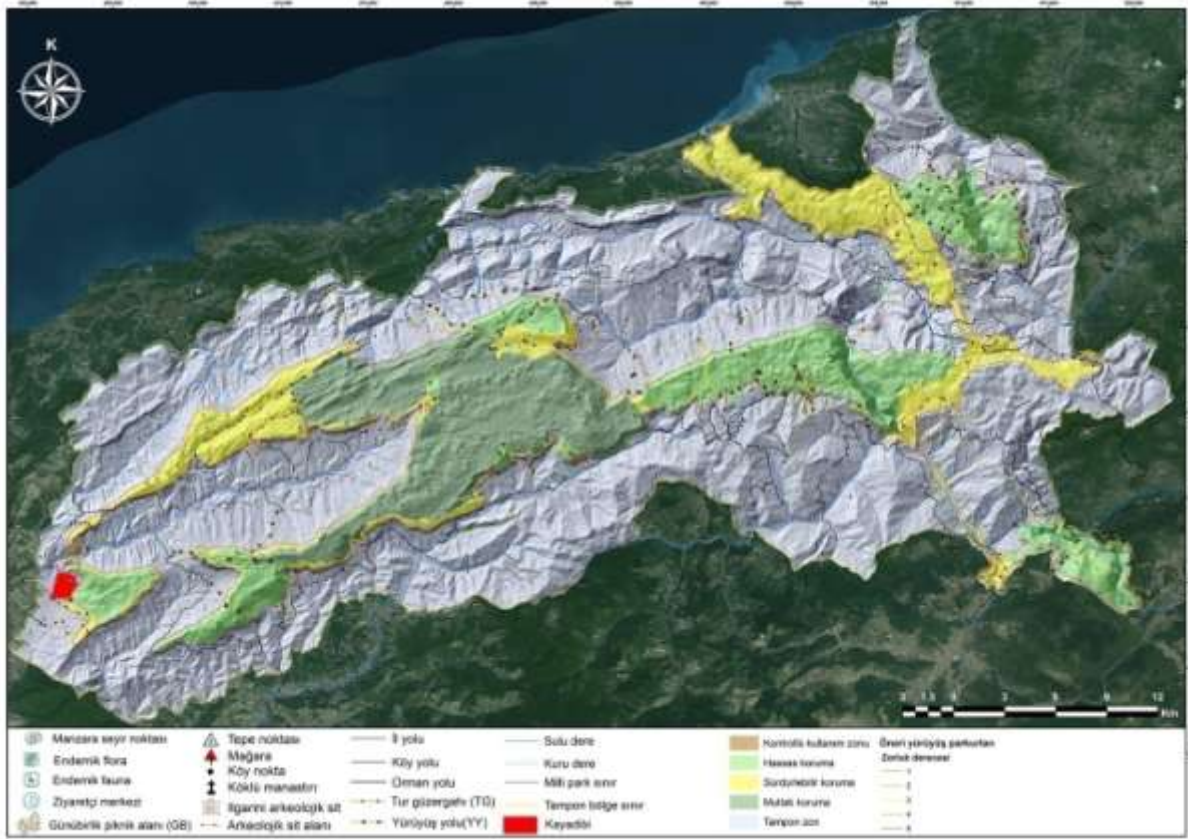
KARAKÖYŞEYHLER / MERKEZ- BARTIN		KTR					
RAKIM (Ort.)	569,06 m						
İL MERKEZİNE UZAKLIK	30 km						
KÖYÜN ALANI	2023 ha						
NÜFUS YAPISI							
KÖY NÜFUSU	292						
HANE SAYISI	45						
YERLEŞİM DOKUSU							
COĞRAFİK YAPI	Sırt						
YERLEŞİM YAPISI	Karışik						
YERLEŞİM TİPI	Küme-Rastgele						
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ							
ARKEOLOJİK BULGU	Odalar yanı						
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Odalar yanı						
EKONOMİK YAPI							
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)							
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, yeşillik						
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz						
SERACILIK	20-25 Sera						
TARLA BİTKİLERİ	Buğday, mısır, fiğ, yonca, mısır						
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, arıcılık						
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK							
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Ispit, mantar, döngel, kiren, dikenucu					
MİMARİ DOKU							
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	5						
BETONARME YAPI	40						
MALZEME	Ahşap, kâgir, betonarme						
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK	2-3 m						
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize						
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	1 cami, 1 sağlık evi						
							
							
							

KAYACILAR / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	743,19 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	32 km		
KÖYÜN ALANI	1482 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	170		
HANE SAYISI	110		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Toplu		
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele		
MAHALLELERİ	5		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Kuşkayası, odalar yanı		
ARKEOLOJİK BULGU	Kilise, kemer		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kuşkayası		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, domates, salatalık, patlıcan, soğan, biber		
MEYVE ÜRETİMİ	İncir, erik, elma, armut, dut, kızılıçık		
SERACILIK	30		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık, kestane		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, ihlamur	
ÖZEL ÜRÜNLER		Mısır çorbası, cevizli börek, kabak böreği	
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	20		
BETONARME YAPI	40		
MALZEME	Kâgir, beton		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	2-3m.		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Köy odası, tuvalet		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, kanalizasyon, elektrik, internet		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var. Pazarda satış var.		
			
			
			
			
			

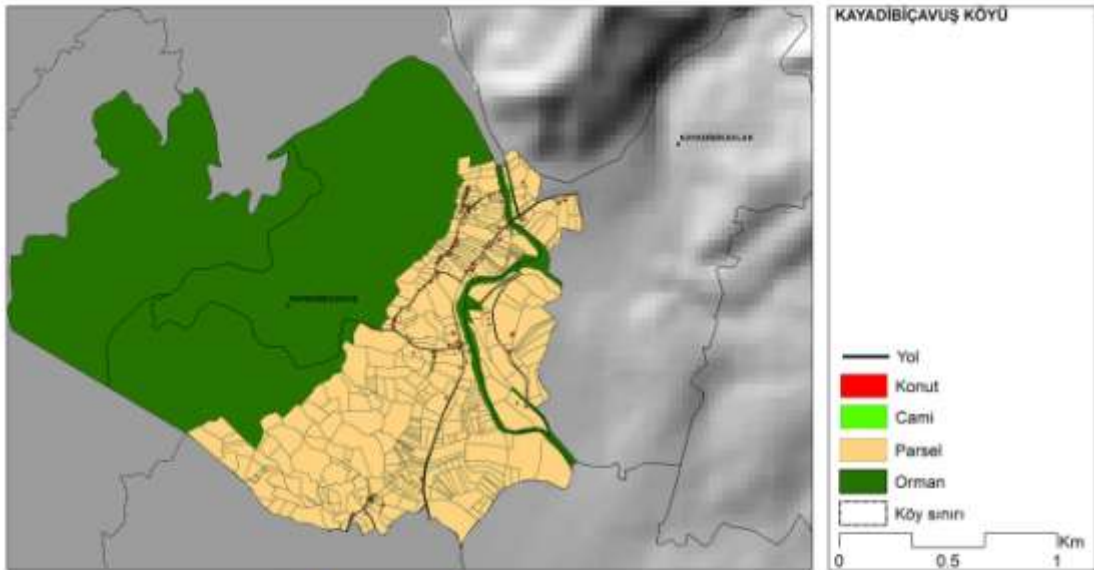
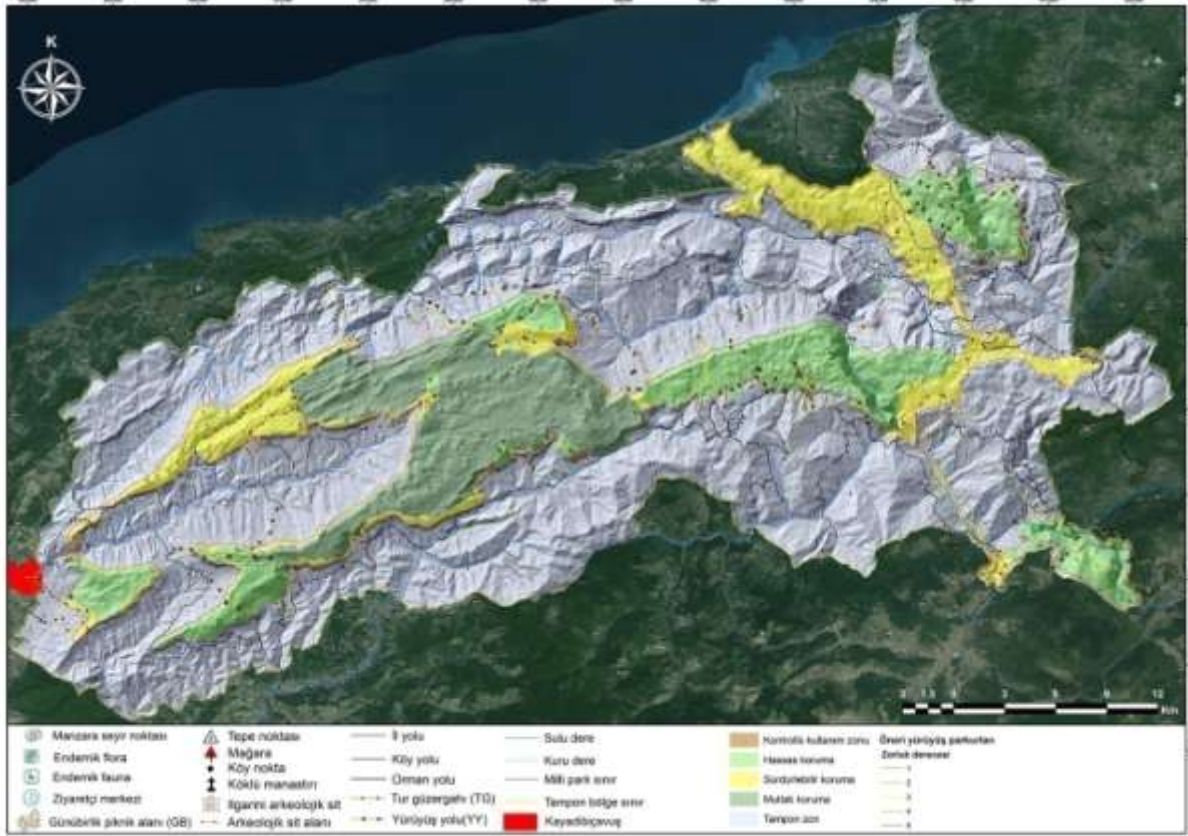

KAYADIBI / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	101,31 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	20 km			
KÖYÜN ALANI	179 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	205			
HANE SAYISI	60			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	20			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Düz köy			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Küme-çizgisel			
MAHALLELERİ	3			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Her türlü sebze			
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma			
SERACILIK	30 Sera			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, yulaf,fiğ			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Ihlamur			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	3-4 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt ,stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul			
TİCARİ ÜRÜNLER	Fabrikaya süt veriliyor			
SOKAK DOKUSU				
SOKAK DOKUSU				
SOKAK DOKUSU				
SOKAK DOKUSU				
SOKAK DOKUSU				
SOKAK DOKUSU				
SOKAK DOKUSU				

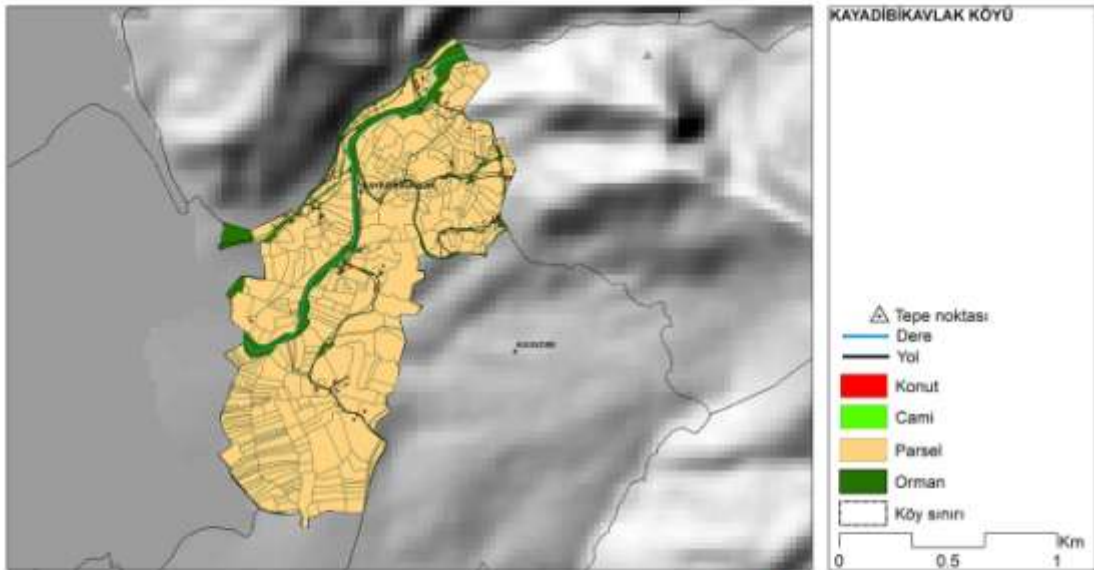
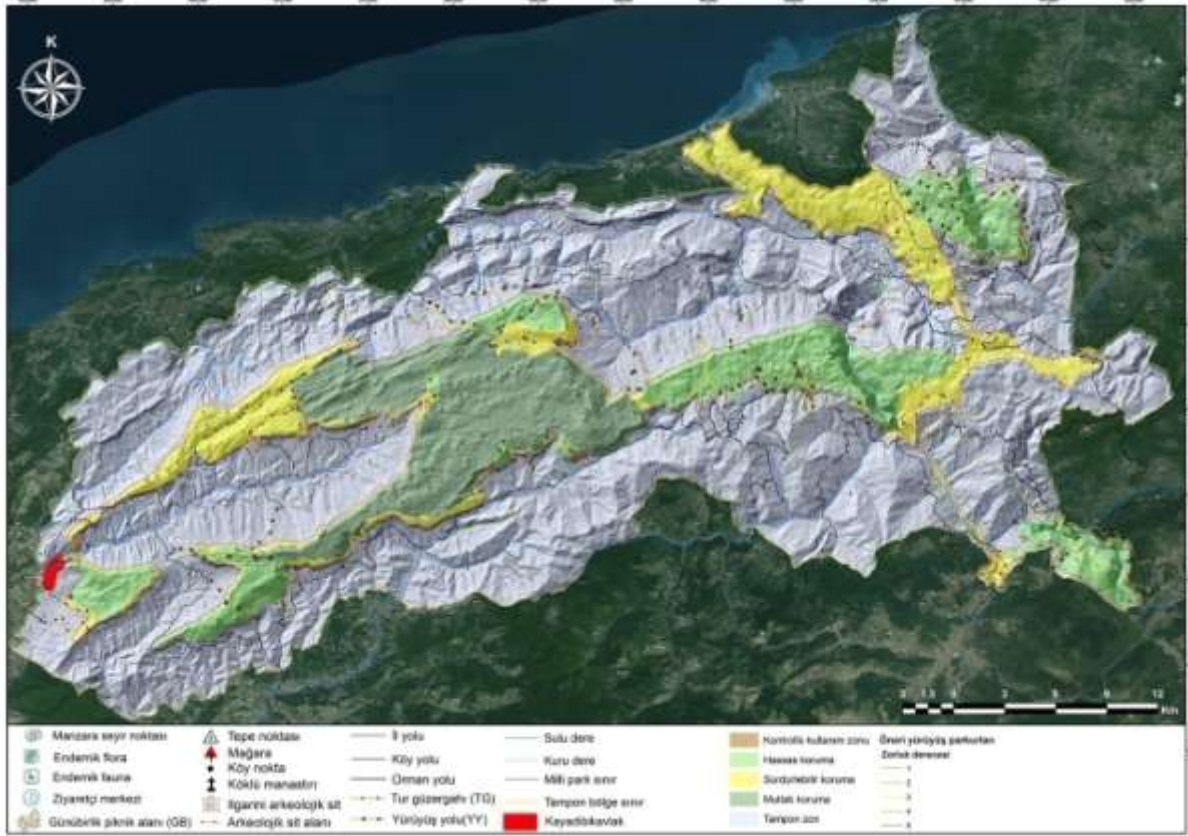

KAYADİBİÇAVUŞ / MERKEZ- BARTIN

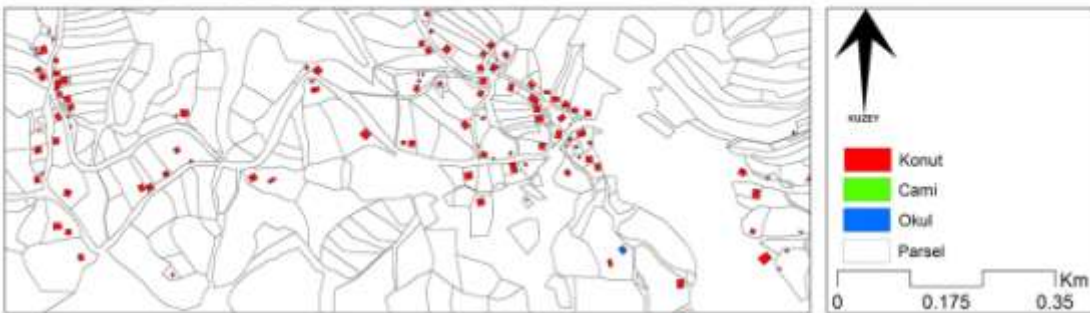
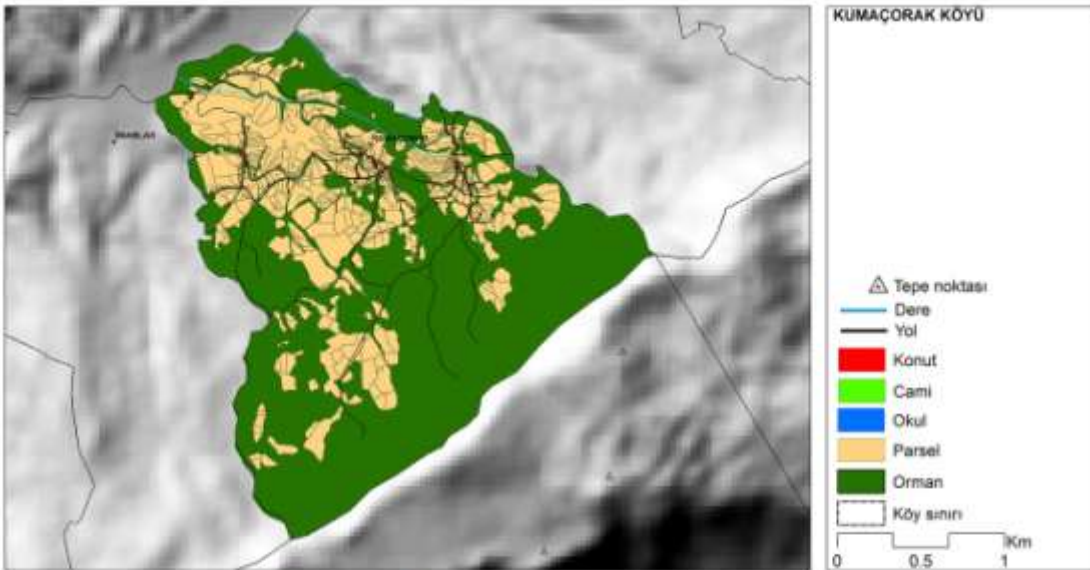
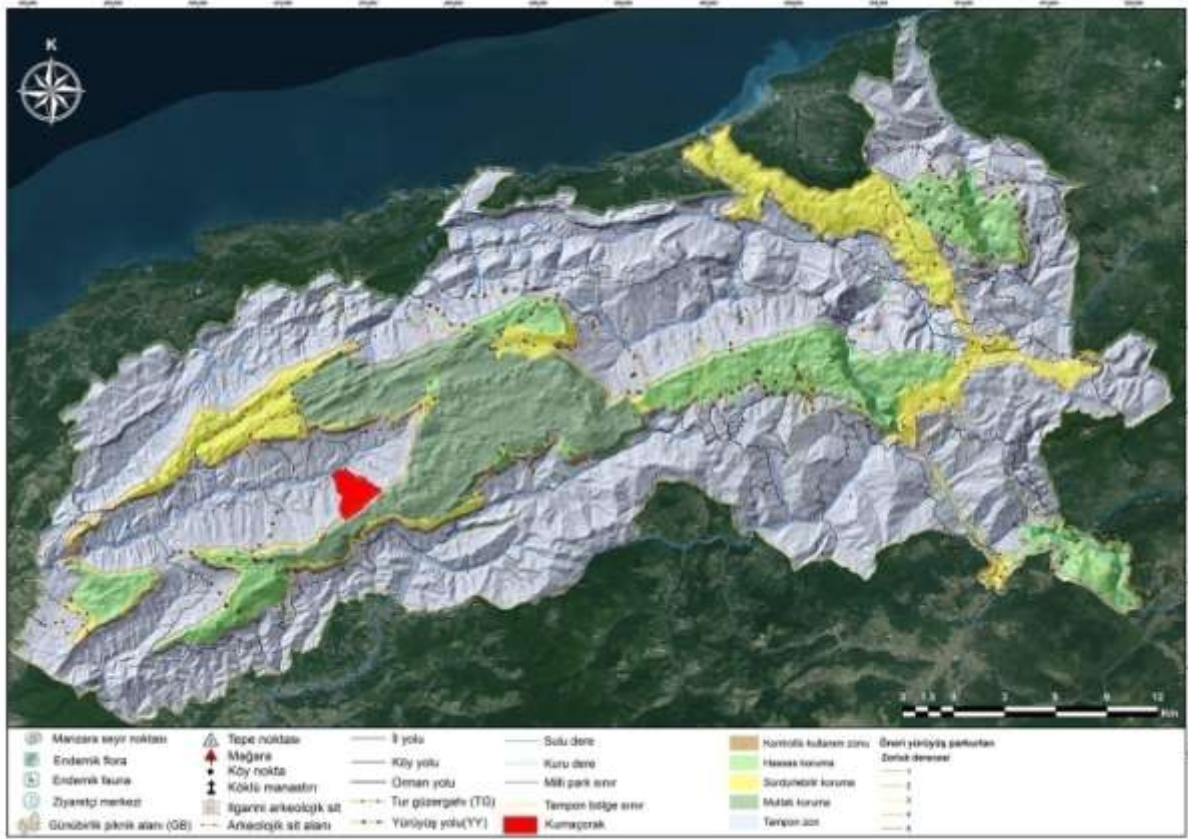

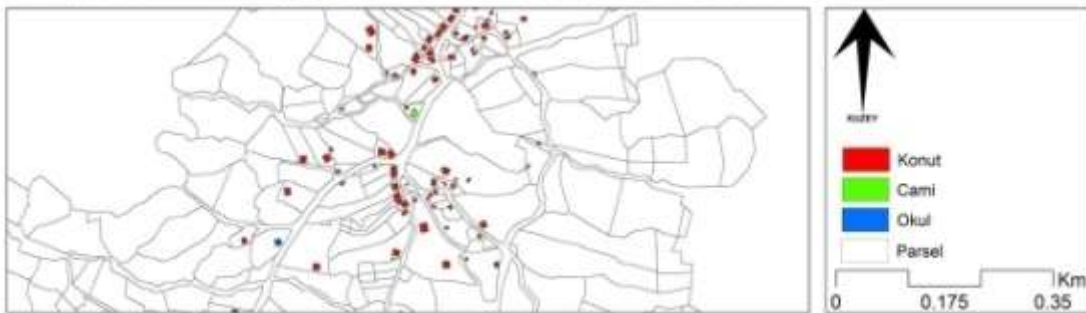
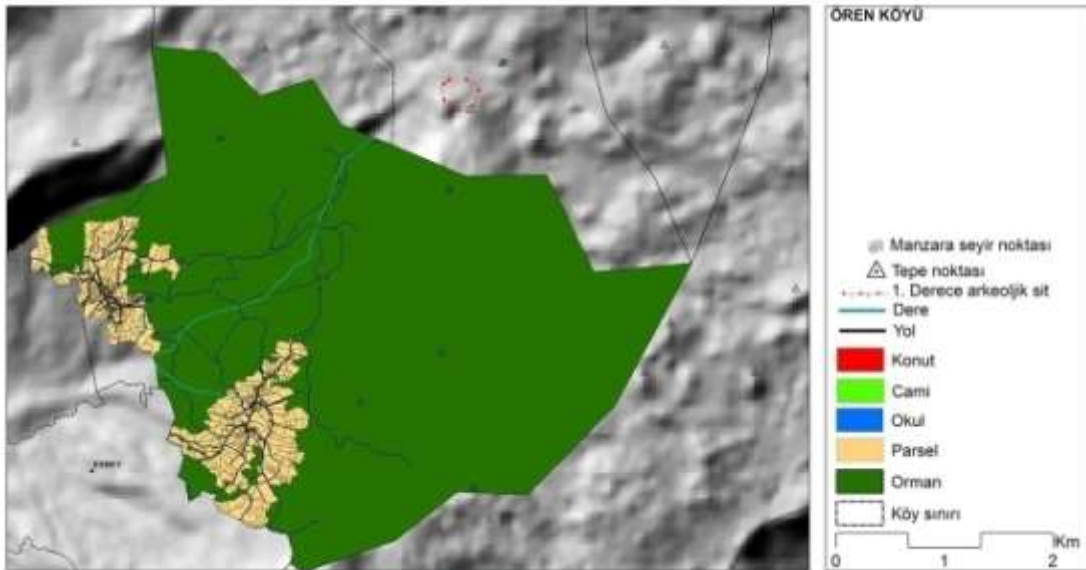
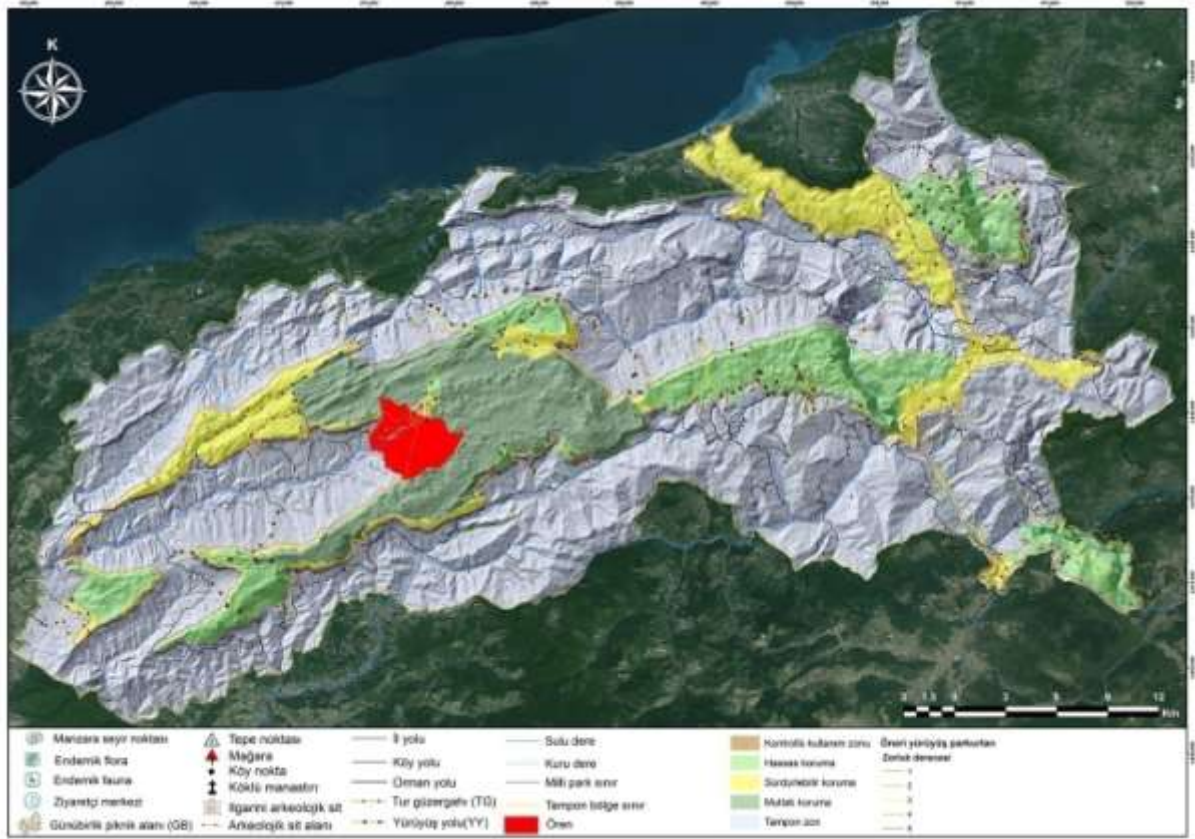
KAYADIBIKAVLAK / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	63 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	17 km		
KÖYÜN ALANI	155 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	584		
HANE SAYISI	200		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	100		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Sırt-etek		
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	9		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, fasulye, salatalık, biber		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, şeftali		
SERACILIK	50-60		
TARLA BİTKİLERİ	Buğday, mısır, fiğ, yulaf		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, defne		
ÖZEL ÜRÜNLER	Halışka, mantı, gözleme, lokma, kabartma		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	3-5		
BETONARME YAPI	180		
MALZEME	Tuğla, kâgir		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	3-4 m.		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, bakkal, köy odası, kahvehane (5), düğün salonu		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, kanalizasyon, elektrik, ,internet		
TİCARİ ÜRÜNLER	Bartın pazarı		
			

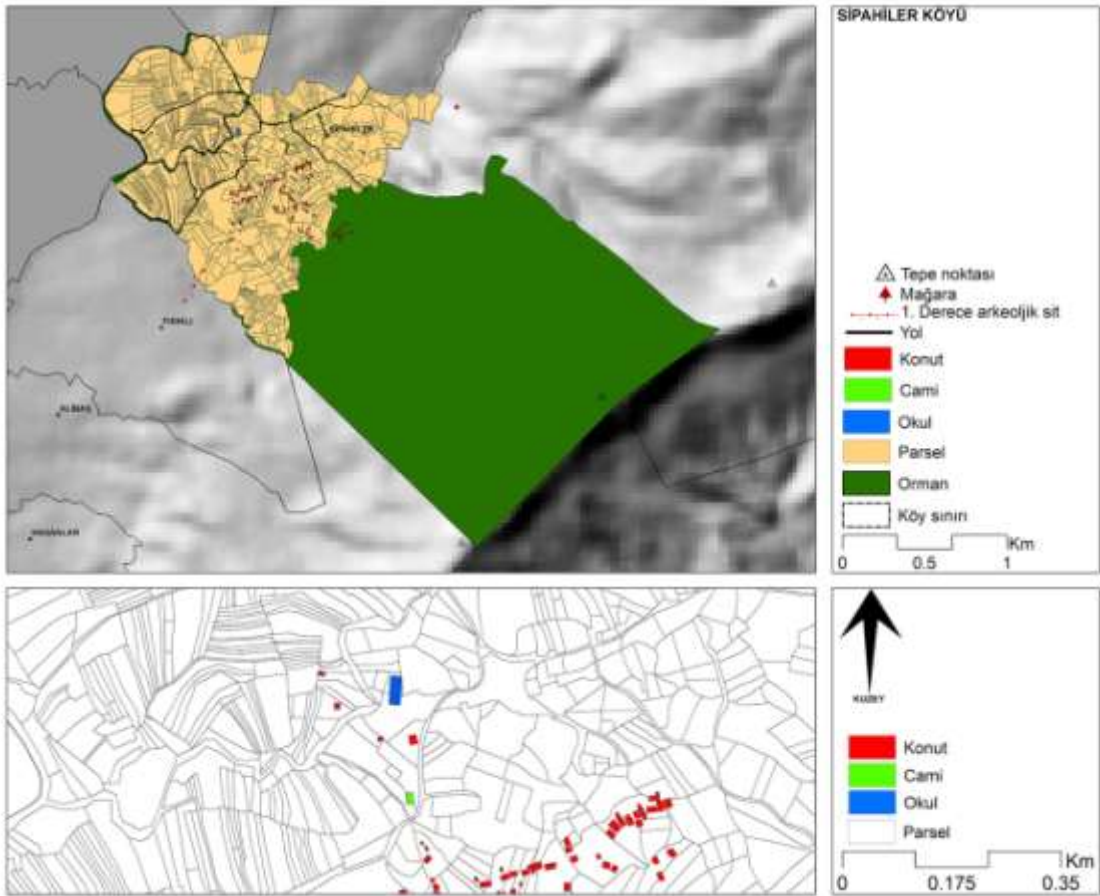
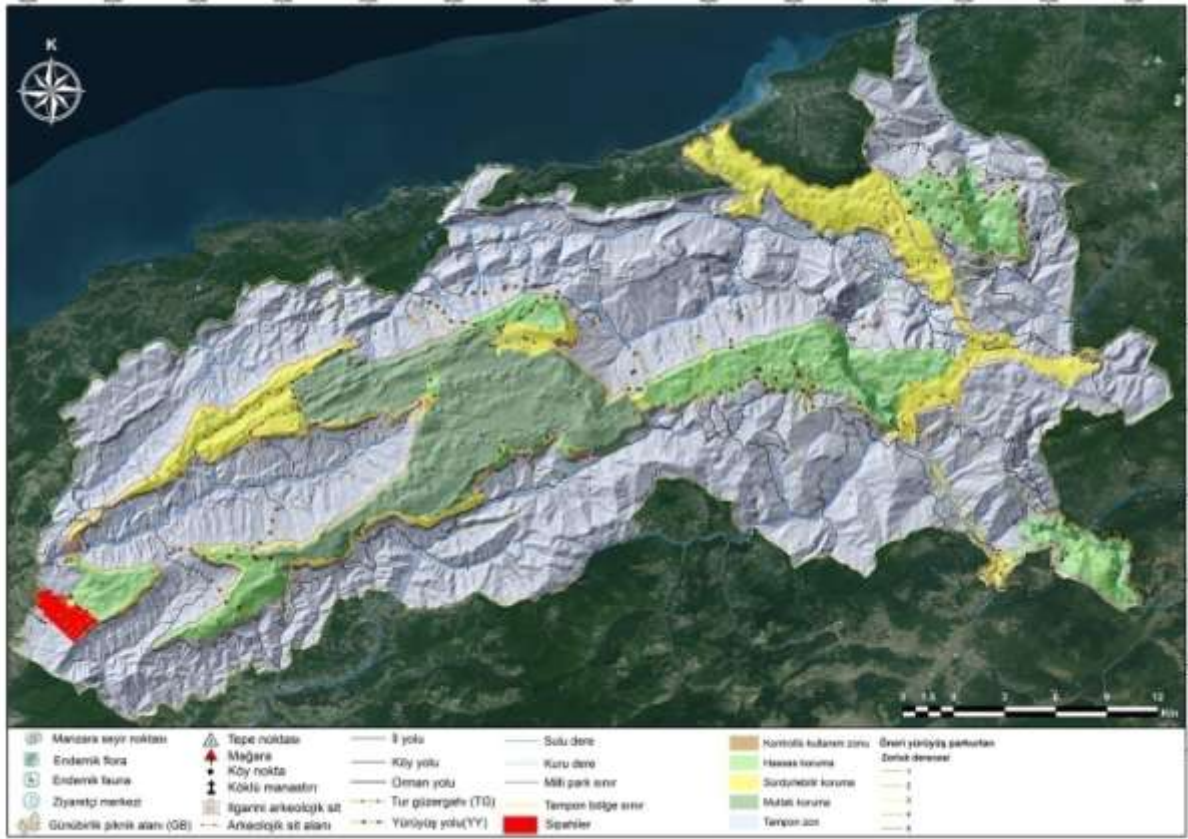
KUMAÇORAK / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	680,64 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km			
KÖYÜN ALANI	470 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	200			
HANE SAYISI	100			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	750			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Bağdaştırıcı (karışık)			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel - rastgele			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	15 ahşap ev, 1 adet altı taş üstü yağma ev var, askeri bir sığınak (kale diye geçiyor) derin bir mağaranın başında olduğu söyleniyor. Eskiden okulları buraya gezmeye götürürlermiş.			
ARKEOLOJİK BULGU	Eskiden belli buluntular var.			
TESCİLLİ YAPI	7-8 yıl önce bir kayıt yapılmış.			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, domates, biber			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, erik			
SERACILIK	Kendi ihtiyaçları için hıyar, domates, biber			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, arpa			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz ve fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kızılçık, kuşburnu, ispit			
ÖZEL ÜRÜNLER	Tarhana, mısır çorbası			
TURİZM				
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Pansiyonculuğa uygun			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	15			
BETONARME YAPI	70			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, eğitim kurumu			
TİCARİ ÜRÜNLER	Büyük baş hayvan satışı var			
				
				

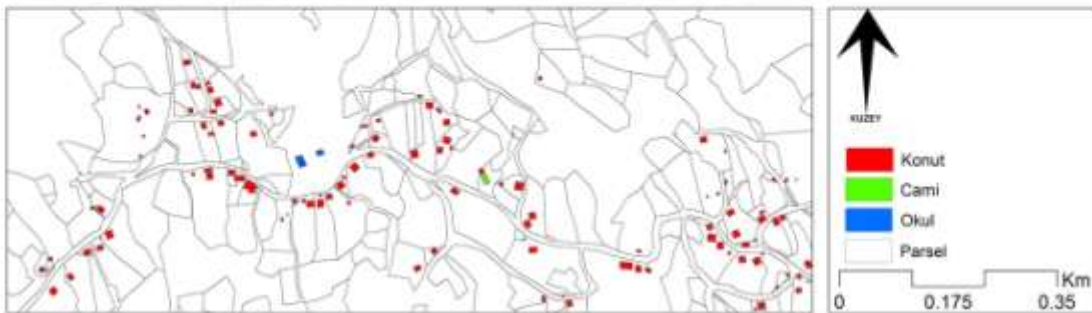
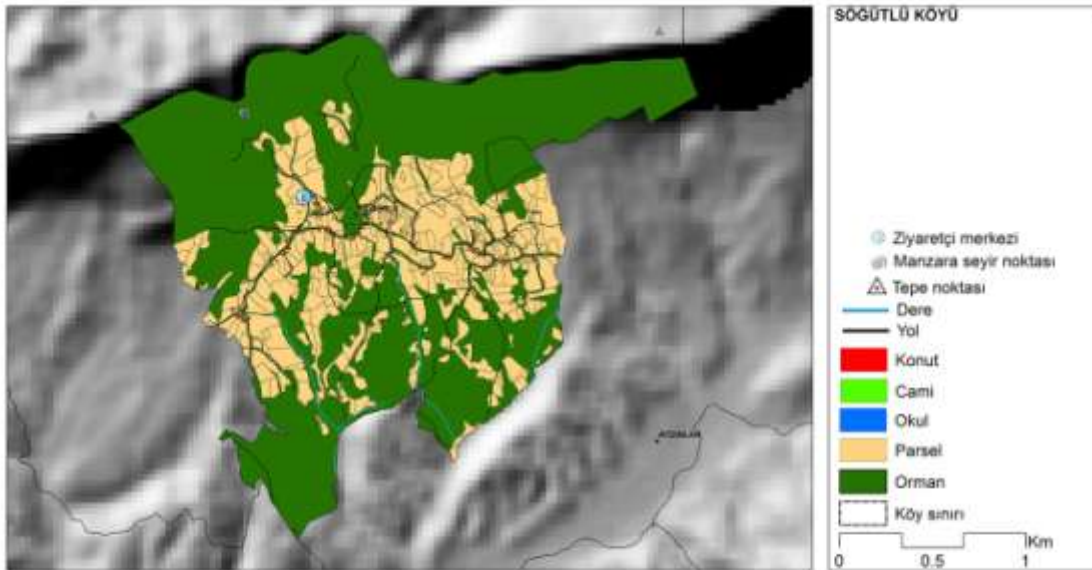
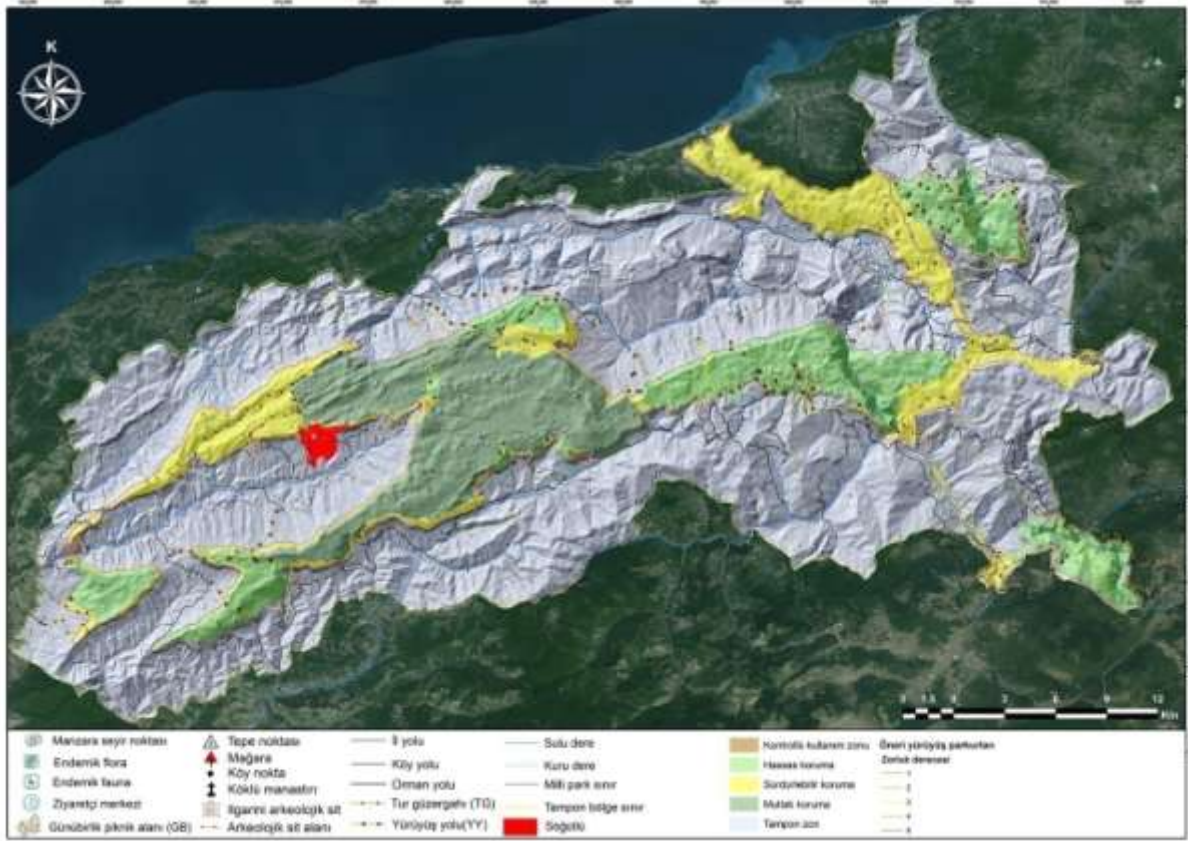
ÖREN / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	942,32 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km		
KÖYÜN ALANI	1550 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	216		
HANE SAYISI	285 (85'i dolu)		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	700		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi İçi		
YERLEŞİM YAPISI	Karışık		
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele		
MAHALLELERİ	2		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
ARKEOLOJİK BULGU	Kilise		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Orman, mağara, kayalık		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, biber, domates		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut		
SERACILIK	15-20		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kızılıcık, kuşburnu, ısıpt, dikenucu		
TURİZM			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Mağra		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10		
BETONARME YAPI	190		
MALZEME	Ahşap Betonarme		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	2-3 m.		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt – stabilize		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Sağlık hizmeti / kanalizasyon, elektrik, internet		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, fındık satışı var		
			
			
			

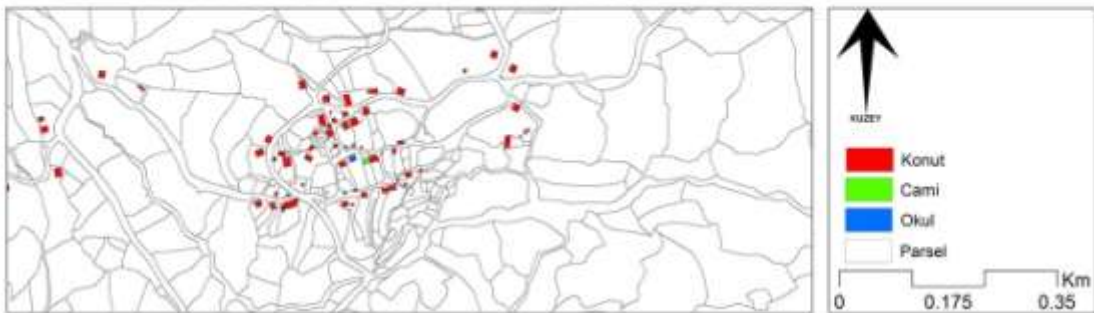
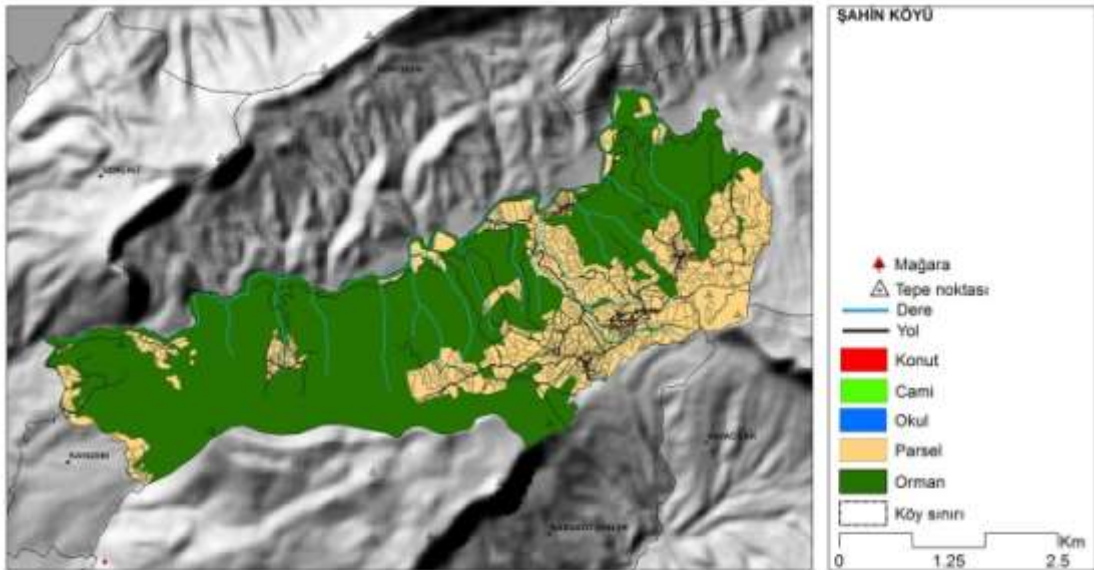
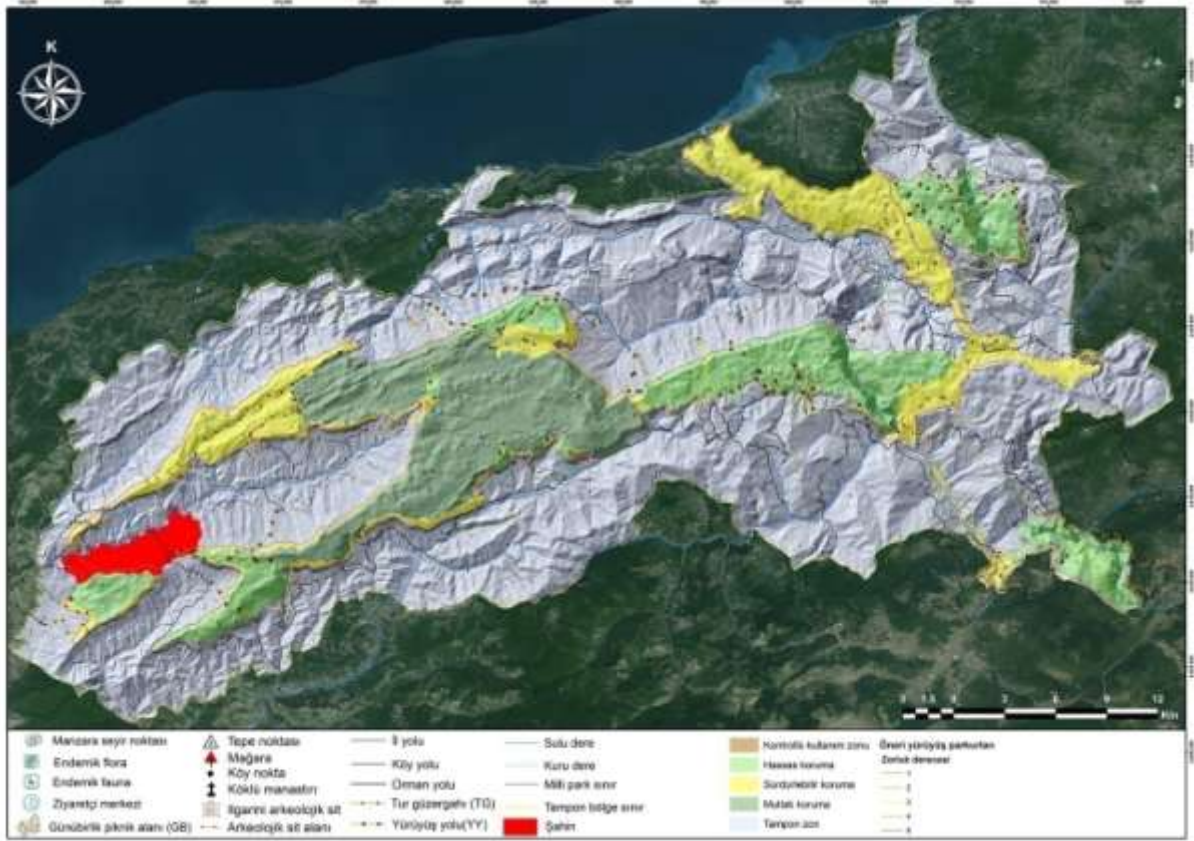
SİPAHİLER / MERKEZ- BARTIN		KTR					
RAKIM (Ort.)	280,07 m						
İL MERKEZİNE UZAKLIK	15 km						
KÖYÜN ALANI	534 ha						
NÜFUS YAPISI							
KÖY NÜFUSU	529						
HANE SAYISI	130						
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	10						
YERLEŞİM DOKUSU							
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi-ova						
YERLEŞİM YAPISI	Toplu						
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele						
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ							
ARKEOLOJİK BULGU	Mağara						
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Mağara						
EKONOMİK YAPI							
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)							
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, soğan						
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, ceviz, kiraz, fındık						
SERACILIK	300						
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, fiğ, yonca						
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ihlamur, kestane (satılıyor)						
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK							
BÜYÜK BAŞ			KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Ihlamur, kestane, dikenucu						
ÖZEL ÜRÜNLER	Tarhana çorbası, halışka						
TURİZM							
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Alabalık tesisi, mağara						
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Mağara						
GASTRONOMİ	Alabalık tesisi						
MİMARİ DOKU							
BETONARME YAPI	150						
MALZEME	Betonarme						
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK	4-5 m						
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt						
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, tuvalet						
TİCARETHANE	Bakkal, lokanta,						
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Sağlık kurumu, eğitim kurumu						
TİCARİ ÜRÜNLER	Pazar satışı, toptancı satışı var						
							
							

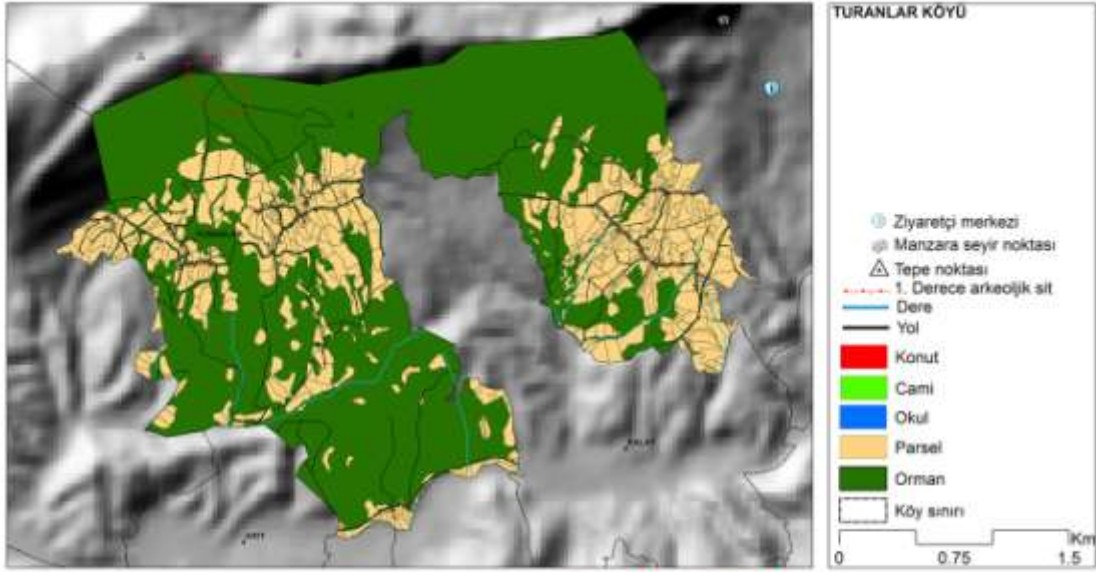
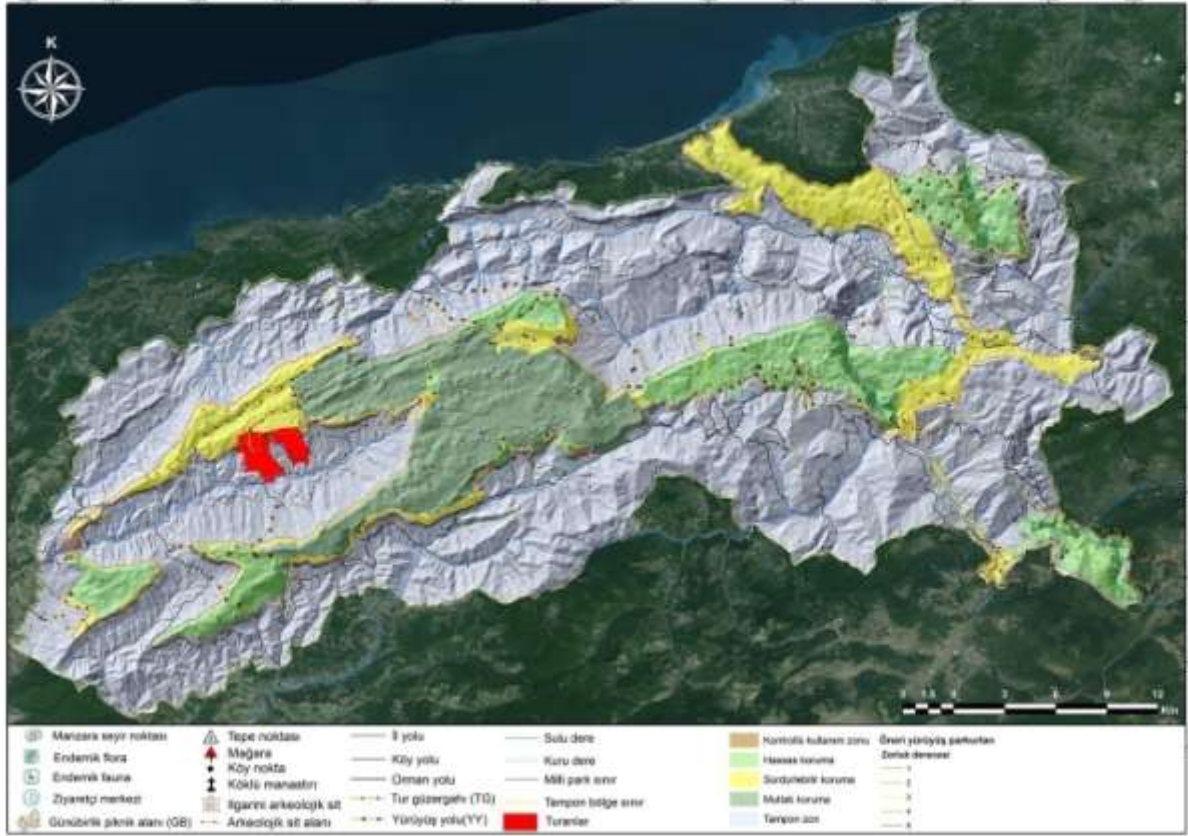
SÖĞÜTLÜ / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	608,19 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km			
KÖYÜN ALANI	407 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	154			
HANE SAYISI	75			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	350			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	2			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Göçük kaya (120 yıl önce göçmüştü)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Sarıkaya, Göçük kaya, Gürdek kayası, mağaralar, Zoni yaylası, ayı ineri, kar kuyusu, çingerek kuyusu			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Marul, ispanak, pırasa, maydanoz, domates, biber, salatalık, havuç, soğan, pates, kara lahana, kabak patlıcan			
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma, armut, kiraz, incir, dağ üzümü			
SERACILIK	Küçük çaplı			
TARLA BİTKİLERİ	Buğday, yulaf, arpa, mısır			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kızılçık, kuşburnu, ihlamur, döngel, dikenucu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Armut pekmezi, bal, tereyağı, gözleme, ayran, karamancar, mısır ekmeği			
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Gürdek kayalıklar, kayabaşı seyir yeri, Atakdibi dinlenme yeri, Zoni yaylası			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	12			
BETONARME YAPI	60			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	Bozuk yol			
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize-asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası, ziyaretçi merkezi, tuvalet, eski mektep, eski ahşap ev			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası ziyaretçi merkezi oldu			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet, telefon			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var. Pazarda da satışı yapılıyor. Hayvan satışı da yapılıyor.			
				
				

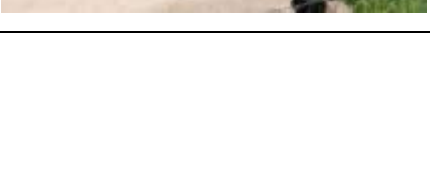

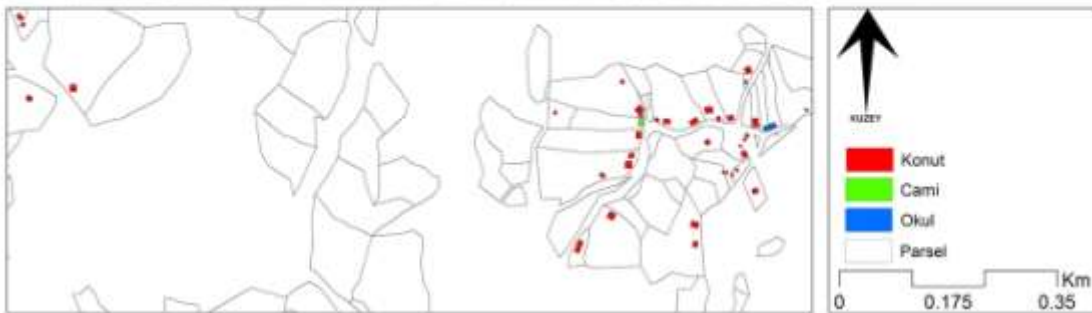
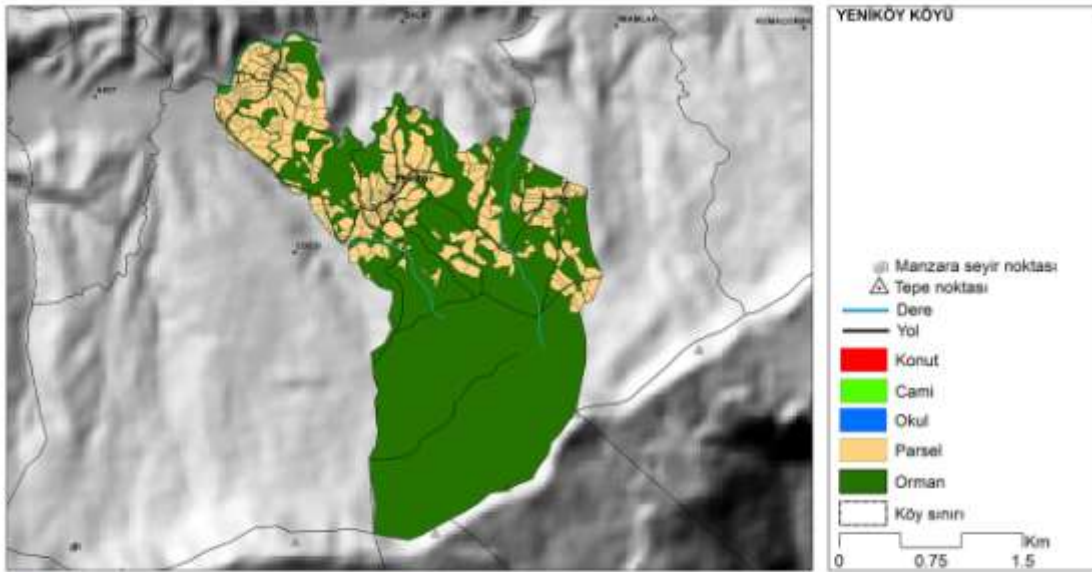
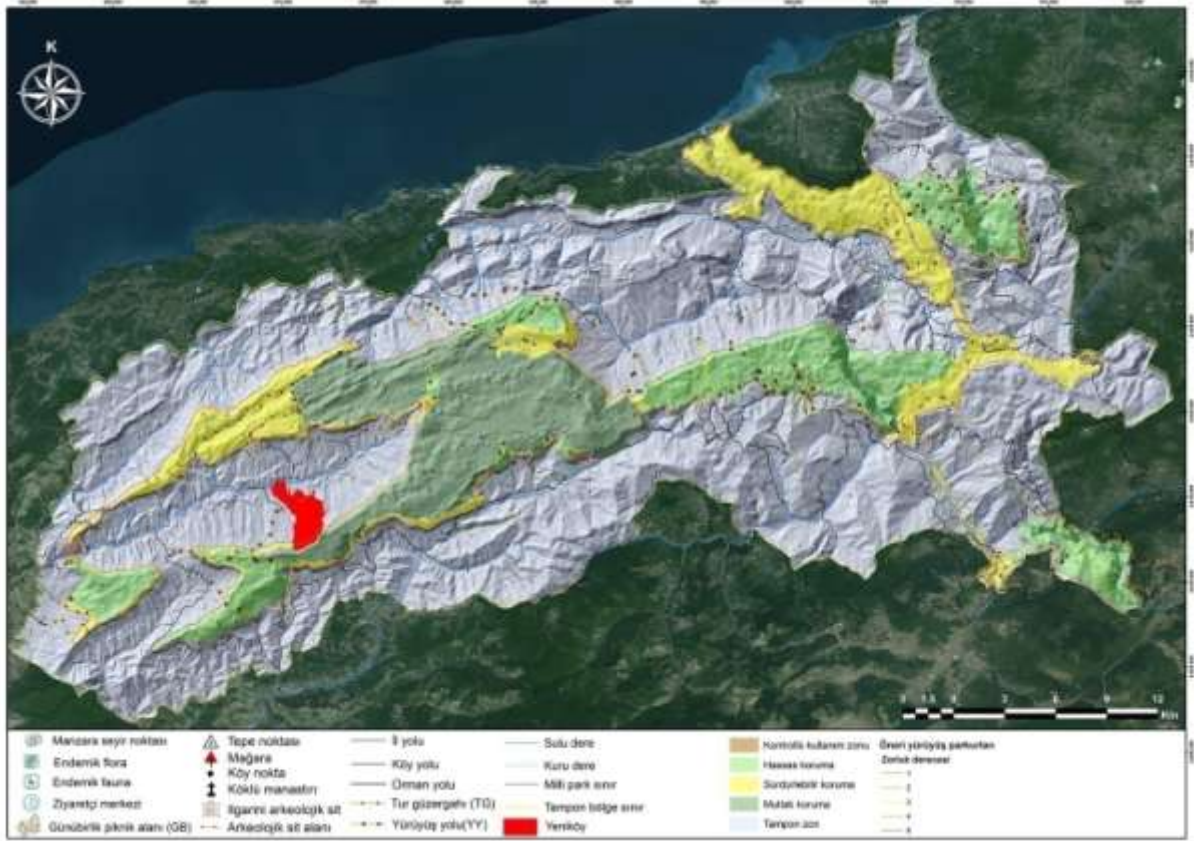
ŞAHİN / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	474,39 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	28 km			
KÖYÜN ALANI	1624 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	295			
HANE SAYISI	120			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	1250			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Karışık			
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele			
MAHALLELERİ	4			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ARKEOLOJİK BULGU	Kale kalıntıları, odalar yanı			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Şahin kayası			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Patates, soğan, fasulye			
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma, armut			
SERACILIK	60			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kızılçık, kuşburnu, ihlamur, dikenucu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Kabak böreği, biber turşusu, keşkek çorbası, mısır çorbası, döşeme mançarı			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	40			
BETONARME YAPI	90			
MALZEME	Kâgir			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	3-6 m.			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, bakkal			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Mescit, 3 okul			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Sağlık hizmeti yok (aile hekimi geliyor). Eğitim hizmeti var. / İçme suyu, elektrik, internet			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.			
				

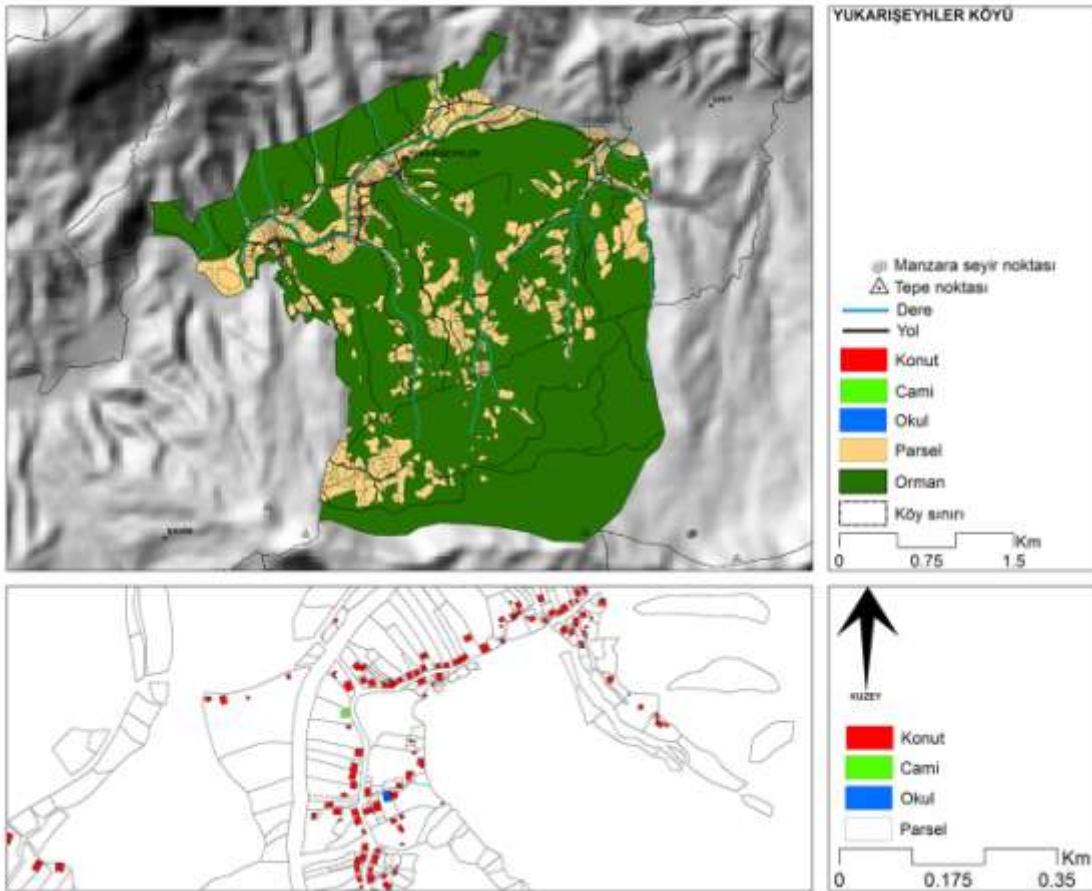
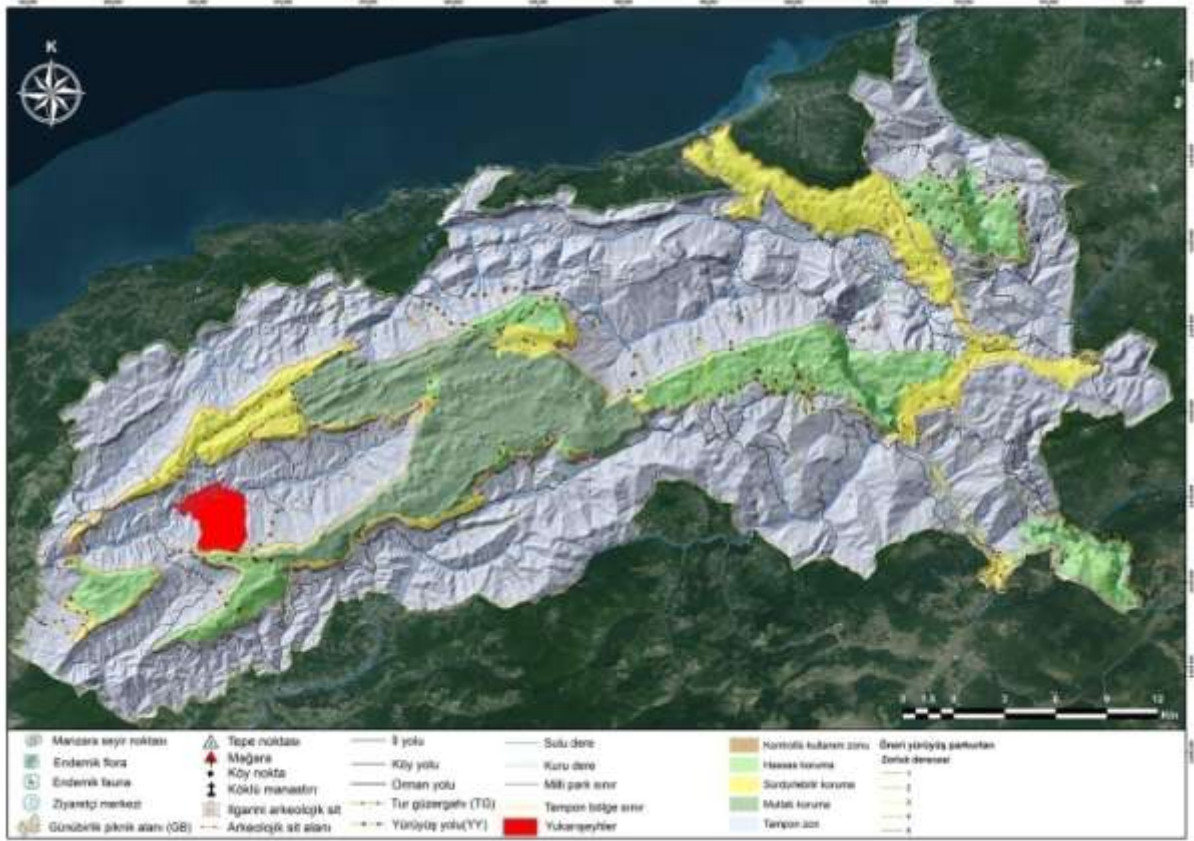
TURANLAR / MERKEZ- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	546,66 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	37 km			
KÖYÜN ALANI	793 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	201			
HANE SAYISI	170			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	150			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	2			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ARKEOLOJİK BULGU	Kilise kayası, tarihi askeri kışla, tarihi türbe, Sarıkaya mağarası, ayı gölü, su batığı mağarası, değirmen ve kuyular			
TESCİLLİ YAPI	Ahşap binalar			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Ormanlık, kayalık alan, Sarıkaya			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, fasulye, soğan			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, dut			
SERACILIK	Kendi ihtiyaçları kadar			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, arpa			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz ve fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES		ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Döngel, böğürtlen, kuşburnu, dikenucu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Somak, kevsir (elma hoşafı), elma erik ayva ve dut kurusu			
TURİZM				
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Zoni yaylası			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10			
BETONARME YAPI	7			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Toprak yol, kilit parke, stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası, tuvalet			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	2 Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Kanalizasyon, elektrik, telefon ve internet			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var. Bitkisel ürün satışı komşular arasında yapılır.			
				

YENİKÖY / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	707,43 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km		
KÖYÜN ALANI	627 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	84		
HANE SAYISI	50		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	175		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Sırt-etek		
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	2		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Ahşap evler		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Üç dış mağarası, Ayı Hölü mağarası ve Karlık		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, patlıcan, salatalık, fasulye		
MEYVE ÜRETİMİ	Kavun, karpuz,		
SERACILIK	Küçük çaplı kendilerine yetecek kadar		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, yonca		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, ceviz, fındık (kendilerine yetecek kadar)		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kızılıçık, kuşburnu, ihlamur,		
ÖZEL ÜRÜNLER	Kül kömeci, mancar yaprağından ekme, mısır unu bulamacı, malak çorbası, kara lahana		
TURİZM			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Çamlıklar, mağaralar, piknik alanları		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	11 (150 yıllık ahşap ev var)		
BETONARME YAPI	40		
MALZEME	Ahşap		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	5 m		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası, tuvalet		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	2 Okul binası, birinin çatısı uçmuş		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrikve internet, kanalizasyon		
EL SANATLARI	Boyunduruk, saban yapımı		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı. Pazarda da satışı yapıyor.		
			

YUKARIŞEYHLER / MERKEZ- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	504,42 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	28 km		
KÖYÜN ALANI	1135 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	263		
HANE SAYISI	250		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Karışık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	2		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Ahşap evler, eski su kuyuları		
ARKEOLOJİK BULGU	Değirmen deresi, Atakdibi deresi, köy içinde Karasu değirmeni		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, mısır, fasulye		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, dut		
SERACILIK	Kendi ihtiyaçları kadar		
TARLA BİTKİLERİ	Buğday, fasulye		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık ve kestane		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ıspıt, dağ çileği, ihlamur, kestane		
ÖZEL ÜRÜNLER	Karamancar, aşure		
TURİZM			
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Karşılama alanı		
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Şih türbesi var		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10		
BETONARME YAPI	242		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	Normal, bakımsız		
KAPLAMA MALZEMESİ	Bozuk asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	3 köy odası		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	2 Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrikve internet		
EL SANATLARI	Çeyiz hazırlama		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı.		
GENEL DEĞERLER			
KÖYÜN GENEL DURUMU			
KÖYÜN GELİŞİM DURUMU			

4.2 Ulus Bölgesi

Küre Dağları Milli Parkının güneyinde yer almaktadır. Bölgede bu çalışma kapsamında 24 köy yer almaktadır. Bölgede karışık ormanlar hâkimdir. Köyler yamaçlarda konumlanmıştır. Topoğrafik yapı, karışık ormanlar ve bakı nedeniyle sonbahar renklenmesi dikkate değer bir seyir sunmaktadır. Bölgenin karakterinin dikkat çeken öğeleri Drahna Vadisi, Ulukaya Kanyonu ve Şelalesi, Ulus Çayı, Kemerli Mağarası ve Köklü Manastırı'dır.

Ulus ilçesinde KDMP Tampon Bölgesi'nde kalan 26 köy vardır. 1990'dan 2014 yılına kadar geçen sürede Ulus Bölümünde yer alan bu köylerin toplam nüfusları % 69 azalmıştır (Tablo 5). Tüm bölümler arasında nüfusu en yüksek oranda azalan köyler Ulus bölümünde yer almaktadır. Günümüzde bölgede nüfusu en yüksek olan köy Aşağıköy, nüfusu en az olan ise Gökpınar köyüdür. 1985 ile 2014 yılları arasında nüfusu en yüksek oranda azalan ilk üç köy ise Aşağıçamlı (%85), Gökpınar (%82) ve Köklü (%82) köyleri olmuştur.

Tablo 5. Ulus köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri (DİE 1963; DİE 1981; DİE 1986; DİE 1991; DİE 1999; DİE 2002; TÜİK 2015)

	1960	1980	1985	1990	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Abdurrahman	310	424	481	423	223	256	250	241	234	207	198	196	171
Alıçlı	333	492	521	317	85	81	90	90	96	101	93	103	103
Alpi	107	197	213	217	84	88	90	93	88	88	90	96	92
Arpacık	639	745	678	506	358	246	262	240	232	213	204	187	177
Aşağıçamlı	610	806	854	561	182	113	120	121	120	121	123	135	128
Aşağıçerçi	315	350	401	389	235	243	255	255	235	233	241	242	230
Aşağıdere	519	539	572	577	271	238	255	255	251	123	232	225	217
Aşağıköy	547	723	761	731	432	320	332	320	308	318	314	315	301
Çerde	304	446	495	386	233	185	195	204	194	197	193	190	177
Çubukbeli	332	427	433	345	112	72	73	73	84	93	89	91	80
Dereli	385	579	585	450	210	145	163	172	172	189	182	192	170
Dörekler	383	459	448	391	213	154	148	143	144	145	156	146	140
Düzköy	327	505	465	365	213	141	137	135	117	119	118	111	113
Gökpınar	251	368	368	230	67	45	58	66	64	65	65	64	66
Hasanören	478	519	475	338	228	146	154	148	147	136	131	130	136
İbrahimderesi	332	474	526	525	352	258	270	268	261	258	242	230	245
İğneciler	347	419	400	431	178	189	204	213	207	204	213	198	197
Kadıköy	485	635	615	575	306	232	250	248	245	246	242	233	211
Karahasan	284	378	403	382	196	184	192	186	189	187	178	163	162
Kirazcık	276	304	297	264	153	130	130	119	112	106	114	99	92
Kozanlı	242	393	411	249	146	105	111	121	114	104	98	99	102
Köklü	348	389	404	198	66	30	37	33	36	44	57	77	71
Sarıfasıl	346	478	500	414	167	144	153	146	144	144	144	158	182
Şirinler			492	323	139	57	84	72	76	86	102	103	97
Ulukaya	326	475	476	407	233	151	147	149	142	138	137	135	144
Yukarıdere	484	434	377	187	130	114	113	115	113	112	122	145	150

Bu köylerde yapılan toplantı ve görüşmeler sonunda elde edilen bilgilere göre; bölgenin yöresel yemekleri, el sanatları ile özel gün ve şenlikleri aşağıda verilmiştir.

Bölgenin yöresel yemekleri: Malak çorbası, keşkek çorbası, kabuklu bakla yemeği, pıt pıt ekmeği, karalahana dolması, yufkadan banak, ıspıt, kurt kulağı (mantı çeşidi), köy kadayıfı, reçel, pekmez ve şurup çeşitleri.

Özel günler ve şenlikler: Hıdrellez Şenliği (6 Mayıs), Drahna Keşkek Festivali (Temmuz ayının son haftası), Ulus Doğa Festivali (Ağustos ayının ilk haftası-3 gün), III. Bartın Bisiklet Festivali (29 Ekim-1 Kasım 2015, Küre Dağları), Altaşman Türbesi ziyareti (yaz aylarında), Aşure Günü.

Bölgenin el sanatları: Genel ahşap işçiliği; şimşir kaşık ve kepçe (Drahna ve Aşağı Çerçi köylerinde), keten, değnek, küfe, bileme taşı, ahşap yayık yapımı, bez ve kilim dokuma, oya işleme.

Bölgede ekoturizm açısından öne çıkan köyler ve ekoturizm için çekici noktalar ise Tablo 6'da verilmiştir.

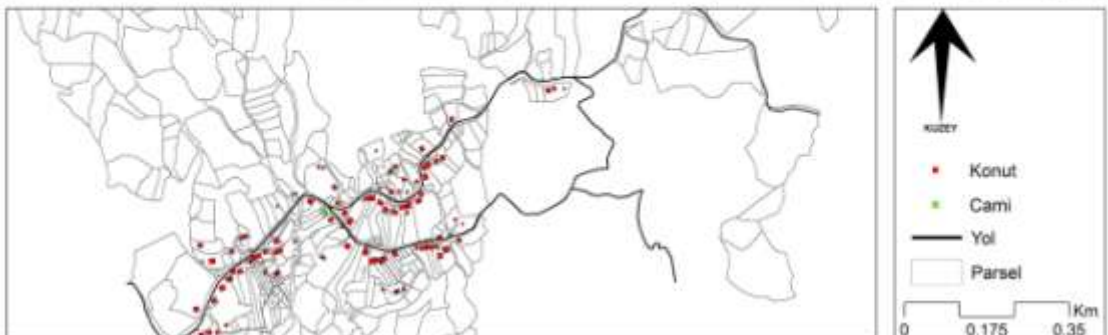
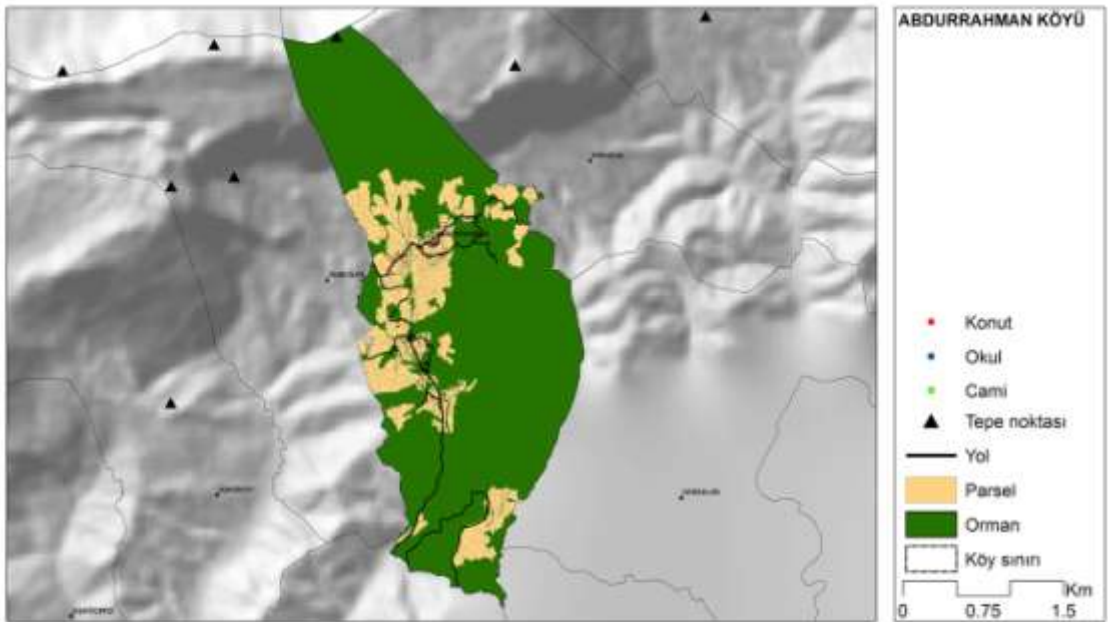
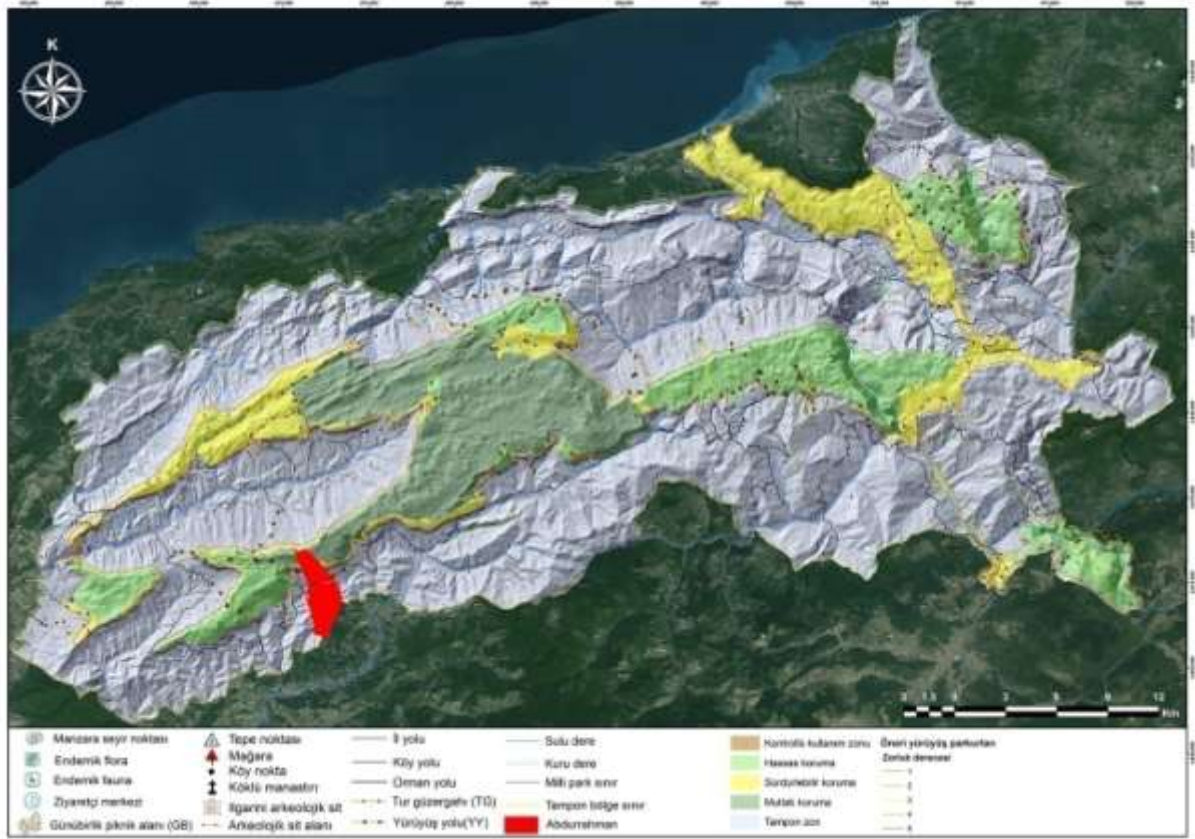
Tablo 6. Köyler ve ekoturizm için çekici noktalar (Ulus Bölgesi)

Köyler	Ekoturizm İçin Çekici Noktalar
Ulus (merkez)	Hasandede Türbesi ve Camii, Kocagöz Konağı ve Hamamı, Tophan ve Altaş Değirmenleri, tarihi evler, orman içi yürüyüş yolları, su deposu
Abdurrahman Köyü	Okul, köy konağı ve çevresi, camiler ve çevresi, köy çeşmeleri
Arpacık Köyü	Küçük mağaralar
Aşağı Çamlı Köyü	Kemerli Mağarası, dikey ve yatay mağaralar, sık ormanlar, Gavur Pazarı, Aşağı Çarşı.
Aşağıçerçi Köyü	Küre Dağ Evi, değirmen
Aşağıdere Köyü	Tarihi kilise taşları, ahşaptan yapılmış çivisiz köy ambarları
Aşağı Köyü	Türebeler, değirmenler
Çubukbeli Köyü	Değirmen, Türbe
Dörekler Köyü	Okul bahçesi, kayalar
Düzköy	Kadıharmanı, Kokurdan, köy değirmeni
İbrahimderesi Köyü	Değirmen Şelalesi, Tatlısu gölü ve piknik alanı
İğneciler Köyü	Şelale, Odalar Yanı, Buz Mağarası
Kadıköy	Vadi peyzajları
Karahasan Köyü	Uzun Çarşı, Gavur Pazarı, Geymele
Kozanlı Köyü	Kozanlı Merkez Çarşısı, Kozanlı su batığı
Köklü Köyü	Türbe, kar kuyusu, Keyfan Mağarası, Köklü Manastırı
Ulukaya Köyü	Şelale, kanyon, değirmen, türbe
Yukarıdere Köyü	Şelaleler, mağaralar, geleneksel mimari örnekleri

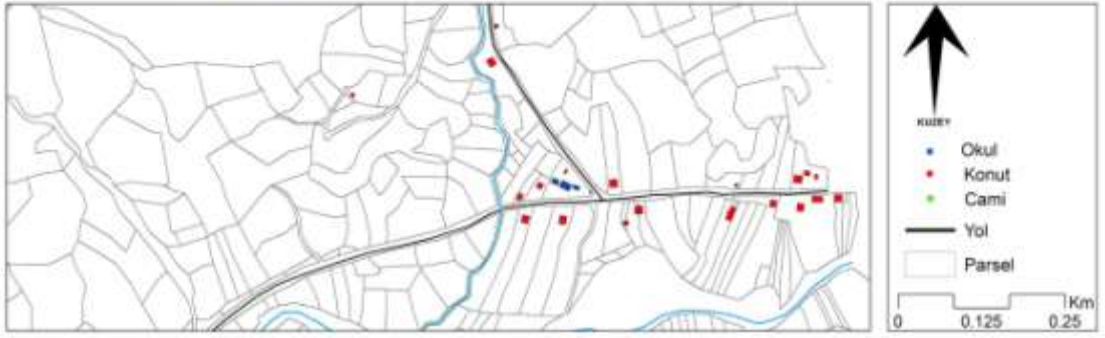
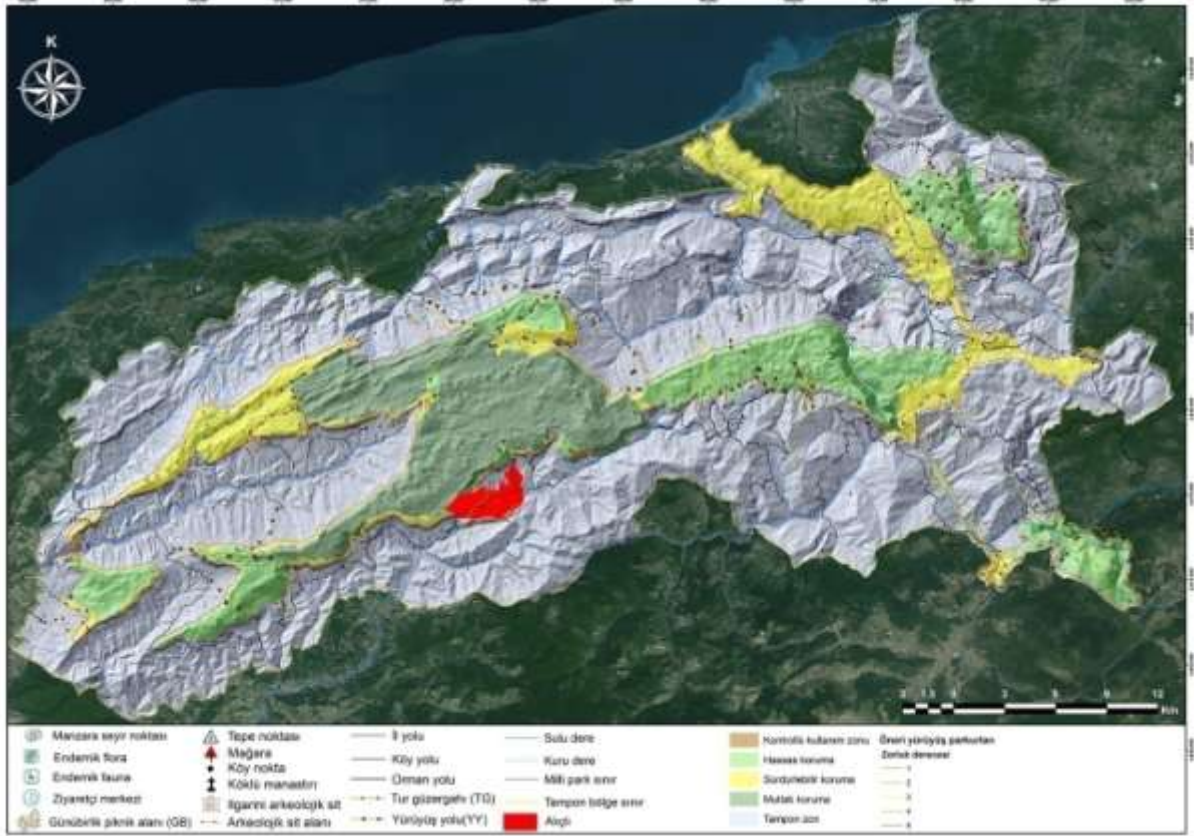
Bölgede yaşayan insanlarla ve muhtarlarla yapılan toplantılar sonucunda oluşan talepler şunlardır:

- Köyler arası ulaşımda sorunlar var. Ekoturizm için ulaşım kalitesinin iyileştirilmesi.
- Atıl durumdaki köy okullarının ekoturizme hizmet etmek için restore edilmesi. Drahna Bölgesi için öncelikli olarak Kozanlı Köyü okulunun, ikinci öncelik olarak Ağaköy okulunun onarılarak turizmin hizmetine sunulması.
- Köy evlerinin restorasyonu için kaynak bulunması (Çubukbeli Köyü).
- Bölgede ekoturizm konusunda etkin bir yönetim sistemi oluşturulması. Bu kapsamda Küre Dağları Belediyeler Birliği kurulması.
- Ayı ve domuz zararları konusunda köylerde bilgilendirme yapılması, zararları önleyici tedbirler alınması ve oluşan zararın tazmini konusunda kaynak oluşturulması.

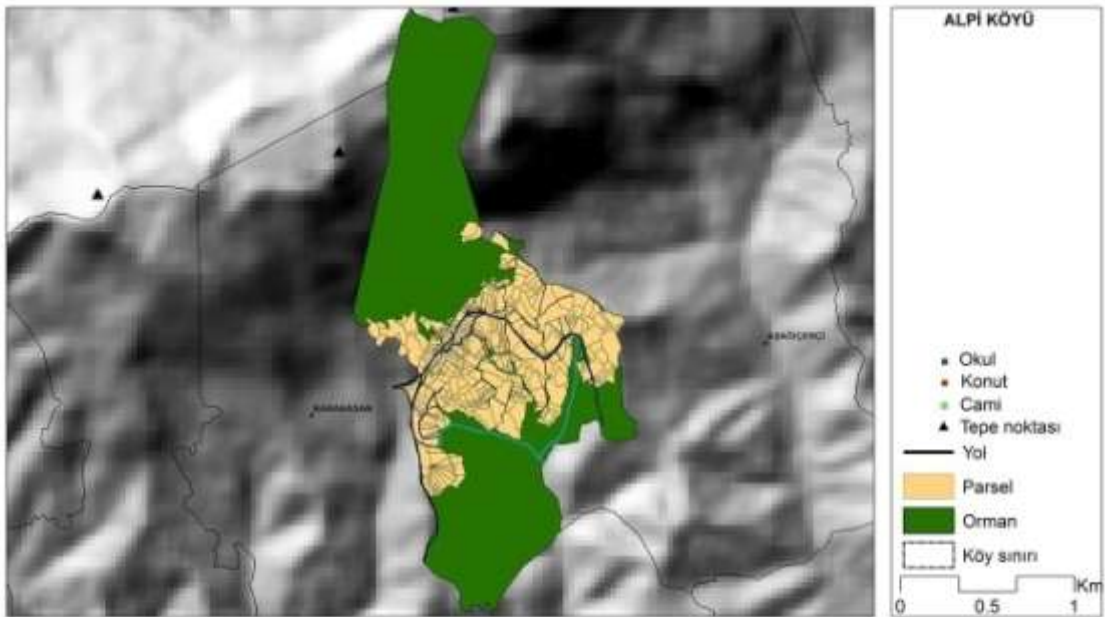
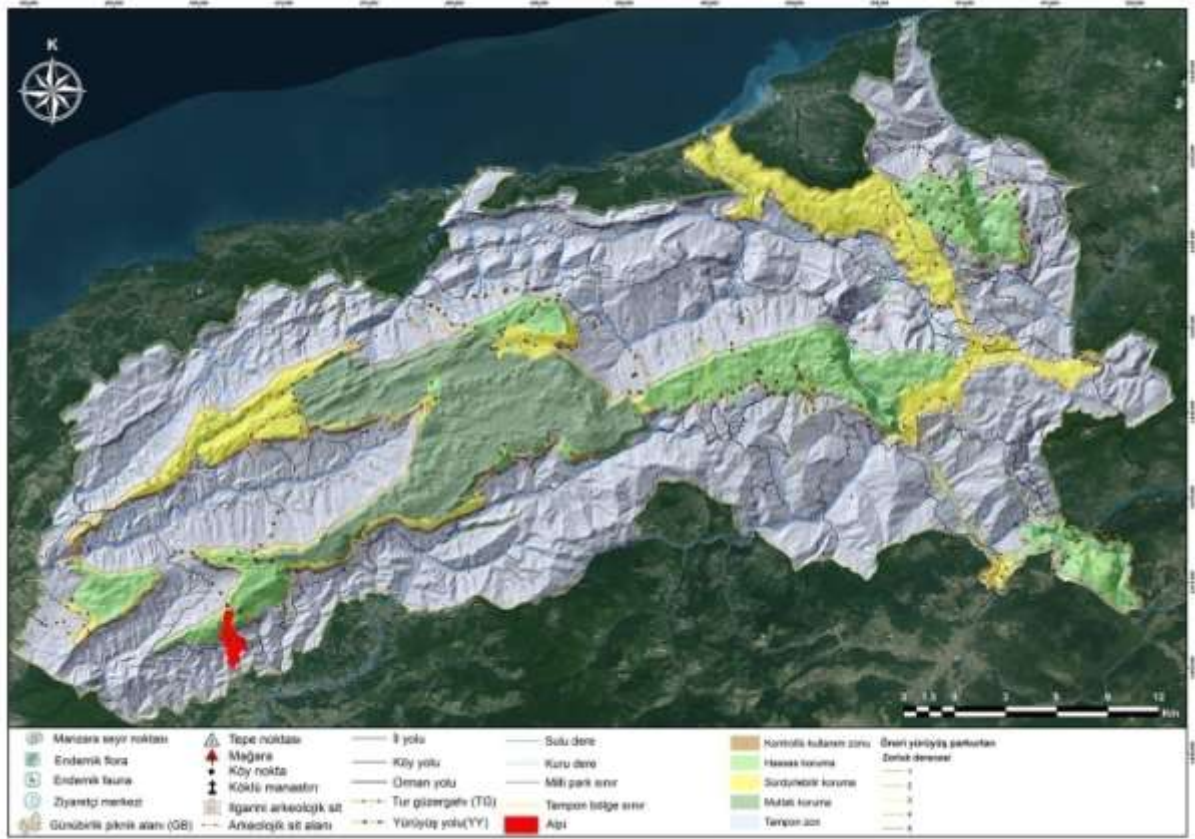
ABDURRAHMAN / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	546,45 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	39 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	6km			
KÖYÜN ALANI	752 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	171			
HANE SAYISI	85			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	600			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Kürme - rastgele			
MAHALLELERİ	6			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	2-3 ahşap ev			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kayalık, 3 tane piknik yapılabilecek nokta var.			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Patates, soğan, fasulye, domates, salatalık, biber, marul, maydanoz, kara pancar, bezelye ve bakla			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, dut, armut, kiraz, erik, incir			
SERACILIK	Patates, soğan, fasulye, domates, salatalık, biber, marul, maydanoz, kara pancar, bezelye ve bakla			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, yonca, yulaf			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık, süt			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ			İhlamur, mantar, kiren, dağ ahlatı, döngel, dağ armudu	
ÖZEL ÜRÜNLER			Mantarlı pekmezli börek, keşkek, ıslama, malak çorbası, pestil, çorap, eldiven, dantel, şal	
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Köy konağı			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Okul onarılıp pansiyon yapılabilir.			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	2			
BETONARME YAPI	85			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu (sorun varmış), elektrik, internet			
EL SANATLARI	Çorap, eldiven, dantel, şal			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satılı var, ceviz, fındık. 3 hane marul soğan gibi sebzeleri pazarda satıyor			

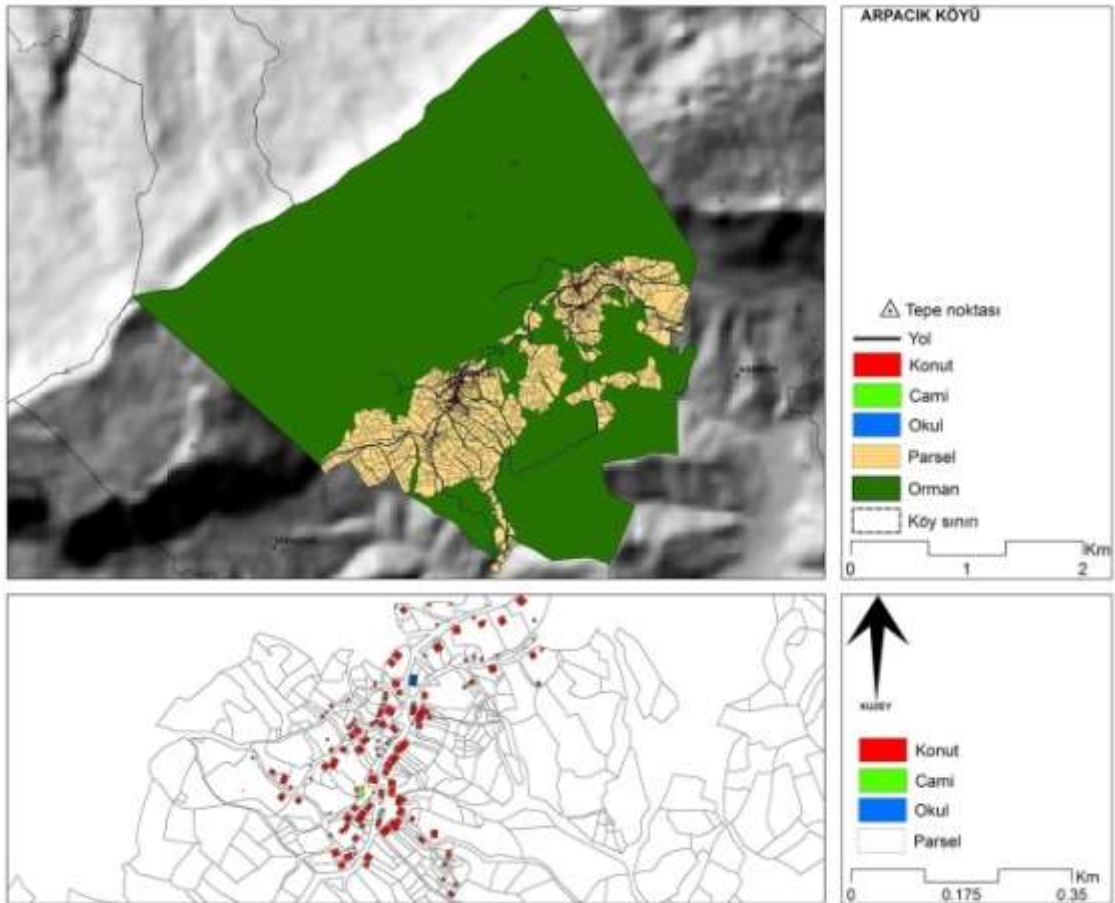
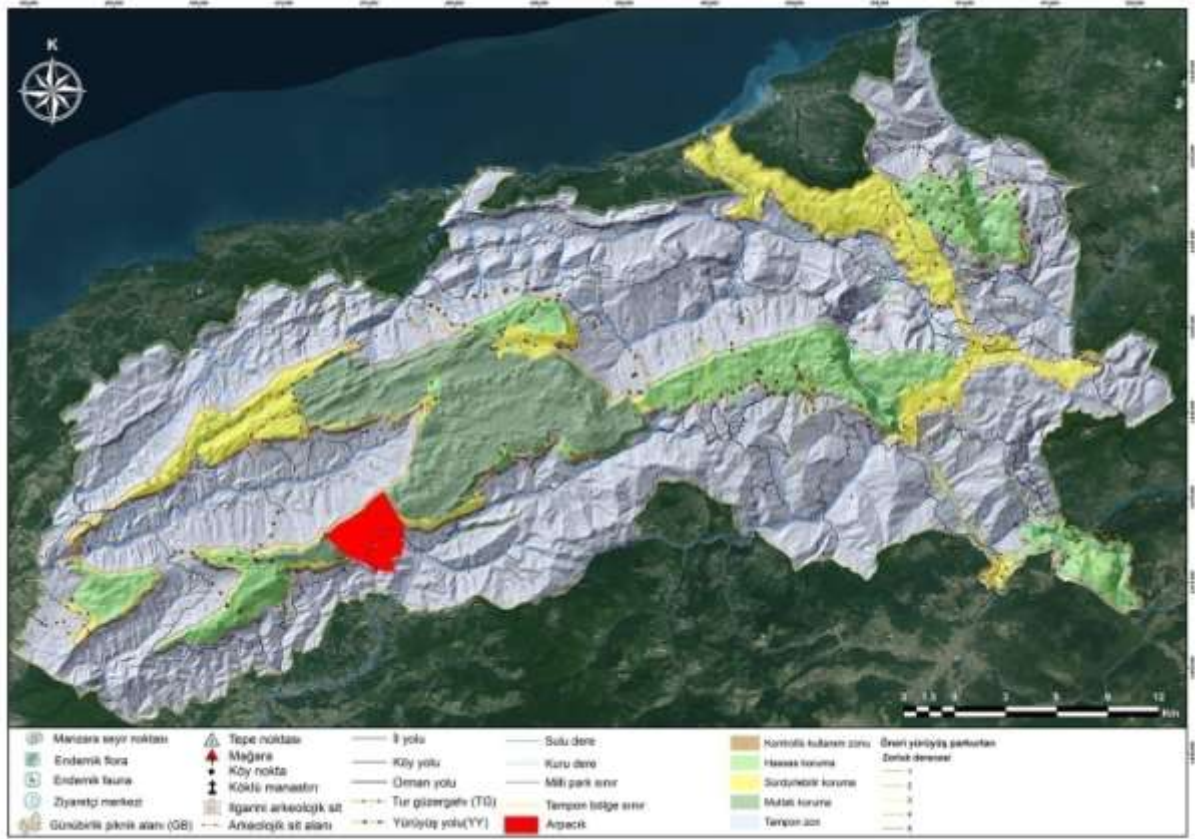
ALIÇLI / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	872,41 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	58 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	25 km			
KÖYÜN ALANI	757 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	103			
HANE SAYISI	70			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Küme - rastgele			
MAHALLELERİ	3 (Merkez, Çıraklar, Ömeroğlu)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Gölcük mağarası, kokurdan			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, salatalık, soğan, kıvırcık			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, erik, şeftali, üzüm			
SERACILIK	15 sera var.			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır (ama genelde tarlalar ekilmiyor)			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık, süt			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, böğürtlen, kuşburnu, kiren, ispit		
ÖZEL ÜRÜNLER		Mancar, tarhana, pestil		
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Kokurdan yolu ve gölcük mağarası yollarının yapılması			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	15			
BETONARME YAPI	40			
MALZEME	Tuğla, beton, kâgir			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	3-4 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt, stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet			
EL SANATLARI	Çorap, eldiven, dantel, şal			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, fındık ve bitkisel ürün satışı var.			
				

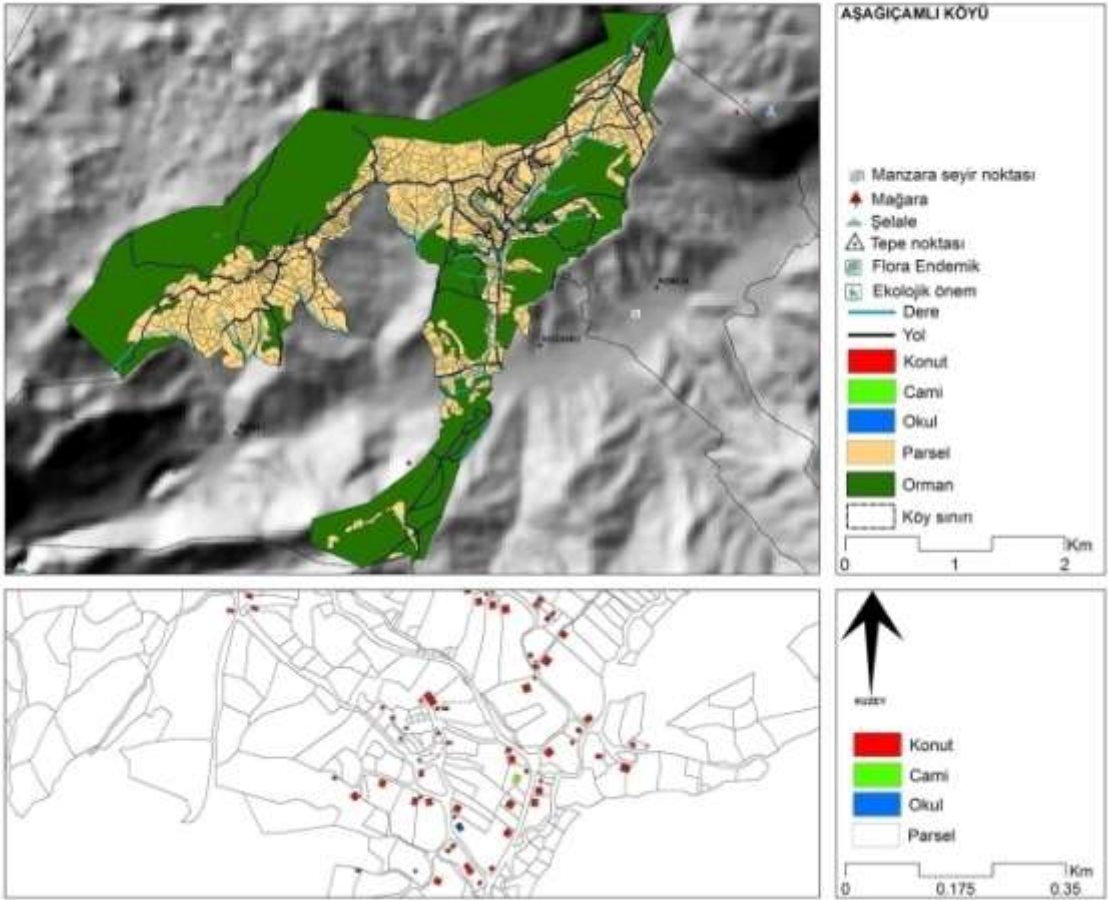
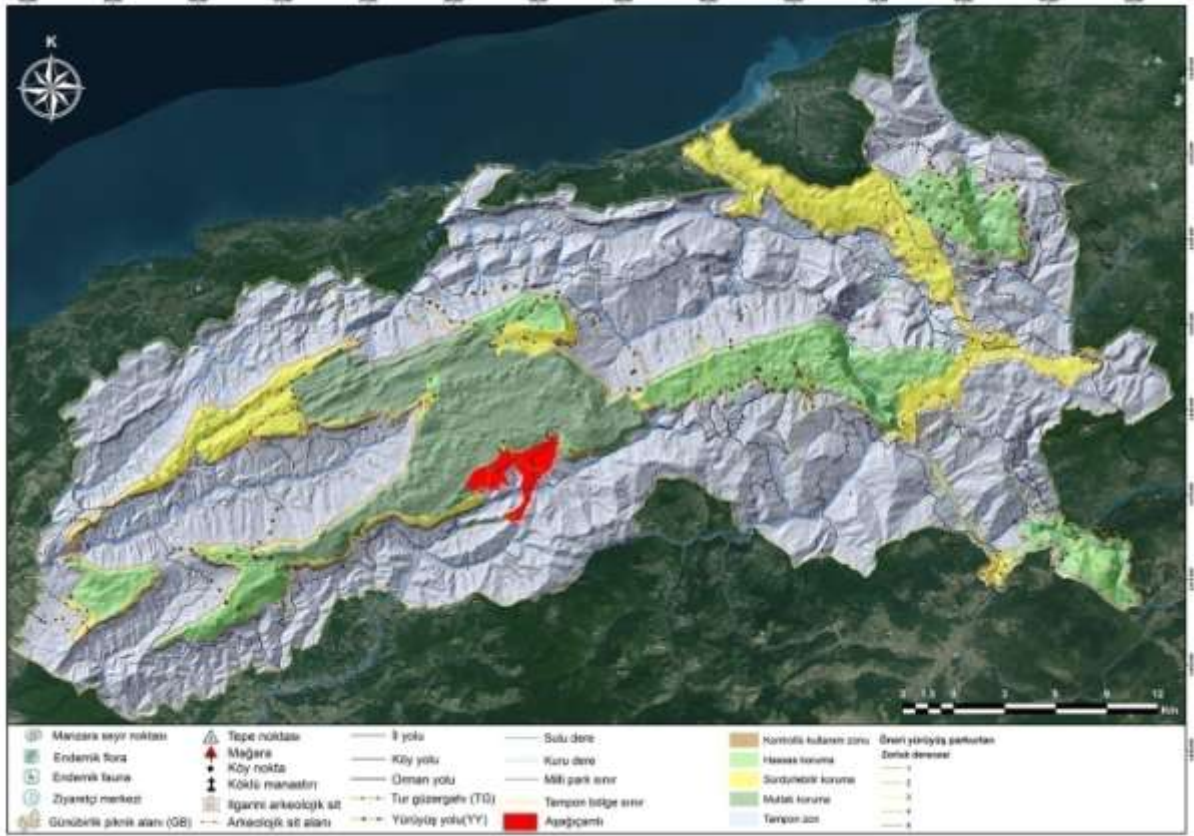
ALPI / ULUS- BARTIN		KTR			
RAKIM (Ort.)	545,26 m				
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km				
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	7km				
KÖYÜN ALANI	265 ha				
NÜFUS YAPISI					
KÖY NÜFUSU	96				
HANE SAYISI	40				
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500				
YERLEŞİM DOKUSU					
COĞRAFİK YAPI	Sırt				
YERLEŞİM YAPISI	Toplu				
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele				
MAHALLELERİ	1 (merkez)				
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ					
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Patika yollar, kayada mağaralar olduğu söyleniyor				
EKONOMİK YAPI					
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)					
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, marul, maydanoz, pazı mancarı, domates, salatalık, biber, patlıcan, karalahana, ispanak				
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, elma, erik, armut, vişne, ahududu, dut				
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK					
BÜYÜK BAŞ					
KÜÇÜKBAŞ					
KÜMES					
ARICILIK					
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	İhlamur, kiren, kuşburnu, döngel, mantar				
ÖZEL ÜRÜNLER	Kiren şurubu, mantarlı börek, tarhana çorbası, halışka, mantar kavurması, banduma				
MİMARİ DOKU					
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	6				
BETONARME YAPI	34				
SOKAK DOKUSU					
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt				
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, yemekhane				
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası				
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, (içme suyu sondaj)				
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.				
					
					

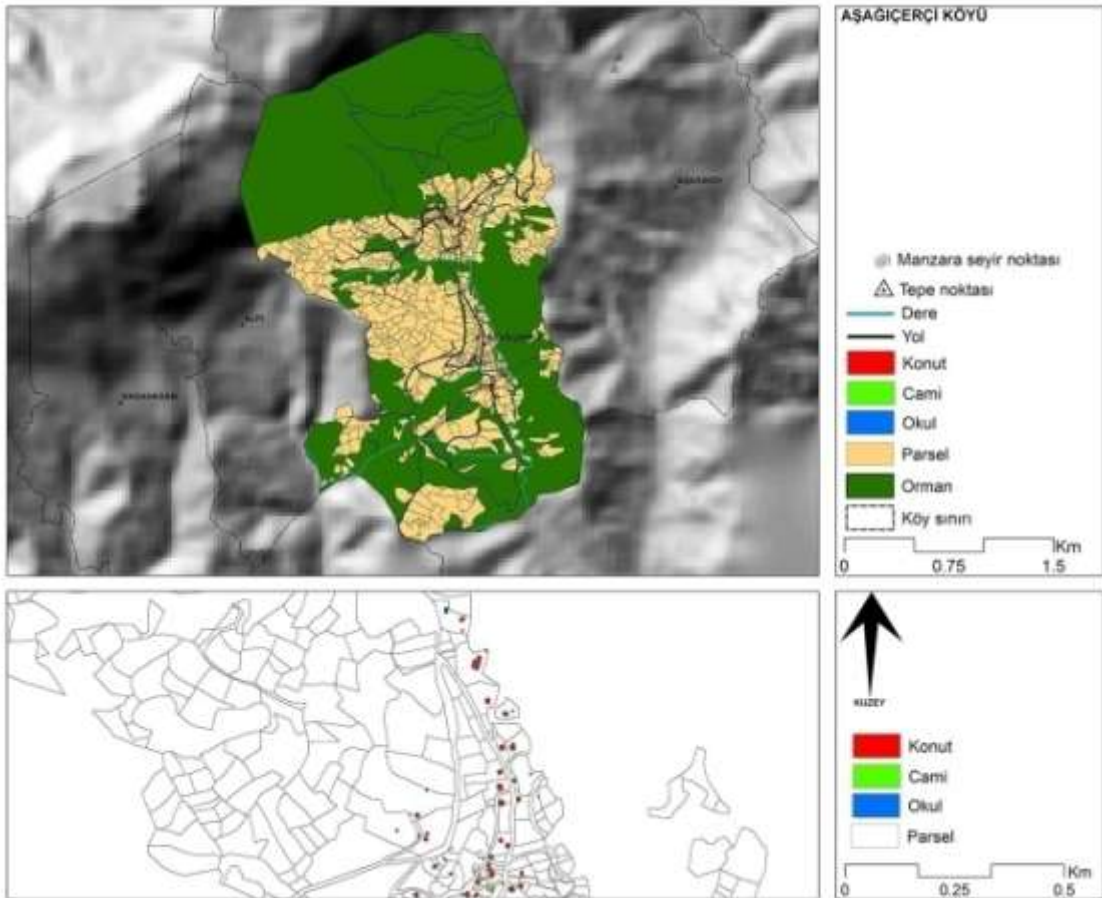
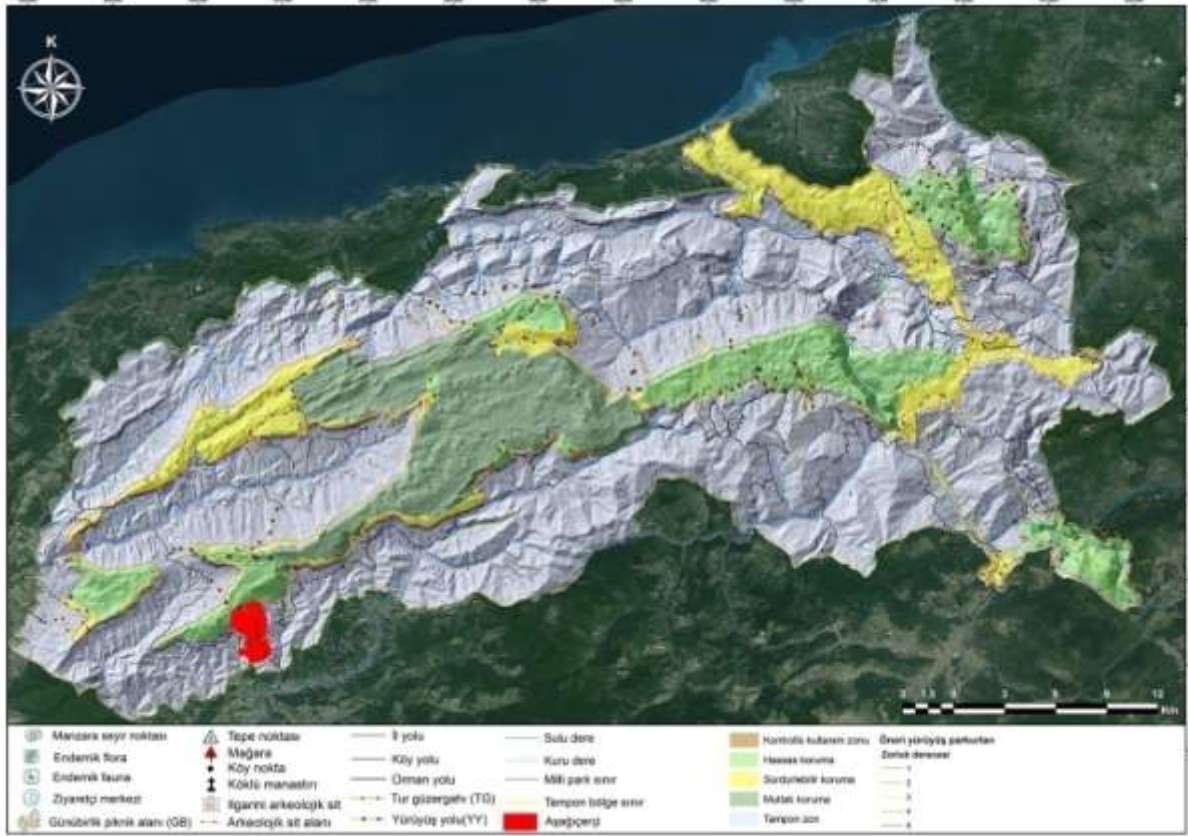
ARPAÇIK / ULUS- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	763,95 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	47 km		
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	15 km		
KÖYÜN ALANI	1263 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	177		
HANE SAYISI	90		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	300		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Sırt		
YERLEŞİM YAPISI	Toplu		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	3 (Merkez, İlağış, Dere)		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	2 mağara, ahşap ev		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Milli park kayalıkları manzarası, vadi manzarası, piknik Alanı		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, soğan, patates		
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, dut, kiraz, elma, armut		
TARLA BİTKİLERİ	Yulaf, mısır		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Süt, fındık (az)		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ihlamur, kızılıçık, kiren		
ÖZEL ÜRÜNLER	Kesme, malak çorbası, pekmez, mantar turşusu ve konservesi		
TURİZM			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Okul yeri pansiyon olabilir. Piknik alanı olarak da değerlendirilebilir		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	8		
BETONARME YAPI	40		
SOKAK DOKUSU			
KAPLAMA MALZEMESİ	Bozuk asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, bakkal, köy odası		
TİCARETHANE	Kahvehane, bakkal		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu (kuyu)		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var. Az da fındık satılıyor.		
			

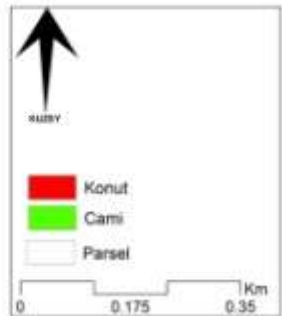
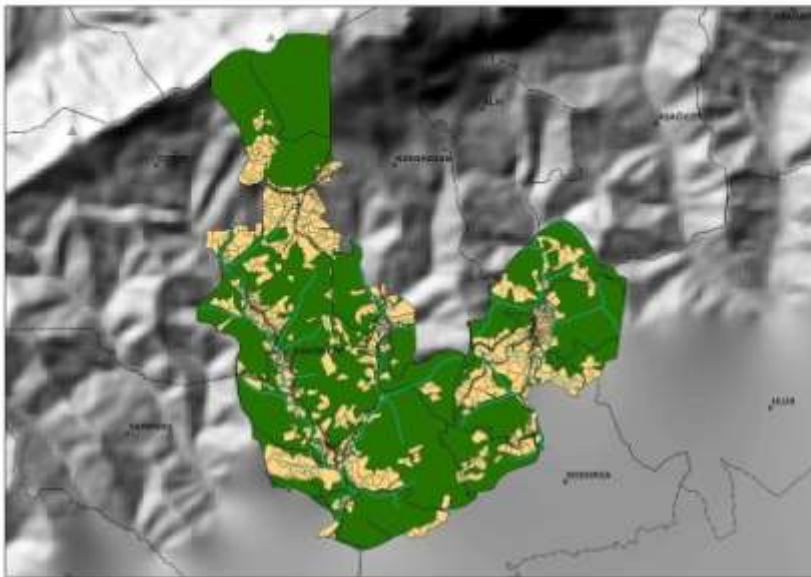
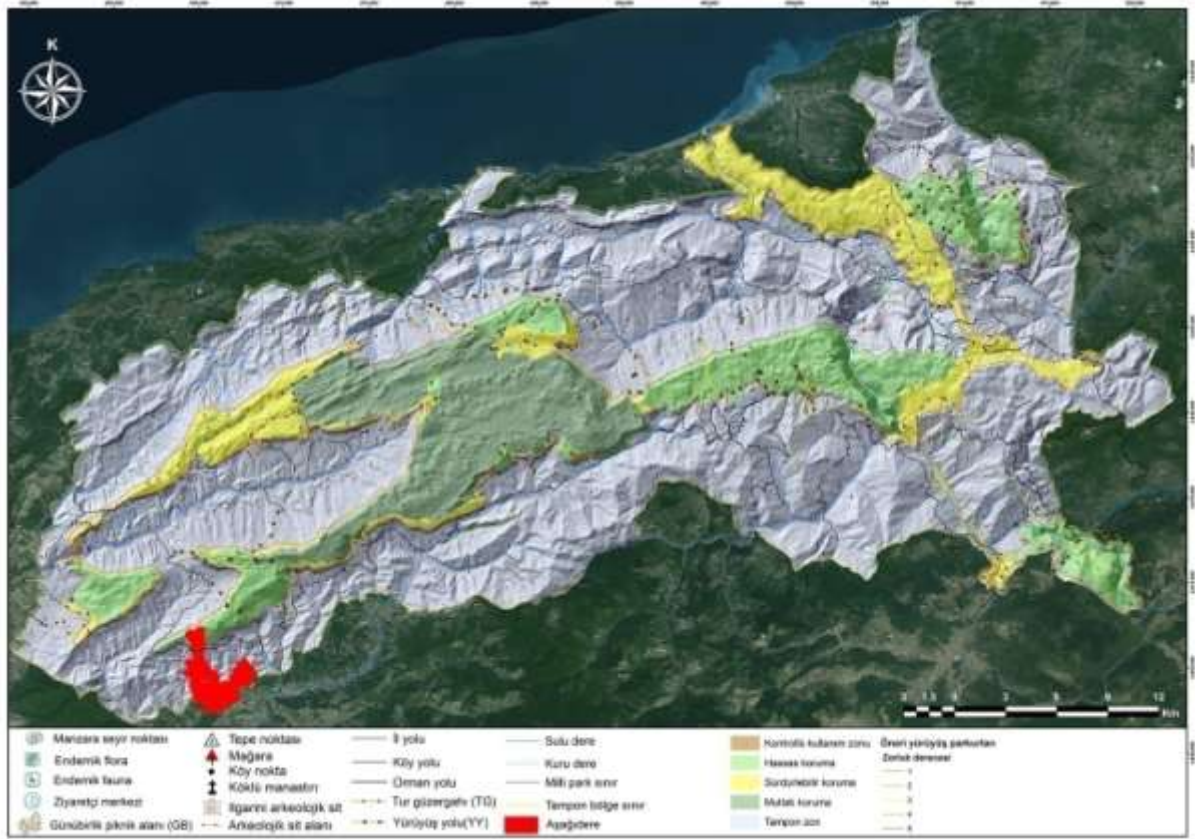
AŞAĞIÇAMLI / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	771 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	60 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	30km			
KÖYÜN ALANI	932 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	128			
HANE SAYISI	160			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	300			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Düz köy			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Küme - rastgele			
MAHALLELERİ	4 (Merkez, Koçali, Kemerli, Paşalı)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kemerli mağarası (patika yolu var), Kadıharman mağarası, manzara seyir noktası			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, ıspanak, marul, fasulye, karalahana			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz, şeftali, ayva, incir, dut			
SERACILIK	11 tane sera var.			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz ve fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kuşburnu, kiren, döngel, ıhlamur, dikenucu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Malak çorbası, ıslama, un helvası, kurtkulağı			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	147 ahşap, 3 yarı ahşap yarı taş			
BETONARME YAPI	10			
MALZEME	Meşe, kayın, çimento, çakıl			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	4 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Merkez mahalle asfalt, geri kalan mahalleler stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami ve kahvehane			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet var. Doktor ilçeden geliyor.			
EL SANATLARI	Mevcut tezgahlar var ama bilenler yaşlı.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı			
				

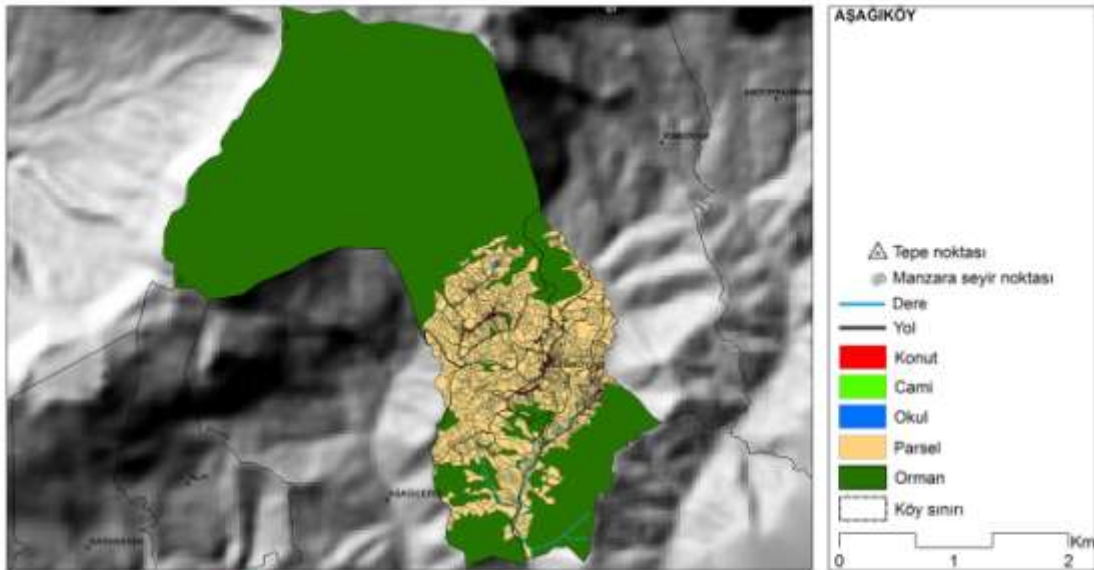
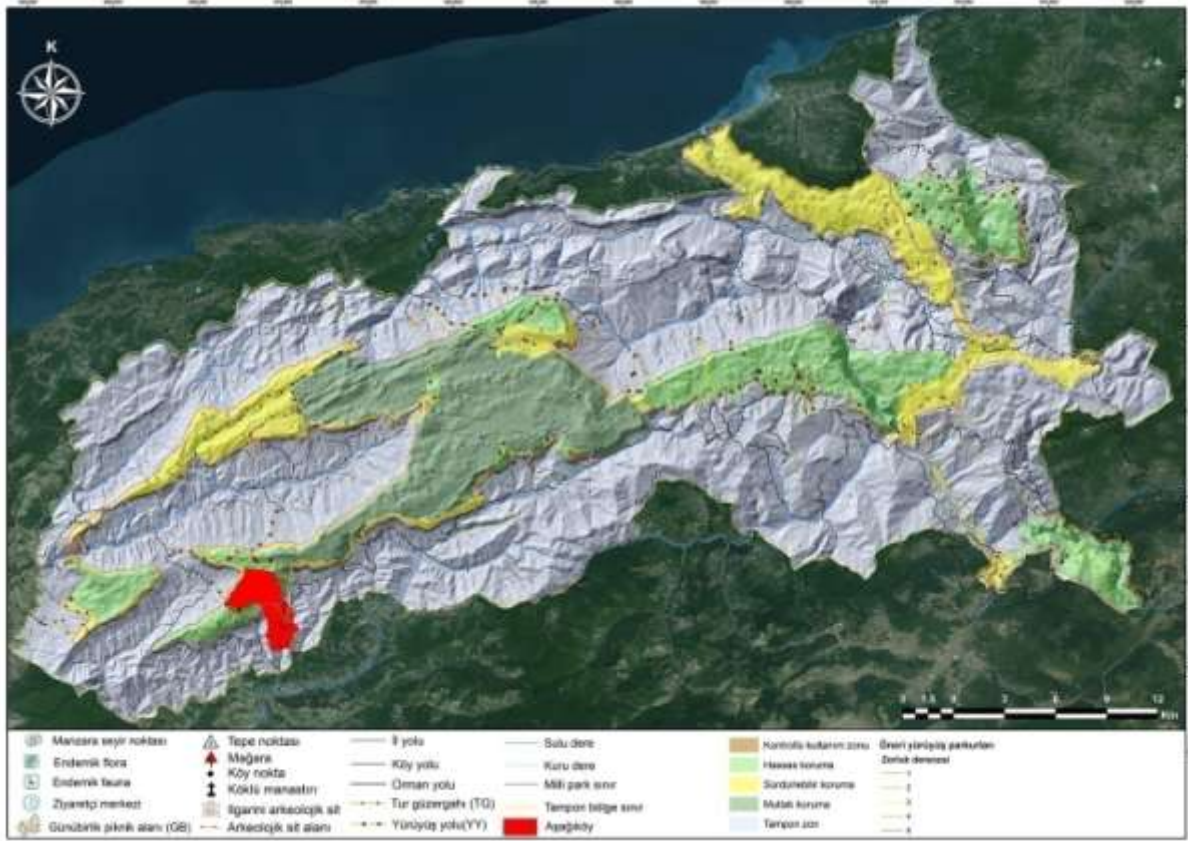
AŞAĞIÇERÇİ / ULUS- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	456,8 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	38 km		
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	5 km		
KÖYÜN ALANI	579 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	230		
HANE SAYISI	80		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	100		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Düz köy		
YERLEŞİM YAPISI	Karışık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	2 (Aşağı ve Yukarı)		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Uzun çarşı, gavur pazarı, yatay ve dikey mağaralar, şelale		
ARKEOLOJİK BULGU	Kilise kalıntıları, Paflagonya mezarları		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kanyon		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, salatalık, fasulye, bamy, patates, soğan		
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, erik, elma, armut		
SERACILIK	30		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz ve fındık		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kızılıçık, döngel, mantar, ıspıt, dikenucu, mancar, böğürtlen		
ÖZEL ÜRÜNLER	Değirmenler		
TURİZM			
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	10 evde pansiyonculuk var, Küre Dağ Evi oteli, futbol sahası, kadın dayanışma ve eğitim merkezi, böğürtlen bahçesi (3 adet), projeden Ulus'ta Pazar yeri tanzimi yapıldı		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10		
BETONARME YAPI	70		
MALZEME	Ahşap, tuğla, kâgir		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	6 m		
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, lokanta, pansiyon		
TİCARETHANE	Lokanta, pansiyon		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, yoğurt, tereyağı ve peynir satışı var. Bitkisel üretim satışı da var.		

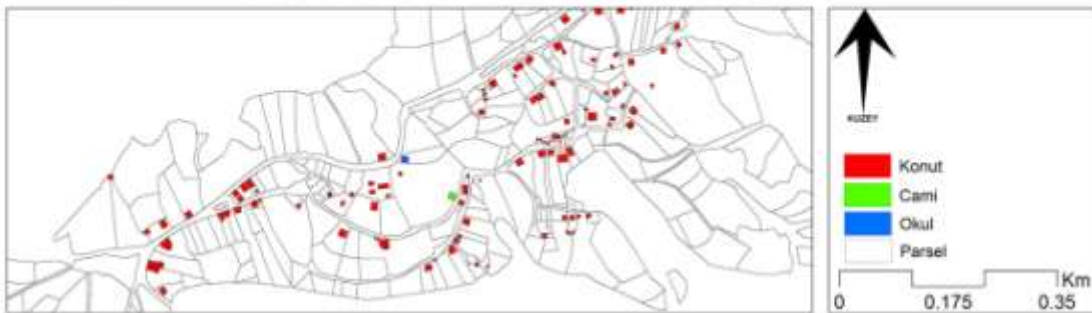
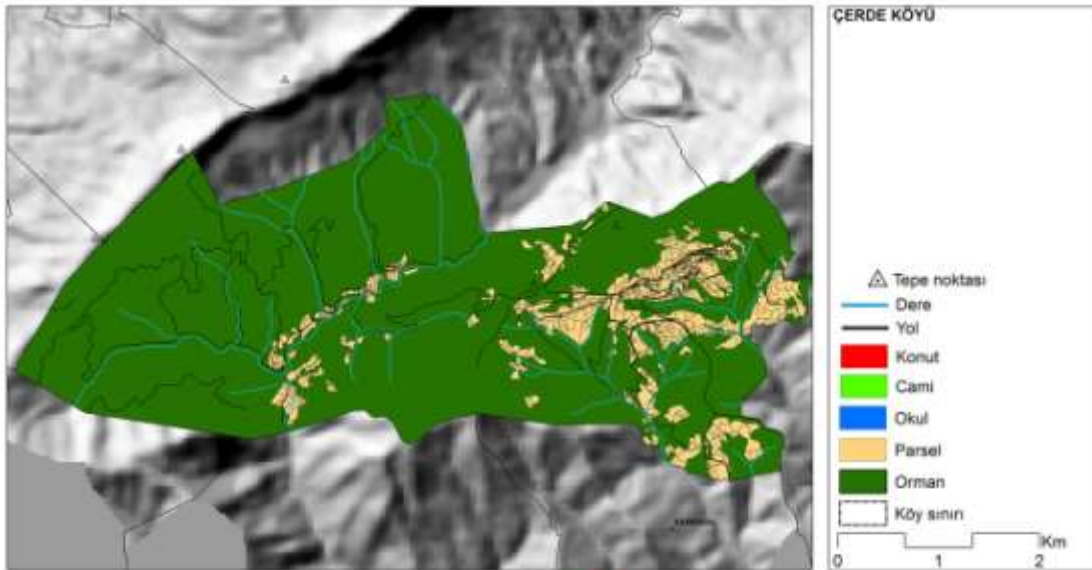
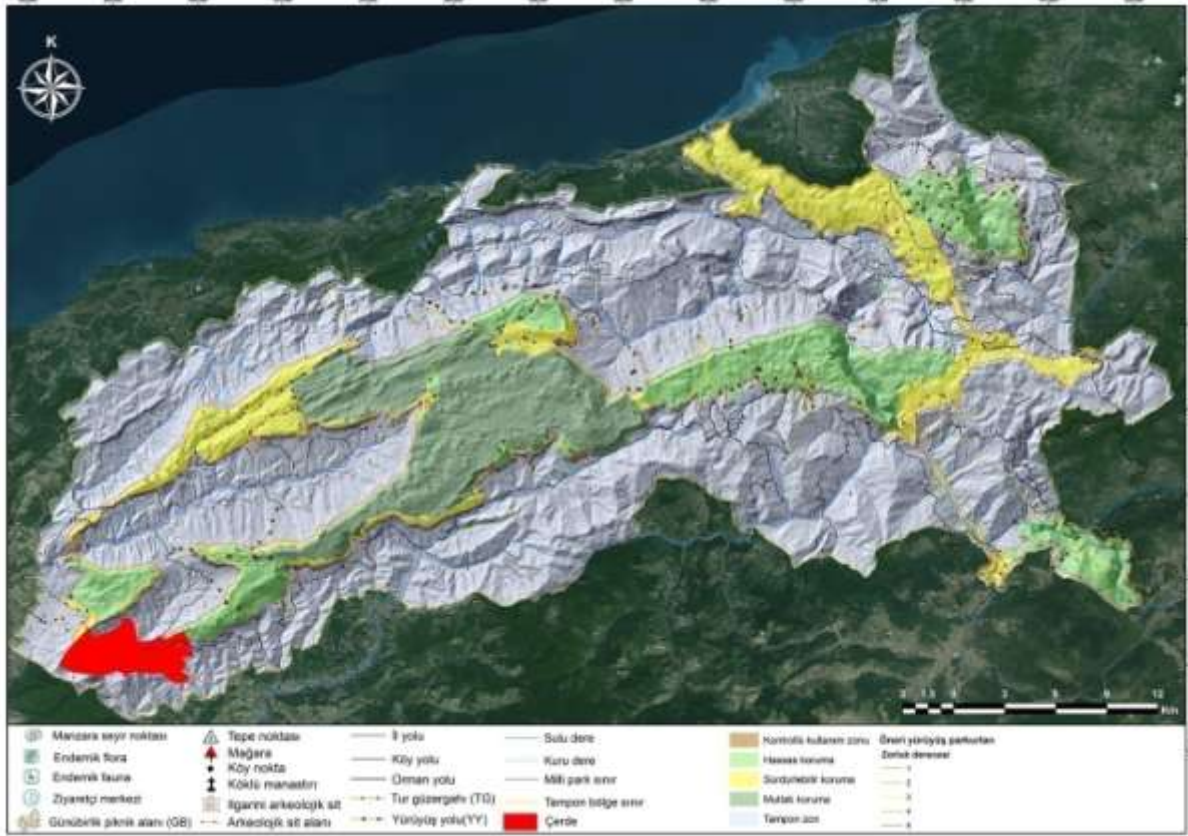
AŞAĞIDERE / ULUS- BARTIN		KTR					
RAKIM (Ort.)	359,25 m						
İL MERKEZİNE UZAKLIK	47 km						
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	10 km						
KÖYÜN ALANI	986 ha						
NÜFUS YAPISI							
KÖY NÜFUSU	217						
HANE SAYISI	82						
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	600						
YERLEŞİM DOKUSU							
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi						
YERLEŞİM YAPISI	Karışık						
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele						
MAHALLELERİ	6 (Merkez, Hüseyin, Bekir, Emir, Ahmetler, Yenice)						
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ							
TARİHİ DEĞER	Taş Kilise (Hüseyinler mah.) Nuh köyünde tarihi mezar başlıkları						
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Mezar taşları, ahşap evleri, Ayıbükkü şelalesi						
EKONOMİK YAPI							
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)							
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, kabak, fasulye						
MEYVE ÜRETİMİ	İncir, erik, dut						
SERACILIK	10-12 sera var						
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, yem bitkileri, yulaf						
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz						
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK							
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Salep, kuşburnu, ispit, mantar, kiren, böğürtlen, ihlamur						
ÖZEL ÜRÜNLER	Bal						
MİMARİ DOKU							
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	14						
BETONARME YAPI	64						
MALZEME	Ahşap, taş, beton						
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK	4-5 m						
KAPLAMA MALZEMESİ	Ara yollar Stabilize, ana yol asfalt						
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası						
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası, köy odası, değirmen						
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu (yetersiz)						
EL SANATLARI	Kağnı arabası, dokuma, saban/boyunduruk, baston yapılmış. Düzenekleri duruyor.						
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, ceviz, fındık, ihlamur, salep, mantar satışı var.						
MİMARİ DOKU							
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	14						
BETONARME YAPI	64						
MALZEME	Ahşap, taş, beton						
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK	4-5 m						
KAPLAMA MALZEMESİ	Ara yollar Stabilize, ana yol asfalt						
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası						
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası, köy odası, değirmen						
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu (yetersiz)						
EL SANATLARI	Kağnı arabası, dokuma, saban/boyunduruk, baston yapılmış. Düzenekleri duruyor.						
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, ceviz, fındık, ihlamur, salep, mantar satışı var.						

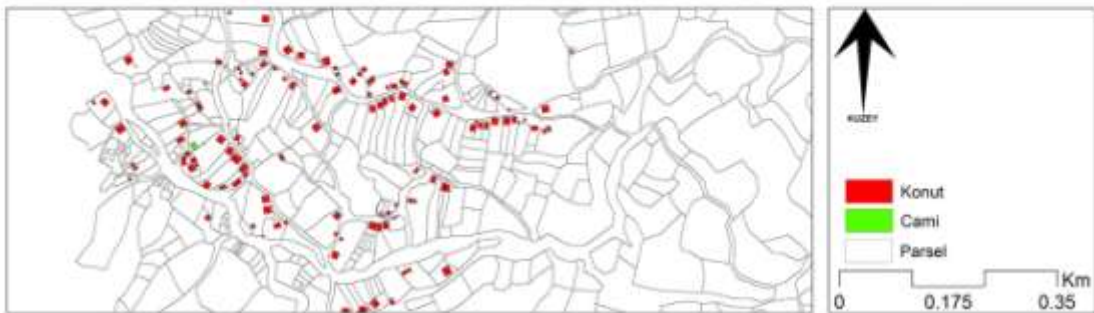
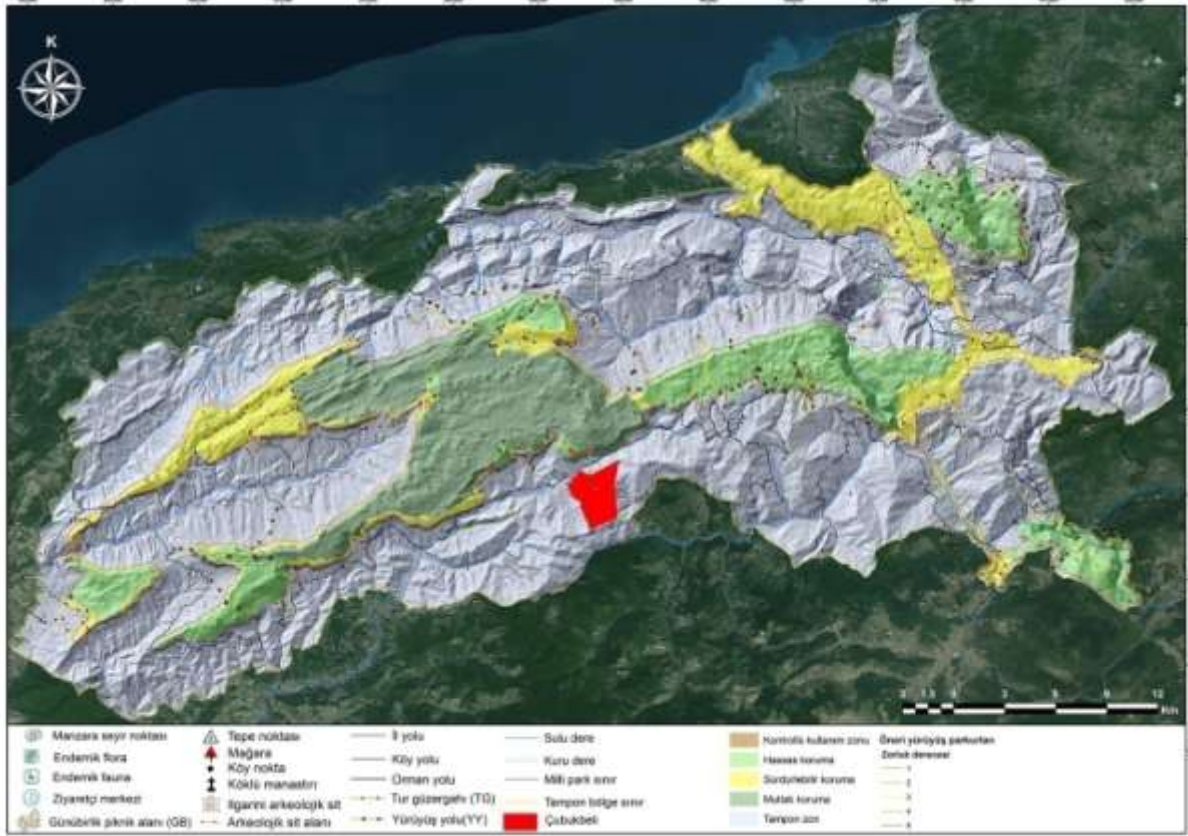
AŞAĞIKÖY / ULUS- BARTIN		KTR											
RAKIM (Ort.)	689,61 m												
İL MERKEZİNE UZAKLIK	37 km												
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	5 km												
KÖYÜN ALANI	968 ha												
NÜFUS YAPISI													
KÖY NÜFUSU	301												
HANE SAYISI	200												
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500												
YERLEŞİM DOKUSU													
COĞRAFİK YAPI	Sırt												
YERLEŞİM YAPISI	Toplu												
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele												
MAHALLELERİ	3												
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ													
TARİHİ DEĞER	Tarihi değirmen, 90 yaşında evler var.												
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Şelale, şelale etrafında güzel peyzaj noktaları var.												
EKONOMİK YAPI													
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)													
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, marul, fasulye, patlıcan												
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz, üzüm												
SERACILIK	Her hanede sera var. Biber, patlıcan, marul, domates, fasulye yetiştiriliyor.												
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, arpa, buğday, yonca												
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık												
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK													
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK							
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kuşburnu, böğürtlen, kedi eriği, ahlat												
ÖZEL ÜRÜNLER	Karamancar, dolma (asma yaprağından), malak çorbası, elma ve erik pestili												
TURİZM													
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Alabalık lokantası, köy tavuğu, şelalenin etrafına pikniğe ve su almaya geliniyor, hidrellezde de bu alan kullanılıyor. Şelalenin adı Suözü veya Hızır yanı şelalesi olarak geçiyor.												
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Pansiyonculuk olabilir (Okullar onarılarak kullanılabilir). Şelalenin etrafı piknik alanı olarak düzenlenebilir.												
GASTRONOMİ	Alabalık lokantası, köy tavuğu												
MİMARİ DOKU													
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10												
BETONARME YAPI	190												
SOKAK DOKUSU													
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt												
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, bakkal, lokanta, köy odası												
TİCARETHANE	Kahvehane, bakkal, lokanta												
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası												
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu												
EL SANATLARI	Ahşap ustaları												
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, ceviz, fındık												

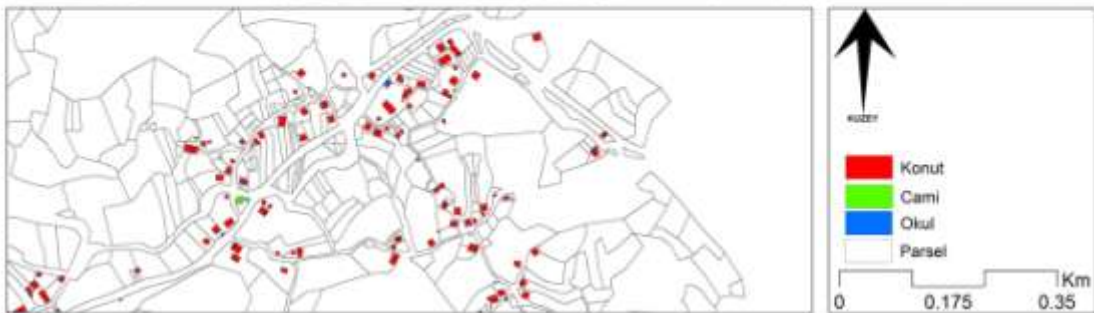
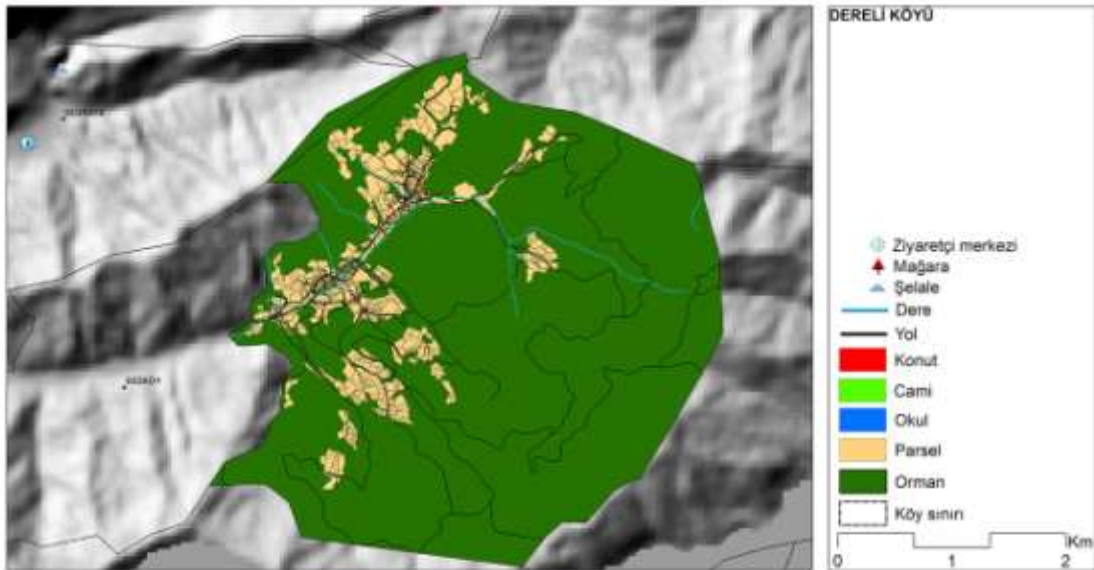
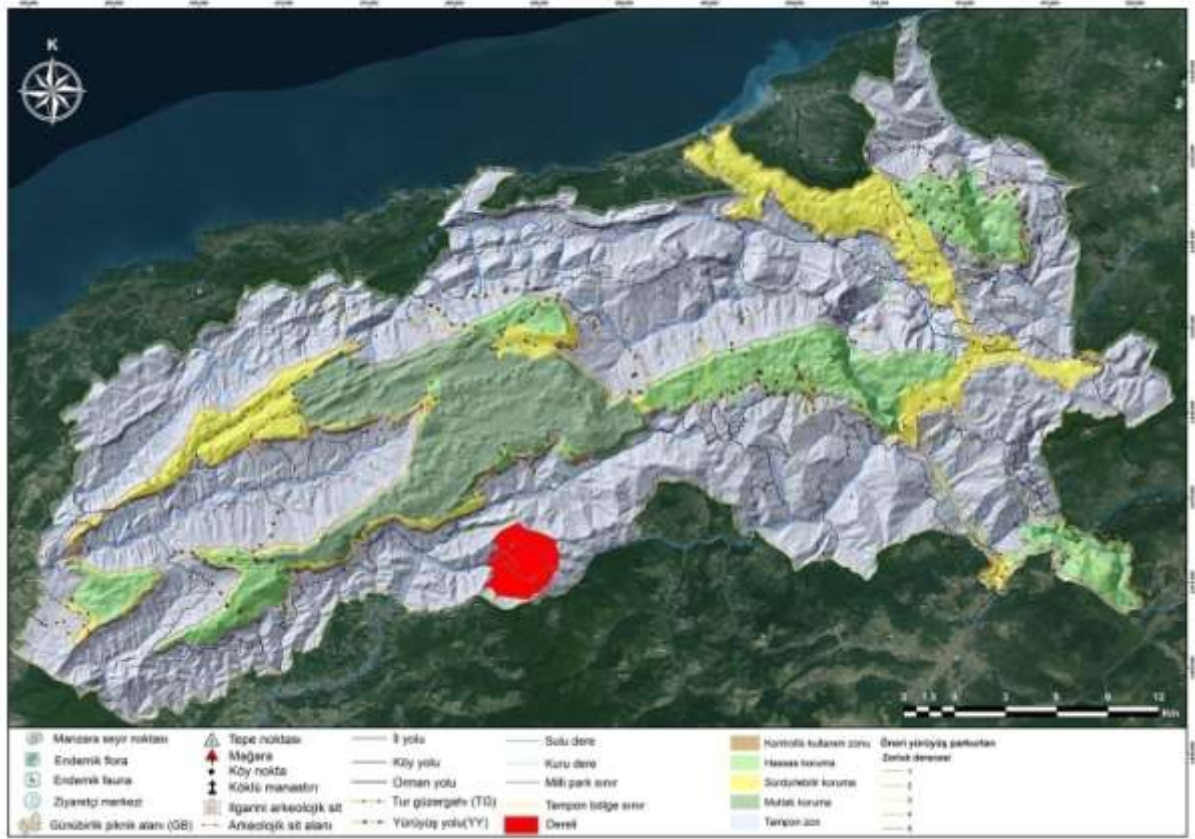
ÇERDE / ULUS- BARTIN		KTR					
RAKIM (Ort.)	423,3 m						
İL MERKEZİNE UZAKLIK	47 km						
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	11 km						
KÖYÜN ALANI	1731 ha						
NÜFUS YAPISI							
KÖY NÜFUSU	177						
HANE SAYISI	60						
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	450						
YERLEŞİM DOKUSU							
COĞRAFİK YAPI	Sırt						
YERLEŞİM YAPISI	Karışık						
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele						
MAHALLELERİ	5 (Aşağı, Yukarı, Gegen, Karapınar, Tekke)						
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ							
TARİHİ DEĞER	Çerde Türbe						
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Ormanlar, İrmak, kayalık, mağara						
EKONOMİK YAPI							
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)							
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, domates, biber, salatalık, patlıcan, patates						
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, armut, erik, dut, elma, şeftali						
SERACILIK	3 sera var						
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, yonca						
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, ceviz, fındık, ısırt						
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK							
BÜYÜK BAŞ			KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, kızılıçık, kuşburnu					
ÖZEL ÜRÜNLER		Bal					
TURİZM		MEVCUT TURİZM OLANAKLARI Mantar toplama: Ağaç mantarları (Kiraz mantarı, erik mantarı, kayın mantarı, kavak mantarı Nisan ve Mayıs aylarında; acı mantar, kutup mantarı ve geyik mantarı Mayıs ayında; ebişge, çapaç ve kanlıca mantarları, karakulak mantarı ve sarıkız mantarı 11,12. Aylarda; çineme, içi kızıl mantar, muflaca Nisan ve Mayıs aylarında; tarak dişi- dede sakalı 10. ayda					
MİMARİ DOKU							
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10						
BETONARME YAPI	50						
MALZEME	Ahşap, taş, beton, tuğla						
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK	2,5-3 m						
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize, parke						
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası, kahvehane, okul binası						
TİCARETHANE	2 kahvehane						
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Köy odası, köy değirmeni						
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu						
EL SANATLARI	Sepet, küfe, değnek, baston, kepçe						
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt ve kirazsatışı var.						
SOKAK DOKUSU							

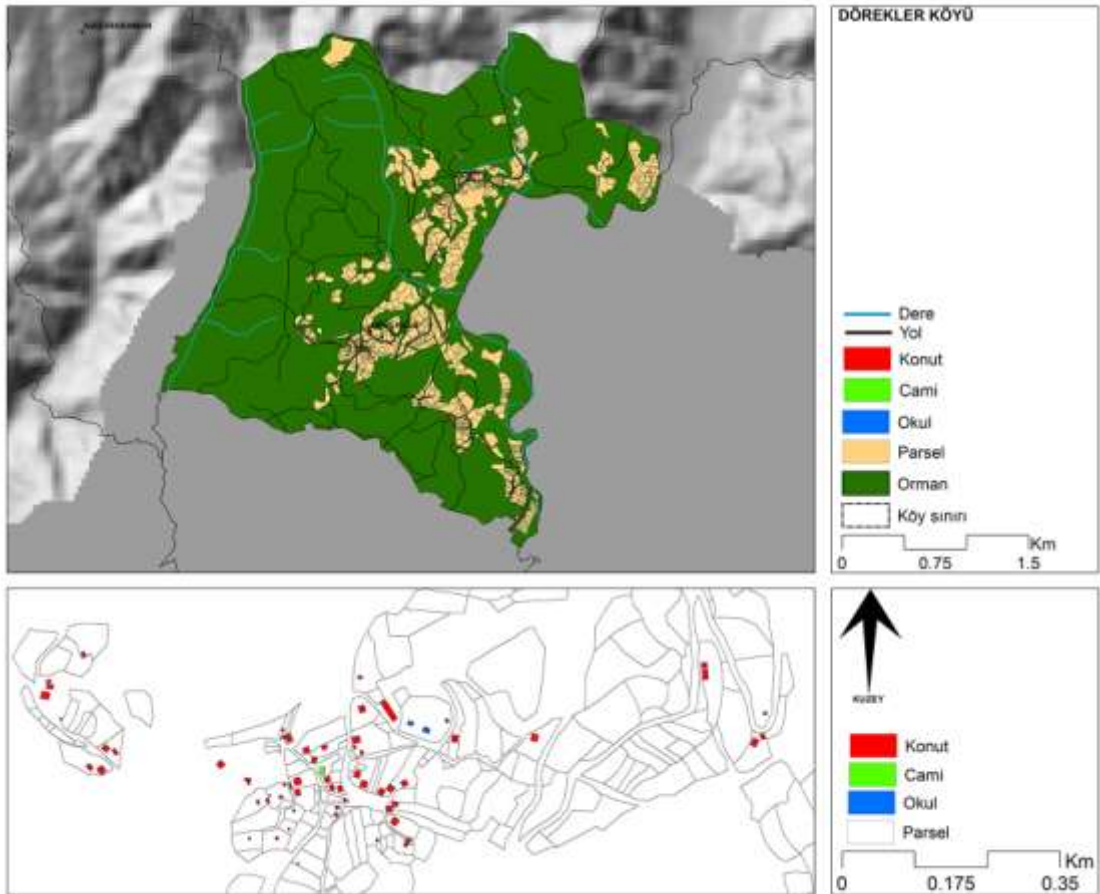
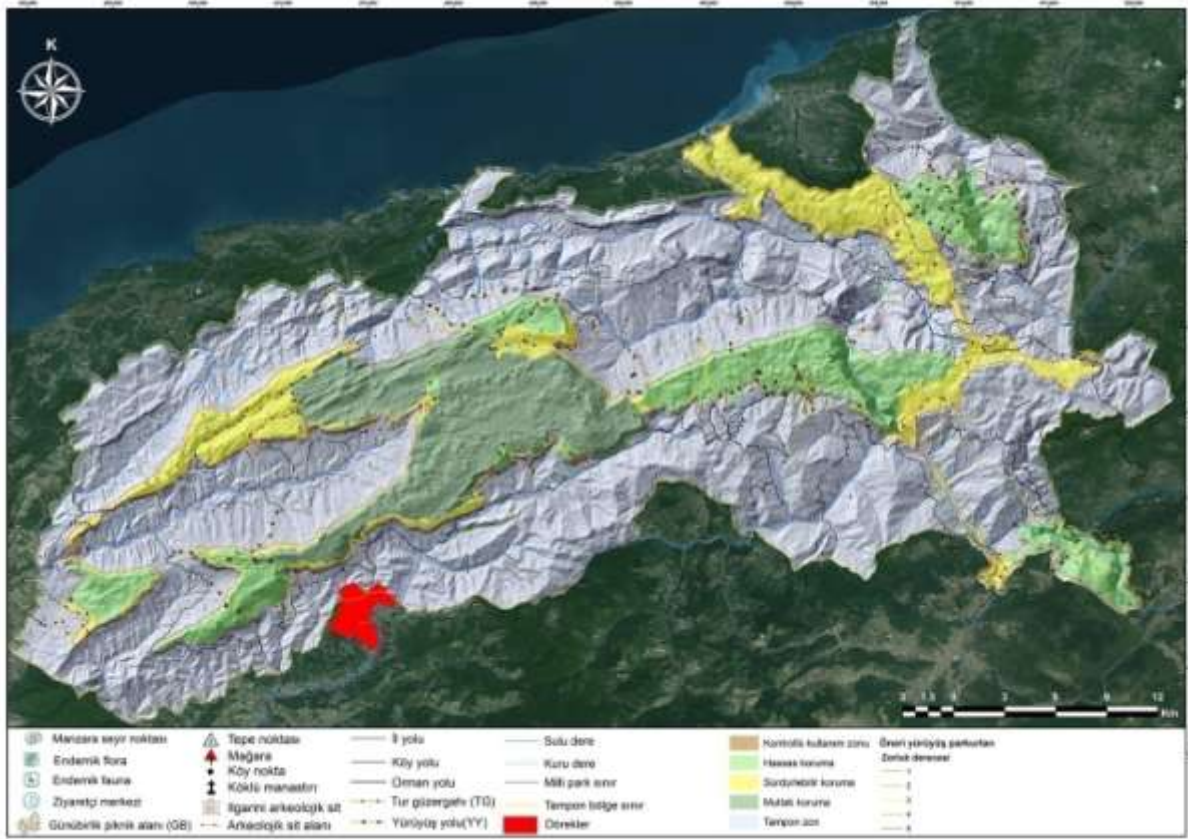
ÇUBUKBELİ / ULUS- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	707,43 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	62 km		
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	27 km		
KÖYÜN ALANI	735 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	80		
HANE SAYISI	27		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	400		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Sırt		
YERLEŞİM YAPISI	Karışık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	5 (Yukarı, Koçali, Aşağı, Hatipler, Düz)		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
TARİHİ DEĞER	Topraktan tarihi köy değirmeni		
ARKEOLOJİK BULGU	Rum mezarları		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Milli park		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, pırasa, kara mancar, fasulye		
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, elma, armut, erik, üzüm		
SERACILIK	Biber, marul, maydanoz, tere, ispanak		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kuşburnu, muşmula, ispit, böğürtlen, dağ üzümü, mantar (12 çeşit yenen mantar var), yaban mersini, yaban eriği, yaban elması		
ÖZEL ÜRÜNLER	Pekmezli yumurta, ala çorba, malak çorbası, ıslama		
TURİZM			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	3 ahşap ev ve eski okul lojmanı pansiyon olabilir.		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	60		
BETONARME YAPI	15		
SOKAK DOKUSU			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt-stabilize		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet		
TİCARİ ÜRÜNLER	Fındık, mantar, ceviz, süt, bal ve büyük baş hayvan satışı		
			

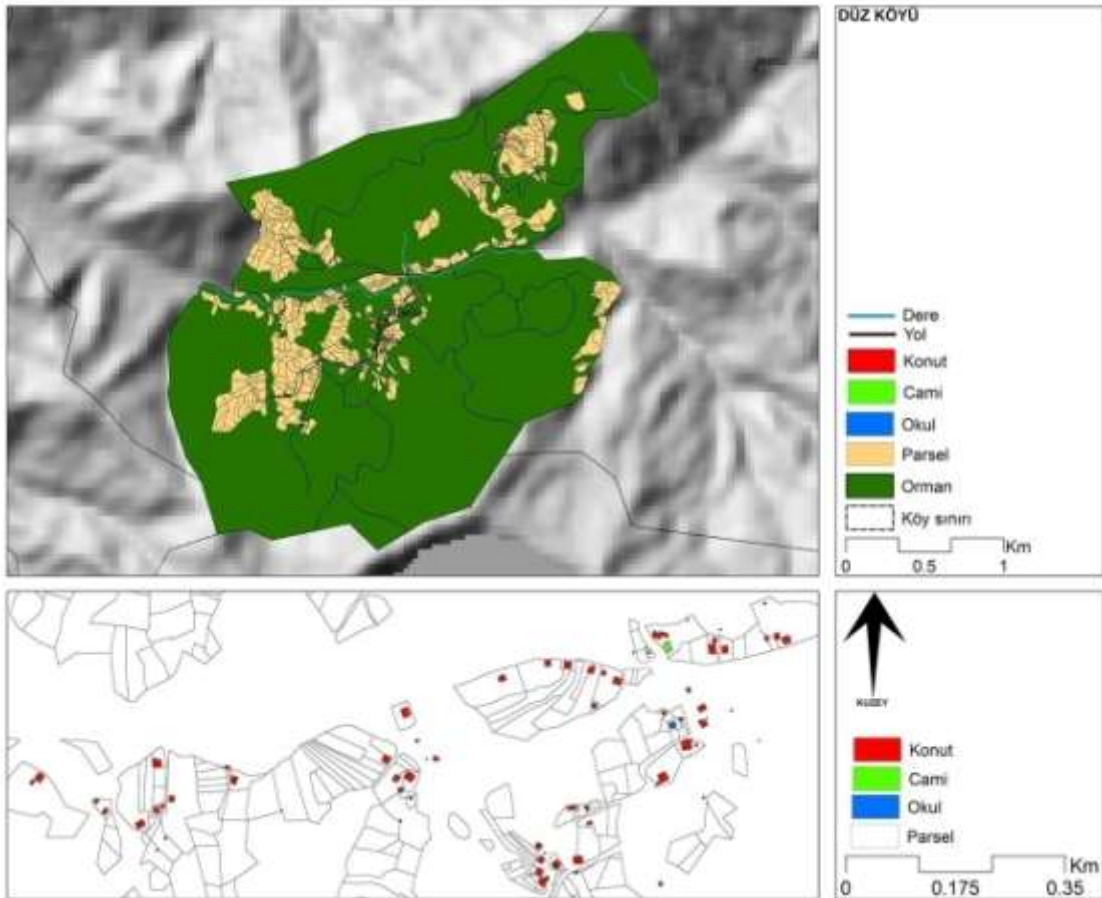
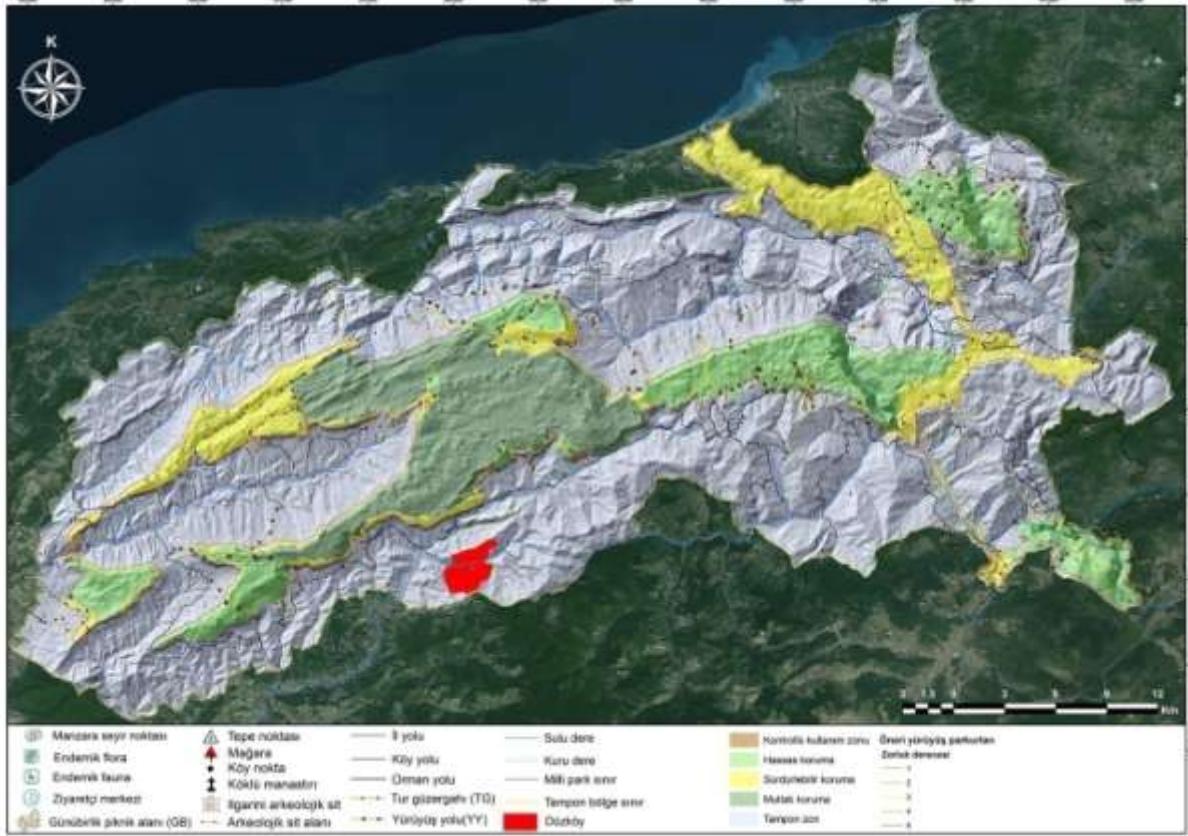
DERELİ / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	485 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	50 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	19 km			
KÖYÜN ALANI	1378 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	170			
HANE SAYISI	80			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	1500			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Karışık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	4			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kokurdanlıklar (yol gerekli)			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, salatalık, biber			
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, erik, elma, üzüm			
SERACILIK	30 sera			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz ve fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, kiren, ispit, kuşburnu, döngel, böğürtlen, dikenucu, kedi eriği, dağ çileği, yanan mersini,		
ÖZEL ÜRÜNLER		Lahana sarması-kavurması-sütlüsü, mancar, dövme mısır çorbası, erikli bakla, erik kuru, salçasız kuru fasulye, dilen ucu kavurması, ispit kavurması ve sarma		
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Değirmen var. Orman işletmesi eski binası.			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Kokurdanlıklar, değirmenler			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	7			
BETONARME YAPI	20			
MALZEME	Ahşap, tuğla, beton			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	3 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt, stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, bakkal			
TİCARETHANE	Bakkal			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.			
				

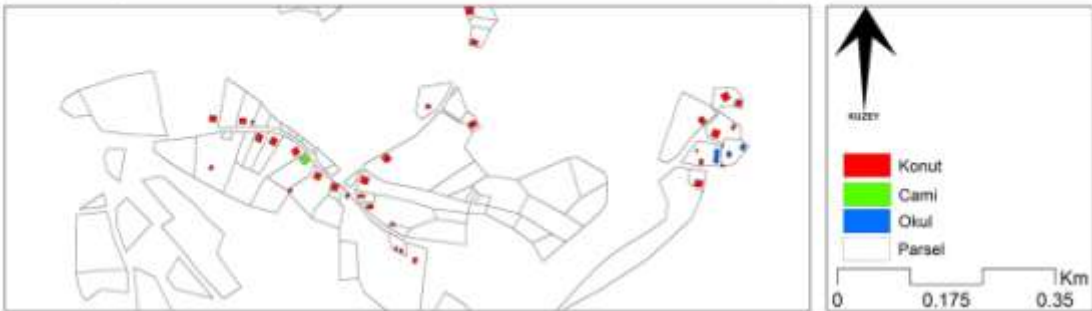
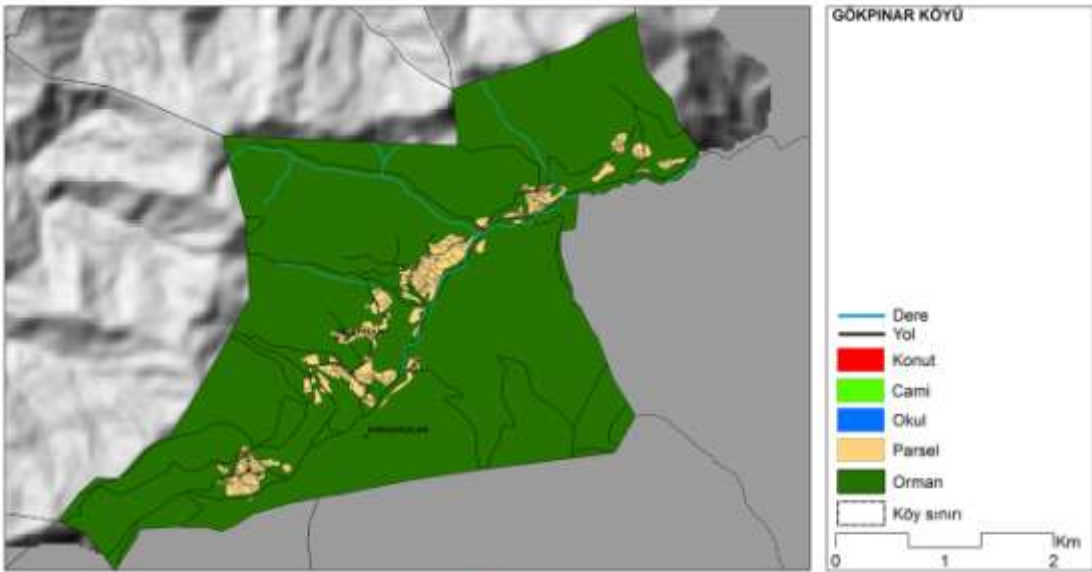
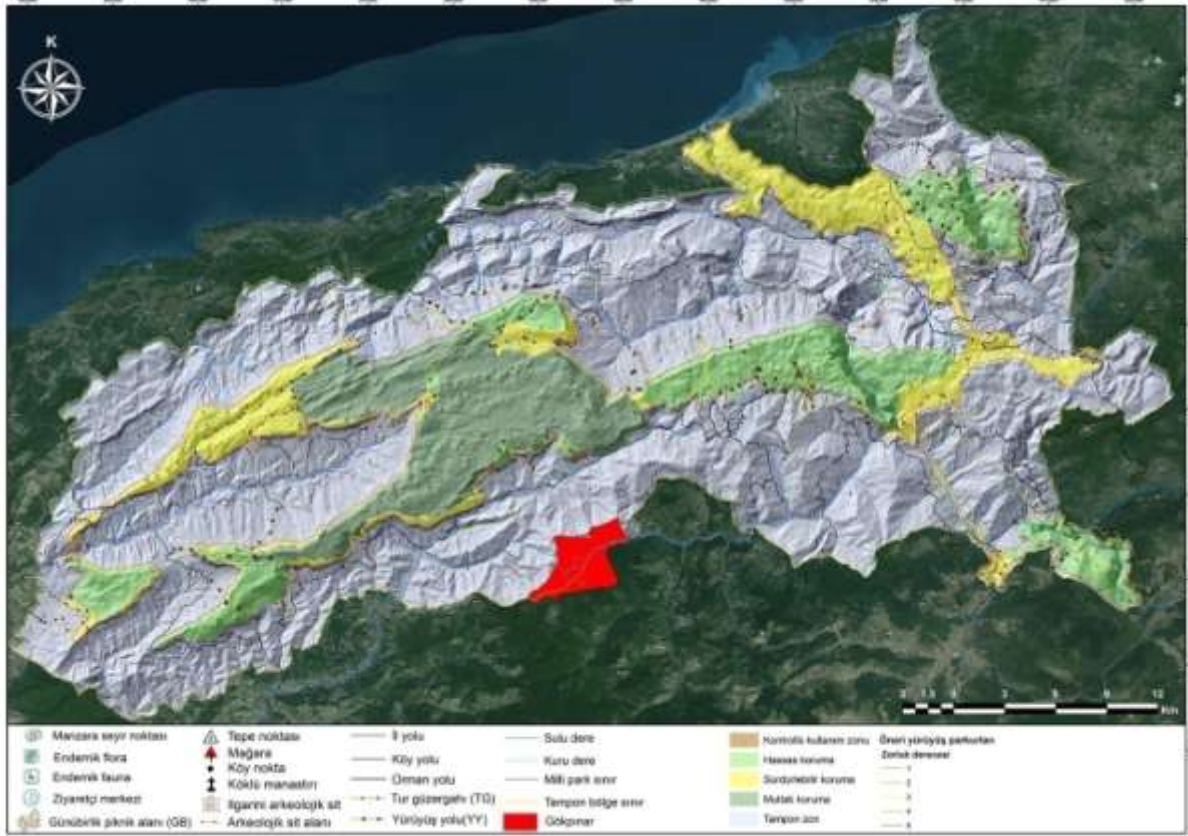
DÖREKLER / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	410 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	47 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	12 km			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	140			
HANE SAYISI	50			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	700			
YERLEŞİM DOKUSU				
MAHALLELERİ	3 (Sap, İnciler, Dörekler)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Orman, gölet			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Marul, ıspanak, tere, fasulye, pancar, domates, salatalık			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, üzüm, şeftali, incir, dut			
SERACILIK	60sera			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Ispit, mantar, ıhlamur, avaz, kiren, kuşburnu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Manda yoğurdu, incir reçeli, dut-üzüm pekmezi, turşu (domates), malak çorbası, ekşi tarhana			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	25 ahşap yapı			
BETONARME YAPI	25			
MALZEME	Meşe, çam			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	4 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize, asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	3 Cami			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası, lojmanı ve tuvaleti. Köyde evi yanan biri bu lojmanda oturuyor.			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, içme suyu var. Kanalizasyon yok. İlçeden doktor geliyor.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Bir mahallede ürün satışı var			
				

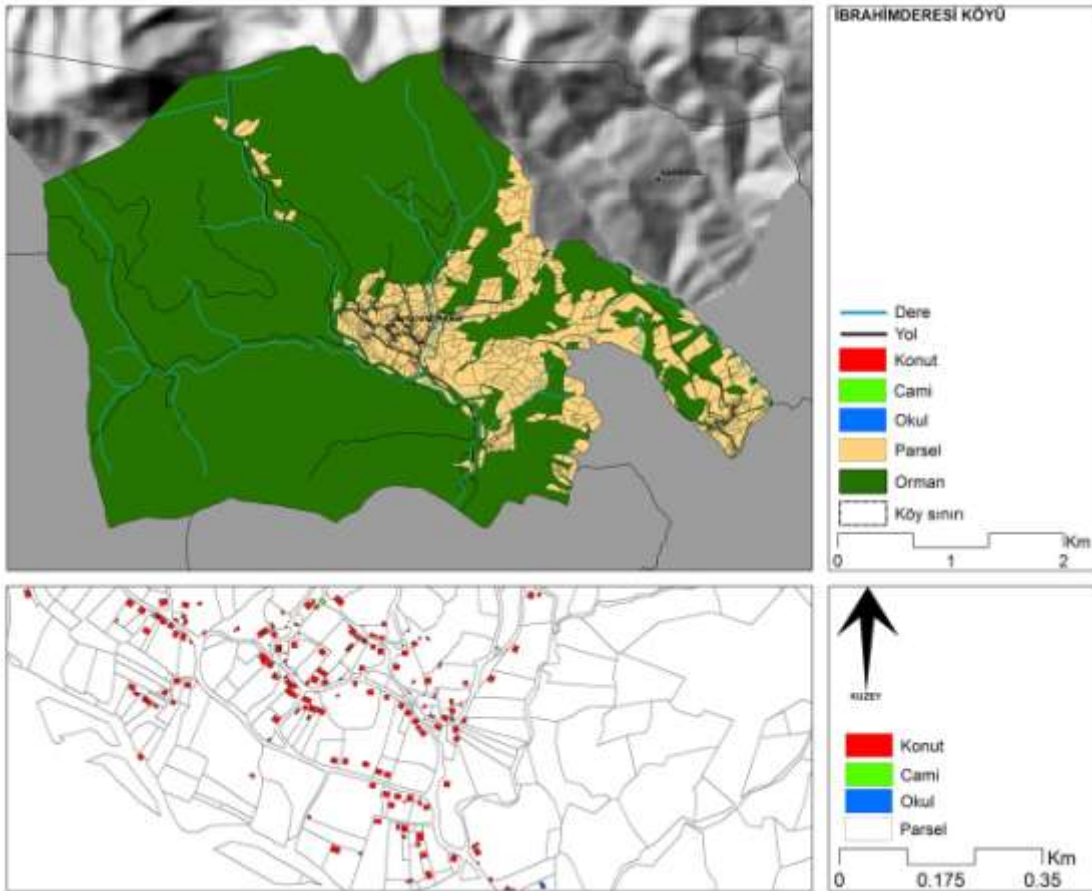
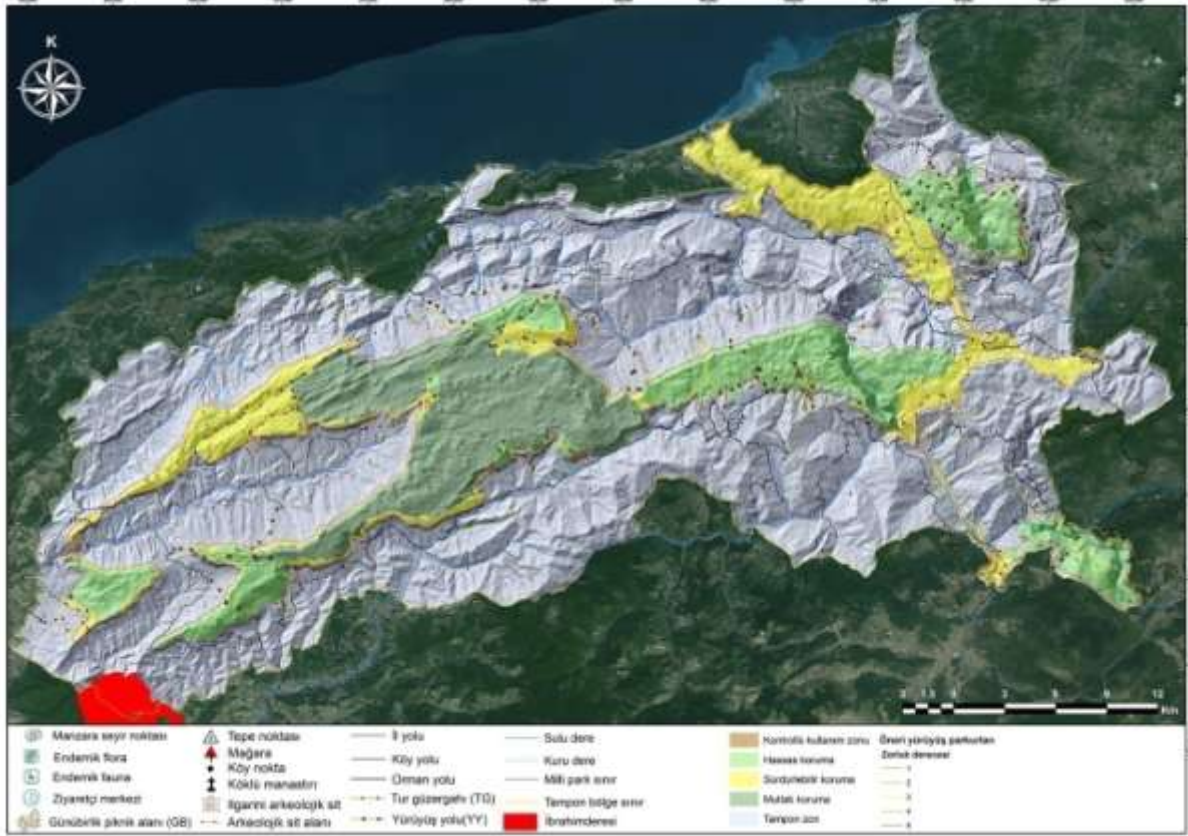
DÜZKÖY / ULUS- BARTIN		KTR						
RAKIM (Ort.)	556,69 m							
İL MERKEZİNE UZAKLIK	48 km							
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	17 km							
KÖYÜN ALANI	595 ha							
NÜFUS YAPISI								
KÖY NÜFUSU	113							
HANE SAYISI	60							
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	250							
YERLEŞİM DOKUSU								
COĞRAFİK YAPI	Sırt							
YERLEŞİM YAPISI	Karışık							
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele							
MAHALLELERİ	4 (Merkez, Taşçıoğlu, Kuruoğlu, Karçaş)							
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ								
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Su kemeri							
EKONOMİK YAPI								
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)								
SEBZE ÜRETİMİ	Biber, domates, lahana, patlıcan							
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz							
SERACILIK	30							
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kiraz, ceviz, fındık (Ulus'ta satılıyor)							
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK								
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK		
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, kuşburnu, kiren						
ÖZEL ÜRÜNLER		Kadayıf, köy makarnası, kuru fasulye, bulgurlu mancar, kekik, malak çorbası						
MİMARİ DOKU								
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	47							
BETONARME YAPI	15							
MALZEME	Ahşap, tuğla							
SOKAK DOKUSU								
GENİŞLİK	3-3,5 m							
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt							
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Okul binası köy konağı olarak kullanılmıyormuş							
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası							
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu							
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı							
								
								
								

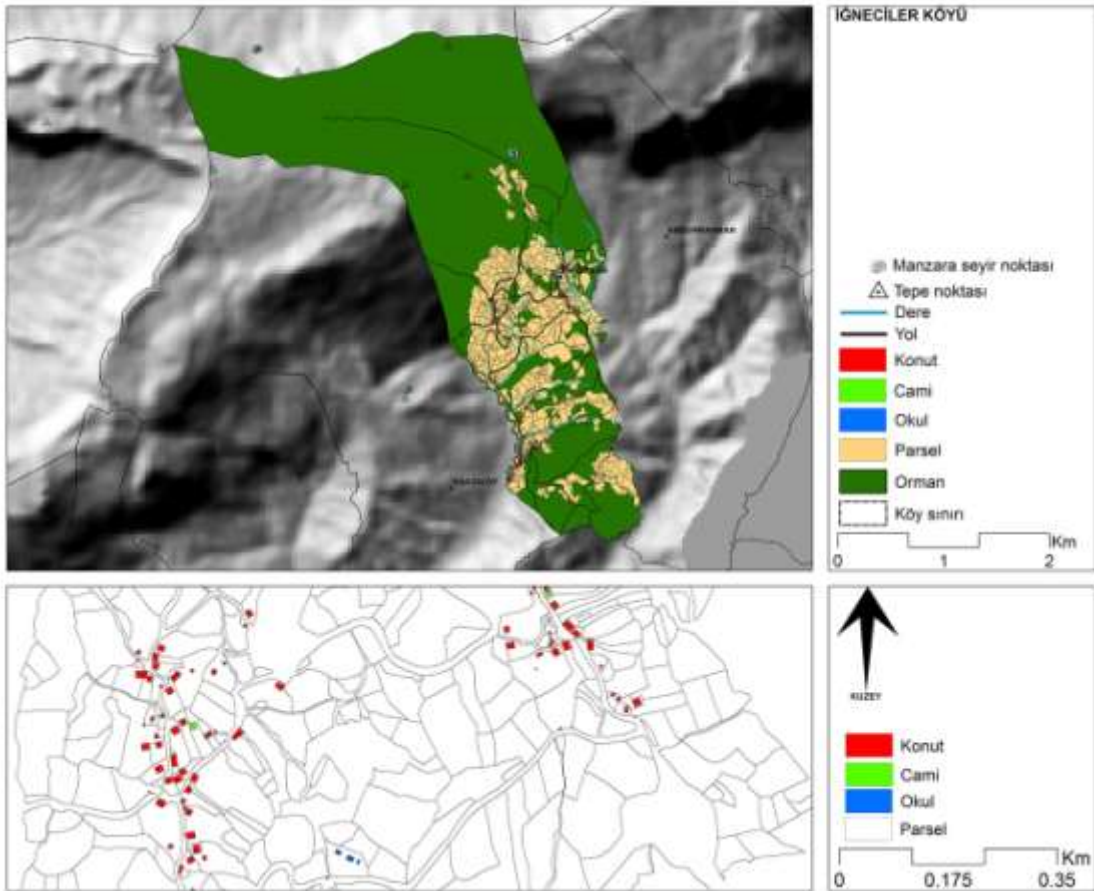
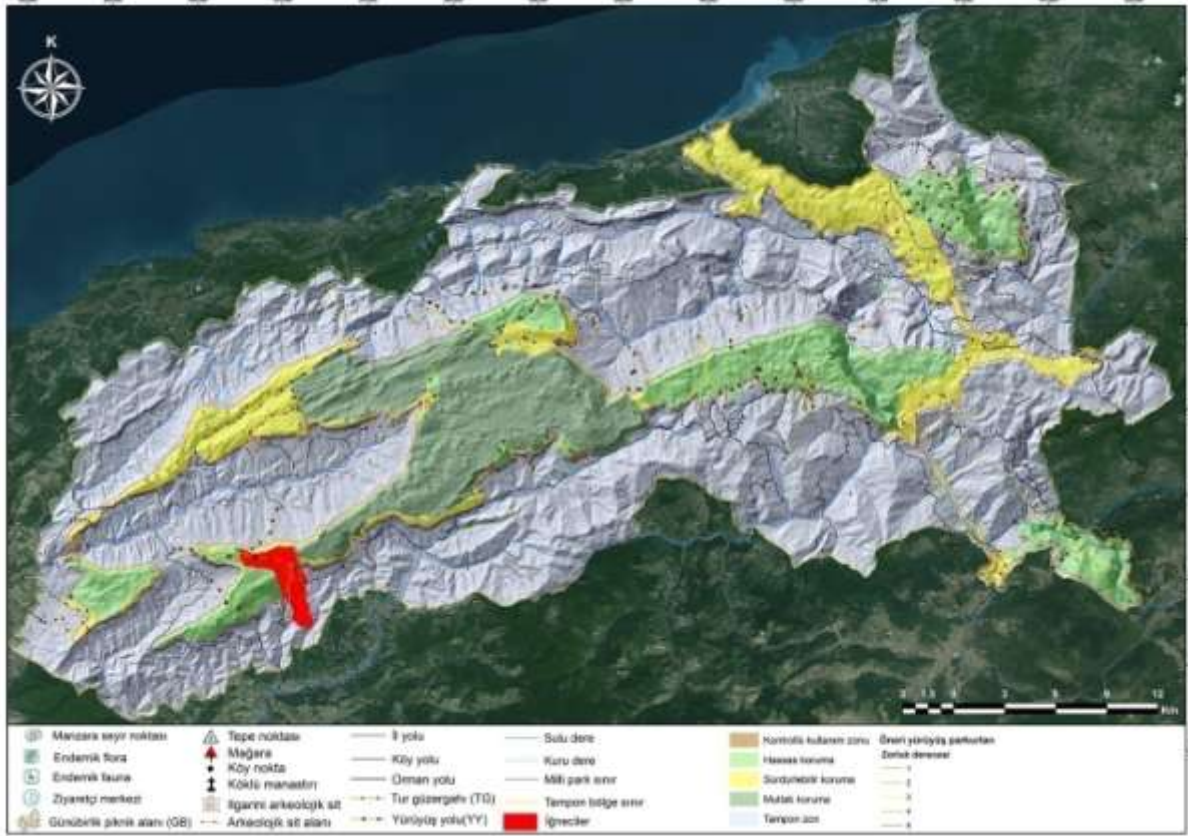
GÖKPINAR / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	862 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	58 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	25km			
KÖYÜN ALANI	1354 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	64			
HANE SAYISI	46			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	600			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFIK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	5 (Eskioğlu, Karadayı, Kadırağa, Lafazanlar, Camiyanı, Merkez)			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, domates, biber			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz, kızılçık			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kızılçık, kuşburnu, ihlamur, yaban elması			
ÖZEL ÜRÜNLER	Malak çorbası, islama(yufka – mantar dan yapılıyor).			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	43			
BETONARME YAPI	3			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt - stabilize			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet			
				

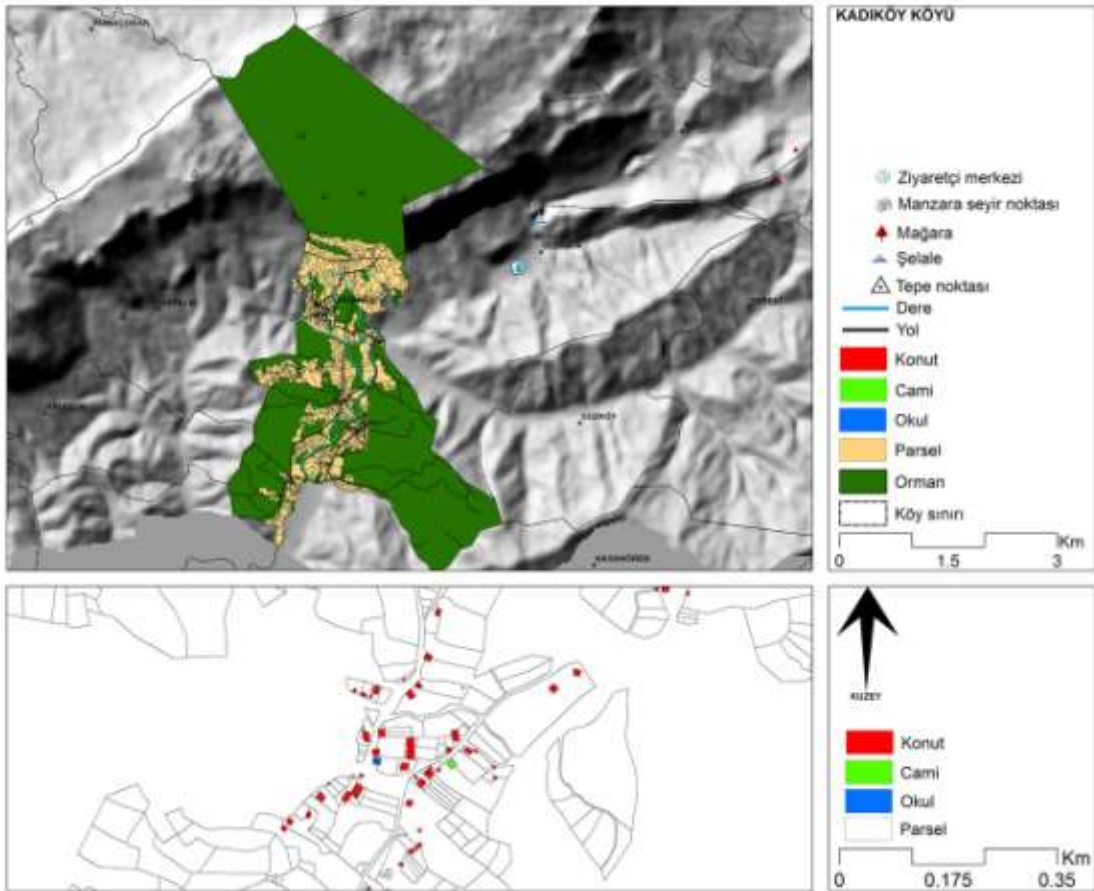
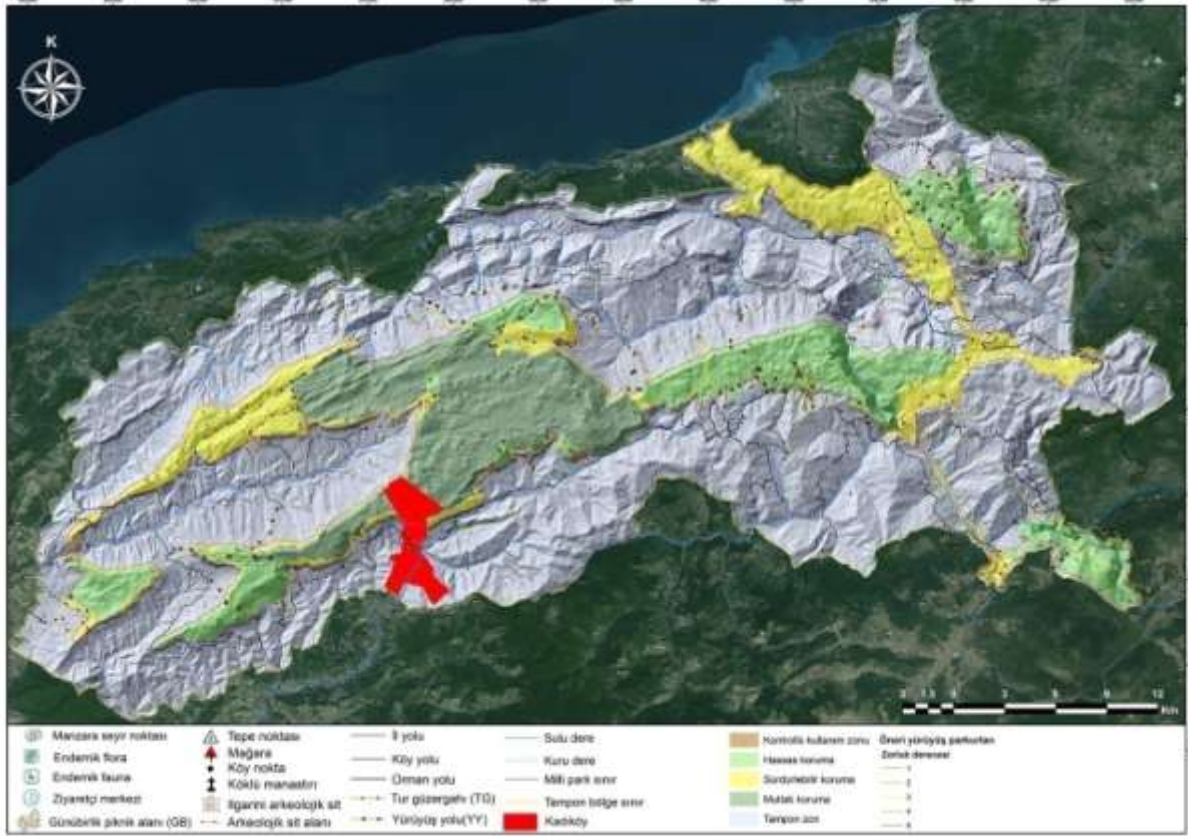
İBRAHİMDERESİ / ULUS- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	345,69 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	60 km		
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	17 km		
KÖYÜN ALANI	1713 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	245		
HANE SAYISI	60		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	250		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Karışık		
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele		
MAHALLELERİ	2 (Merkez ve Doruk)		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Aktif değirmen, şelaleler (Gülle şelaleleri, göl, ırmak, tatlı su gölü)		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Bamya, fasulye, patlıcan, ispanak, biber, maydanoz, dere otu (kendileri için)		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, incir, kiraz, dut erik		
SERACILIK	20 sera var		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, yulaf, yem bitkisi, buğday, fındık bahçe tarımı olarak yapılıyor		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	İspit, ceviz, fındık, kestane		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kiren, böğürtlen, mantar, ihlamur, salep, salyangoz, ispit, kuşburnu		
ÖZEL ÜRÜNLER	Haliçka, un helvası,		
TURİZM			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Şelale		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	9 ahşap, 3 yığma		
BETONARME YAPI	50		
MALZEME	Ahşap, taş, beton, tuğla		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	3-4 m		
KAPLAMA MALZEMESİ	Köye kadar asfalt, köy içi yol çakıl		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane		
TİCARETHANE	Kahvehane		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Köy odası, okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik (sorunlu), internet, içme suyu		
EL SANATLARI	Eskiden küfe yapılıyordu.		
TİCARİ ÜRÜNLER	Ceviz, fındık, ispit, sülük, salepsatışı var.Süt komşular arasında satılıyor.		

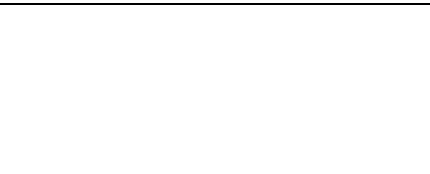

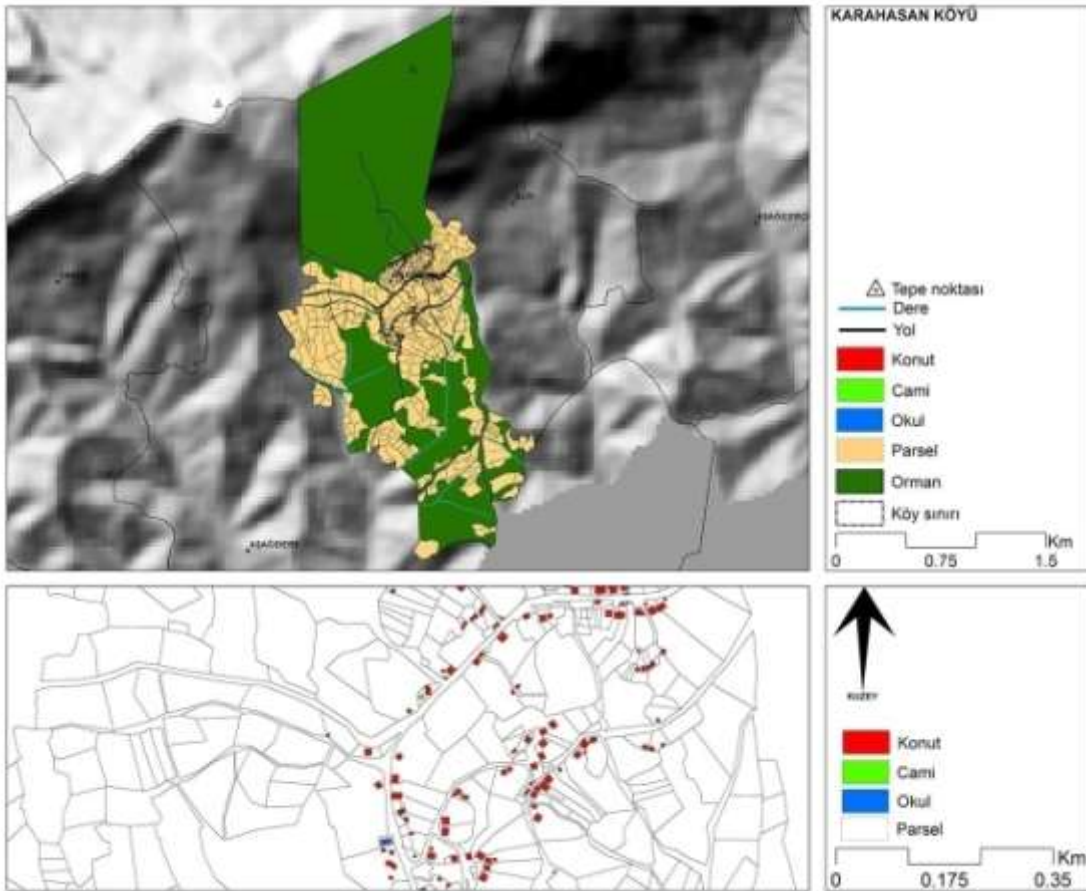
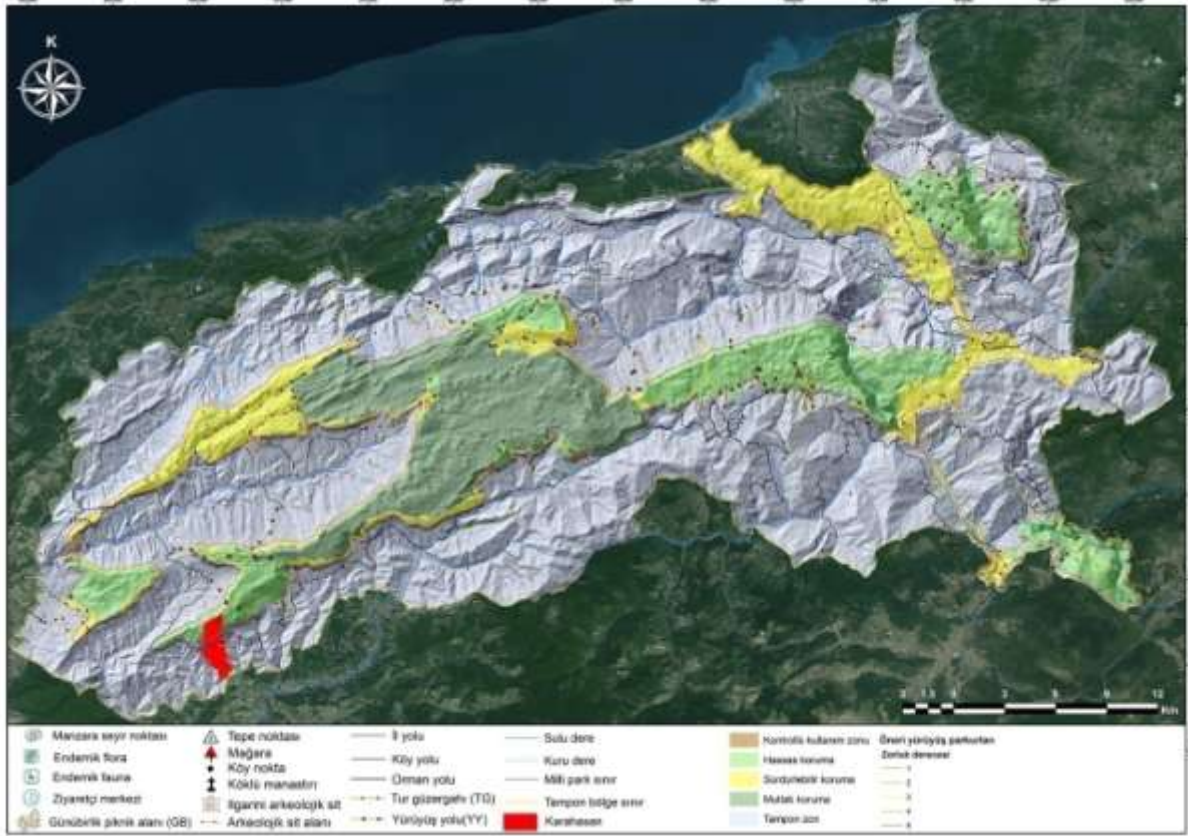
İĞNECİLER / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	768,59 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	7 km			
KÖYÜN ALANI	805 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	197			
HANE SAYISI	100			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt-etek			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	4 (Kayacılar, Kabaoğlu, Bayrampaşa, Kırharmanı)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Buz mağarası (kayanın içinde)			
ARKEOLOJİK BULGU	Odalar yanı (Arit İğneciler arasında)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kayalık, orman, düzlük mağarası, su kaynağı, şelale, un değirmeni			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, fasulye (ihtiyaç kadar)			
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, erik, elma, armut, dut, incir			
SERACILIK	20sera			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz ve fındık (satmak için değil)			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES		ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kızılıcak, mantar, ispit, döngel (1 kadın satıyor)			
ÖZEL ÜRÜNLER	Manda yoğurdu, malak çorbası			
TURİZM				
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Okul tamir edilirse pansiyonculuk yapılabilir			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	Ahşap 3, yarı taş yarı ahşap 7			
BETONARME YAPI	90			
MALZEME	Ahşap (meşe, kaya fındığı, karaağaç), tuğla, beton			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	4 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt, cami sokağı taş			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, içme suyu. Bunlar sadece bir mahallede yok.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.			
				

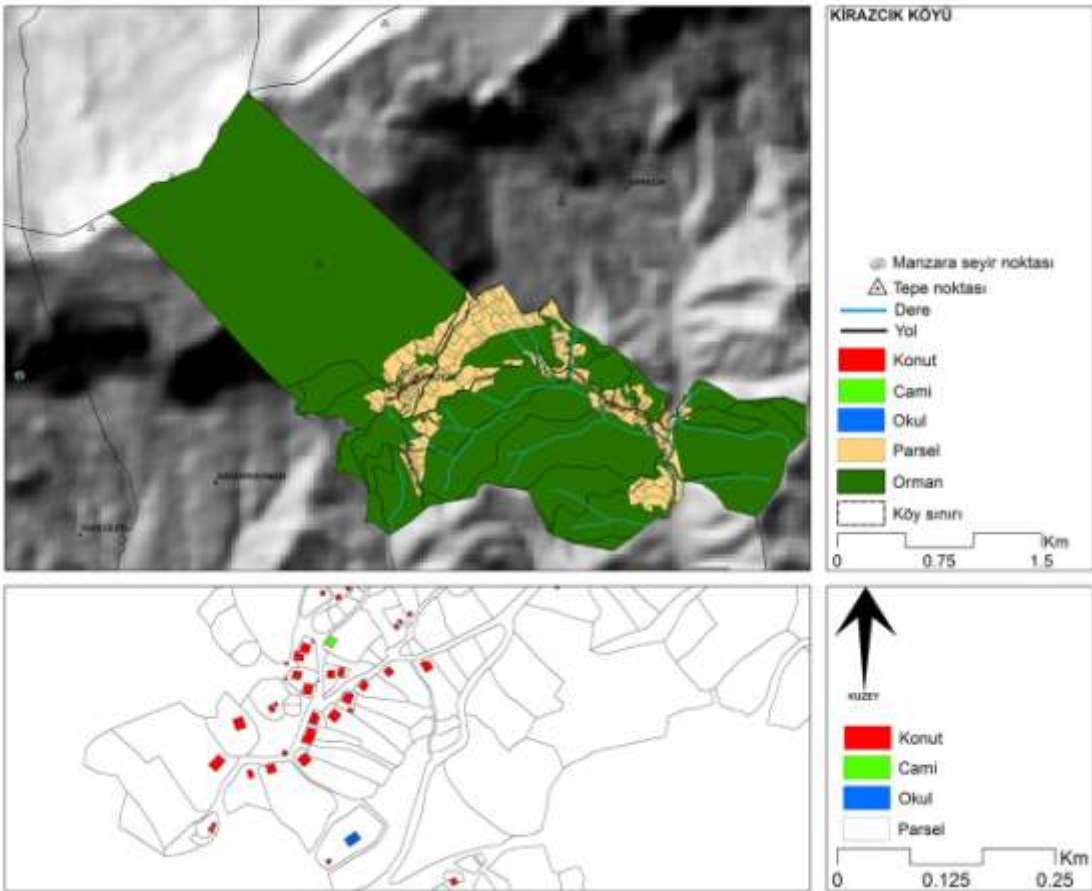
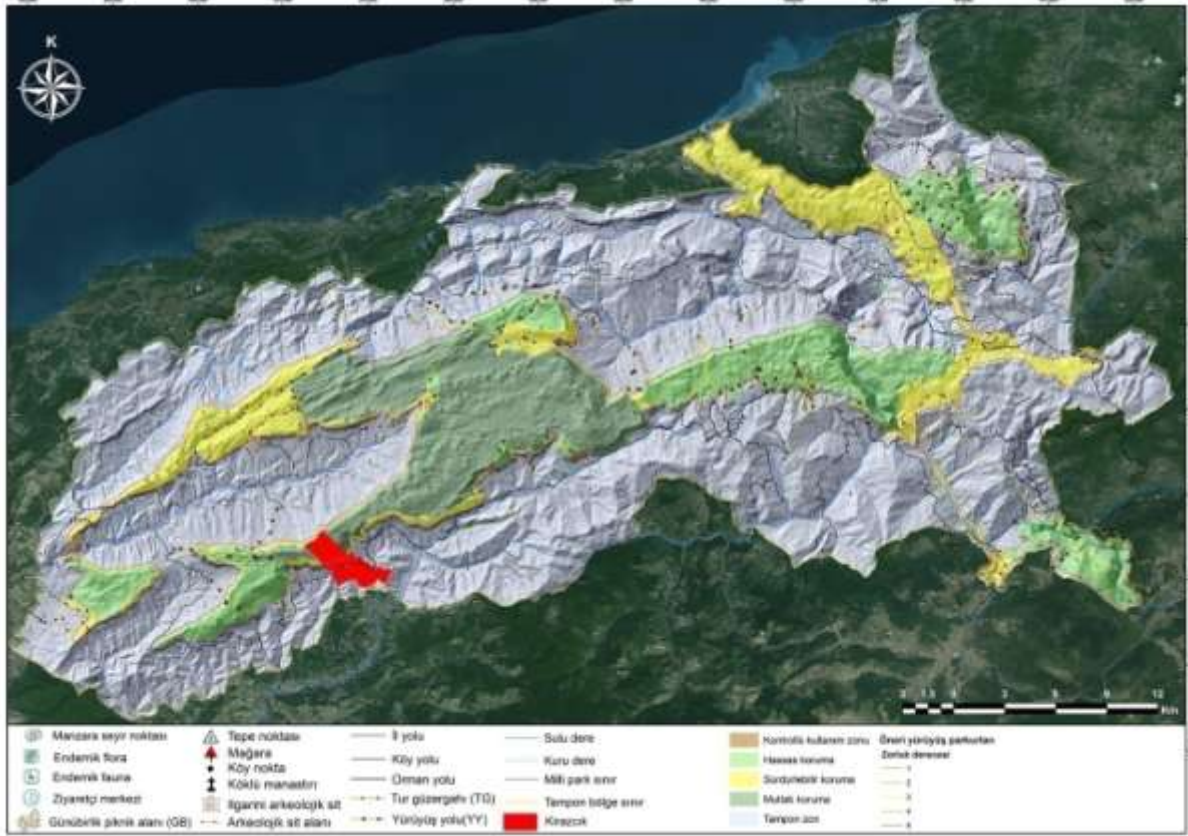
KADIKÖY / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	703,38 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	46 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	14 km			
KÖYÜN ALANI	1364 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	211			
HANE SAYISI	250			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	600			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Kürme-rastgele			
MAHALLELERİ	6			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	3 su değirmeni, ahşap evler, türbe (yatır)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Çok farklı olan bir vadi var, değişik doğa olayları görülebilir, 3 değirmen, çayırılık, piknik yerleri			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, salatalık, soğan, marul			
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, elma			
SERACILIK	Yaşayan hanelerin hepsinde var. Marul, ıspanak, maydanoz, domates, patlıcan, salatalık, tere yetiştiriliyor.			
TARLA BİTKİLERİ	Yulaf, mısır, buğday, yonca			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ			Mantar, kuşburnu, ısıpıt, kızılıcak, kiren, diken ucu, döngel, avaz, ahlut	
ÖZEL ÜRÜNLER		Un helvası, helva topu, su böreği, malak çorbası, un dolması		
TURİZM				
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Sağlık ocağının lojmanı (4 daire) boş olduğu için pansiyon olarak değerlendirilebilir.			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	100			
BETONARME YAPI	150			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt, stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Sağlık hizmeti, Elektrik, internet, içme suyu			
EL SANATLARI	Eskiden öküz arabası, tekerleği, saban ve boyunduruk yapılmış. Şimdi bu konuda bir usta varmış.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, ceviz, fındık satışı var.			

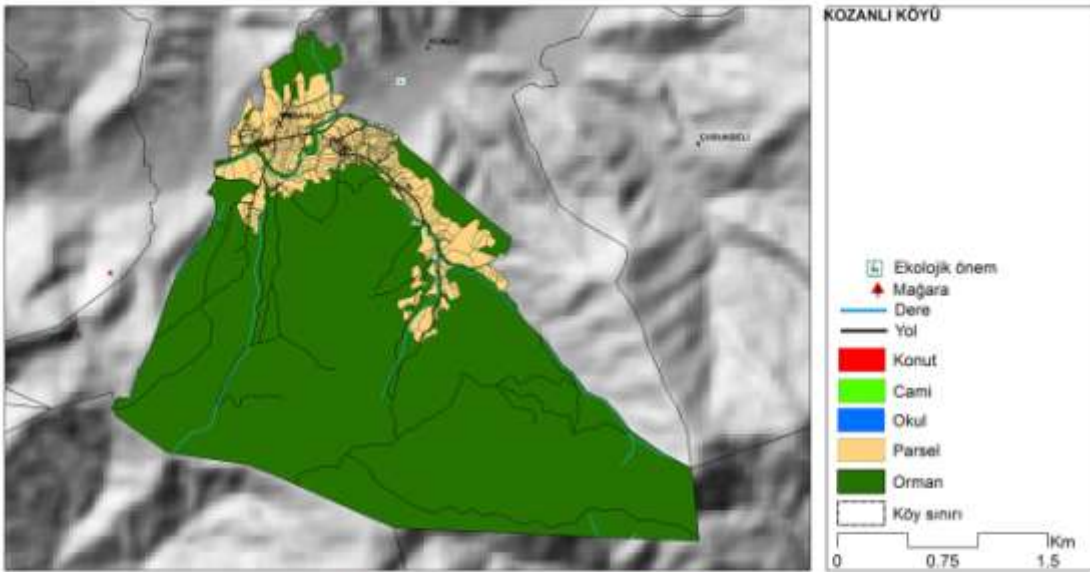
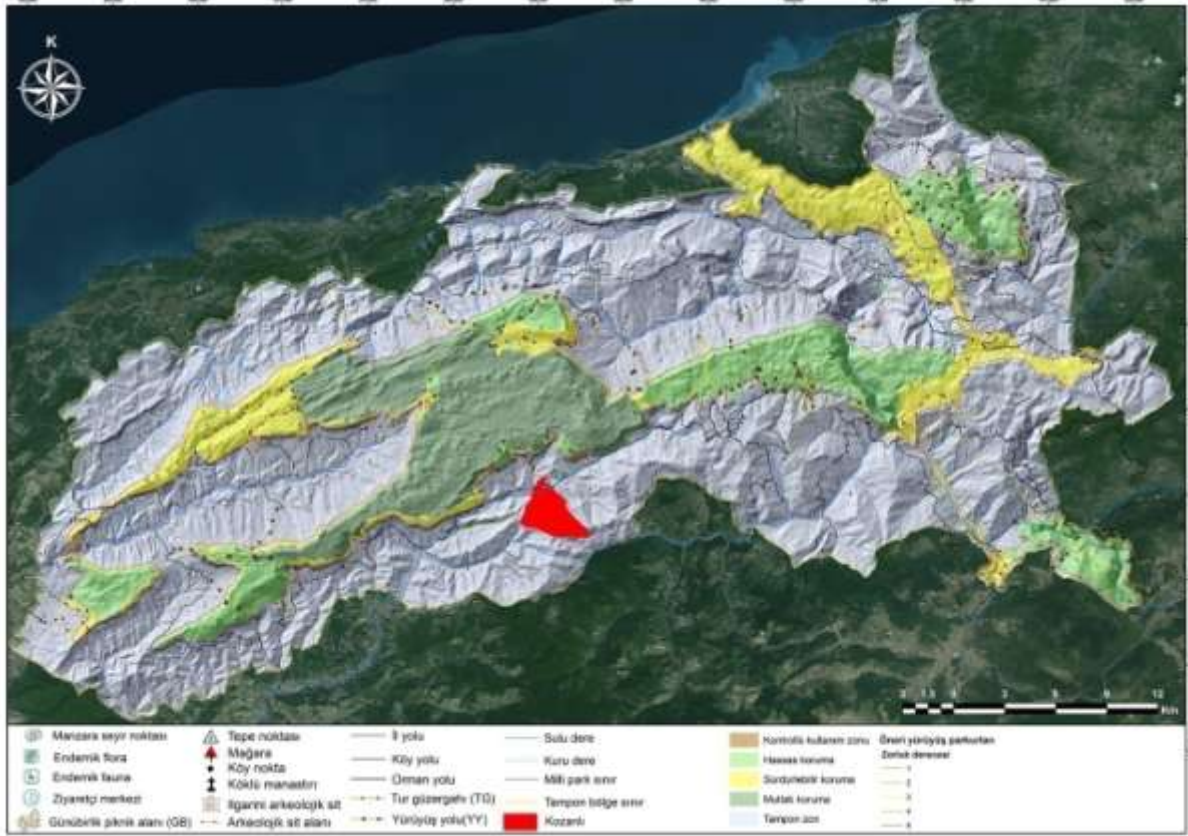
KARAHASAN / ULUS- BARTIN		KTR					
RAKIM (Ort.)	569,6 m						
İL MERKEZİNE UZAKLIK	42 km						
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	8 km						
KÖYÜN ALANI	368 ha						
NÜFUS YAPISI							
KÖY NÜFUSU	162						
HANE SAYISI	80						
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	800						
YERLEŞİM DOKUSU							
COĞRAFİK YAPI	Sırt						
YERLEŞİM YAPISI	Karışık						
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele						
MAHALLELERİ	3 (Aşağı, Orta, Yukarı)						
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ							
TARİHİ DEĞER	Aslantaş, gemi bağlama yeri, mantar taş						
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Çingilli Kuyu, Cılbır yolları, patika yollar, uzun çarşı (zirveye doğru gider)						
EKONOMİK YAPI							
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)							
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, salatalık, marul, karalahana, maydanoz, ıspanak, soğan, pırasa						
MEYVE ÜRETİMİ	Kiraz, elma, armut, vişne, erik, üzüm, şeftali, incir						
SERACILIK	10 tane						
TARLA BİTKİLERİ	Yonca, mısır, korunga, buğday						
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz						
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK							
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Ispit, kiren, mantar, ihlamur, kuşburnu, böğürtlen,						
ÖZEL ÜRÜNLER	Halışka, tarhana, pestil, komposto, kiraz-dut-erik kurutması, şurup, pekmez, bal						
MİMARİ DOKU							
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	10						
BETONARME YAPI	55 (kâgir)						
MALZEME	Ahşap, taş						
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK	3-5 m						
KAPLAMA MALZEMESİ	Ara yollar Stabilize, ana yol asfalt						
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, köy odası, sağlık evi (bina var ve doktor haftada bir geliyor),						
TİCARETHANE	2kahve var.						
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası, köy odası, 2 lojman						
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Sağlık hizmet, elektrik, internet, içme suyu (yetersiz)						
EL SANATLARI	Dokuma, kaşık, sepet ve tarım aletleri yapımı varmış.						
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.						
							

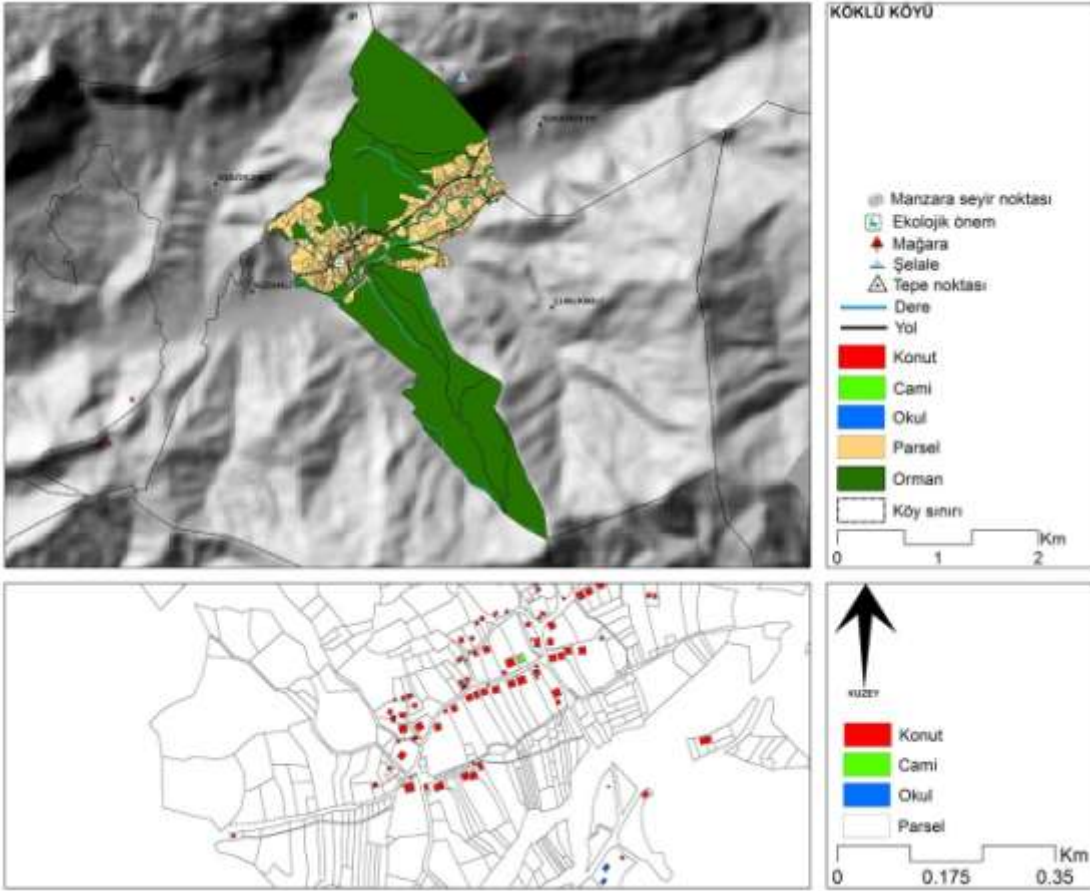
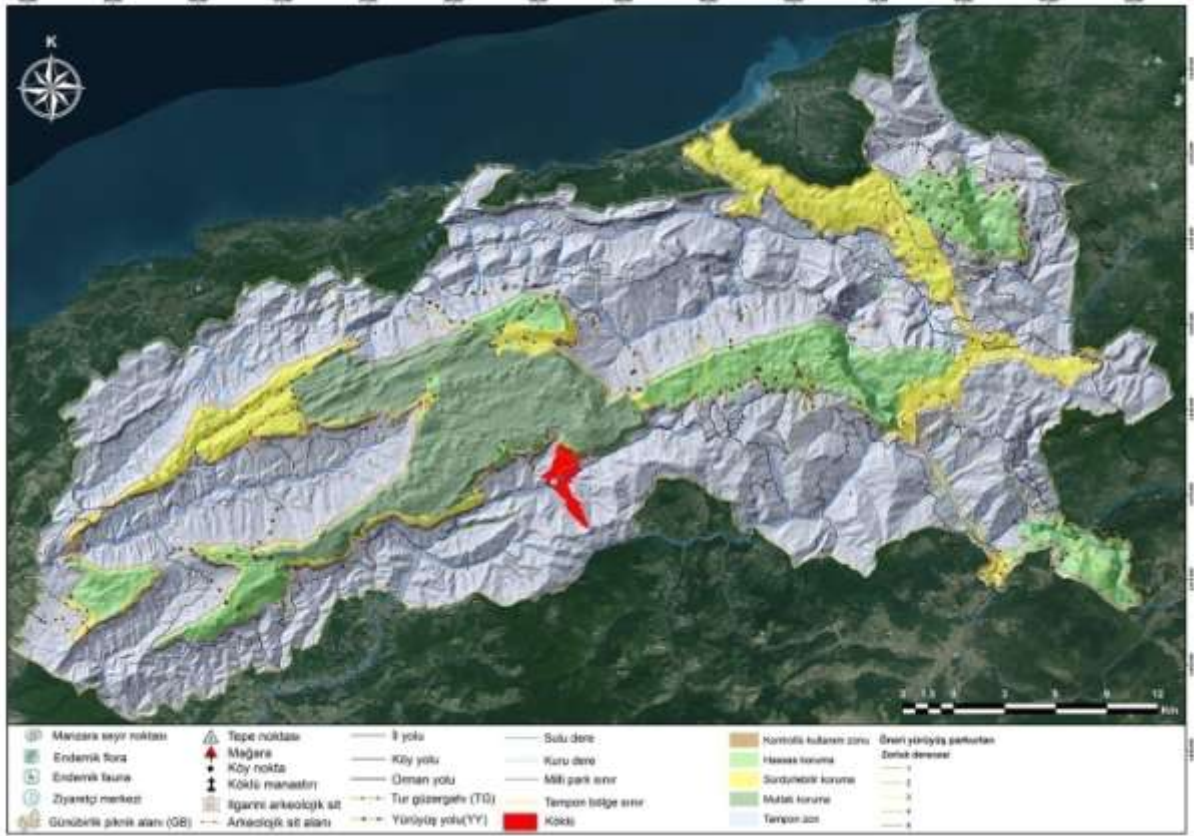
KIRAZCIK / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	665,07 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	44 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	11 km			
KÖYÜN ALANI	680 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	99			
HANE SAYISI	35			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	275			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sirt-etek			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	2 (merkez, dere)			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, domates, salatalık, biber, patates, soğan			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, dut, kiraz			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kiren, böğürtlen			
ÖZEL ÜRÜNLER	Keşkek, ekşi tarhana çorbası			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	15			
BETONARME YAPI	20			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet, su problemleri			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.			
MİMARİ DOKU				
				

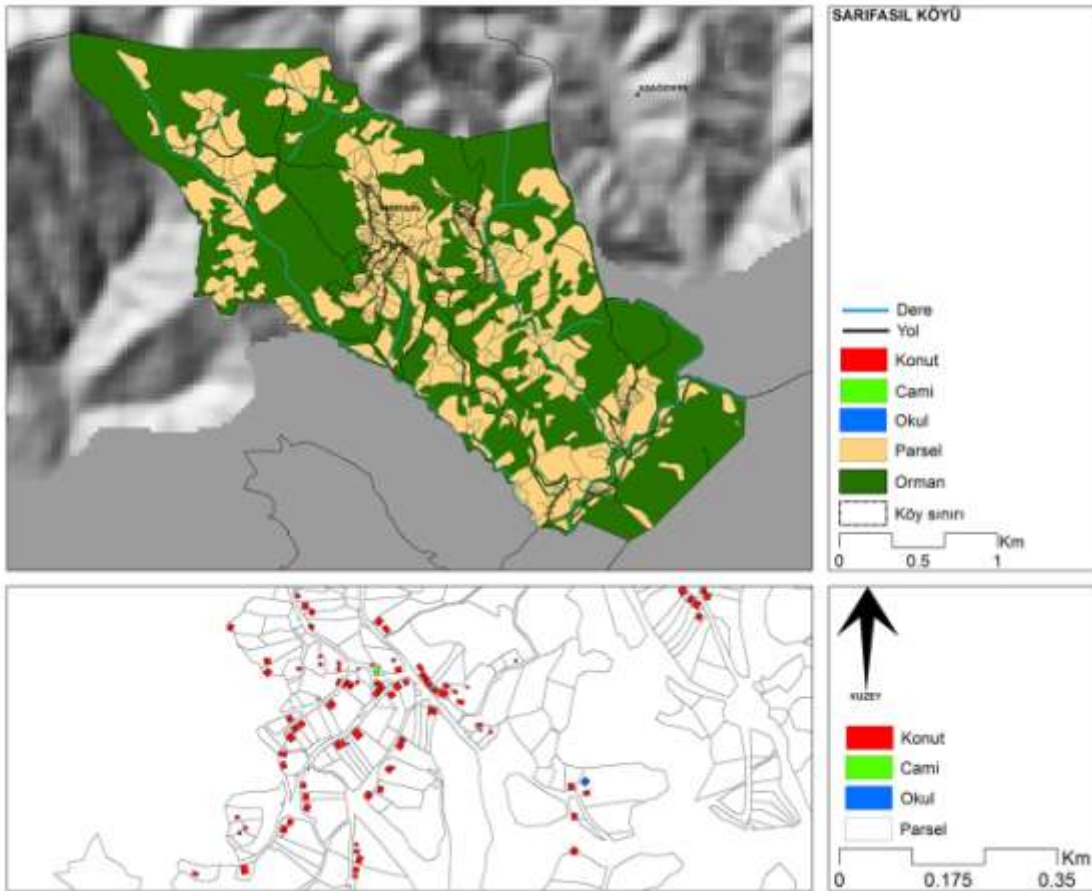
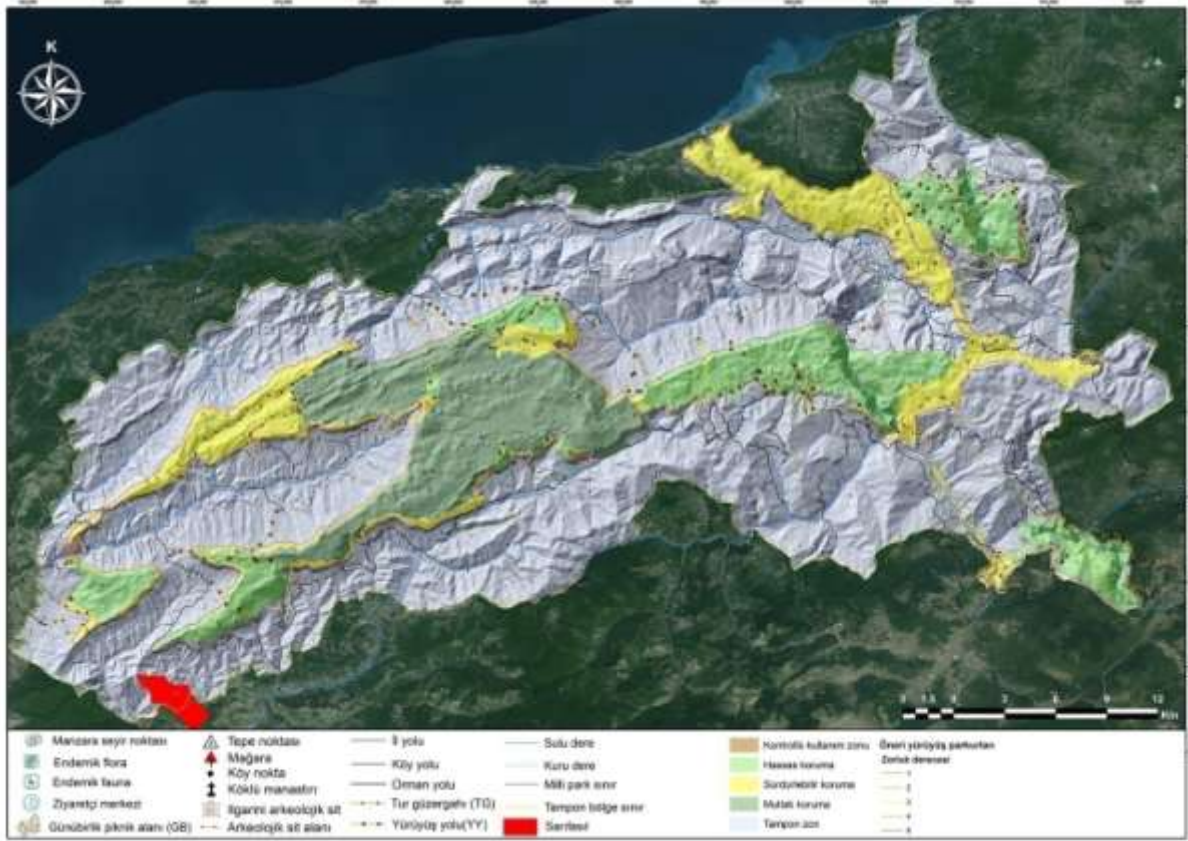
KOZANLI / ULUS- BARTIN		KTR						
RAKIM (Ort.)	647,71 m							
İL MERKEZİNE UZAKLIK	58 km							
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	25 km							
KÖYÜN ALANI	755 ha							
NÜFUS YAPISI								
KÖY NÜFUSU	102							
HANE SAYISI	70							
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	300							
YERLEŞİM DOKUSU								
COĞRAFİK YAPI	Düz köy							
YERLEŞİM YAPISI	Karışık							
YERLEŞİM TİPİ	Küme-çizgisel							
MAHALLELERİ	4 (Pazaryeri, Samatlı, Ahmetçelebi, Kozanlı)							
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ								
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Köy meydanı var							
EKONOMİK YAPI								
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)								
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, salatalık, marul, karalahana, pırasa, ıspanak							
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, kiraz, elma, armut, dut							
SERACILIK	10 tane							
TARLA BİTKİLERİ	Mısır							
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz ve fındık (kendilerine yetecek kadar)							
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK								
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK		
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, kuşburnu, kiren, böğürtlen, dikenucu, ıhlamur, döngel						
ÖZEL ÜRÜNLER		Malak çorbası, ala çorbası, marul fasulyeli çorba, sütlaç, zırva, kurt kulağı (patatesli-kıymalı).						
MİMARİ DOKU								
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	Altı taş üstü ahşap 3 tane							
BETONARME YAPI	30							
MALZEME	Meşe, kayın, çimento, çakıl							
SOKAK DOKUSU								
GENİŞLİK	4 m							
KAPLAMA MALZEMESİ	asfalt, stabilize							
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, bakkal, köy odası							
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası (2 bina aynı bahçede), sağlık ocağı							
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet var. Doktor ilçeden geliyor. 15 günde bir ilçeden doktor geliyor. Taşımali eğitim var. Kanalizasyon yok.							
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.							
								

KÖKLÜ / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	594,24 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	60 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	24km			
KÖYÜN ALANI	506 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	71			
HANE SAYISI	73			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	550			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt etek			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel - rastgele			
MAHALLELERİ	2 (Merkez ve Dutlu)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	25 ahşap ev			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Festival alanı (dağ bahçe)			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, fasulye, patlıcan			
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma, armut, ceviz, fındık			
SERACILIK	Kendi ihtiyaçları kadar			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ıspıt, ıhlamur, kızılıçık, dikenucu, kuşburnu			
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Köy yerleşimi düzgün.			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Pansiyonlar var. 30 kişinin ağırlanabileceği 4 pansiyon var.			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	25 ahşap ve 1 taş ev var.			
BETONARME YAPI	25			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	İyi			
KAPLAMA MALZEMESİ	Merkez asfalt, Dutlu ise stabilize ve dere taşı			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	2 cami (birinde 1 yemekhane, lojman var). Yemekhanede bayanlar ve erkekler için ayrı ayrı iftar yapılabiliyor.			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Cami ve eski okul binası			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.			
				

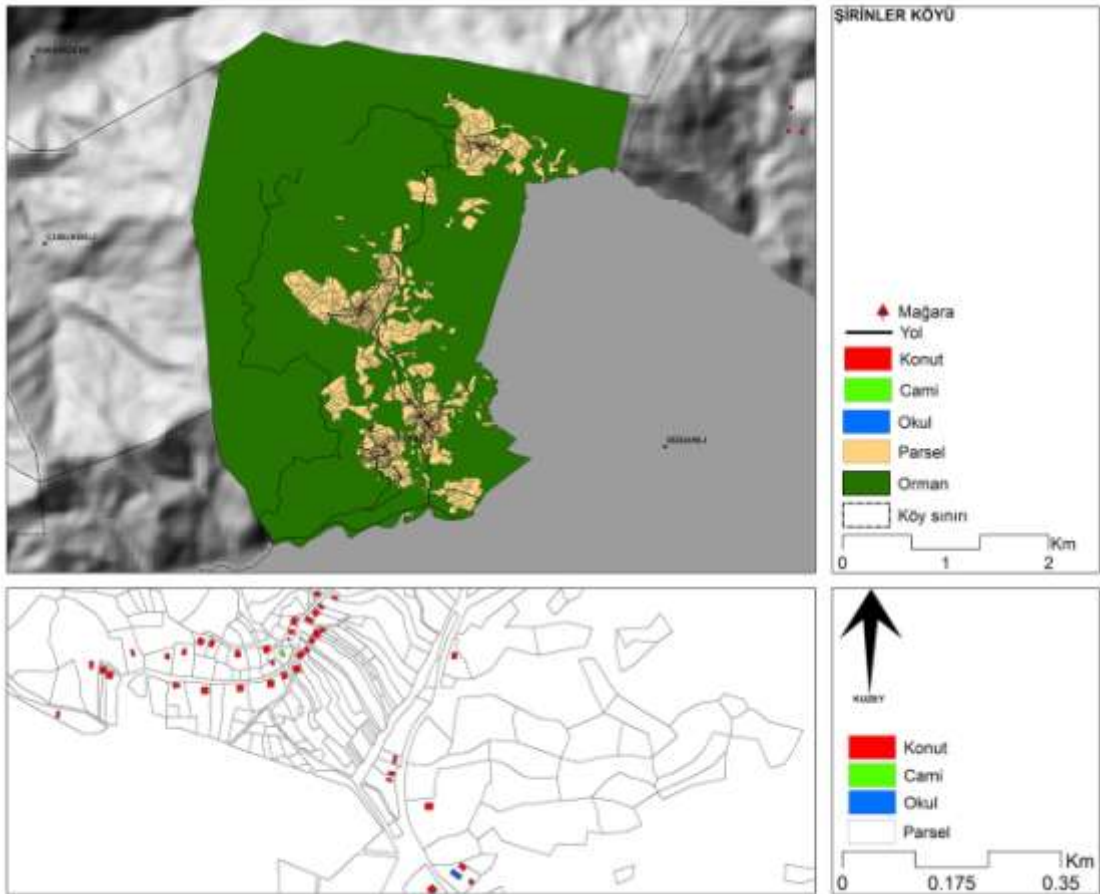
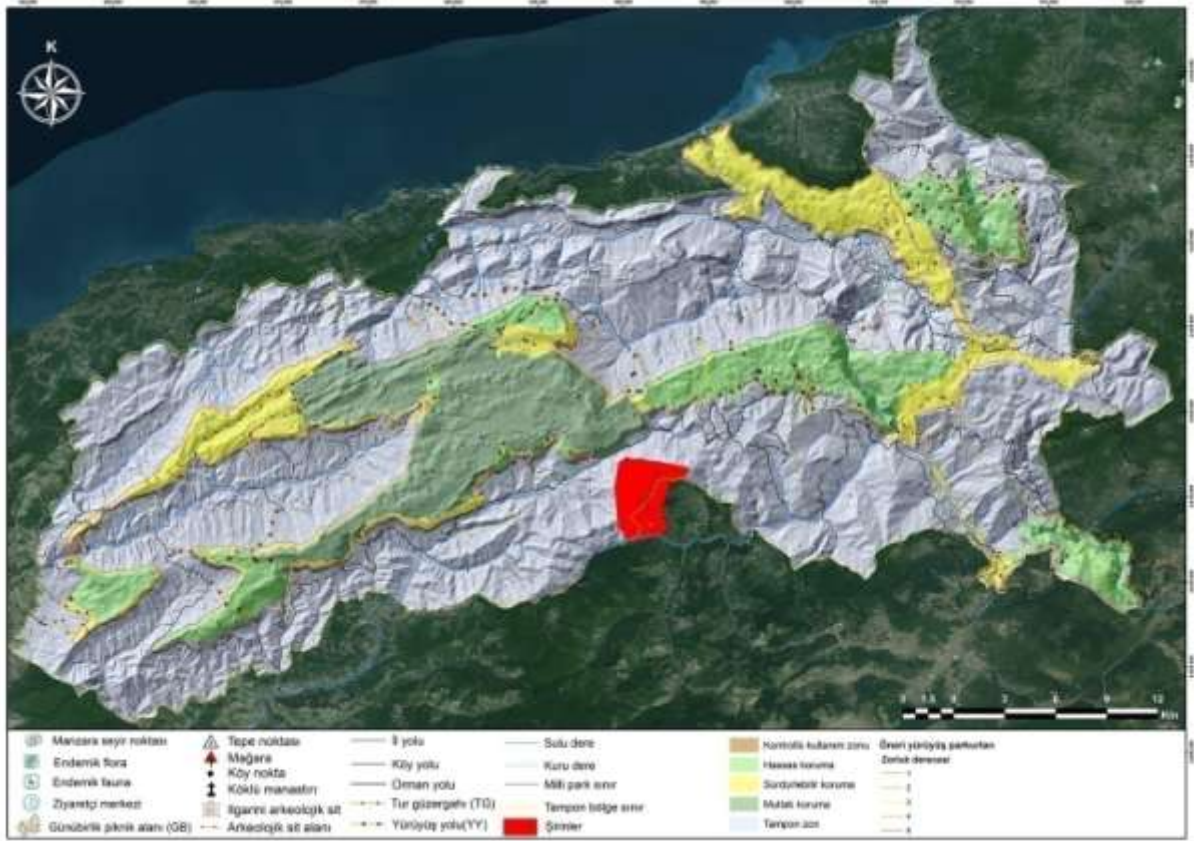

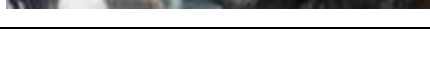

SARIFASIL / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	291,73 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	51 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	18km			
KÖYÜN ALANI	612 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	158			
HANE SAYISI	60			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	300			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Tepe			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınk			
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele			
MAHALLELERİ	3 (merkez, hendek, dereli)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kazan gölü şelalesi, yürüyüş patikaları			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Ispanak, marul, maydanoz, pırasa, karalahana, fasulye, biber, patlıcan, domates, kabak			
MEYVE ÜRETİMİ	Çilek, hurma, kivi, erik, kiraz, elma, armut, şeftali, kayısı, ayva			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES		ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Muşmula, kuşburnu, kiren, mantar, sahlep			
ÖZEL ÜRÜNLER	Gözleme, köy ayranı, halışka, umah çorbası, keşkek, kara lahana sarması			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	6			
BETONARME YAPI	50			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, köy odası			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet			
TİCARİ ÜRÜNLER	Salep satışı var.			
				
				

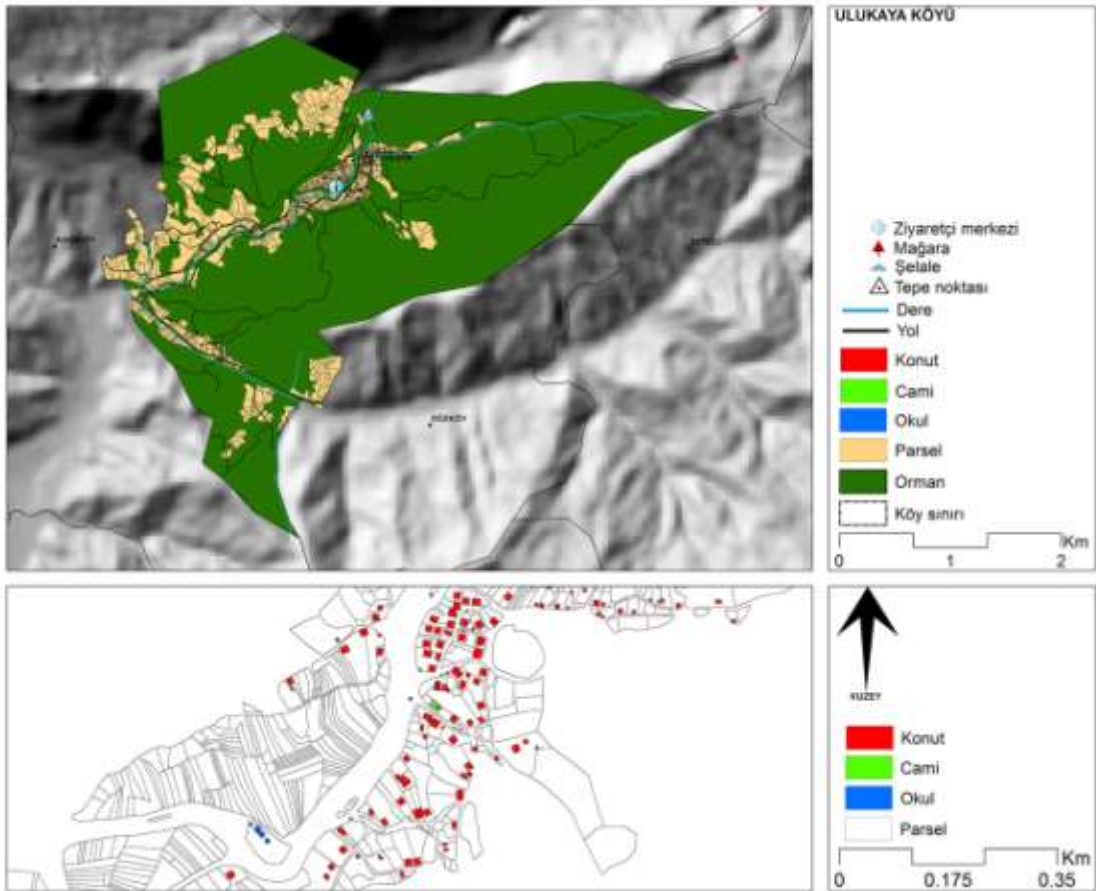
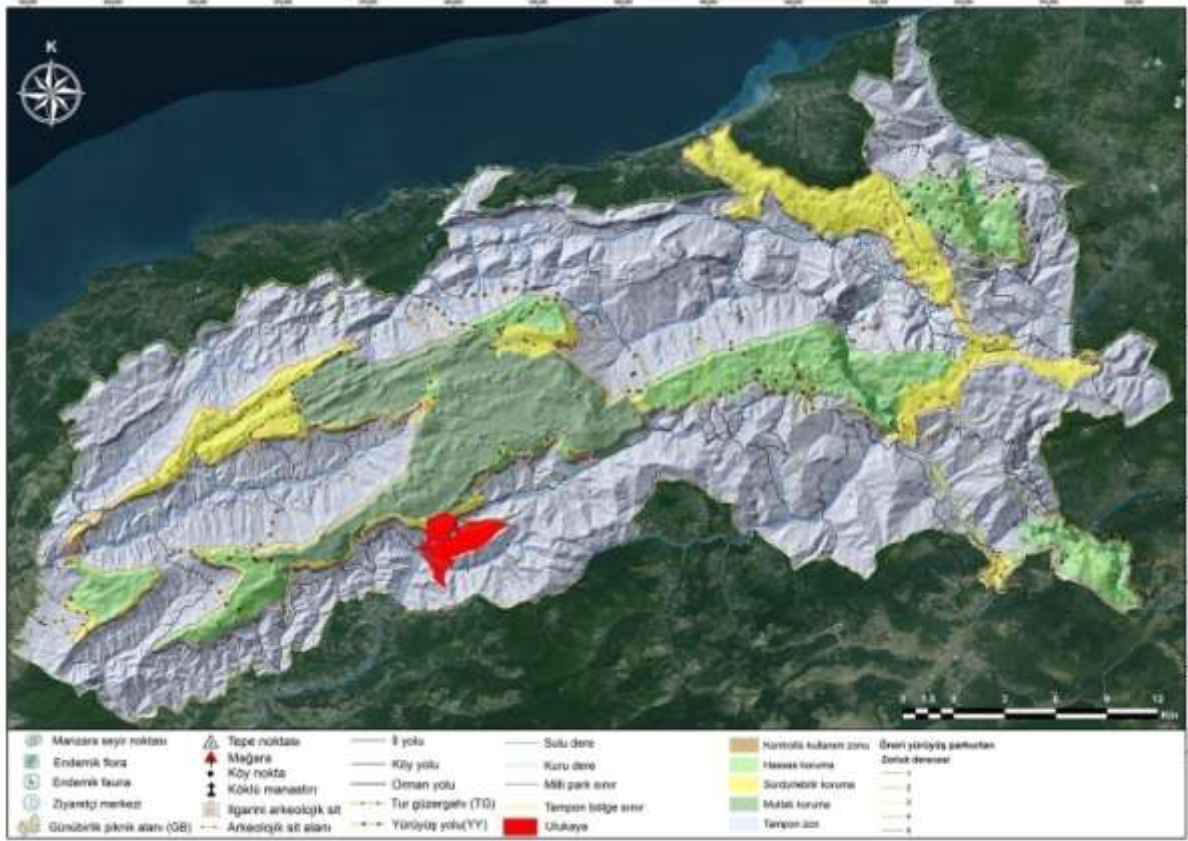

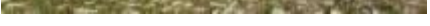
ŞİRİNLER / ULUS- BARTIN

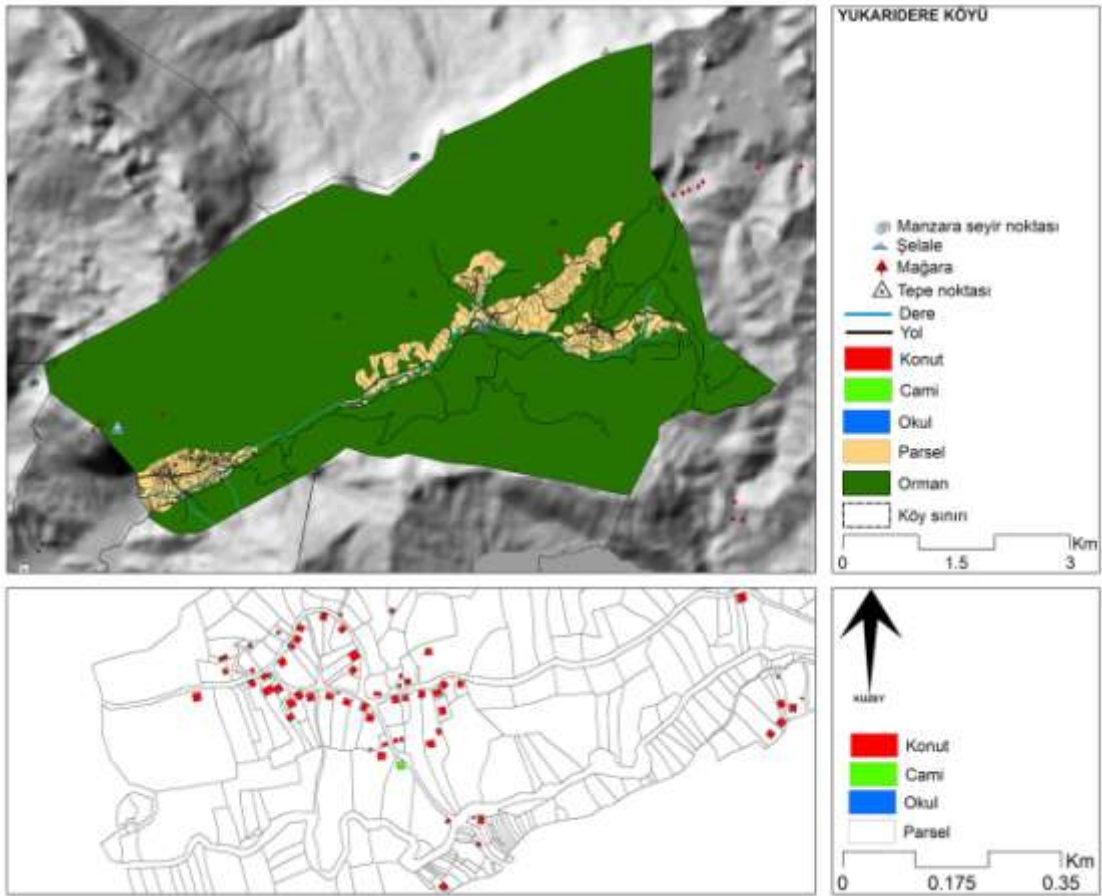
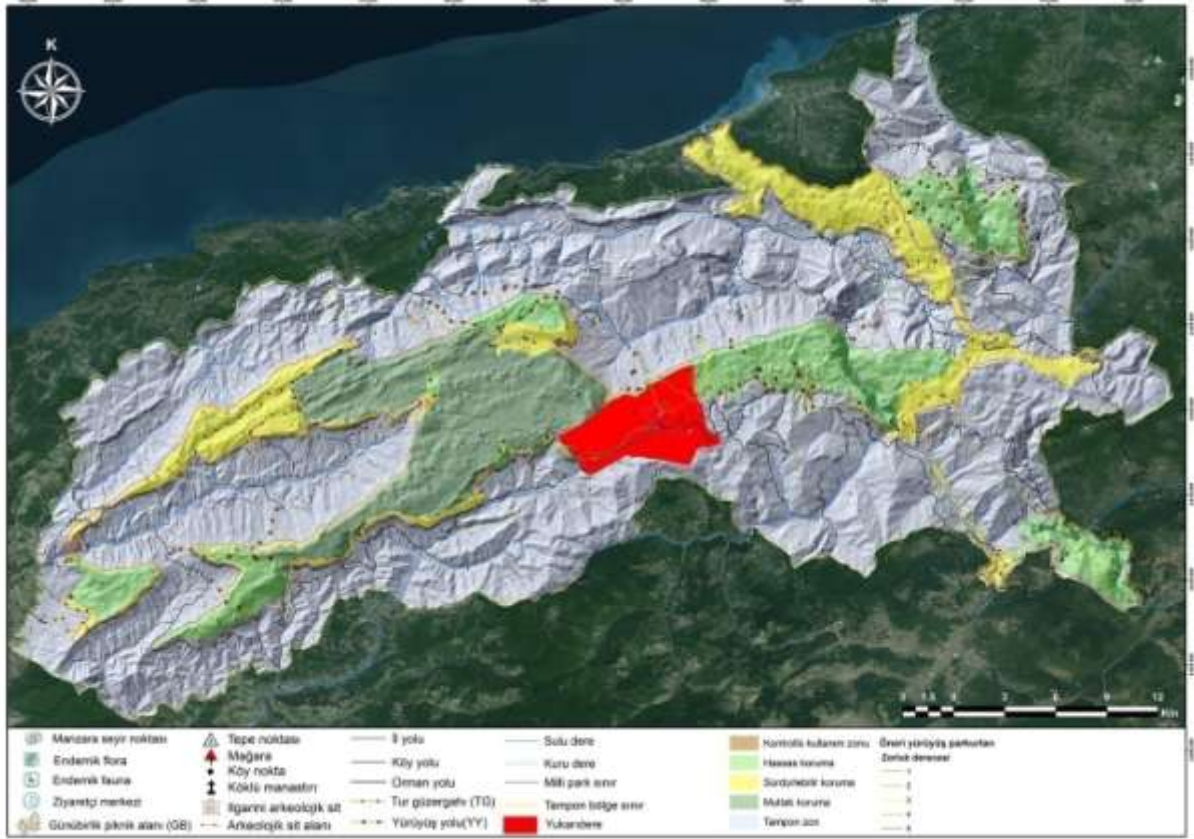

ULUKAYA / ULUS- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	492,38 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	50 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	17km			
KÖYÜN ALANI	1019 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	144			
HANE SAYISI	35			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	450			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Kürme - rastgele			
MAHALLELERİ	2 (Merkez ve Budamış)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	2 türbe var. Asar türbeleri (Drahna yolu kenarında)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Ulukaya şelalesi			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, fasulye, soğan, kıvırcık			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, üzüm			
SERACILIK	Kendi ihtiyaçları kadar			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, yonca			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz (kendi ihtiyaçları için)			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ıspıt, kızılıcık, dikenucu, kuşburnu, kiren, döngel			
ÖZEL ÜRÜNLER	Kara mancar dolması, cevizli erişte, ıspıt, tarhana çorbası			
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Ulukaya şelalesi, MP ziyaretçi merkezi			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Köy değirmeni (yola 200 m uzaklıkta , onarılmış ve çalışıyor).			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	Yarı yarıya			
BETONARME YAPI	35			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Bir kısmı kilit parke, asfalt ve stabilize			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cam, köy toplantı salonu, Lojman var ve burada imam kalıyor. MP ziyaretçi merkezi			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet, telefon var.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.			
				

YUKARIDERE / ULUS- BARTIN		KTR						
RAKIM (Ort.)	858,99 m							
İL MERKEZİNE UZAKLIK	61 km							
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	28 km							
KÖYÜN ALANI	3209 ha							
NÜFUS YAPISI								
KÖY NÜFUSU	150							
HANE SAYISI	120							
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	1500							
YERLEŞİM DOKUSU								
COĞRAFİK YAPI	Sırt							
YERLEŞİM YAPISI	Toplu							
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele							
MAHALLELERİ	3 (Kerpiçli, Göksu, Merkez)							
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ								
TARİHİ DEĞER	Manastır, türbe, eski ahşap evler, Kerpiçli'deKeyfen mağarası (eskiden hanmış)							
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Mağara (Çingiraklı), şelale, Karsavuran (sarıöküz) tepesi							
EKONOMİK YAPI								
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)								
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, domates, biber, salatalık, kıvrıkcık							
MEYVE ÜRETİMİ	Çilek, elma, üzüm, kiraz, ceviz							
SERACILIK	Domates, salatalık, fasulye, marul							
TARLA BİTKİLERİ	Mısır							
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz							
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK								
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK		
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Dikenucu, böğürtlen, kiren, mantar, kuşburnu, ispit, yaban mersini, karamuk, yabani kuşüzümü, yaban eriği, yaban elması, muşmula						
ÖZEL ÜRÜNLER		Banduma (İslama, Ekim ayı sonunda mantarlısı da yapılıyor), tavuk suyu ve çöpaş mantarı, lahana dolması, malak çorbası, el makarnası, lahana haşlaması ve sütlemesi, un dolması, lahana ve mısır dolması						
TURİZM								
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Okul pansiyona dönüştürülebilir.							
MİMARİ DOKU								
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	11							
BETONARME YAPI	50							
SOKAK DOKUSU								
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize							
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami							
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası							
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Elektrik, internet							
EL SANATLARI								
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, fındık satışı var.							

4.3 Kurucaşile Bölgesi

Tepelik alanların ve vadilerin yoğun olduğu Kurucaşile Bölgesi'nin en önemli karakteri, kıyı alanları, dar vadiler ve yoğun ormanlardır. Önemli peyzaj karakter öğeleri arasında Kapısuyu Vadisi, Kapısuyu Plajı, Kapısuyu Deresi ve yüksek seyir noktaları (Kömeç, Ziyaretköy ve Kaleköy) bulunmaktadır.

KDMP Tampon Bölgesi'nde Kurucaşile'ye bağlı 14 köy bulunmaktadır. Tablo 7'de de görülebileceği gibi, bu bölgede bulunan köyler 1990 yılından sonra ciddi miktarda nüfus kaybına uğramıştır. Kurucaşile Bölümündeki köylerin nüfuslarında 1990 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede %54 azalma meydana gelmiştir. Başköy hem 1990'lı yıllarda hem de günümüzde bölgedeki en kalabalık köy olarak dikkat çekmektedir (Tablo 7). 1960 yılında nüfusu en fazla olan köy İlyasgeçidi, 2014 yılında ise nüfusu en az olan köy Ziyaretköy'dür. Bölgede 1990-2014 yılları arasında nüfusu en yüksek oranda azalan köyler ise %67 ile Kavaklı köyü ve %64 ile Kaleköy'dür.

Tablo 7. Kurucaşile köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri (DİE 1963; DİE 1981; DİE 1986; DİE 1991; DİE 1999; DİE 2002; TÜİK 2015)

170

	1960	1980	1985	1990	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aydoğmuş	294	338	346	303	220	175	183	185	185	172	167	166	151
Başköy	486	753	884	914	618	545	562	599	585	541	508	449	421
Çayaltı	264	233	264	267	153	130	167	162	156	155	155	148	146
Dizlermezeci	369	530	571	586	464	372	378	385	363	334	321	313	300
Elvanlar	241	358	406	365	254	249	255	250	244	237	229	221	213
İlyasgeçidi	595	489	531	476	315	293	276	278	268	261	266	249	231
Kaleköy	354	466	473	466	282	209	205	194	184	184	184	182	168
Kapısuyu1	381	310	253	260	154	144	151	150	139	135	141	134	142
Kavaklı	311	381	392	374	225	141	139	136	144	138	125	125	121
Kömeç	270	338	266	223	134	115	117	120	122	114	111	112	100
Paşalılar	302	525	560	512	452	380	373	366	367	357	339	318	306
Sarıderesi	371	584	679	699	455	390	407	389	383	368	352	327	319
Yeniköy		207	209	199	130	138	146	127	118	112	110	105	96
Ziyaretköy	312	208	181	167	97	90	83	79	72	73	72	71	71

Bu köylerde yapılan toplantı ve görüşmeler sonunda elde edilen bilgilere göre; bölgenin yöresel yemekleri, el sanatları ile özel gün ve şenlikleri aşağıda verilmiştir.

Bölgenin Yöresel Yemekleri: Karalahana sarması, cüncük, ıspıt, buğday unu çorbası, tavuk doldurması, çarık mantarı kavurması, kara lahana tuzlaması, kılıçga, ormaç çorbası, zırva tatlısı, yağlı gözleme, pumpum çorbası, bal kabağı böreği, turşu kavurması, bulgurlu mancar, palamut tuzlaması, pırasa kavurması, diken ucu kavurması, keşkek çorbası, cevizli kol

böreği, tarhana çorbası (ekşili), içi doldurulmuş köy tavuğu, derme toplama mancar, kaydırma (mantı çeşidi), yaprak sarması, kızılıçık-böğürtlen şurubu, kestane balı, ceviz helvası, kömeç helvası, elma armut kurusu, kestane yarması, manda yoğurdu, mısır ekmeği, kuşburnu, kiren (kızılıçık) şurubu, mısır unu helvası, kestane yarması, hoşmerim, taş fırında kestane, kızılıçık turşusu, kızılıçık konservesi, melisa çayı.

Özel Günler ve Festivaller: Konat çıkarma, Yat Festivali (Haziran - Temmuz), Ramazan ve Kurban Bayramı Kutlaması (Her gün farklı bir köyde), Aşure Günü.

Bölgenin El Sanatları: Ahşap tekneçilik, şimşir kaşık, tel kırma, sandal küreği yapımı, saz yapımı, topaç, demir işçiliği, küfe yapımı, şimşir kaşık, çatal, sepet, hedik-geyle, ağaç oyma, boyunduruk ve saban yapımı.

Bölge köylerindeki ekoturizm için çekici noktalar ise Tablo 8'da verilmiştir.

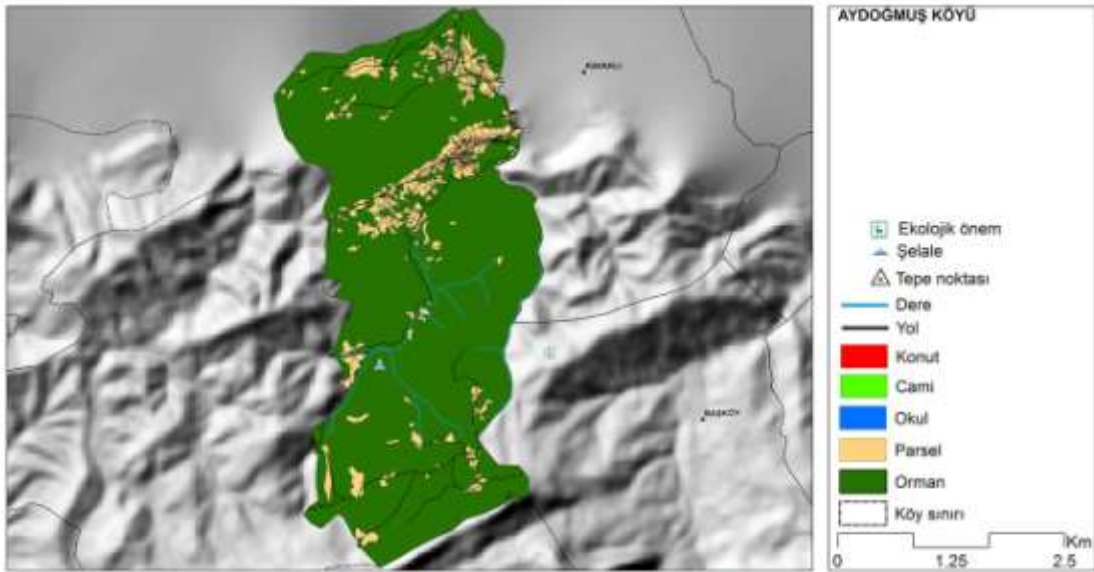
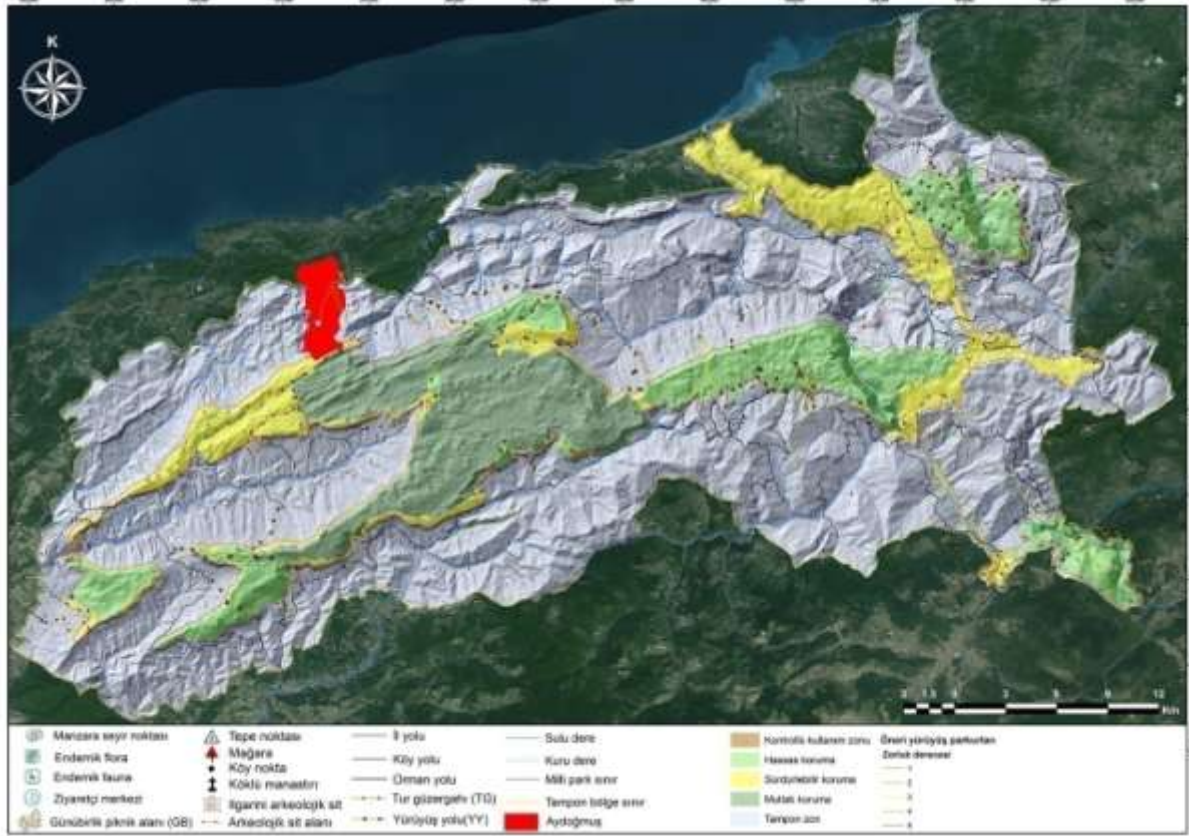
Tablo 8. Köyler ve ekoturizm için çekici noktalar (Kurucaşile Bölgesi)

Köyler	Ekoturizm İçin Çekici Noktalar
Aydoğmuş Köyü	Kökence Şelalesi, Taşlı Boğaz Şelalesi, Kayadibi Mağarası, Yukarı ve Aşağı Çağlayan, Alabalık, dere boyu misat
Başköy	Yaban hayatı gözlem noktaları, şelaleler, kaynak suları, köy değirmeni, ahşap köprüler, yöreye hâkim gözlem alanları
Çayaltı Köyü	Örencik Mağarası, Kumlucu Yolu, Dalıdoru, Dikmen Şelaleleri, Tekkeönü Plajı, patika yollar
Demirci Köyü	Dede Kayası, Ambar Kayası
Dizlermezeci Köyü	Genek Deresi Şelalesi, Gölderesi Şelalesi, 100 yıllık fındık bahçeleri, 100 yıllık ahşap evler, eski ambarlar, Mezeci Kahvesi, Paşa kalesi, Asar Kalesi, Gökköy Değirmeni, fırınlar, çağlayanlar, Şelaleler, göller, değirmenler, doğal gezi alanları
Kömeç Köyü	Doğa ve yaban hayatı, vadi peyzajı seyri
İlyasgeçidi Köyü	Şelale, asırlık çınar ağacı, fındık bahçeleri
Kapısuyu Köyü	Kapısuyu Plajı, Kum Zambakları, Akperi Kayaları, Kapısuyu Deresi, deniz peyzajı, dağ peyzajı, ormanlar, değirmen, tekne yapımı
Kavaklı Köyü	Gölderesi Şelalesi, Gökyer Şelalesi, Gelin Kayası.
Paşalılar Köyü	Tarihi kalıntılar, ahşap evler, taş evler, patikalar (keçi yolu).
Sarıderesi Köyü	Kayabaşı Deresi, Alukaya Mağarası, Kokcüvez, su batığı, şelaleler, değirmenler, köy odası.
Şabanlar Köyü	Eski Küre Dağları, camiler, kestane fırını, Kocagök Gölü
Tekkeönü Köyü	Ahşap tekne atölyeleri, denizi gören yamaçlar, sahil, kumsal, tarihsel kalıntılar, eski mahalle yolları
Yeniköy	Kestane bahçeleri

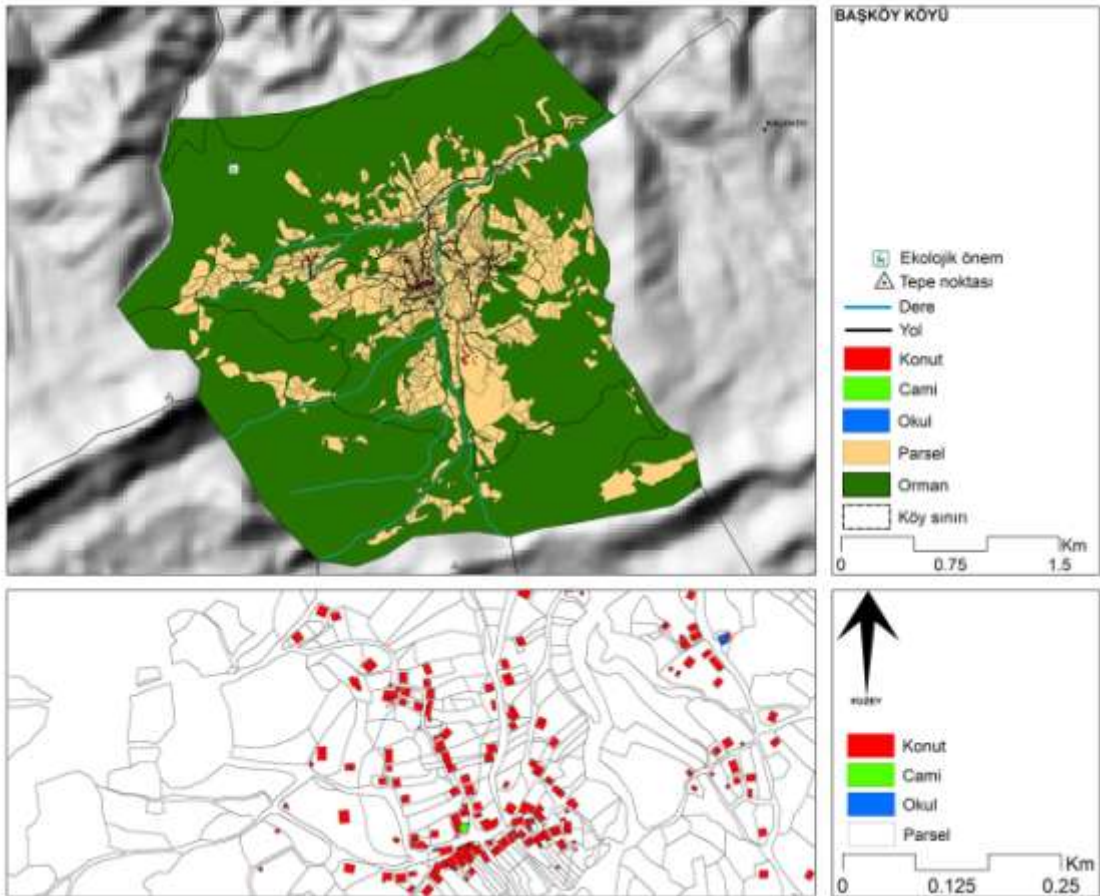
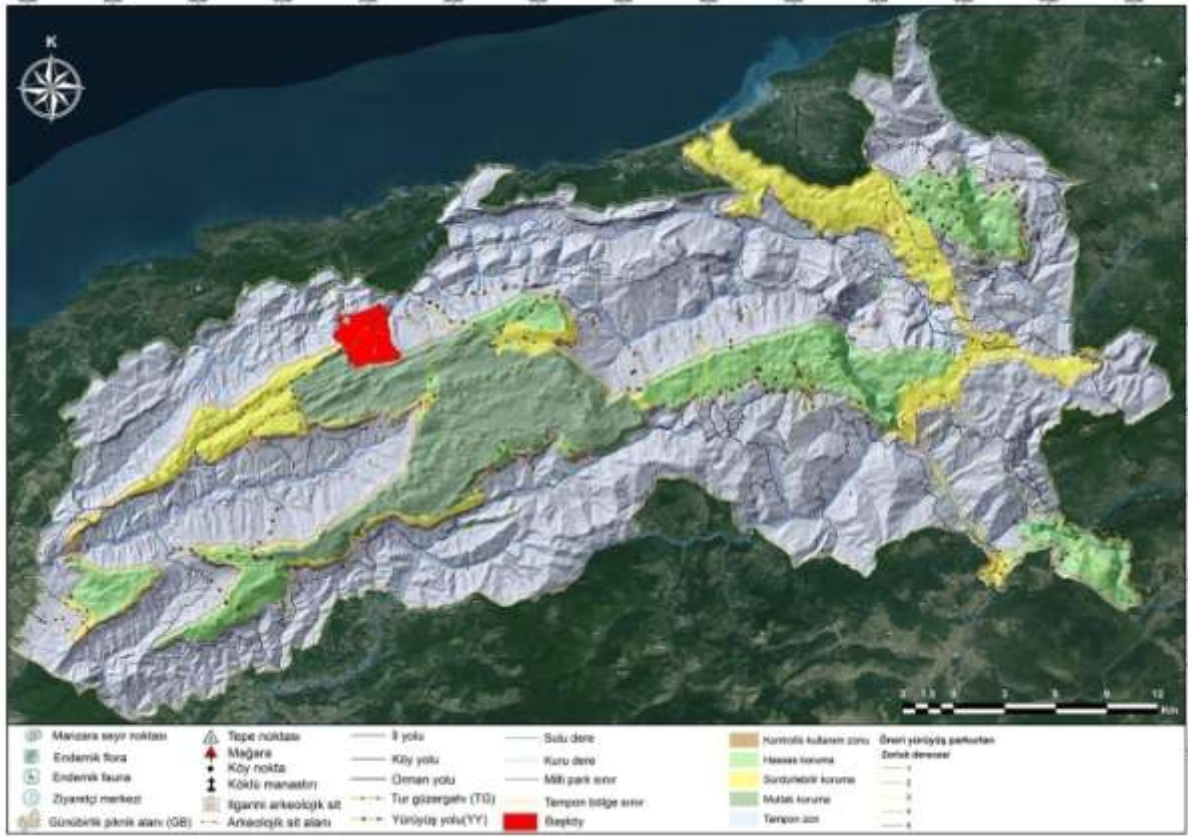
Bölgede yaşayan insanlarla ve muhtarlarla yapılan toplantılar sonucunda oluşan talepler şunlardır:

- Kurucaşile Orman İşletme Şefliği'nin odun üretimi için aşırı ağaç kesimi. Özellikle ürünlerinden köylünün her yıl yararlandığı kestane ağaçlarının hasta olmadıkları halde kesilmesi (Örn: Yeniköy) (Bu konuda Kurucaşile Orman İşletme Şefliği'nin bölge halkını bilgilendirmesi yararlı olacaktır).
- Ayı ve domuz zararları konusunda köylerde bilgilendirme yapılması, zararları önleyici tedbirler alınması ve oluşan zararın tazmini konusunda kaynak oluşturulması.
- Yaban hayvanlarının verdiği zararlardan ürünleri korumak için ORKÖY desteğiyle tarlalara güneş enerji sistemli elektrikli çit çekilmesi.
- Kapısuyu Köyü'nde fırtınadan dolayı oluşan hasarın giderilmesi için kıyı düzenlemesi yapılması.
- Bölgede arıcılığın desteklenmesi.
- Yapılan örnek projelerin devamlılığının sağlanması.
- Milli parkın çevresinde ziyaretçilere hizmet edecek tesislerin oluşturulması ve bu tesislerin yöre halkı tarafından işletilmesi. Bunun için örnek tesisler oluşturulması.
- Yerel pazarlar oluşturularak yöresel ürünlerin satışının düzenlenmesi (Örn: Dizlermezeci Köyü)
- Bölgede yaşayan ekoturizm işletmeciliğine meraklı kişilerin Türkiye'de başarılı yerel pazar örneklerini ve ekoturizm destinasyonlarını yerinde görmesi için geziler düzenlenmesi.

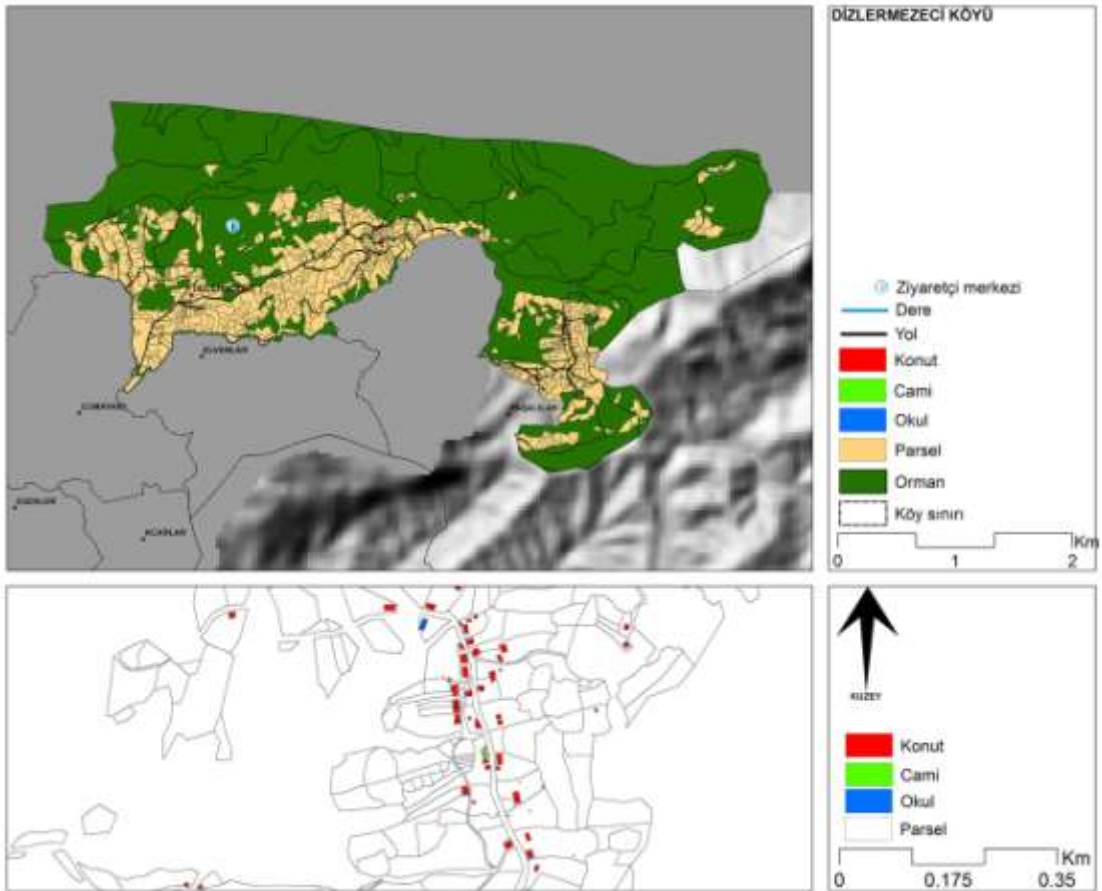
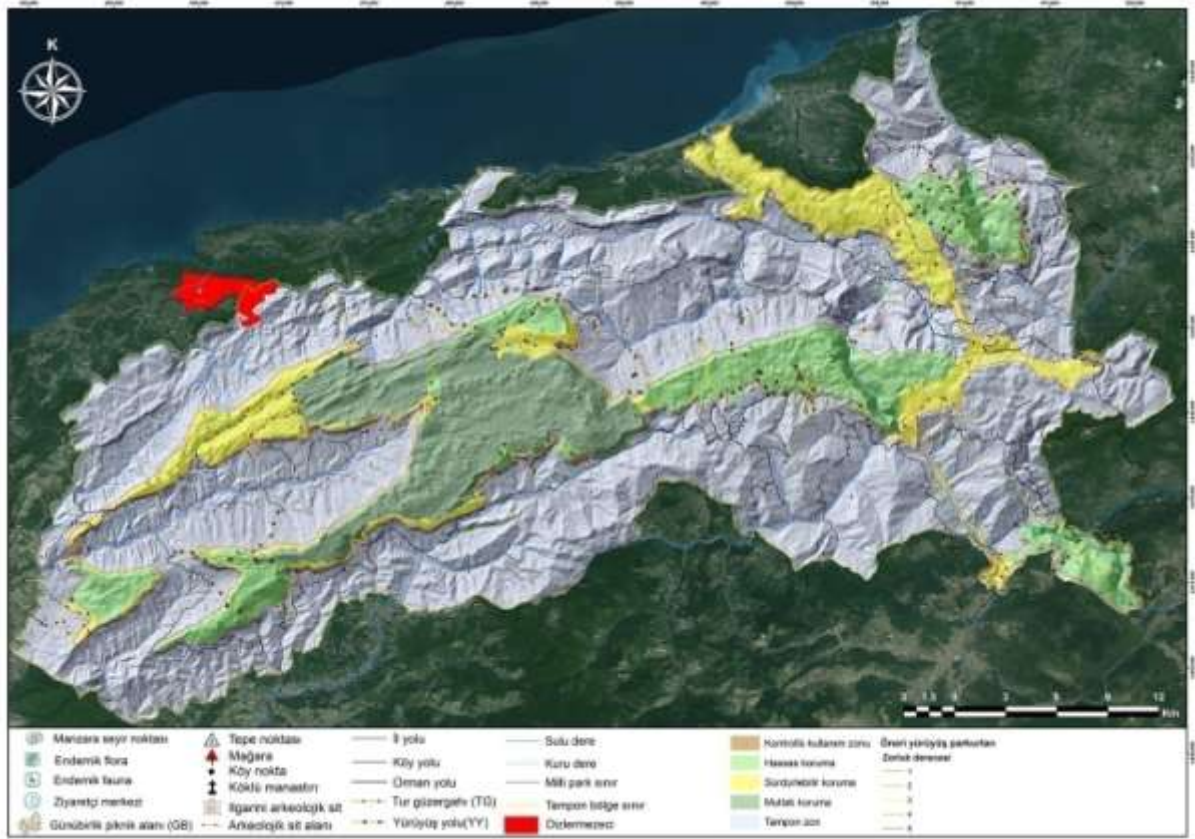
AYDOĞMUŞ / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	73,86 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	75 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	12 km			
KÖYÜN ALANI	1181 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	151			
HANE SAYISI	85			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	200			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	2 (Merkez ve Dere mahalleleri)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Kalıntılar var			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Taşlıboğaz ve Kuştami şelaleleri			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, fasulye			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, hurma, dut, fındık			
SERACILIK	15 tane sera var.			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, kestane, fındık, bal			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar(Çank mantarı, Gökçe ağaç –kayın-mantarı, sütü mantar. Ağustos ve sonbahar aylarında toplanıyor), böğürtlen, kuşburnu, kiren.			
ÖZEL ÜRÜNLER	Ispit, mihlama, bal ve fındık			
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Dağ turizmi (yerel halk), trekking			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	22			
BETONARME YAPI	25			
MALZEME	Ahşap, taş, tuğla.			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	2 - 2,5 m arasında			
KAPLAMA MALZEMESİ	Beton, parke, asfalt ve ham yol			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	2 cami, 2 kahvehane, 1 bakkal, cami tavaletleri			
TİCARETHANE	Kahvehane, bakkal, kestane-bal-fındık ticareti			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	2 tane okul binası, köy odası, değirmen			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet, var. Kanalizasyon sorunu var.			
EL SANATLARI	Şu an yok. Eskiden küfe ve süpürge yapılırdı. Keten ekimi yapıp bundan iplik üretilip kilim dokunurdu.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Kestane, bal, fındık.			

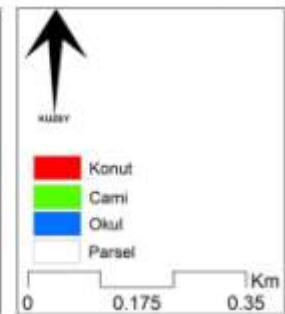
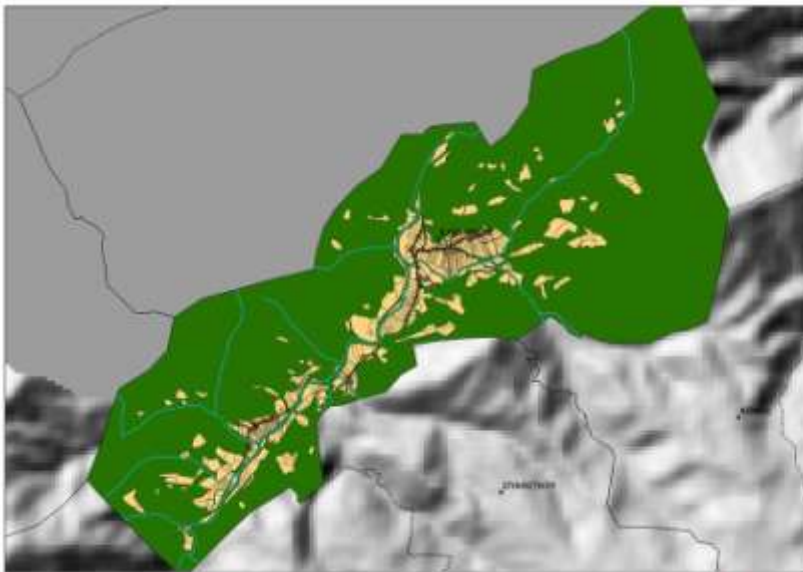
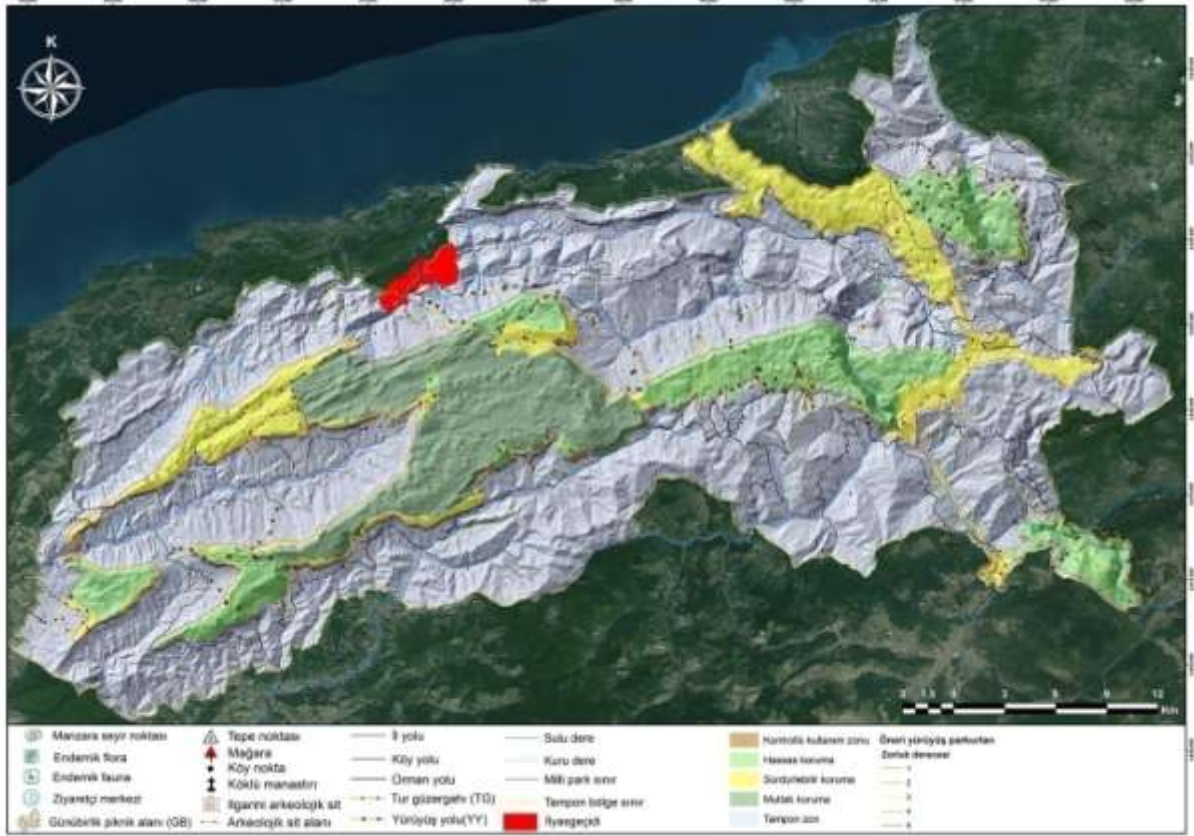
BAŞKÖY / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	633,01 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	81 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	21 km			
KÖYÜN ALANI	1354 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	421			
HANE SAYISI	250			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	210			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Düz köy			
YERLEŞİM YAPISI	Karışık			
YERLEŞİM TİPİ	Küme - rastgele			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Mağara var			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Soğan, sarımsak, kabak, salatalık, domates			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz			
SERACILIK	15-20			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, fiğ, yulaf			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, dikenucu, muşmula, kuşburnu, kızılıçık, böğürtlen, ayı üzümü			
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Mağara var.			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Doğa			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	5			
BETONARME YAPI	150-200			
MALZEME	Direk arası tuğla doldurma			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	2-3 m. Araba geçebilmesi için yol iyileştirilecek.			
KAPLAMA MALZEMESİ	Stabilize, kilit parke yapılacak			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Kahve			
TİCARETHANE	Bakkal			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul (heyelan bölgesi).			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu yetersiz, fosseptik sıkıntısı var. Bu durum İl Özel İdaresine iletilmiş ancak sonuç alınamamış.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Fındık ve kestane takas yapıyor.			
				
				
				

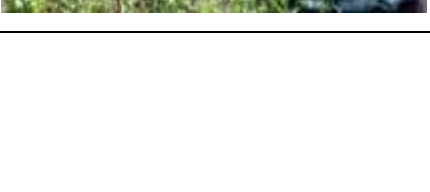

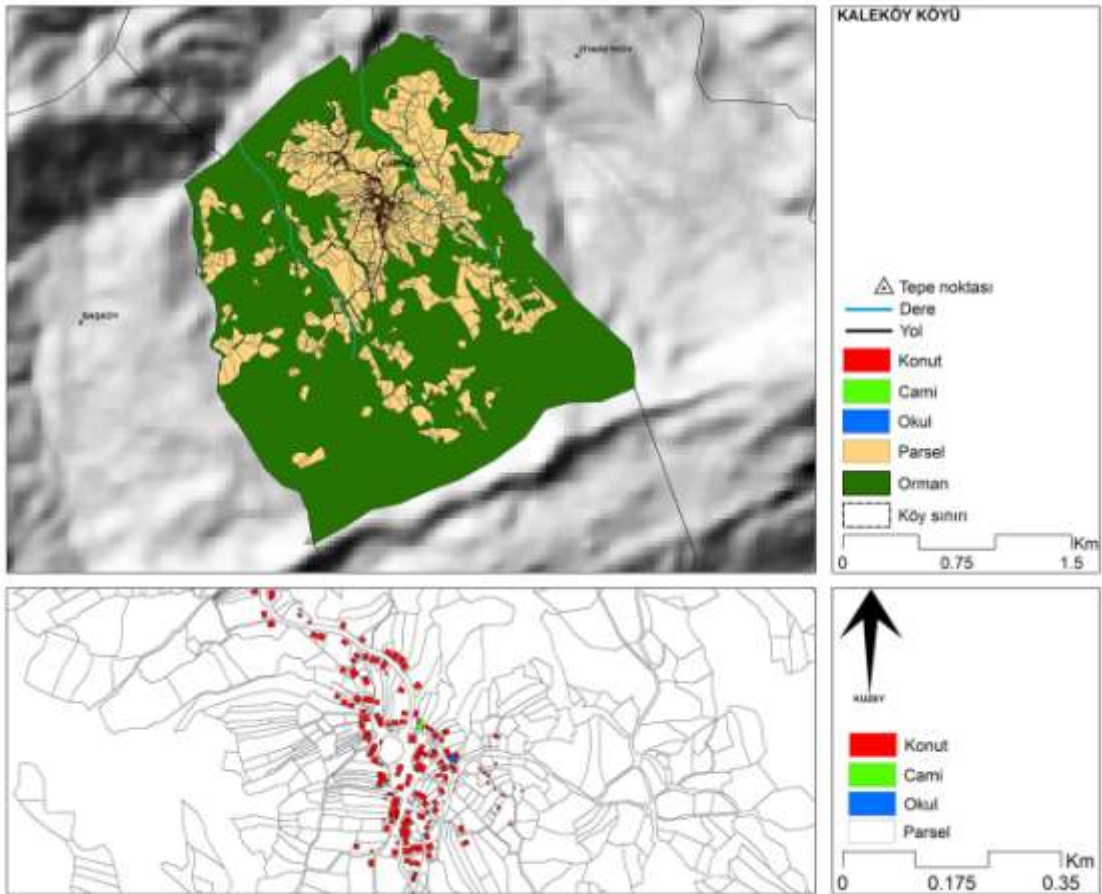
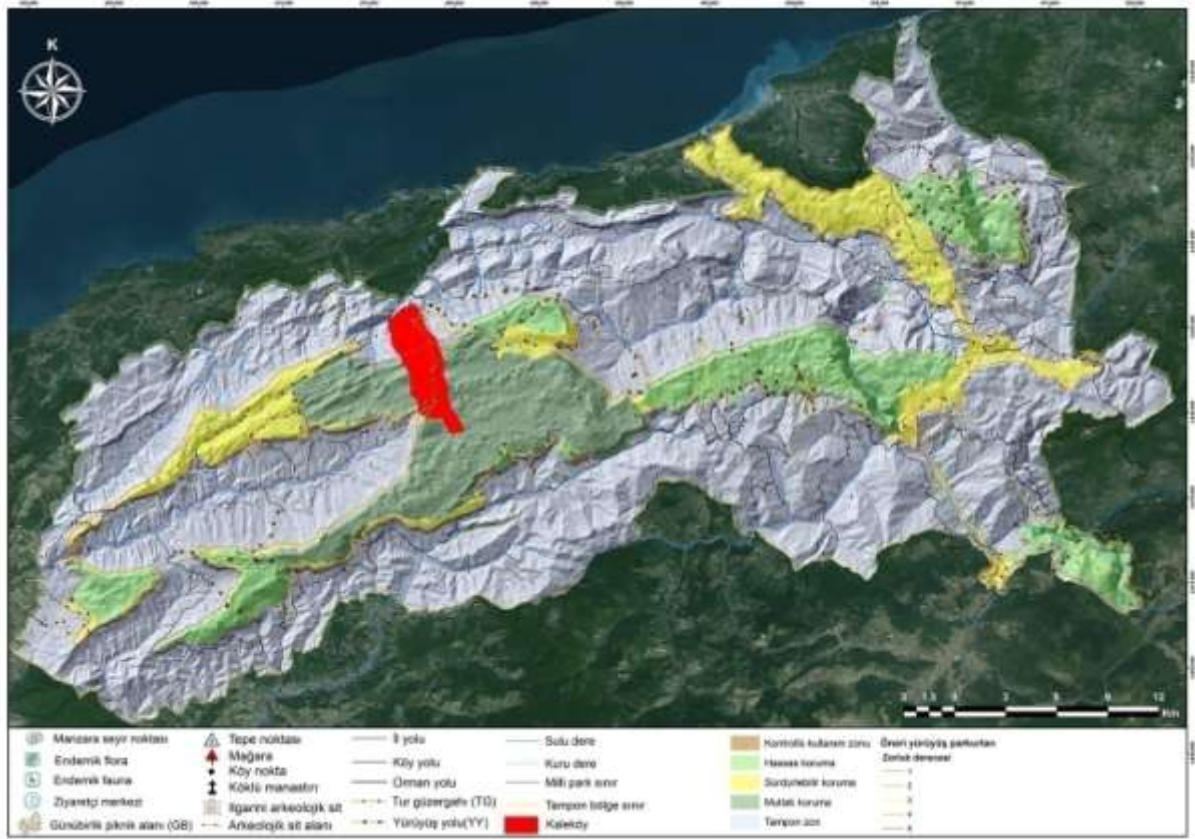
DİZLERMEZECİ / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	30 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	84 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	20 km			
KÖYÜN ALANI	937 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	300			
HANE SAYISI	130			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	939			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Tepe-sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Karışık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	4 (Mezeci, Dizler, Yakacı ve Datça mahalleleri)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Kale / Dizlermezeci Kalesi / Asar Kalesi			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Gölderesi şelalesi, Gölderesi değirmeni (atıl durumda bakıma ihtiyacı var), Asar kalesi, Değirmen deresi, Dúdúklü tepesi manzara seyir noktası			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, salatalık, biber, patlıcan, patates			
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma, çilek, incir, armut, üzüm, kiraz			
SERACILIK	70-80 tane sera var.			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday eskiden vardı şimdi yerini fındık almış.			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık, kestane, bal, seralarda üretilen ürünler. 7 kişi pazarda devamlı satış yapıyor. Yazın ise bu sayı artıyor.			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, böğürtlen, ıspıt, defne, kuşburnu, kiren, dikenucu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Fındık, kestane ve bal			
TURİZM				
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Oymacılık, ağaç işçiliği			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	Mezeci'de 10, Datça'da 12, Yakacı'da 6 ve Dizler'de 5 tane			
BETONARME YAPI	65			
MALZEME	Ahşap, taş, tuğla, beton			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	2,5-3 m arasında			
KAPLAMA MALZEMESİ	Beton, parke ve ham yol			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Köy konağı, kahvehane, cami, köy okulu, ziyaretçi merkezi			
TİCARETHANE	Bakkal			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Köy okulu atıl değil, bakıma ihtiyacı var. İki okul var. Birisi ziyaretçi merkezi oldu.			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet, var. Kanalizasyon sorunu var.			
EL SANATLARI	Kayık maketi, ağaç işçiliği ve oymacılığı, zönbelek (ok atmaya yarar), baston yapımı, hedik / geyle yapımı (karda yürümek için)			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, kestane, fındık, bal (HasTürk Bal ve Gölderesi Tabii Arıcılık olmak üzere iki bal markası var). Ayrıca bal satış yeri var.			

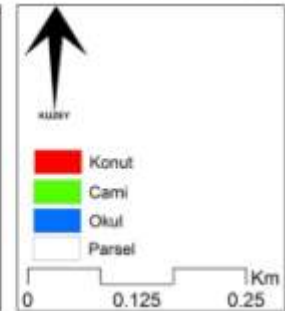
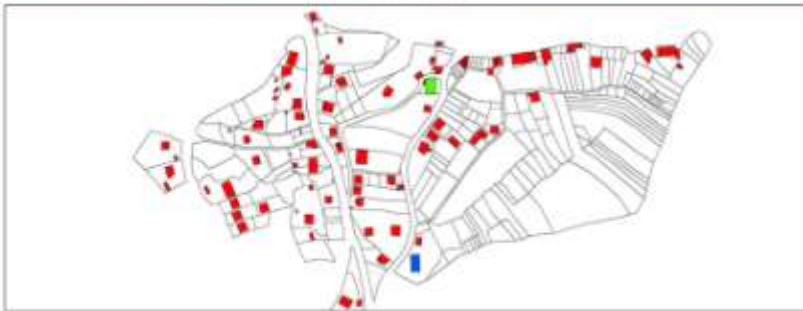
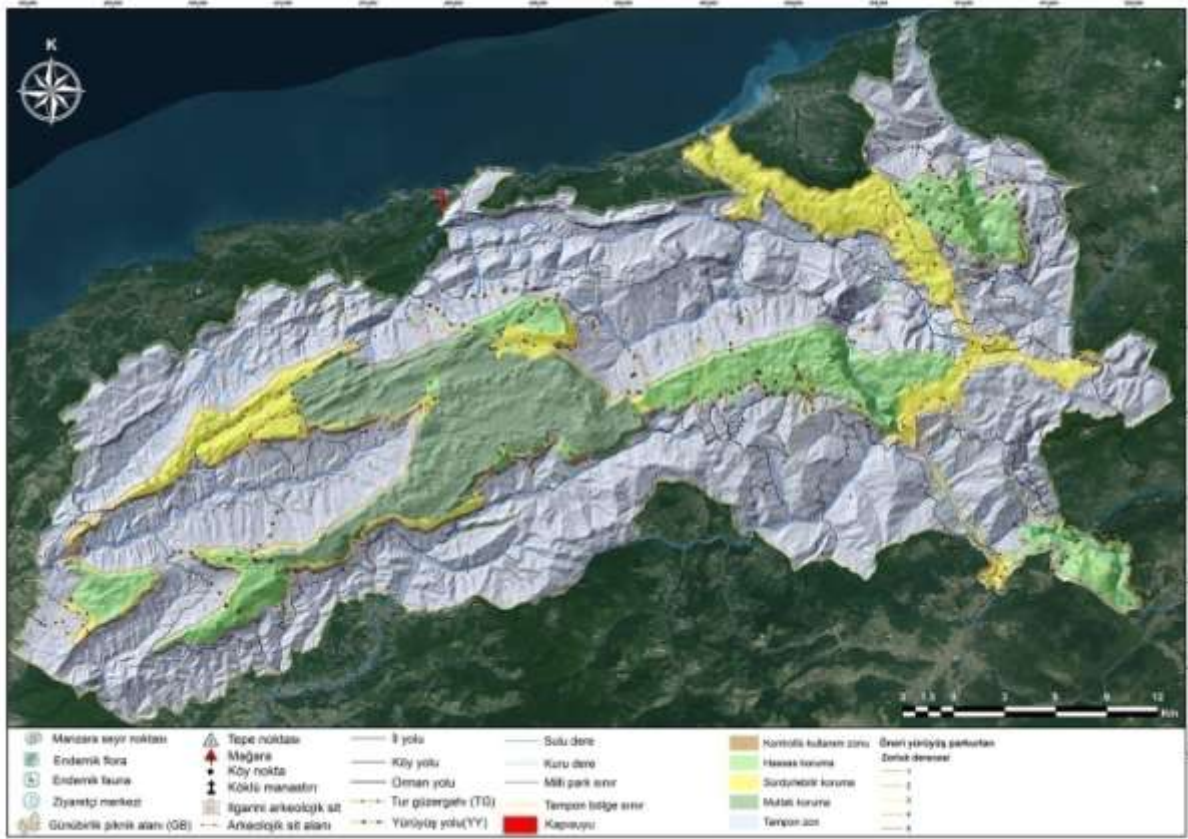
İLYASGECİDİ / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	256,53 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	73 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	10 km			
KÖYÜN ALANI	782 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	231			
HANE SAYISI	96			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	500			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel - rastgele			
MAHALLELERİ	2 (Merkez ve Dip Mahallesi)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Tarihi çınar ağacı var			
ARKEOLOJİK BULGU	Tarihi bir köy değirmeni var (çalışıyor)			
TESCİLLİ YAPI	2 şelale: Hiraderesi şelalesi ve kömeç deresi üzerindeki şelale)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Orman alanı, şelale, dere, dip mahallesi, Hiradere şelalesi, kömeç deresi üzerindeki şelale			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, kabak, fasulye, salatalık, maydanoz, marul, karalahana, biber			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, kiraz, armut, incir, dut, erik			
SERACILIK	15 tane sera var.			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık, ceviz (çok olursa satılıyor)			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, döngel, kuşburnu, itüzümü, kiren, dikenucu, ısıp, kuşburnu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Manda yoğurdu, dağ çileği, omaç çorbasi, ıslama, malak çorbasi, tavuk doldurma			
TURİZM				
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Bisikletle gezinti			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	50 altı taş üstü ahşap bina			
BETONARME YAPI	56			
MALZEME	Meşe, kestane, kayın			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	5 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt-kilit taş			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, bakkal, ekmek fırını			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Okulda eğitim hizmeti var. Doktor aile hekimi de geliyor. İçme suyu, elektrik ve internet var. Kanalizasyon yok.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Fındık ve süt satışı var. Kestane takas ediliyor.			

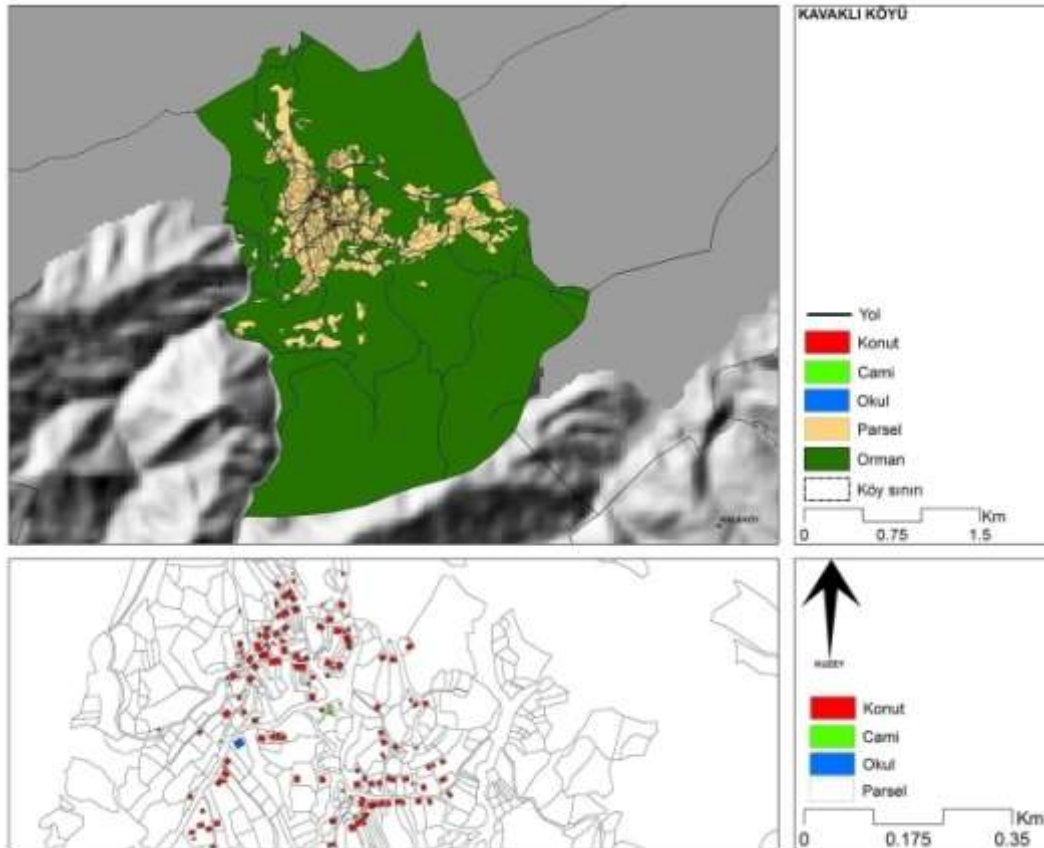
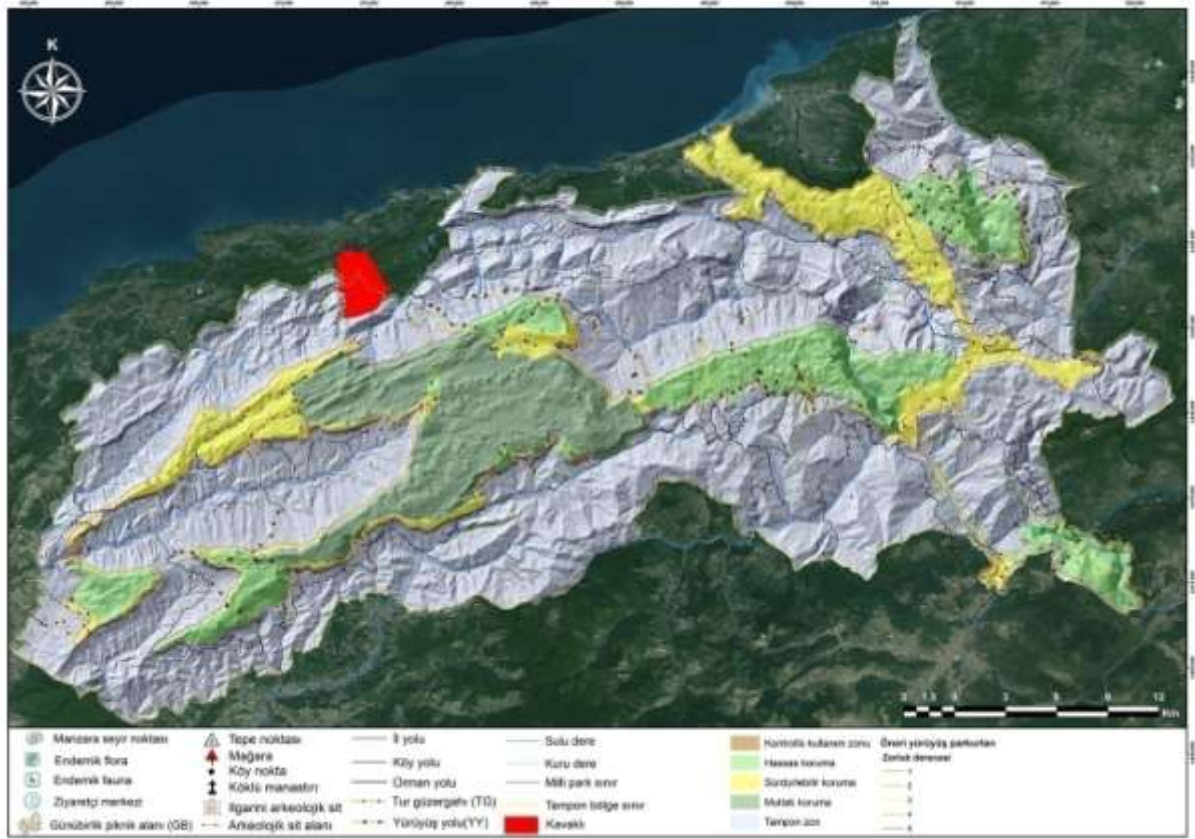
KALEKÖY / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	798,39 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	79 km		
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	19 km		
KÖYÜN ALANI	1495 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	168		
HANE SAYISI	126		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	600		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Tepe-sırt		
YERLEŞİM YAPISI	Toplu		
YERLEŞİM TİPİ	Kürme - çizgisel		
MAHALLELERİ	Tek (Merkez mahalle)		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
ARKEOLOJİK BULGU	Kızıl Kilise		
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Değirmenin altında dere var. Değirmen işlediği için önemli.		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, lahana, fasulye		
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma, incir, armut, incir, kiraz		
SERACILIK	2 tane sera var.		
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık, ceviz, domates, biber, patlıcan satmak için 5-6 yaşlı kadın Cuma günleri Kurucaşile pazarına gidiyorlarmış.		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kuşburnu, kiren, kızılıçık, döngel, mantar (cicile mantarı ilkbaharda mayıs ayında çıkarmış, bir de sütlü mantar var), ispit, böğürtlen, diken ucu		
ÖZEL ÜRÜNLER	Dağ çileği, yağlı gözleme, kol böreği, lokma, kabak böreği, bal		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	3		
BETONARME YAPI	122		
MALZEME	Ahşap, tuğla		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK	4 m		
KAPLAMA MALZEMESİ	Parke ve toprak yol		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, cami lojmanı, kahvehane, okul		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
EL SANATLARI	Şu anda yok. Eskiden kilim dokuma ve iplik eğirme varmış.		
TİCARİ ÜRÜNLER	Kestane, ceviz, fındık, bal, sebze-meyve		
BAĞIÇÇILIK			
			

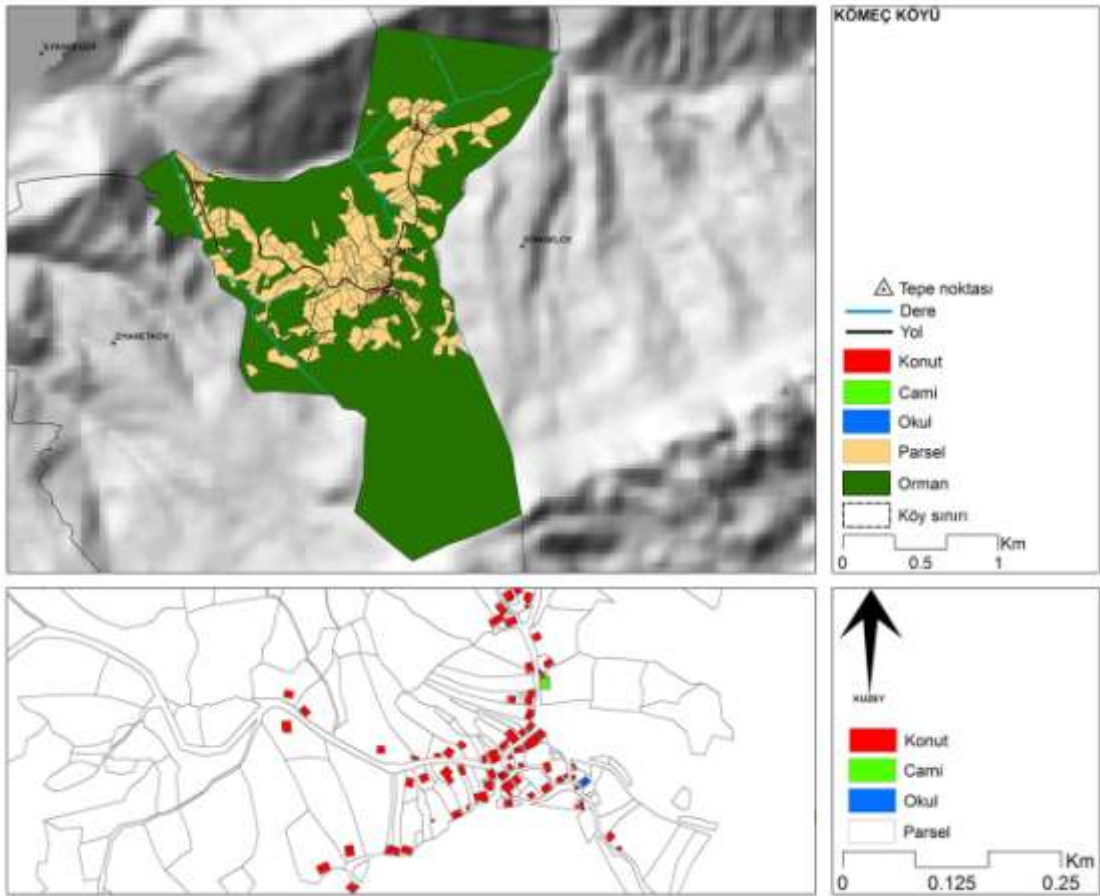
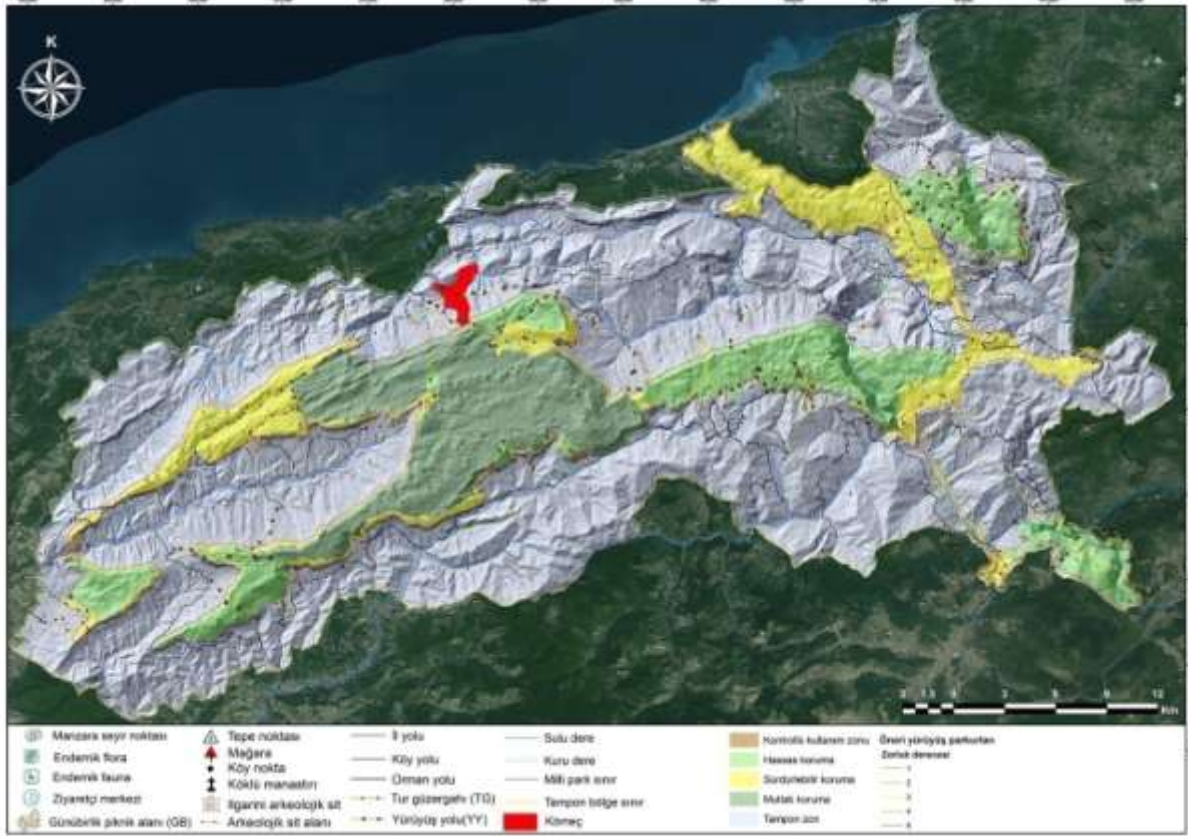
KAPISUYU / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	43,67 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	64 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	3 km			
KÖYÜN ALANI	50 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	142			
HANE SAYISI	57			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	140			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sahil köyü			
YERLEŞİM YAPISI	Toplu			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel rastgele			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Deniz, dere, kayalar			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, fasulye, patates, marul, maydanoz			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, erik, nar			
TARLA BİTKİLERİ	Fındık			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık, ceviz.			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Kuşburnu, böğürtlen, dikenucu			
ÖZEL ÜRÜNLER	Sac böreği, yufka			
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	3 pansiyon var. Muhtarlığa ait ama işletmesi şahısta (Yalı, restoran ve misafirhane). Sandalla dereye gezilebilir.			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	15 ahşap ev var.			
BETONARME YAPI	40			
MALZEME	Tuğla			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	3 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Parke ve asfalt yol			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, tuvalet			
TİCARETHANE	Bakkal, lokanta, pansiyon			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul ve sağlık ocağı lojmanı			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Fosseptik kuyusu yeterli değil. Vidanjör kuyuyu boşaltmak için yaklaşamıyor.			
EL SANATLARI	Tel kırma, iğne oyası, çetrik			
				

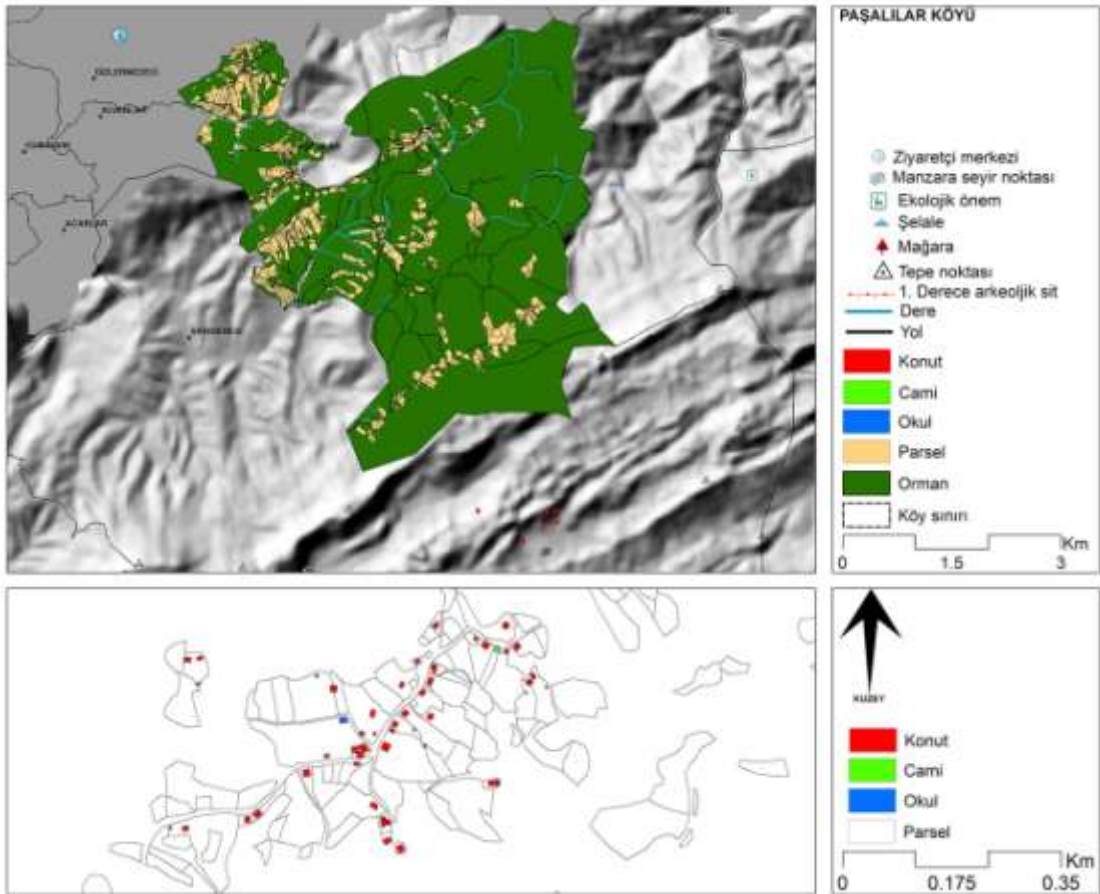
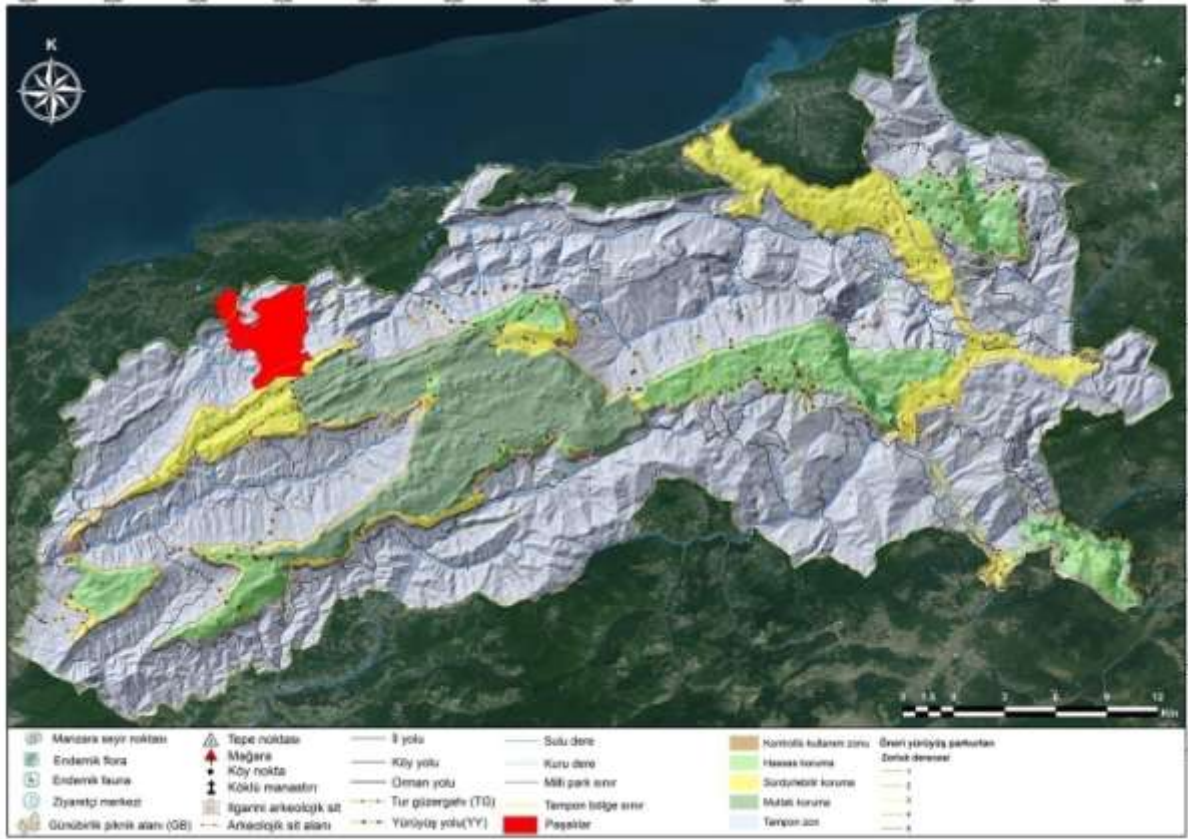
KAVAKLI / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR					
RAKIM (Ort.)	322,2 m	 					
İL MERKEZİNE UZAKLIK	75 km						
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	15 km						
KÖYÜN ALANI	845 ha						
NÜFUS YAPISI							
KÖY NÜFUSU	121						
HANE SAYISI	80						
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	550						
YERLEŞİM DOKUSU							
COĞRAFİK YAPI	Vadi						
YERLEŞİM YAPISI	Toplu						
YERLEŞİM TİPİ	Kürme - rastgele						
MAHALLELERİ	2 (Aşağı ve Yukarı Mahallesi)						
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ							
TARİHİ DEĞER	Tarihi köy konağı, köy değirmeni, köy çeşmesi, gelin kayası, tarihi eserler var.						
ARKEOLOJİK BULGU	Kerpiç, Ceneviz kalıntıları						
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Şelale, gelin kayası (deniz manzaralı), subaşı piknik alanı						
EKONOMİK YAPI							
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)							
SEBZE ÜRETİMİ	Salatalık, patates, patlıcan, marul						
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, erik						
TARLA BİTKİLERİ	Mısır						
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık, ceviz, bal						
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK							
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, kestane, ispit, diken ucu, ihlamur, kuşburnu, böğürtlen, döngel					
ÖZEL ÜRÜNLER		Tavuk dolması, kabak böreği, ceviz böreği (bunların ikisi de tatlı)					
TURİZM							
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI		Gelin kayası mevki piknik alanı ve bu alanda hidrelize yapılıyor. Köy meydanında yapılan geleneksel bayram kutlaması.					
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI		Köy konağı restore edilip pansiyona çevrilebilir.					
MİMARİ DOKU							
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR		30					
BETONARME YAPI		40					
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK		2 m					
KAPLAMA MALZEMESİ		Asfalt					
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI		Bakkal					
TİCARİ ÜRÜNLER		Fındık, ceviz, kestane, bal					
							

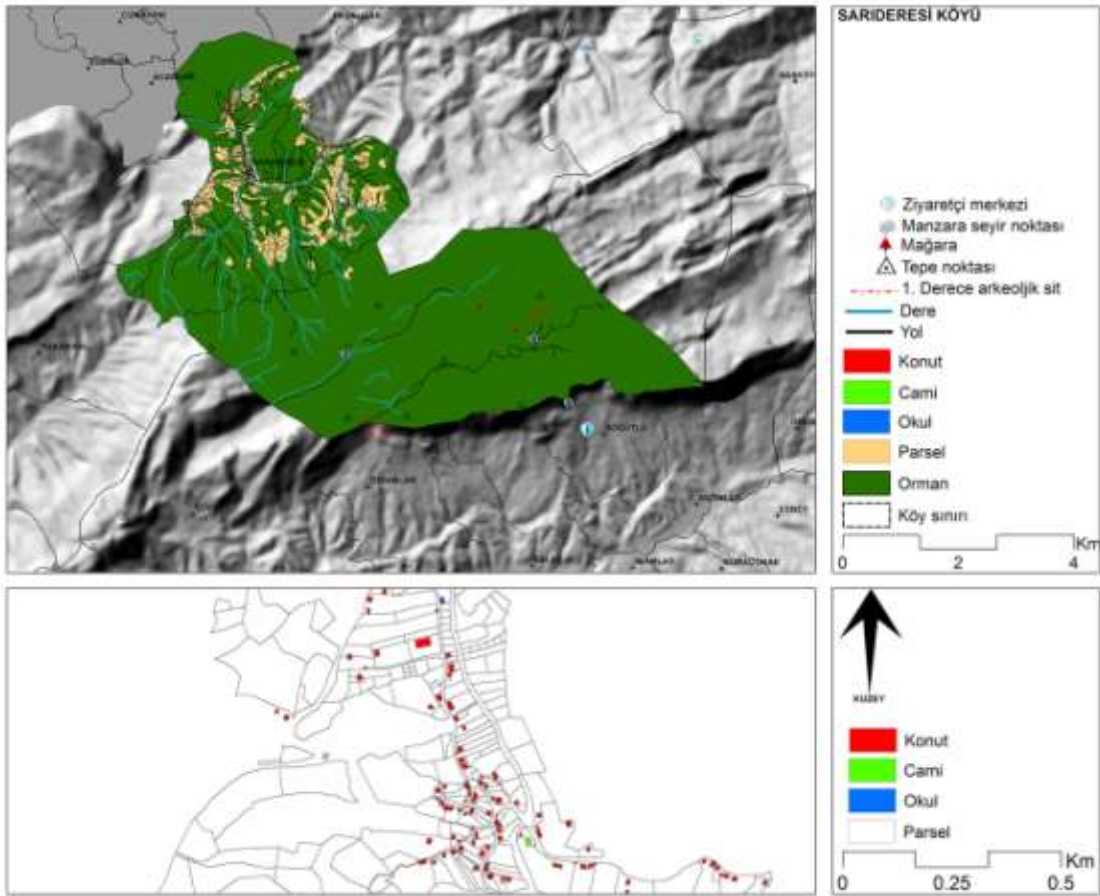
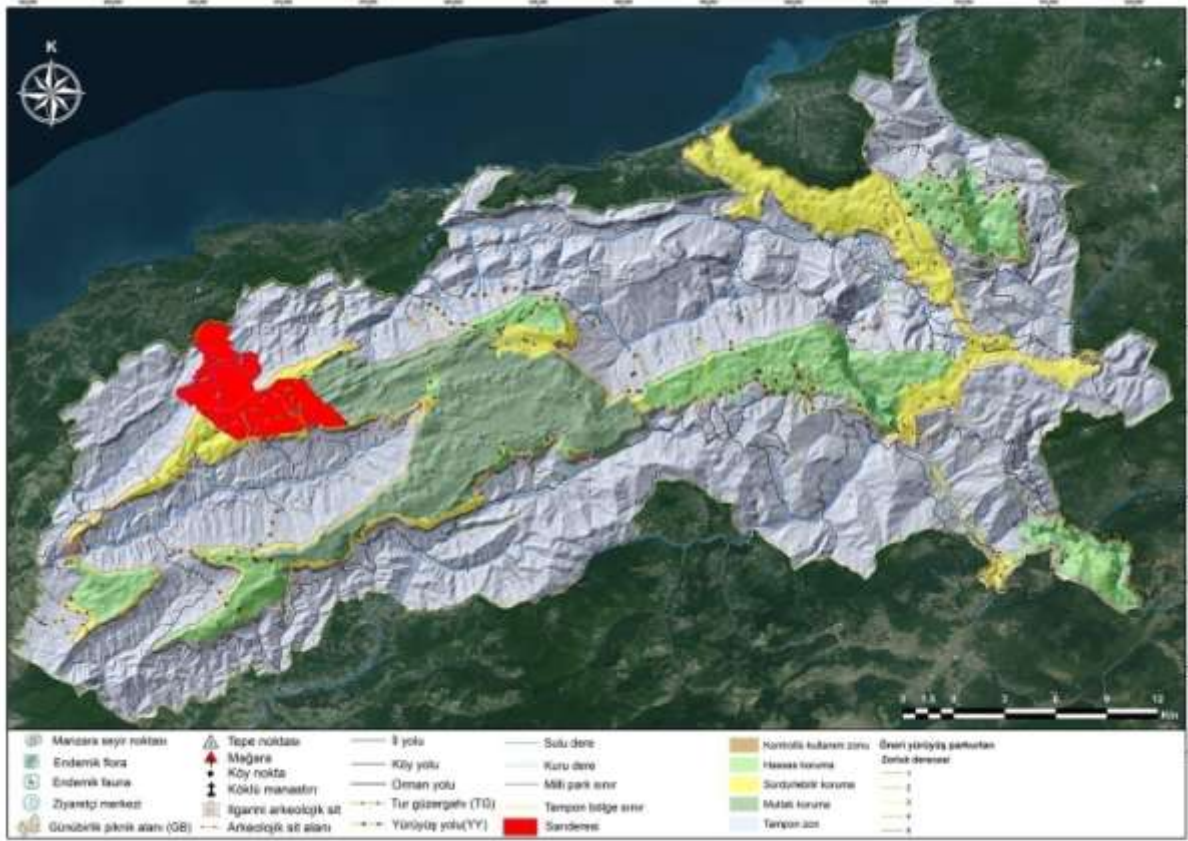
KÖMEÇ / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR						
RAKIM (Ort.)	465,84 m							
İL MERKEZİNE UZAKLIK	79 km							
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	12 km							
KÖYÜN ALANI	415 ha							
NÜFUS YAPISI								
KÖY NÜFUSU	100							
HANE SAYISI	80							
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	150							
YERLEŞİM DOKUSU								
COĞRAFİK YAPI	Düz köy							
YERLEŞİM YAPISI	Toplu							
YERLEŞİM TİPİ	Kürme - rastgele							
EKONOMİK YAPI								
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)								
SEBZE ÜRETİMİ	Hepsi							
MEYVE ÜRETİMİ	Erik, elma, armut, kiraz							
SERACILIK	10							
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, kara lahana							
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık							
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK								
BÜYÜK BAŞ			KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, böğürtlen, it üzümü							
ÖZEL ÜRÜNLER	Dağ çileği, geyik sütü, aşure, pekmezli fasulye, etli hamur							
TURİZM								
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Eski okul ve köy konağı onarılıyor.							
MİMARİ DOKU								
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	40							
BETONARME YAPI	40							
MALZEME	Yarı kâgir yarı tuğla							
SOKAK DOKUSU								
GENİŞLİK	3 m							
KAPLAMA MALZEMESİ	Parke ve asfalt							
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, kahvehane, tuvalet							
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Lojman							
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik							
TİCARİ ÜRÜNLER	Kestane takası yapılmaktadır. Süt satışı yapılmaktadır. Pazarda da satış yapılmaktadır.							
								

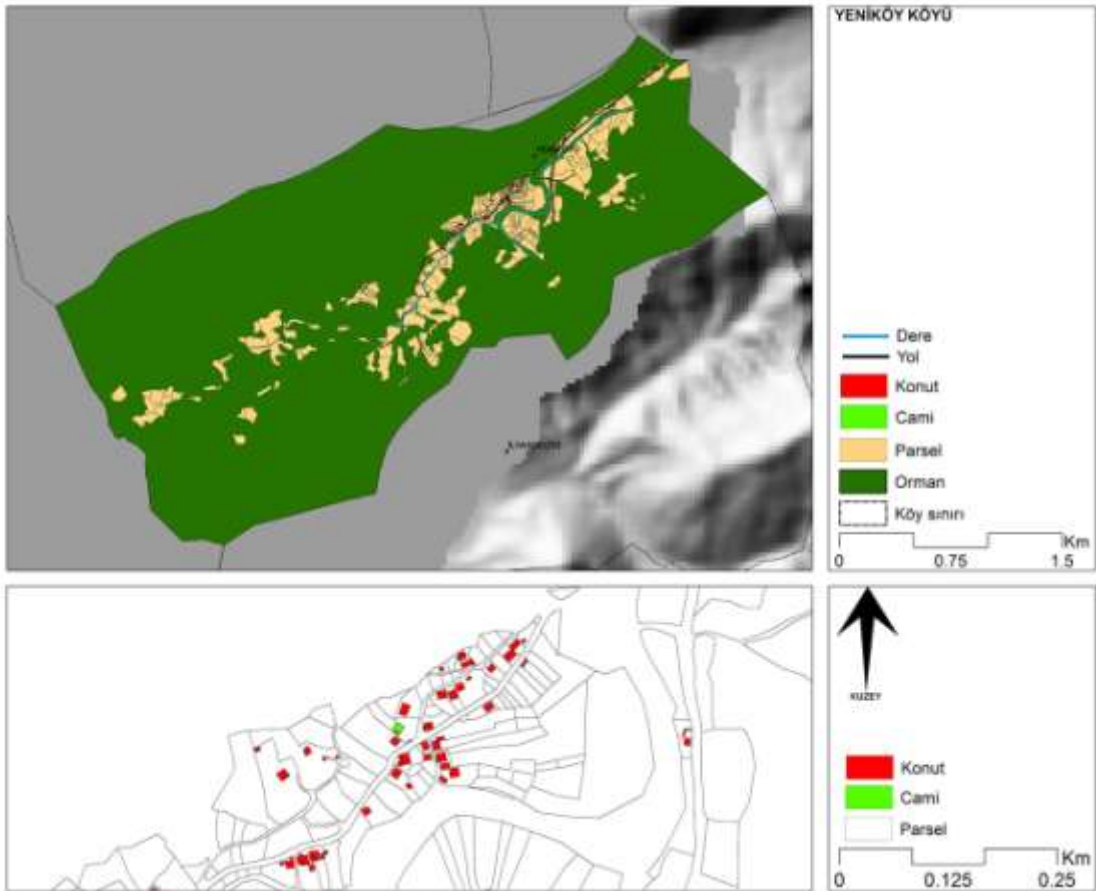
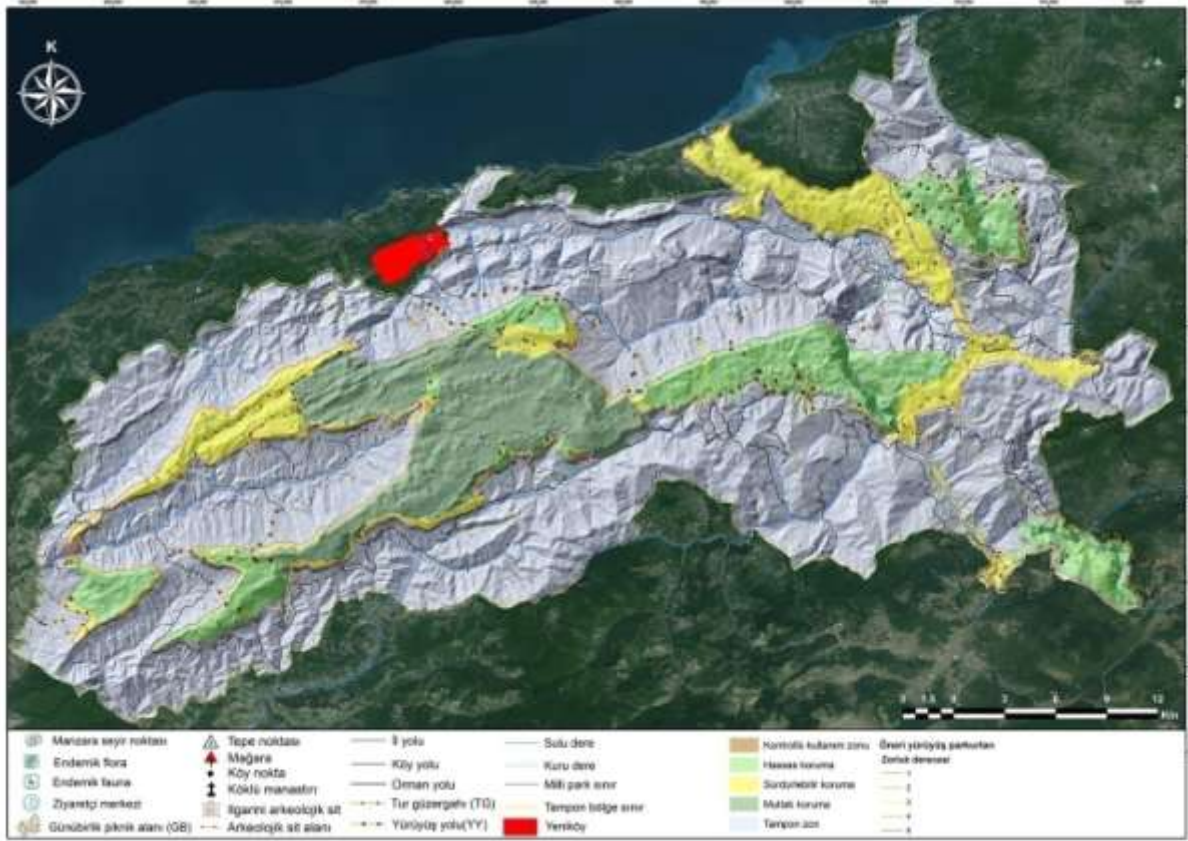
PAŞALILAR / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR					
RAKIM (Ort.)	433,89 m						
İL MERKEZİNE UZAKLIK	86 km						
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	20 km						
KÖYÜN ALANI	1963 ha						
NÜFUS YAPISI							
KÖY NÜFUSU	306						
HANE SAYISI	190						
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	200						
YERLEŞİM DOKUSU							
COĞRAFİK YAPI	Sırt-tepe						
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık						
YERLEŞİM TİPİ	Küme – rastgele						
MAHALLELERİ	5						
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ							
TARİHİ DEĞER	Kale kalıntısı ve 2 taş ev						
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Göl deresi şelalesi, ahşap evler						
EKONOMİK YAPI							
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)							
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, salatalık						
MEYVE ÜRETİMİ	Kavun, karpuz, erik, kiraz, elma, armut, şeftali, dut, üzüm, incir						
SERACILIK	15 - 20						
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday,						
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık, süt						
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK							
BÜYÜK BAŞ		KÜÇÜKBAŞ		KÜMES		ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ısıpıt, dikenucu						
ÖZEL ÜRÜNLER	Köy tavuğu, kabaklı börek, köy böreği, tavuk içi (tavuğun içi yufka ve ceviz ile dolduruluyor), fındıklı baklava						
TURİZM							
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Restore edilecek ahşap ev						
MİMARİ DOKU							
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	5						
BETONARME YAPI	180						
MALZEME	Seyrek doldurma (ahşap direk arası tuğla ile örülüyor)						
SOKAK DOKUSU							
GENİŞLİK	4,5 - 5 m						
KAPLAMA MALZEMESİ	Parke ve asfalt						
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, ziyaretçi merkezi (eski okul)						
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet						
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var, pazarda da satışı var.						
							

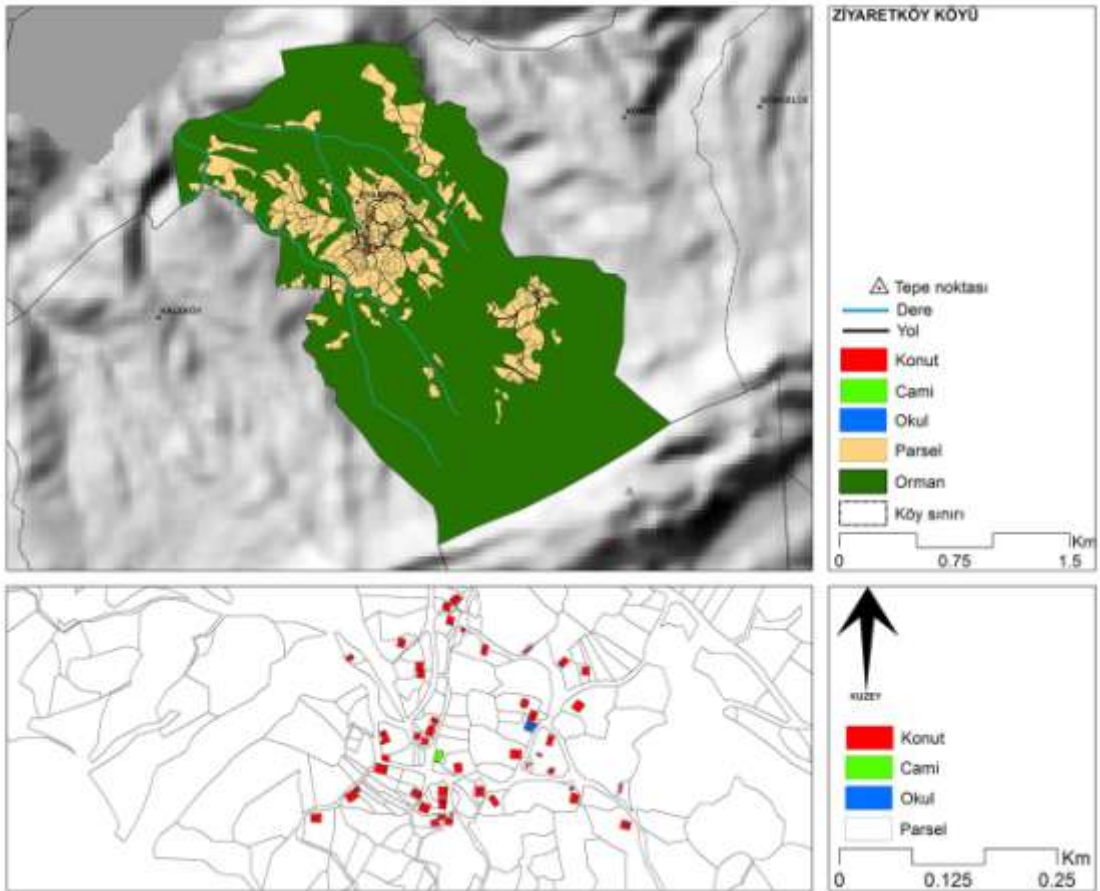
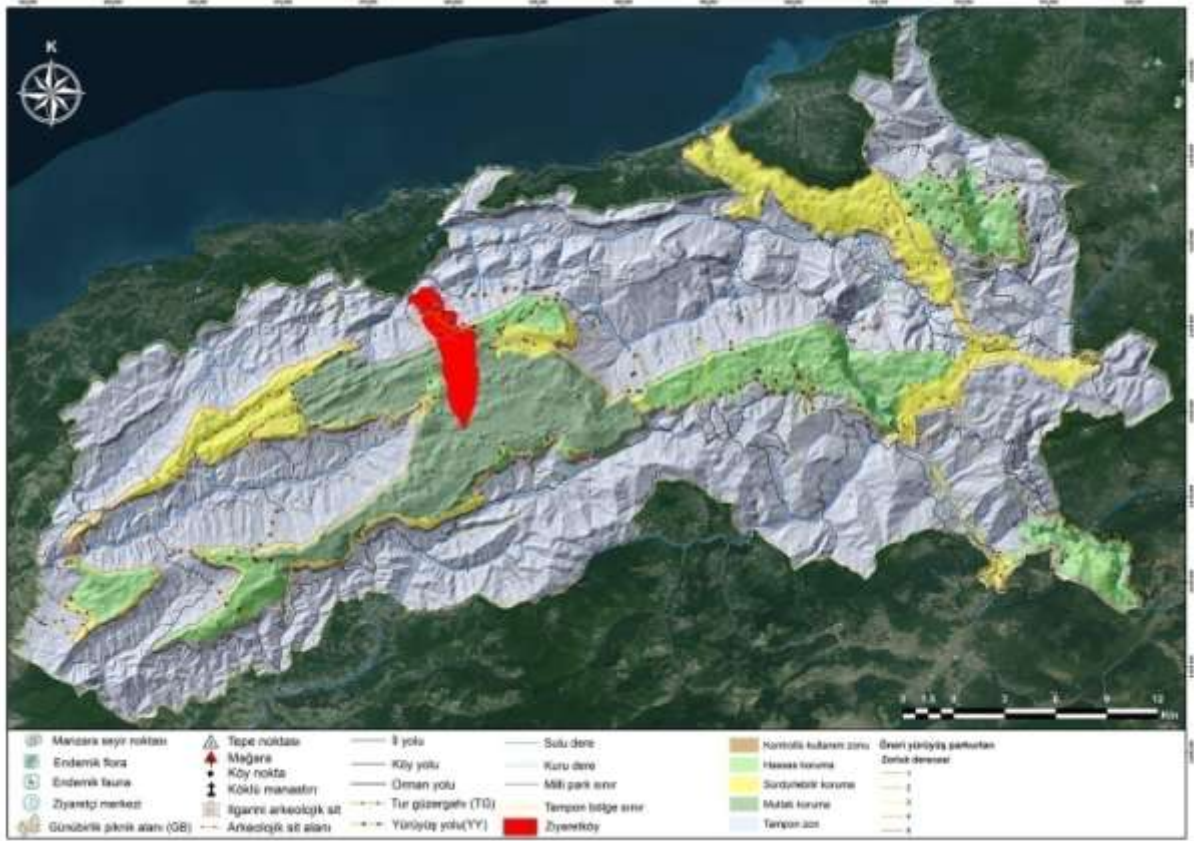
SARİDERESİ / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	577,84 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	40 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	37 km			
KÖYÜN ALANI	5233 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	319			
HANE SAYISI	210 hane (Ort. 50'si dolu)			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	Yaklaşık 1000 kişi			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele			
MAHALLELERİ	4 (Sarıderesi, Akçabelen, Çukur ve Gürgenlik mahalleleri)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Arkeoloji noktası			
ARKEOLOJİK BULGU	2 tane eski değirmen			
TESCİLLİ YAPI	Tezgözü şelalesi, Ağılkaya mağarası (Acarlar köyü ile ortak), Akçabelen mahallesinde manzara seyir noktası			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI				
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, lahana, kabak, marul, kıvrıkcık, karalahana, fasulye, biber			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz, incir üzüm			
SERACILIK	50 tane sera var.			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, yulaf, arpa			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Ceviz, fındık, kestane			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ		Mantar, böğürtlen, ıhlamur, kestane, döngel, kiren, kuşburnu, dikenucu, ispit		
ÖZEL ÜRÜNLER		Dağ çileği, kaydırma (büyük mantı), serme ekme, kesme makarna, tavuk dolması, ıslama, mısır ekmeği, hoşmerim		
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Yapım aşamasında olan köy konağı var. 5 odası ve 3 bölümü var. Her bölümde misafir kalabilir.			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Sarıderesi'nden Arıt'a patika yol var. Bu patikada sadece yürünebilir. Bisiklet vb uygun değil.			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	11 ahşap ev var (100 yılın üzerinde), 3 tane de yarım taş ev var.			
BETONARME YAPI	196 tane var. Ama duran yok.			
MALZEME	Tuğla, beton, kerpiç, ara doldurma (ağaçtan yapılmış ve araları tuğla)			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	Ara sokaklar 2,5-3 m arasında			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt ve parke			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, caminin tuvaleti, köy odası ve kahvehane			
TİCARETHANE	Süt satışı var (Bartın'dan gelen süt toplama aracına veriliyor), sebze ve meyveler pazarda satılıyor.			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul (8 yıllık)			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet, baz istasyonu olmadığı için mobil telefonlar çekmiyor, kanalizasyon yok.			
EL SANATLARI	Kestane takas ediliyor. Süt satışı var. Küfe yapımı, kazma-kürek yapımı, dantel yapımı var ama satılmıyor.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Fındık, bal.			

YENİKÖY / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	279,62 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	70 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	7 km			
KÖYÜN ALANI	767 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	96			
HANE SAYISI	40			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	275			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi			
YERLEŞİM YAPISI	Karışık			
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel - rastgele			
MAHALLELERİ	2			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	4-5 doğal kuyu var. Çalışan bir köy değirmeni var.			
ARKEOLOJİK BULGU	Kerpiç Ceneviz kalıntıları (toprak altından çıkan)			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Orman alanı, dere, küçük şelaleler			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, sarımsak, kabak, salatalık			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, erik, kivi, karpuz			
SERACILIK	Domates, biber, salatalık			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır, buğday, arpa, yulaf			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ			Mantar, kestane, ısıpıt, diken ucu, ihlamur, kuşburnu, böğürtlen, döngel, soğanlı çiçekler, susamlık	
TURİZM				
MEVCUT TURİZM OLANAKLARI	Vatandaşların evinde kalan turistler olmuş.			
POTANSİYEL TURİZM OLANAKLARI	Şelaleler, eski evler onarılıp pansiyon olabilir. Kurucaşile'den Yeniköy'e giden doğa yürüyüşü yapılabilecek patika (incelenmeli).			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	6-7			
BETONARME YAPI	37			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu			
EL SANATLARI	Çorap, örgü, dantel, eldiven örülüyor.			
TİCARİ ÜRÜNLER	Kestane takas ediliyor. Fındık.			

ZİYARETKÖY / KURUCAŞİLE- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	820,68 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	75 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	16 km			
KÖYÜN ALANI	1450 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	71			
HANE SAYISI	57			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	150			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Tepe-sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık			
YERLEŞİM TİPİ	Küme - rastgele			
MAHALLELERİ	1 (Şimşirdere Mah.)			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Kurtyolu Mağarası, köyün arkasında çayır var.			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patlıcan, lahanaya, fasulye, karalahana, marul			
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, incir, armut, incir, kiraz			
TARLA BİTKİLERİ	Mısır			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık, ceviz			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK	
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, ihlamur, döngel, dikenucu, böğürtlen, kuşburnu, kiren, ıspıt			
ÖZEL ÜRÜNLER	İslama, ıspıt			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	20-30 altı taş üstü ahşap bina var.			
BETONARME YAPI	37			
MALZEME	Kestane, çam, göknar			
SOKAK DOKUSU				
GENİŞLİK	1 m			
KAPLAMA MALZEMESİ	Bozuk asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami			
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Şebeke suyu, elektrik, internet var. Kanalizasyon yok. 3 tane köy çeşmesi var. Bunlara onarım yapılabilir. Diğer kamusal hizmetler için köylüler ilçeye iniyorlar.			
				
				

4.4 Amasra Bölgesi

Amasra ilçesinden sadece Acarlar, Çanakçılar, Şükürler ve Yukarısal köyleri KDMP Tampon zonunda yer almaktadır. Bu bölümdeki köylerin toplam nüfusları 1985 yılından 2014 yılına kadar geçen süre %47 azalmıştır. Bu bölgede nüfusu her zaman en kalabalık olan köy Çanakçılar olmuştur. Nüfusu en yüksek oranda azalan köy ise %71 ile Acarlar'dır (Tablo 9).

Tablo 9. Amasra köylerinin yıllara göre nüfus değişimleri (DİE 1963; DİE 1981; DİE 1986; DİE 1991; DİE 1999; DİE 2002; TÜİK 2015)

	1960	1980	1985	1990	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Acarlar	421	473	519	498	221	183	189	197	194	190	170	159	151
Çanakçılar	493	704	916	927	617	583	599	473	464	453	444	424	420
Şükürler	261	449	562	503	421	358	361	373	366	346	351	337	330
Yukarısal	233	300	401	402	382	366	356	341	337	306	292	311	306

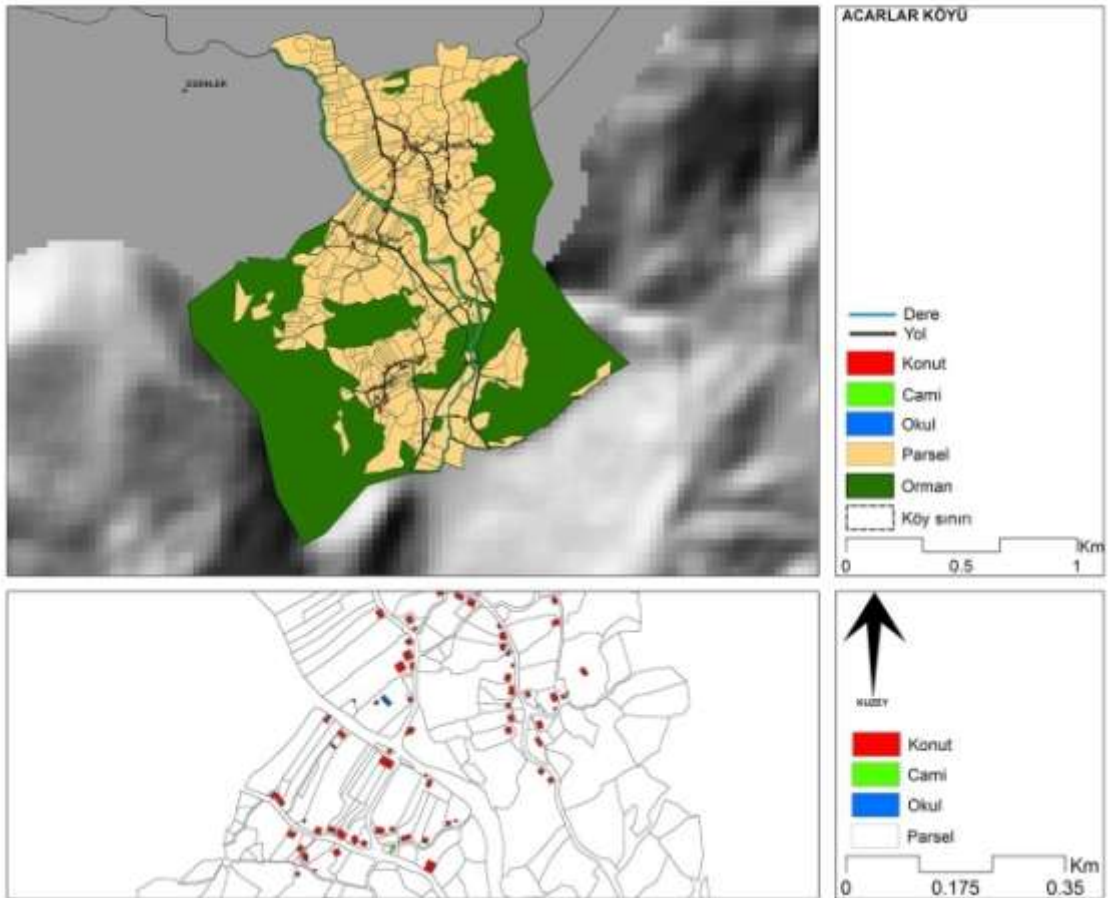
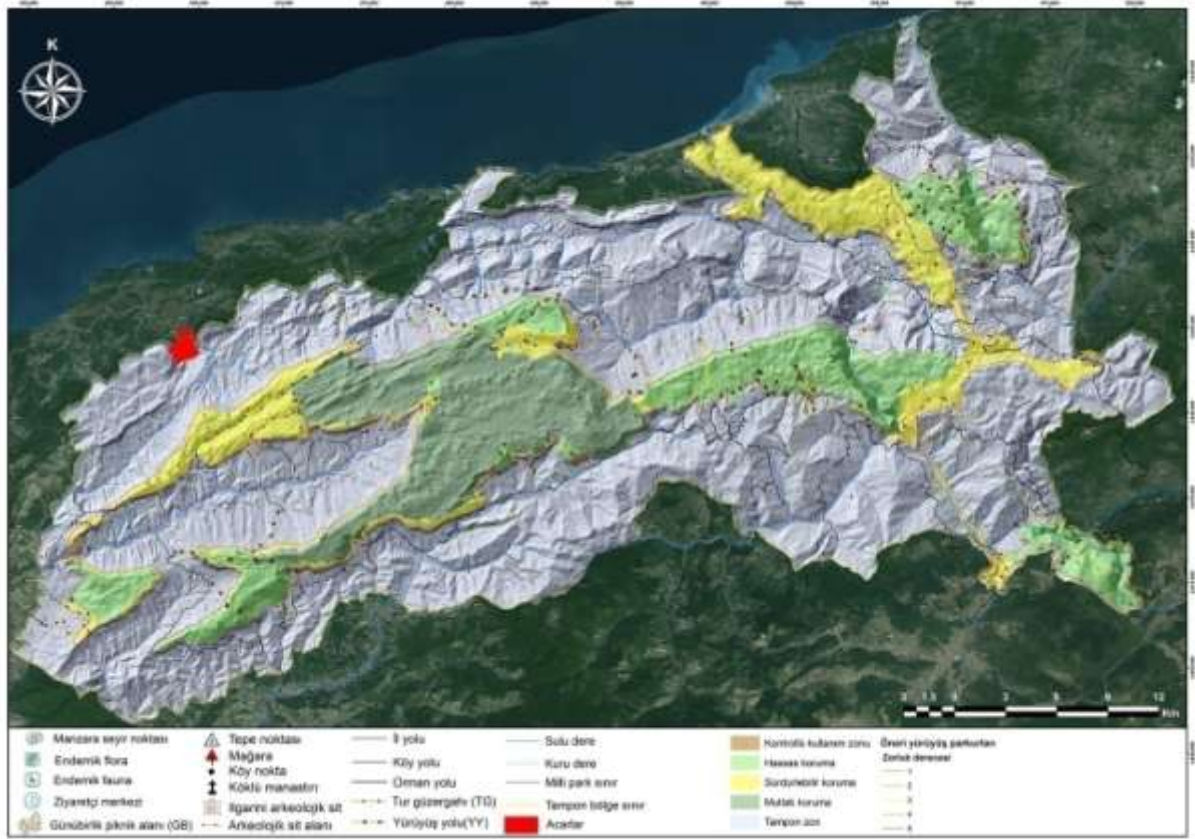
Proje çalışmaları sırasında köy muhtarlarının toplantılara katılımının sağlanamaması nedeniyle Amasra Bölgesi'ndeki köylerden yeterli bilgiler toplanamamıştır. Bu nedenle bu bölgedeki köyler sadece Köy Tasarım Rehberli formu hazırlanmıştır.

ACARLAR / AMASRA- BARTIN

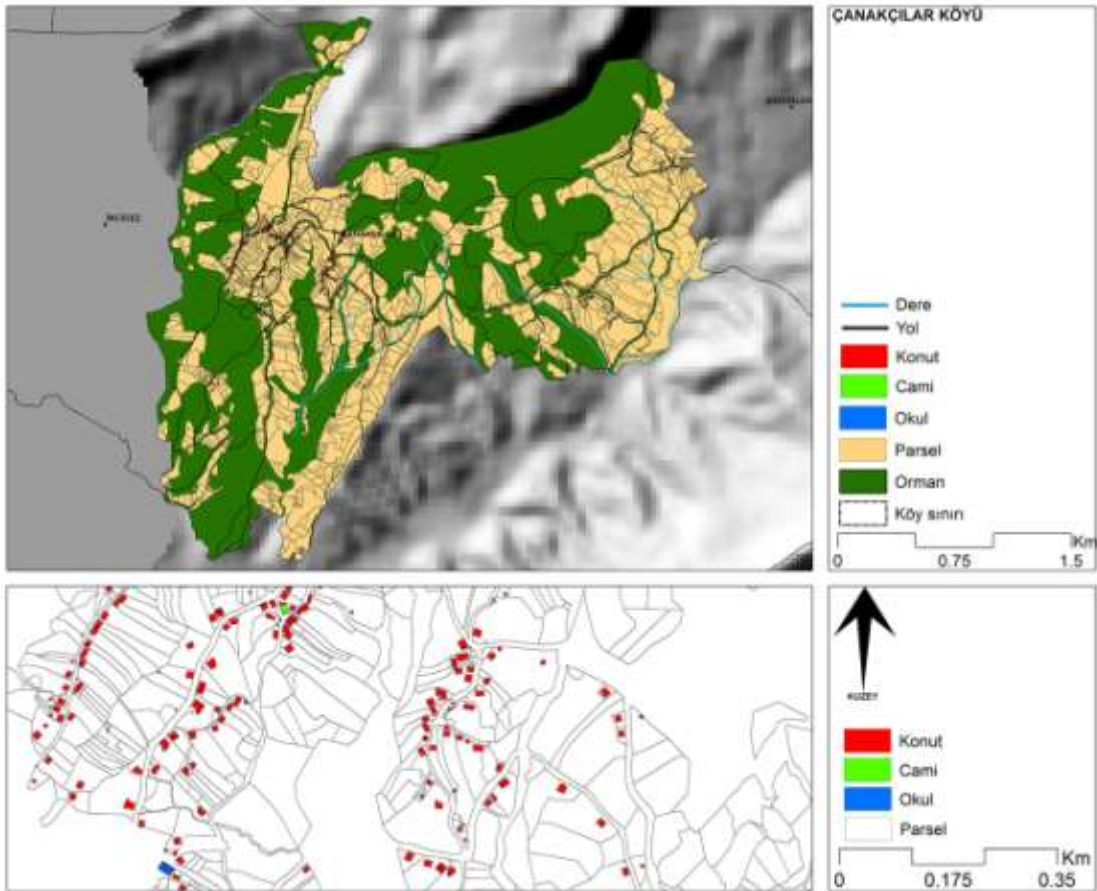
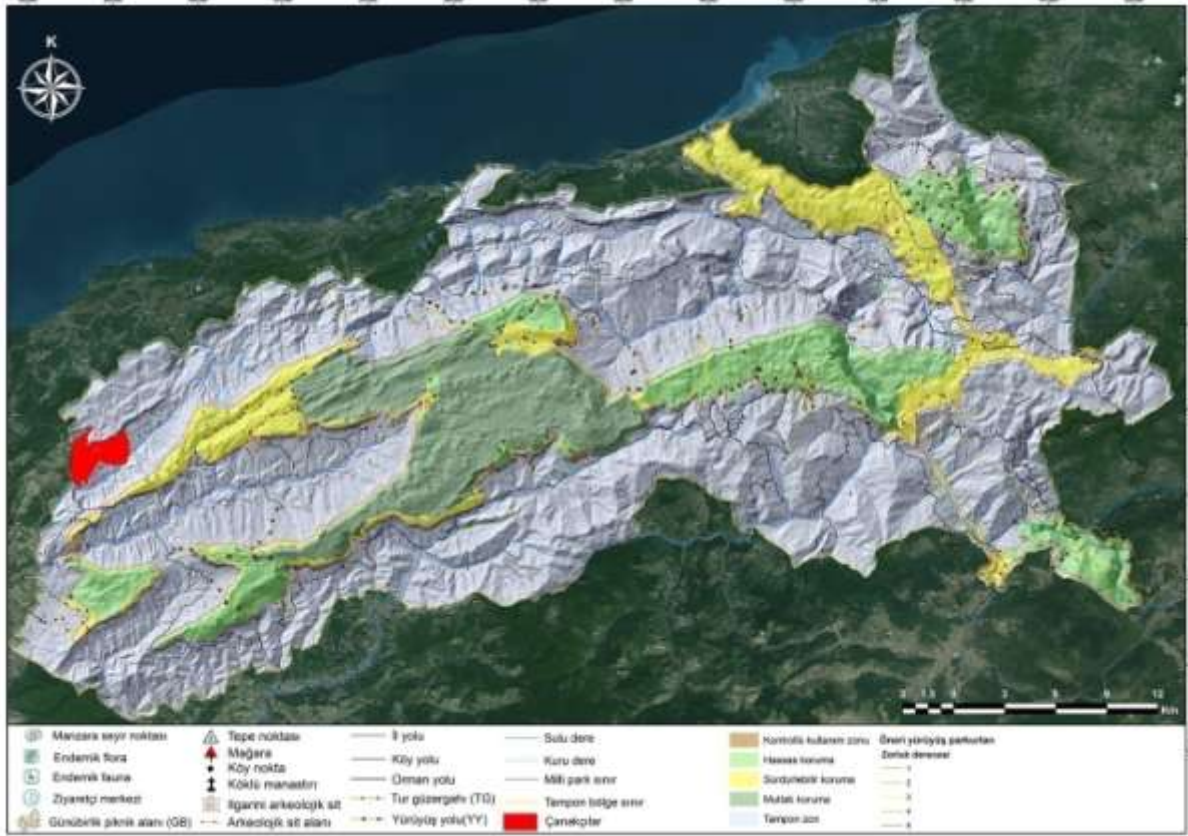
KTR

RAKIM (Ort.)	154 m
İL MERKEZİNE UZAKLIK	46 km
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	30 km
KÖYÜN ALANI	221 ha
NÜFUS YAPISI	
KÖY NÜFUSU	159
HANE SAYISI	65
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	375
YERLEŞİM DOKUSU	
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi
YERLEŞİM YAPISI	Karışık
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele
MAHALLELERİ	3
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ	
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Dere, mağara, şelale
EKONOMİK YAPI	
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)	
SEBZE ÜRETİMİ	Fasulye, lahana,
MEYVE ÜRETİMİ	Dut, incir, kiraz, elma, armut
TARLA BİTKİLERİ	Mısır
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, ceviz, kestane
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK	
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ
	KÜMES
	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, döngel, dikenucu
ÖZEL ÜRÜNLER	Çılbır, lokma, mamelika, kabak böreği, cevizli börek
MİMARİ DOKU	
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	50
BETONARME YAPI	15
SOKAK DOKUSU	
KAPLAMA MALZEMESİ	Bozuk asfalt
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik, internet
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, fındık, ceviz satışı var. Bitkisel ürün satışı var.

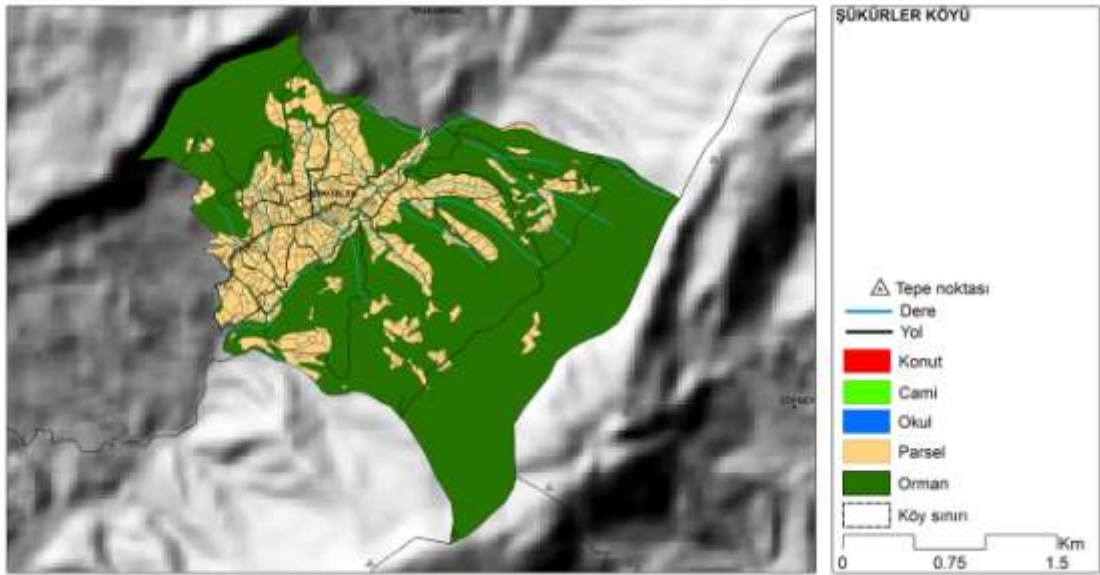
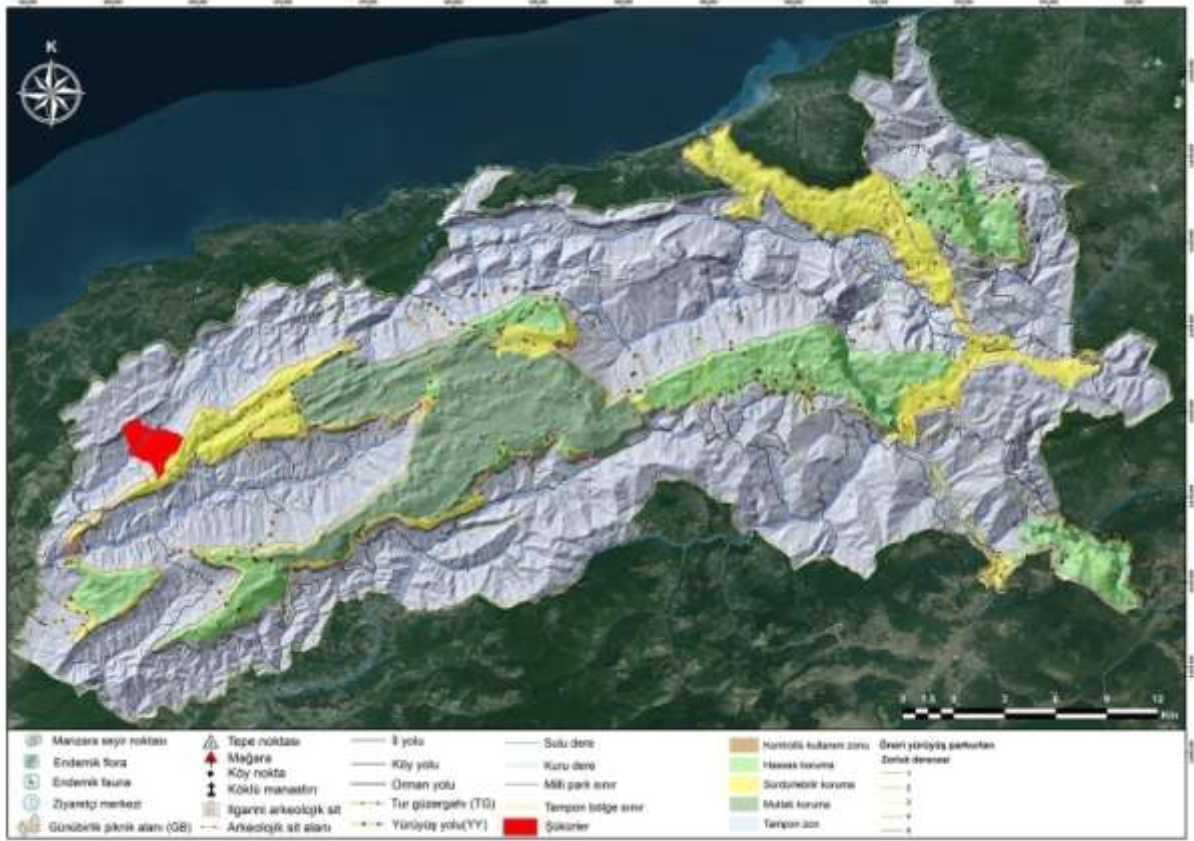

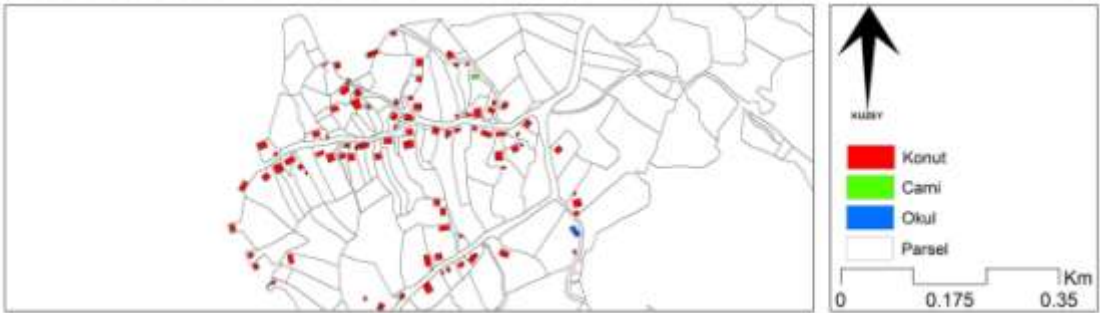
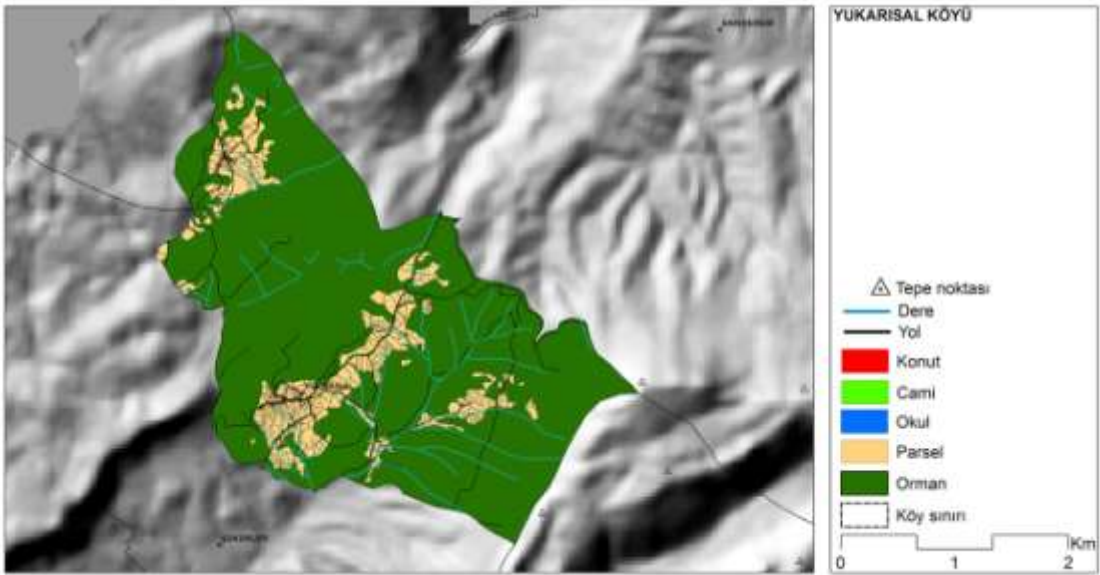
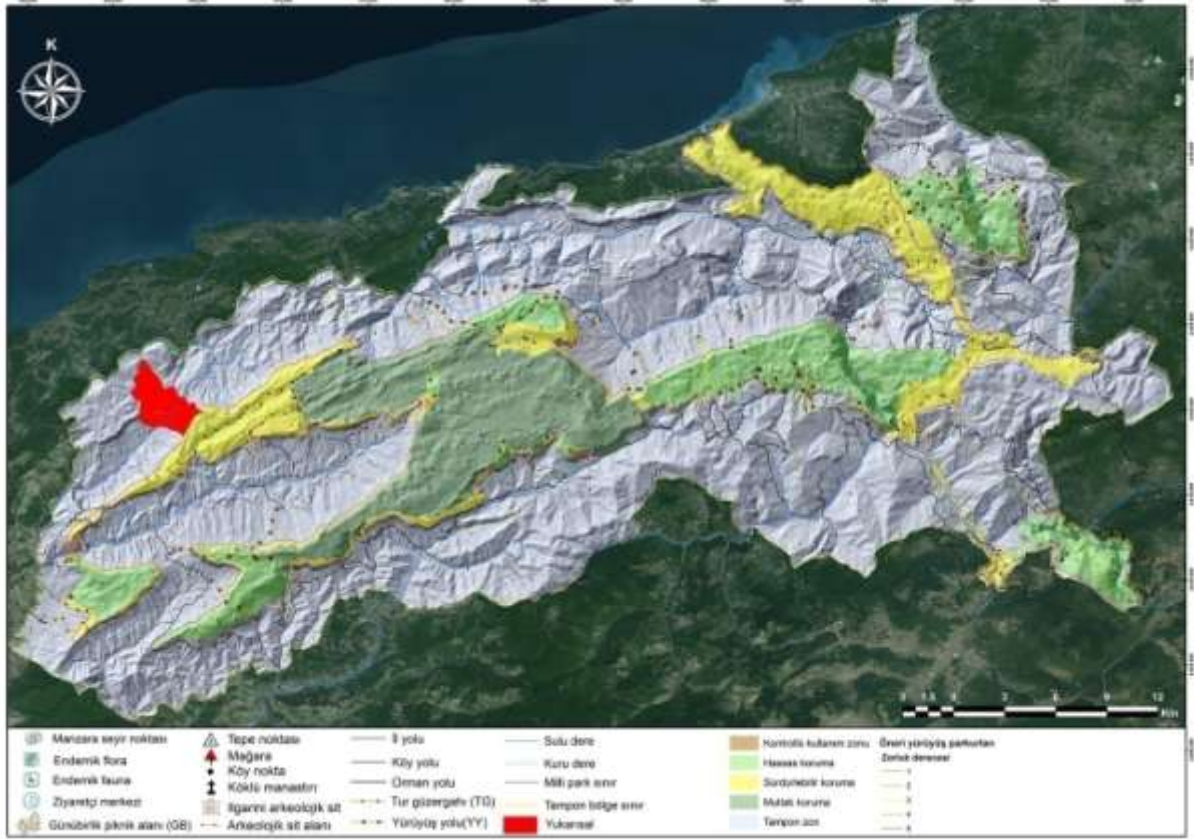
ÇANAKÇILAR / AMASRA- BARTIN		KTR		
RAKIM (Ort.)	272,84 m			
İL MERKEZİNE UZAKLIK	26 km			
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	22 km			
KÖYÜN ALANI	656 ha			
NÜFUS YAPISI				
KÖY NÜFUSU	424			
HANE SAYISI	172			
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	7000			
YERLEŞİM DOKUSU				
COĞRAFİK YAPI	Sırt			
YERLEŞİM YAPISI	Karışık			
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele			
MAHALLELERİ	5			
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ				
TARİHİ DEĞER	Kilise			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Sülük gölü, batık göl			
EKONOMİK YAPI				
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)				
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, salatalık, fasulye, kabak, patlıcan			
MEYVE ÜRETİMİ	Dut, elma, kiraz			
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Fındık, kestane			
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK				
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Mantar, kuşburnu, dikenucu, defne			
ÖZEL ÜRÜNLER	Tavuk içi yufka			
MİMARİ DOKU				
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	5			
BETONARME YAPI	165			
SOKAK DOKUSU				
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt			
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, bakkal, tuvalet			
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Eğitim hizmeti / İçme suyu, elektrik, internet			
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, fındık satışı var.			
				

ŞUKÜRLER / AMASRA- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	402,46 m		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	61 km		
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	45 km		
KÖYÜN ALANI	636 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	337		
HANE SAYISI	125		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	450		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Vadi içi		
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık		
YERLEŞİM TİPİ	Küme-rastgele		
MAHALLELERİ	4		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Dere, orman, kayalık alan		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, biber, patates, fasulye		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz, kivi		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane, fındık		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ		KÜMES
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Ispit, böğürtlen, kuşburnu		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	15		
BETONARME YAPI	70		
SOKAK DOKUSU			
GENİŞLİK			
KAPLAMA MALZEMESİ	Asfalt – kilit parke		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami, , köy odası		
TİCARETHANE	Bakkal, Lokanta		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	Eğitim ve sağlık hizmeti var / İçme suyu, elektrik, internet		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt, fındık, kestane satışı yapılmaktadır. Bitkisel ürün pazarda satılmaktadır.		
ŞEKİL			
			

YUKARISAL / AMASRA- BARTIN		KTR	
RAKIM (Ort.)	411,62		
İL MERKEZİNE UZAKLIK	62 km		
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIK	25 km		
KÖYÜN ALANI	895 ha		
NÜFUS YAPISI			
KÖY NÜFUSU	311		
HANE SAYISI	90		
DIŞARDA YAŞAYAN KİŞİ	300		
YERLEŞİM DOKUSU			
COĞRAFİK YAPI	Sırt		
YERLEŞİM YAPISI	Dağınık		
YERLEŞİM TİPİ	Çizgisel-rastgele		
MAHALLELERİ	3		
KÜLTÜR VE PEYZAJ DEĞERİ			
ÖNEMLİ PEYZAJ NOKTALARI	Gürcü oluk mağarası		
EKONOMİK YAPI			
GELENEKSEL TARIM (BOSTAN)			
SEBZE ÜRETİMİ	Domates, salatalık, marul, patates		
MEYVE ÜRETİMİ	Elma, armut, kiraz, erik		
EKONOMİK ÖLÇEKLİ ÜRETİM	Kestane		
TARIM / ORMAN / HAYVANCILIK			
BÜYÜK BAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KÜMES	ARICILIK
ORMAN YAN ÜRÜNLERİ	Döngel, kızılıçık, mantar, dikenucu		
MİMARİ DOKU			
GELENEKSEL MİMARİ YAPILAR	3		
BETONARME YAPI	57		
SOKAK DOKUSU			
KAPLAMA MALZEMESİ	Bozuk asfalt		
ORTAK KULLANIM MEKÂNLARI	Cami		
ATIL KAMU/ÖZEL YAPILAR	Okul binası		
KAMUSAL HİZMETLER VE ALTYAPI	İçme suyu, elektrik		
TİCARİ ÜRÜNLER	Süt satışı var.		
			

BÖLÜM 5- SONUÇ VE ÖNERİLER

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Ekoturizmin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Çalışma alanında yapılan toplantı, gözlem, inceleme ve analizler sonucunda köyler, ekoturizm potansiyelleri göz önüne alınarak öncelik sırasına göre dört gruba ayrılmıştır. Değerlendirmeler sonucunda ekoturizm potansiyeli yüksek köylerde köy tasarım rehberlerinin öncelikli olarak geliştirilmesinin yararlı olacağı düşüncesi ağırlık kazanmıştır. Önceliklerine göre köyler ve bu köylerin yer aldığı bölgeler Tablo 10'da verilmiştir. Yörede yapılacak ekoturizm yatırımlarında ve etkinliklerinde bu önceliklere göre hareket edilmesi yöre ekoturizminin gelişmesi açısından hayati önem taşımaktadır.

Tablo 10. Ekoturizm yatırımlarında öncelik sıralarına göre köyler

Öncelik	Köyler	Bölgeler
Birincil Öncelikli Köyler	Çöpbey, Ören, Söğütlü	Bartın-Arıt Bölgesi
	Alıçlı, Aşağıçamlı, Aşağıçerçi Aşağıdere, Çerde, Çubukbeli Kadıköy, Şirinler, Yukarıdere	Ulus Bölgesi
	Kavaklı, Kaleköy, Kapisuyu	Kurucaşile Bölgesi
İkincil Öncelikli Köyler	Darıören, Karaköyşeyhler Kayacılar, Turanlar	Bartın-Arıt Bölgesi
	Arpacık, Düzköy, İbrahimderesi İğneciler, Kirazcık, Köklü	Ulus Bölgesi
	Kömeç, Dizlermezeci, Ziyaretköy	Kurucaşile Bölgesi
Üçüncül Öncelikli Köyler	Alibaş, Balat, Cöcü, Fırınlı, Gençali Hasanlar, İmamlar, Kayadibi Kayadibikavlak, Kumaçorak Sipahiler, Şahin, Yeniköy Yukarışeyhler	Bartın-Arıt Bölgesi
	Abdurrahman, Alpi, Aşağıköy, Çukurbük, Dereli, Dörekler, Gökpınar, Hasanören, Karahasan, Sarıfasıl, Ulukaya,	Ulus Bölgesi
	Aydoğmuş, İlyasgeçidi, Sarıderesi, Paşalılar	Kurucaşile Bölgesi
	Çanakçılar, Şükürler, Yukarısal	Amasra Bölgesi
Diğer Köyler	Aydınlar, Arıt, Epçiler, Kayadibiçavuş	Bartın-Arıt Bölgesi
	Başköy, Yeniköy	Kurucaşile Bölgesi
	Acarlar	Amasra Bölgesi

Küre Dağları Milli Parkı'nın tanıtımı ve çevresindeki köylerde ekoturizm faaliyetlerinin artırılması konusunda öne çıkan kısıtlar şu şekildedir:

- Küre Dağları Milli Park Müdürlüğü'nün teknik ve idari personel sayısının düşük olması, ayrıca bütçesinin yetersizliği sonucu yönetim kapasitesinin sınırlı olması,
- İldeki diğer kamu kurumlarının milli parka ilgisizliği,
- Yöre dernekleri ve ildeki sivil toplum örgütlerinin milli parka ilgisizliği,
- Tanıtım ile ilgili eksiklikler,
- Konaklama ve alan kılavuzluğu konusundaki eksikler,
- Milli Park yönetiminin yöre halkıyla kurduğu ilişkinin yetersizliği ve halkın katılımındaki eksiklikler,
- Yaban hayatının verdiği zararların milli parka ve milli park yönetimine mal edilmesi.

Öne çıkan bu kısıtların giderilmesi için aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir. Bu önerilerin hangi kuruma sorumluluk yüklediği de ayrıca belirtilmiştir:

- Alanın arkeolojik ve tarihi değerinin öne çıkarılması için arkeolojik kazı ve araştırmalar yapılması (*Kültür ve Turizm Bakanlığı ve üniversiteler*).
- Yörenin tanıtımı için hava fotoğraf ve görüntülerin alınması (*Türk Hava Kurumu, TRT, İz TV, Fotoğraf grupları vb. kuruluşlar*)
- Ulusal ve Uluslararası turizm fuarlarında Küre Dağları Milli Parkı ve çevre köylerin tanıtımı yapılması (*Bartın Valiliği, Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Küre Dağları Milli Parkı Müdürlüğü, yöre dernekleri*)
- Broşür, afiş, video film gibi tanıtım materyalleri hazırlanması (*Bartın Valiliği, Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Küre Dağları Milli Parkı Müdürlüğü, yöre dernekleri*)
- Yörede üretilen ürünlerin Amasra ve Bartın'da tanıtım ve satışının yapılacağı stantlar oluşturulması (*Yöre dernekleri ve kooperatifler*)
- Bölgedeki turizm işletmecilerine yönelik Küre Dağları Milli Parkı gezisi düzenlenmesi ve bu kesimin alanı daha iyi tanımalarının sağlanması (*KDMP Müdürlüğü*),
- Alan kılavuzları ile turizm sektörü çalışanları arasında etkin bir ağ oluşturulması (*KDMP Müdürlüğü, Alan Kılavuzları Derneği, Amasra Turizm Derneği*).
- Bisiklet, fotoğraf, doğa yürüyüşü, mantar inceleme, botanik vb. özel turlar düzenlenmesi (*KDMP Müdürlüğü, ilgili dernekler, turizm firmaları*)
- İnternet sitesi ve sosyal medyanın etkin şekilde kullanılması (*KDMP Müdürlüğü*)

- Turizm sektöründe çalışanlara yönelik web sitesi ve sosyal medya eğitimi, ekoturizm, “Yeşil Yıldız” vb. konularda eğitimler düzenlenmesi (*Bartın Valiliği, Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Küre Dağları Milli Parkı Müdürlüğü, yöre dernekleri*)
- PAN Parks sertifikasyon sistemine katılmaya hak kazanan Türkiye’deki ilk ve tek milli parkı olan KDMP’nin bu avantajını tanıtım konusunda değerlendirmesi, yerel işletmelerin sertifikasyon sürecinin devam ettirilmesi, bu kapsamda “Küre Dağları Milli Parkı Dostu İşletme Sertifikası” geliştirilmesi (*KDMP yönetimi, özel sektör*)
- Tampon bölgede yer alan ve Milli Parkı çevreleyen Arıt-Ulus-Kerpiçli köy yolu ağı ile eski Cide yolu ve Loç Vadisi yol ağının peyzaj yolu olarak korunması ve düzenlenmesi (*Bartın Valiliği, İl Özel İdaresi ve KDMP Yönetimi*).
- Küre Dağları Milli Parkı Tampon Bölgesi’nde “organik tarım”, “iyi tarım” ve “doğa dostu tarım” uygulamalarının geliştirilmesi (*Bartın Valiliği, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, KDMP Müdürlüğü*).
- Tampon bölgede arıcılık ve hayvancılığın geliştirilmesi, bu ürünlerin markalaşarak pazarlama olanaklarının artırılması (*Bartın Valiliği, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, KDMP Müdürlüğü, İl Ticaret ve Sanayi Odası, Kooperatifler*)
- Yörede geleneksel el sanatlarının devamlılığının sağlanması (*Bartın Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, KDMP Müdürlüğü, esnaf ve sanatkar odaları*).
- Odun dışı orman ürünleri üretim çalışmalarının geliştirilmesi, sertifikalandırma, markalaşma ve pazarlama konularında yöre halkı ve kooperatiflerin desteklenmesi (*Bartın Valiliği, Bartın Ticaret ve Sanayi Odası, Bartın ve Ulus Orman İşletme Müdürlükleri, KDMP Müdürlüğü, İl Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, kooperatifler*).
- Tampon Bölgede girişimciliğin özendirilmesi ve geliştirilmesi, yerinde istihdam olanakları ile gençlere ve kadınlara iş olanakları oluşturulması (*Bartın Valiliği, Bartın Ticaret ve Sanayi Odası, KDMP müdürlüğü, İl Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, BAKKA, İŞKUR*)
- Tampon bölgede sürdürülebilir doğal kaynak yönetimi ve sürdürülebilir turizm gelişme planının uygulanması için gerekli işbirliklerinin kurulması (*Başta KDMP Müdürlüğü ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü olmak üzere bütün kurumlar*).
- Tampon bölgede yaban hayatı–insan çatışmasını önlemek için çözüm önerileri geliştirilip uygulanması, yaban hayatından kaynaklanan zararların tazmini için fon

oluşturulması (*Bartın Valiliği, İl Özel İdaresi, KDMP müdürlüğü, Bartın ve Ulus Orman İşletme Müdürlükleri*).

Yukarıda sayılan önerilerin yanı sıra milli parkın öncelikle yöre halkına, daha sonra ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını sağlamak için milli park tampon bölgesinde çeşitli çekim noktaları oluşturması gerekmektedir. Arıt, Aydınlar, Kurucaşile, Ulus, Drahna bölgesi ve Amasra gibi yerleşimlerde çeşitli müze (Yaban hayatı, arkeoloji, etnografya vb.), arberetum, botanik bahçesi, yaban hayvanı izleme noktası gibi tesisler (EK-1; Atmış, 2009) oluşturulduğu takdirde, önce yakın çevreden, daha sonra da ülke genelinden alana yapılan ziyaretlerin sayısı artacaktır. Amasra'ya yapılacak tesis bir tanıtım merkezi şeklinde kent merkezinde inşa edilmelidir. Bu tesisler eski kamu binalarının (örneğin kapanmış okullar) restorasyonu ile inşa edilebilir.

5.2 Peyzaj Karakterinin Korunması ve İyileştirilmesine Yönelik Öneriler

Önceliklerine göre gruplandırılmış olan köyler için oluşturulan köy tasarım rehberlerinin hazırlanmasında şu temel başlıklara dikkate alınması gerekmektedir:

214

- Köy dokusunun iyileştirilmesi,
- Geleneksel mimarinin korunması,
- Ortak mekânların kullanılabilir hale getirilmesi,
- Geleneksel yapı formlarının ve yapım tekniklerinin yeni yapılara entegre edilmesi,
- Parselizasyonun organik formunun korunması ve parsellerin bitki dokusuna uygun olarak çevrelenmesi,
- Sınırlama elemanlarından kuru taş duvar ve darabanın (ahşap çit) kullanımının sağlanması,
- Yol döşemelerinde taş döşemenin tercih edilmesi,
- Sokak unsurlarının korunması,
- Yapı renklerinin sınırlandırılması,
- Taban alanı katsayısı (TAKS) ve Kat alanı katsayısı (KAKS) oranlarının belirlenmesi.

Yukarıda belirtilen önerilere ilişkin bazı örnekler aşağıda aktarılmıştır (Şekil 16).

Ortak Mekanların iyileştirilmesi		<p>Kazanlı Köyü</p>
Sosyal mekanların oluşturulması		<p>Kazanlı Köyü</p>
Değirmenlerin restorasyonu		<p>Çobanlı Köyü</p>
		<p>Barut Köyü</p>

Şekil 16. Köy dokularını iyileştirmeye yönelik bazı denemeler

<p>Cami ve cami çevresince köy mimarisine uygun olarak düzenlenmesi</p>		<p>Balıyaz Köyü</p>
<p>Atıl durumda olan köy okullarının müze ve tanıtım birimi olarak kullanılması için yapı ve bahçesinin onarılması</p>		<p>Balıyaz Köyü</p>
<p>Yeni yapılaşmanın geleneksel mimari ile entegrasyonu</p>		<p>Balıyaz Köyü</p>

Şekil 16. Köy dokularını iyileştirmeye yönelik bazı denemeler (devam ediyor)

Geleneksel mimari dokunun onarılması		
		
Geleneksel mimari dokunun onarılması		
Ahşap köprülerin onarılması		

Şekil 16. Köy dokularını iyileştirmeye yönelik bazı denemeler (devam ediyor)

Sokak dokusunun onarılması		
		
Kuru taş duvarların ve yol döşemelerinin onarılması		

Şekil 16. Köy dokularını iyileştirmeye yönelik bazı denemeler (devam ediyor)

Bölgede yapılaşma bakımından önemli bir farklılık bulunmamakta ancak bazı köylerde geleneksel mimari öğelerinin bir bütünlük oluşturduğu görülmektedir. Söz konusu geleneksel mimari bütünlük Ulus bölgesinde öne çıkmaktadır. Geleneksel mimari öğelerini korumak için

bölgede özel önlemlerin alınması gerektiği açıktır. Çünkü ahşap ve taş malzemenin kullanıldığı yapılar ya terk edilmiş ya da kullanılamaz hale gelmiştir.

Bu çalışmada Küre Dağları Milli Parkı Tampon Bölgesi sınırları içindeki köyler için köy tasarım rehberlerinin bileşenleri belirlenmiştir. Bu rehberlerin bölgede daha ayrıntılı hale getirilmesi gerekmektedir. Hazırlanacak köy tasarım rehberlerinin temel yaklaşımı, bölgenin kırsal peyzaj karakterini yansıtan orman alanları, geleneksel mimari ve sosyal kültürün korunmasına yönelik olmalıdır. Geleneksel mimaride özellikle yapı, sokak, parsel düzeni, topoğrafya, bitki örtüsü, köy yerleşim düzeni ve konumu detaylandırılarak her bir köy ile ilgili planlama ve tasarım rehberleri oluşturulmalıdır. Oluşturulacak planlama ve tasarım rehberleri ile mimari zenginliğin ve bütünlüğün yeni yapılaşma biçiminden etkilenmemesi için özel önlemlerin alınması gerekmektedir. Bölge için geliştirilecek köy tasarım rehberlerinde dikkate alınması gereken bazı öneriler şunlardır:

Dağınık Yerleşim tipinden toplu yerleşim tipine geçiş: Orman alanlarına yakın tarım parselleri üzerinde yerleşimin oluşmasının engellenmesi ve dağınık yerleşimin kompakt/toplu yerleşime dönüşmesi için yeni yapılaşmanın buna göre önerilmesi gerekmektedir.

Tarımsal alanların kullanımı: Bölgenin kırsal karakterinin bir parçası olan bostanlar, seralar ve tarlalarda ekim ve dikim özendirilmeli ve bu konuda teşvikler oluşturulmalıdır. Yapılan çalışmalarda her bölgenin bir ürün deseni olduğu görülmektedir. Kurucaşile’de fındık, ceviz ve kestane hakim ürünler iken, Ulus’ta meyve, Bartın-Arıt’ta tarla ve sera tarımının ön plana çıktığı görülmektedir. Her bölge için var olan ürün deseninin devamlılığı için mikro düzeyde kırsal kalkınma projelerinin geliştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir.

Topoğrafyaya uyum ve enerji verimliliği: Bölgede yerleşimler genellikle yamaçlarda kurulmuştur. Ancak bölgede özellikle yamaçlarda heyelanın yoğun olduğu bilinmektedir. Bu nedenle heyelan riski olan bölgede topoğrafyaya yatay yerleşimler önerilmelidir. Enerji verimliliğinin sağlanmasında bakı ve güneşlenme süresine göre çözümler üretilmelidir. Örneğin Bölgede denizden yüksekliği 600 m.’nin üzerinde olan köylerde güneşlenme süresi daha alt kotlardaki köylere göre daha kısadır. Bu köylerde enerji verimliliğinin sağlanması için özel teknikler kullanılmalıdır.

Seyir noktalarının korunması: Köy yerleşim alanı içerisinde milli park manzarasının izlenebildiği manzara seyir noktaları belirlenmelidir. Belirlenen seyir noktalarından görüşü engelleyecek yapılaşmaya izin verilmemelidir.

Malzeme ve renk: Bölgenin temel yapım tekniği olan ahşap karkas, taş yığma vb. teknikler ile yerel malzeme (ahşap, taş, tuğla) kullanılması yeni yapılaşmada ya da onarımlarda teşvik edilmelidir. Yapı cephelerindeki bezemelerin korunması için geleneksel mimari yapıların onarımında özel şartlar getirilmesi etkili olacaktır. Örneğin: taş, ahşap, harman tuğlası ve Marsilya kiremitinin kullanımı özendirilmelidir. Yapım tekniklerinde karkas, ahşap, taş yığma binaların çağdaş yorumu yapılabilir. Pencere boyutları ve pervazları, söveler, cephe bezemeleri, kapılar yeni yapılaşmada önemsenen dokular olmalıdır. Renk kullanımında geleneksel mimari dokudaki renklerin tercih edilmesi doğa ile uyumun sağlanmasında etkili olacaktır. Bu nedenle doğanın dokusuna uygun renkler önemsenmeli ve mor, sarı vb. canlı renklerden kaçınılmalıdır.

Köy yerleşik alanında tasarım: Köy yerleşik alanında sokak-konut ilişkisinin geleneksel dokuda devamlılığının sağlanması zemin-kütle oranlarının değiştirilmemesine ve yerel malzeme dokusuna uyumlu malzeme yenileme çalışmalarının yapılmasına özen gösterilmelidir. Örneğin sokağı sınırlayan duvarlarda briket yerine taş kullanılmalıdır. Taş duvarlarda ahşap ya da tuğla hatıllar kullanılabilir. Sokak döşemelerinde kilitli parke yerine granit küp taş ya da doğal plak taş kullanılmalıdır. Türkiye'nin pek çok bölgesinde olduğu gibi bu bölgede de sokaklar, sosyal yaşamın devam ettiği mekânlardır. Bu özelliğin korunması için sokakta toplanma mekânları oluşturulmalıdır.

Köy içinden geçen derelerin beton kanala alınması ve bu derelerden geçişi sağlayan köprülerin malzemesi ve yapısı kırsal karaktere uygun değildir. Derelerin onarımında bitki örtüsünün devamlılığı sağlamada yardımcı olacak malzemeler (taş, ahşap vb.) kullanılmalıdır. Bazı köylerde (örneğin Arıt, Ulukaya, Dereli) yapıldığı gibi derelerin beton kanallar içerisine alınması yerine, doğal yataklarında taş duvarlarla desteklenmesi durumunda hem derenin ekolojik yapısı korunmuş olacak, hem de köyün kırsal karakterinin devamlılığı sağlanmış olacaktır.

Bölgede hemen hemen her köyde değirmen ve köy okulu bulunmaktadır. Tarımsal peyzajın habercisi olan köy değirmenleri onararak işlevlendirilmelidir. Değirmenlerin yaşaması, tarımsal faaliyetin yanı sıra ekoturizm için de ilgi çekicidir. Köy okulları köy tüzel kişiliğine ya da Milli Park Müdürlüğü'ne devredilerek köy soysa-kültürel yaşamına katkı sunan mekânlara dönüştürülmelidir.

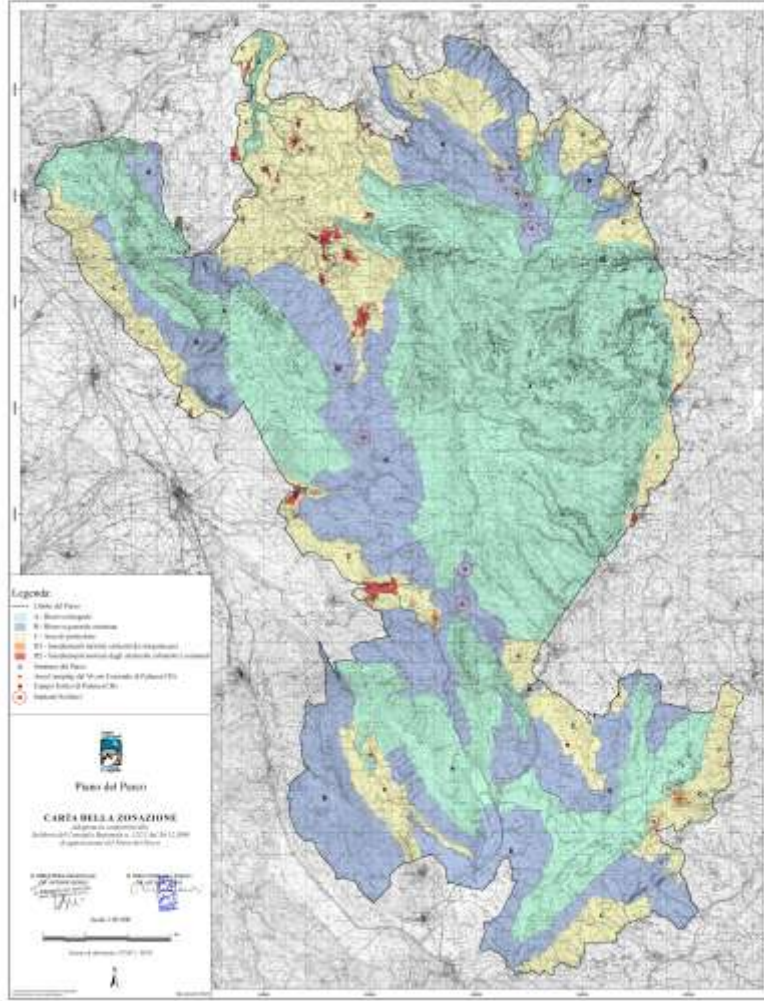
KAYNAKLAR

- Akbulut, G., Atmış, E ve Günşen, H. B., 2015. Farklı İlgi Gruplarının Milli Park Algıları Üzerine Bir Değerlendirme: Küre Dağları Milli Parkı Örneği. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 15(1): 133 – 145
- Alaca, İ.,2013. Kırsal alan planlaması tartışmaları 1999-2009. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları, 764, 24-27.
- Anonim, 2013. Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018). TC Kalkınma Bakanlığı yayını. 199 s. Ankara.
- Atmış, E., 1994. Türkiye’de Yayla Turizminin Altyapı Sorunları. İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 83 s.
- Atmış, E., 2009. “PAN Parks” Sürecindeki Küre Dağları Milli Parkı İçin Bir Örnek: Majella Milli Parkı. *Orman ve Av Dergisi* 4 (2009): 8-14
- Atmış, E.,Günşen, H.B., Özden, S., 2009. Forest Cooperatives and its Importance in Rural Poverty Reduction in Turkey. XIII World Foresry Congress.18-23 October 2009, Buenos Aires, Argentina.
- Berkowitz, P., 2000. Defining the Concept of Rural Development: A European Perspective, World Bank Workshop, Sofya.
- Brabyn, L., 2005. Solutions for Characterising Natural Landscapes in New Zealand Using Geographical Information Systems, *Journal of Environmental Management*, Elsevier Ltd.,76.
- Cobb, T. L., 1992. Managing Tourism In World Parks ad Protected Areas, USDA Forest Service, Report NE-176, 3-5.
- Countryside Commission, 1996.Village Design Statements: making local character count in new development, CCP 50 (Northampton, CountrysideCommission).
- Diaror, B.M., 2008. Katılım Öncesi AB Fonları ve Kırsal Kalkınma - Fırsatlar, Sorunlar ve Türkiye İçin Öneriler, DPT Uzmanlık Tezleri, Yayın No:2764, Ankara.
- DİE (1963) 23 Ekim 1960 Genel Nüfus Sayımı İl, İlçe, Bucak ve Köyler İtibariyle Nüfus. T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No: 444, Ankara.
- DİE (1981) 12 Ekim 1980 Genel Nüfus Sayımı İdari Bölünüş. T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No: 954, Ankara.
- DİE (1986) 20 Ekim 1985 Genel Nüfus Sayımı İdari Bölünüş. T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No: 1211, Ankara.
- DİE (1991) 1990 Genel Nüfus Sayımı İdari Bölünüş. T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No: 1457, Ankara.
- DİE (1999) 1997 Genel Nüfus Sayımı İdari Bölünüş. T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No: 2281, Ankara.
- DİE (2002) 2000 Genel Nüfus Sayımı Nüfusun Sosyal ve Ekonomik Nitelikleri-Bartın. T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No: 2519, Ankara.
- Ekin, N.A.,2008. AB Kırsal Kalkınma Politikası Hayvancılık Sektörü Etkileri Ve Türkiye Hayvancılığı Muhtemel Yansımaları, T.C. Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, AB Uzmanlık Tezi, Ankara.
- Eminağaoğlu, Z. ve Çevik, S., 2006. Kırsal Yerleşmelere İlişkin Tasarım Politikaları ve Araçlar. *Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 1, 22, 157.
- Erdoğan, N., 2003. Çevre ve Ekoturizm. Erk Yayınları. 317 S. Ankara.

- FAO, 2006. *Better forestry, less poverty: a practitioner's guide*. Italy, FAO Forestry Paper 149.
- Farina, A., 2010. *Ecology, Cognition and Landscape, Linking Natural and Social Systems*, Springer Science Business Media B.V. Springer, Dordrecht, Heidelberg, London, New York.
- Giray, F. H., Akın, A. ve Gün, S., 2004. Kırsal Kalkınmada Yeni Perspektifler. Türkiye VI. Tarım Kongresi. agri.ankara.edu.tr
- Görmüş, S. ve Oğuz, D., 2010. Peyzaj karakter haritası hazırlama sürecinde Türkiye için bir durum değerlendirmesi. Peyzaj Mimarlığı 4. Kongresi, Bildiriler Kitabı. TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Yayınları, 2011, Ankara
- Görmüş, S., 2012. Korunan alanlarda peyzaj karakter analizi: Kastamonu-Bartın Küre Dağları Milli Parkı örneği. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Basılmamış), Ankara
- Görmüş, S., 2013. Land use effects on landscape diversity in protected areas. ICOEST'2013-Cappadocia, June 18-2, Urgup, Turkey
- Görmüş, S., Oğuz, D., 2013. Kırsal Yerleşim ve Korunan Alan Arasındaki Etkileşimin Değerlendirilmesinde Peyzaj Karakter Analizinin Rolü: Kapısuyu Havzası Örneği. AÜZF Tarım Bilimleri Dergisi, Cilt 19, Sayı 4, Ankara.
- Guisse, R., 2005. Community-Led Village Design Statements in Ireland. Toolkit 2012. http://www.heritagecouncil.ie/fileadmin/user_upload/Publications/Planning/VDS_Toolkit_2012/Toolkit_Final_Web2.pdf
- Gülçubuk, B., 2006. "Avrupa Birliği ve Dünya'da Kırsal Kalkınmada Ortaya Çıkan Yeni Yönelimler ve Türkiye'nin Uyum Sürecindeki Yaklaşımları", Tekgıda-iş Dergisi, Tekgıda-iş Sendikası Yayın Organı, Sayı:96, Nisan 2006, s. 9-24.
- Güleç, S., 1992. Doğu Karadeniz Bölgesi İçin Yeşil Turizmin Planlama İlkeleri. Doğu Karadeniz Turizmi Konferans Kitabı. S: 71-78. Turizm Bakanlığı Yayını. Ankara
- İnceoğlu, N. ve Aysu, E., 1992. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yayla Turizminin Yapısal Sorunları. Doğu Karadeniz Turizmi Konferans Kitabı. . S:39-42. Turizm Bakanlığı Yayını. Ankara.
- KDMP, 2012. Küre Dağları Milli Parkı, http://www.kdmp.gov.tr/alt_detay.asp?id=1 (Erişim tarihi: 12.03.2012).
- Kimmel, J.R., 1999. Ecotourism As Environmental Learning, Journal of Environmental Education, Winter, Vol:30, 40.
- Kuvan, Y., 2012. "Doğa Koruma Ve Korunan Alanlar", İ.Ü. Orman Fakültesi Yayını, İstanbul.
- Lazarova, T.V., 2010. Analysis of the Benefits of Pan Parks: Rila National Park Bulgaria, Final Thesis Report, Student at NHTV Breda University of Applied Sciences The Netherlands, p.73
- Lise, Y., 2011. Türkiye'nin Orman Sıcak Noktaları. <http://yildiraylise.wordpress.com/2011/04/01/turkiyenin-orman-sicak-noktaları/> (Erişim tarihi: 29.02.2012).
- Marin, M.C., 2010. Türkiye'de Küçük ve Orta Büyüklükteki Kentlerin Kırsal ve Dengeli Bölgesel Kalkınma Üzerindeki Etkilerinin Bir İncelemesi. TUBİTAK Projesi (107K520), Kahramanmaraş
- Özdemir, S., 2012. Kırsal Kalkınmada Kırsal Turizmden Yararlanma Olanakları: Gökçeada Örneği. KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 14 (23): 19-21

- Özden, S. ve Mendeş, M., 2005. The usage of multiple correspondence analysis in rural migration analysis. *NEW MEDIT, A Mediterranean Journal of Economics, Agriculture and Environment* 4: 36–41.
- Simpson, R., 1993. Sustainable Tourism For Europe's Protected Areas-Guidelines and Ways Forward, *The Tourist Review*, No:3, 3-7.
- TBMM, 2015. Türkiye Büyük Millet Meclisi Resmi WEB Sitesi. <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k6495.html>.
- TCMB, 2008. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası. <http://www.tcmb.gov.tr>
- Tekin, A., 1991. Başyazı. *Anatolia Dergisi*. Temmuz-Ağustos Sayısı. S:1.
- Turhan, M.S., 2005. T. C. Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığı Dış İlişkiler Ve Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığı Avrupa Birliği Üyeliği Yolunda Türkiye Kırsal Kalkınma Tedbirleri Uygulama Süreci, Uzmanlık Tezi, Ankara.
- TÜİK, 2015. T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Verileri. <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>
- TÜİK, 2014. Türkiye İstatistik Kurumu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları. <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>
- Türker, N. ve Çetinkaya, A., 2009. Batı Karadeniz Bölümü Ekoturizm Potansiyeli. Detay Yayıncılık. 630 s.
- UNDP, 2010. Küre Dağları Millî Parkı Ziyaretçilere Açıldı, *Yeni Ufuklar Dergisi*, UNDP Aylık Haber Bülteni, Sayı:56.
- Uzunpınar, A., 2008. Katılım Öncesi AB Kırsal Kalkınma Politikası Ve Türkiye' de Uygulanacak IPARD Programı Kapsamında Proje Hazırlama, Değerlendirme Ve Seçim Süreci, Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, AB Uzmanlık Tezi.
- Wight, P. A., 1993. Sustainable Ecotourism, *The Journal of Tourism Studies* 4(2), 54-65.
- WORLD BANK, 2001. *A Revised forest strategy for the World Bank Group. Draft*. Washington, DC, USA, World Bank.
- WWF, 2010. Sürdürülebilir Turizm Gelişim Stratejisi (KDMP), Rapor: Andrei Blumer, WWF-Türkiye.

EK-1: MAJELLA MİLLİ PARKI TEKNİK İNCELEME RAPORU

Proje ekibinden 5 katılımcı ile İtalya Abruzyo Bölgesi'nde bulunan Majella Milli Parkında teknik inceleme yapılmıştır. Teknik incelemeye ilişkin hazırlanan detaylı raporun özeti aşağıda aktarılmıştır.

Majella Milli Parkı (İtalyanca: *Parco Nazionale della Majella*) İtalya'nın Abruzzo bölgesindeki Chieti, Pescara ve L'Aquila kentleri sınırlarında yer almaktadır. 740. 95 Km² alana sahip olan parkın en yüksek noktası 2.273 m ile Amaro Dağı dır (Monte Amaro).

120 milyon yıl önce oluşmuş olan alanda, yoğun kireç taşı bulunmaktadır. Buna bağlı olarak da yoğun bir bitki örtüsü gelişmiştir. 2120 bitki türü bulunmaktadır. Adriyatik Denizi'ne bakan bakı nemli, diğer bakılar daha az nemlidir. Alanda farklı yüksekliklerde platolar bulunmaktadır. Platolarda biriken sular geçirimsizlik nedeniyle mevsimsel olarak göl oluşturmaktadır. Alanda paleotik dönemlerden kalan mağaralar yarasalar için önemli barınaklardır. 1800 m yüksekliğe kadar kayın ağacı, 1800-2300 m arasında *Pinus mugo* (*Mugo Çamı*) ve 2300 m den sonra alpin kuşağı yer almaktadır.

Park Tesisleri

Parkta farklı yerleşim birimlerinde çok sayıda müze ve ziyaretçi merkezi vardır. Bu merkezler park alanı içinde farklı yerleşim birimlerine dağıtılmıştır. Bu merkezler ile yaban yaşam alanı ve botanik bahçelerinde çeşitli eğitim çalışmaları yapılmaktadır.

225

Milli parkta toplam 600 km.'lik hiking (uzun doğa yürüyüşü) parkuru vardır. Parkta; dağ bisikleti, atla gezinti, kayak krosu, tırmanma, doğa yürüyüşü gibi aktiviteler yapılmaktadır.

Milli park yönetiminin şu an kullandığı idari binalar, eğitim tesisleri ve müzelerin birçoğunun daha önce ormancılık yönetiminin kullandığı, sonradan park yönetimine devredilen binalar olmasının yanı sıra; şu an kullanılan misafirhane, konferans salonu ve bazı müzelerin milli park ilanından sonra inşa edildiği belirtilmiştir.

Parktaki yolların tamamına yakını kaliteli sıcak asfaltla kaplıdır. Fakat, bazı yerlere motorlu taşıtlarla girilmesine izin verilmemekte, buralarda ancak yürüyüş, bisiklet sürme vb. etkinliklere izin verilmektedir.

Centro Visitatori "Paolo Barroso"- Riserva Naturale Valle Dell Orfento (Orfento Vadisi Doğa Rezervi Ziyaretçi Merkezi): Tarihi ve şirin bir kasaba olan Caramanico Terme'de bulunmaktadır. İçinde hem Doğa Tarihi Müzesini barındırmakta, hem de ziyaretçi merkezi tarafından kullanılmaktadır. İçinde ziyaretçilerin konaklayacağı bir pansiyon da barındırmaktadır. Müzede milli parkta bulunan materyaller dönemsel olarak sınıflanmış ve kullanım biçimleri açıklanmıştır. Malzemenin bulunduğu alanı belirten harita üzerine

numaralar ve malzemenin 3B (Üç boyutlu) görüntüsü verilmiş, numaralar lejant bölümünde açıklanmıştır.

Palena Tren İstasyonu: Palena Tren İstasyonu, günde 5 trenin uğradığı bir istasyondur. Bu istasyon aynı zamanda 1250 m yüksekliğinde olduğu için Avrupa'nın en yüksek ikinci tren istasyonudur. Milli park yönetimi tarafından daha önce tren yolcularının kalması için yapılan bir hostel onarılmış ve turistlerin konaklaması için düzenlenmiştir. Hostel aynı zamanda milli park için bir ziyaretçi ve yönetim merkezi olarak kullanılmaktadır.. Bu proje kapsamında istasyon binası da restore edilmiştir. Eski istasyonun deposu bisikletçiler için bisikletlerini bırakacakları bir alana dönüştürülmüştür. Mili park müdürlüğü istasyonu mülkiyeti ile birlikte satın almış sadece restorasyon için 500 bin Euro kaynak kullanmıştır. Bu projenin tamamı İtalya devleti tarafından finanse edilmiştir.. Eski istasyon deposunun bir kısmı at ahır olarak restore edilmiş ve bu ahırın inşası atla gezinti projesinin bir parçası olduğu için dağ birlikleri tarafından maddi olarak desteklenmiştir.

Milli park ile ilgili bütün düzenlemelerde engellilerin dikkate alındığı göze çarpmaktadır. Örneğin, Palena İstasyonu ziyaretçi merkezinde yapılmış olan banyoda engellilerin rahat banyo yapacağı imkanlar oluşturulmuştur.

Museo Dell Orso Marsicano (Ayı Müzesi): Abruzyo bölgesinde bulunan 35 adet Marsicano kahverengi ayısının 5 tanesi Majella Milli Parkı sınırları içinde yaşamaktadır. Fakat, bu sayının azlığına rağmen milli park sınırları içindeki Palena kasabasında bir ayı müzesi açılmıştır. Bu müzede çizgi film kahramanı aylardan, sembolleşmiş aylara, ayların beslenmesinden, yaşam ortamlarına kadar görsel malzemeler içeren bilgiler verilmektedir. Ayrıca, müzede ayı iskeletleri, içi doldurulmuş ayılar da bulunmaktadır.

Dağ Keçisi Üretim Sahası: Milli park içinde İspanyadakine benzeyen bir dağ keçisi türü vardır. Apenin Dağ Keçisi adındaki bu dağ keçisi türü, 20 yüzyılın başlarında oldukça az sayıya düşmüş, Abruzyo Milli Parkı içinde sağ kalan çok az sayıdaki dağ keçisinden 20 tanesi, 1990'lı yıllarda Majella Milli Parkı'na da getirilmiş ve şu anda milli park içinde 300 sayısına kadar ulaştırılmıştır. Bu dağ keçilerinin sayısını arttırmak için: Lama Dei Peligni'de bir üretim sahası oluşturulmuştur. Buradaki keçilerin bütün hareketleri park yönetimi tarafından izlenmekte, sahaya tematik turlar düzenlenmekte ve çeşitli eğitim etkinlikleri yapılmaktadır.

Lama Dei Peligni Arkeoloji Müzesi: Yöredeki arkeolojik kalıntıların sergilendiği Arkeoloji Müzesi'nde aynı zamanda botanik bahçesi de vardır. Burada tarihi dönemlere ilişkin canlandırmalar vardır. Örneğin burada Neolitik döneme ait çatısı sazdan evler de vardır.

Botanik bahçesinde bir tohum bahçesi vardır. Tohum laboratuvarında etno-botanik araştırmalar yapılmaktadır.

Pretero Çevre Eğitimi Okulu: Daha önce ilkokul olan bir bina 1996'da doğa eğitimine ayrılarak, özellikle çocuklara doğa eğitimi verilmeye başlanmıştır. Bu kurum 3-4 kişinin işleri gördüğü bir aile işletmesi şeklinde çalışmaktadır. Burada sulak alanlar, ormanlar, biyolojik çeşitlilik, evrim ve buna benzer konularda eğitimler verilmekte ve laboratuvarında çeşitli laboratuvar donanımlarının kullanımı öğretilmektedir (Örneğin; pusula, mikroskop vs.). Mikroskoptan ekrana yansıtılan bir sistemle bitkiler, böcekler, hayvanlar incelenmekte, tohumların nasıl uçtuğu öğretilmekte, evrim hakkında bilgiler verilmektedir. Biyolojik evrim laboratuvar koşullarında anlatılmaktadır. Ayrıca çeşitli fosiller ve kayalar tanıtılmakta, Majella bölgesinin tektonik gelişimi hakkında bilgiler verilmektedir. Burada çocuklar taş ve fosillere dokunabilmektedir. Bu kamplara İtalya'nın tümü ve Avrupa'nın diğer ülkelerinden çocuklar gelmektedir.

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen çocuklar çevre konusunda çalışan sivil toplum örgütleri aracılığı ile buraya gelmektedir. İtalya'da bu işi Legambiente adlı çevre örgütü üstlenmektedir. Yakın yöredeki öğrenciler sene içerisinde gününbirlik geldikleri gibi yaz kampına da katılmaktadır. Yaz kampları içinde nehirde yüzme, trekking, doğa gezisi gibi etkinlikler de vardır. Buradaki organizasyonda 3 eğitimci ve 3 lojistik destek elemanı görev yapmaktadır. Bu eğitim merkezi bölgesel çevre yönetiminin desteğini almaktadır. Örneğin bazı öğrencilerin kampa katılım ücretleri bu merkez tarafından karşılanmaktadır. Eğitim binasının restorasyonu aşamasında AB'den de destek sağlanmıştır.

Pretero Kurt Yönetim Alanı: Milli parkta 70 bin ha.'lık sahada toplam 85 kurt bulunmaktadır. Bu oran park yönetimi tarafından dünyanın en yoğun oranı olarak kabul edilmektedir. Milli Park içinde kurt yönetiminin başarılı olabilmesi için halkın bu konuda bilinçlenmesinin çok önemli olduğu belirtilmektedir. Küçükbaş hayvanlara zarar verdikleri için kurtlar halk tarafından sevilmemekte, öldürülmek istenmektedir. Halbuki yapılan araştırmalar kurtların %95 oranında yaban hayvanları ile, sadece %5 oranla evcil hayvanlarla beslendikleri ortaya çıkmıştır. Bunun halka anlatılması için kurt yönetim alanı da örnek saha olarak kurulmuştur.

Şu an üç adet kurdun bulunduğu Pretero Kurt Yönetim Alanı'nda, kurtlar insanların gözü önünde yaşamaktadır. Kurtlar konusunda milli park yönetimi ile yöre halkı arasında şu an için herhangi bir çatışma yoktur. Fakat böyle bir çalışma olması durumunda milli park yönetiminin neler yapması gerektiğine dair araştırmalar sürdürülmektedir. Milli park yöneticileri, kurt yönetim alanında bulunan kurtların yaban hayatına kazandırılmasına hazırlık alanı olmasından çok, halkla ilişkileri sağlayan bir gösteri alanı olduğunu kabul etmektedir.

Majelatta: Majelatta, 1700 m yüksekliğinde aynı zamanda kış turizmi aktivitelerinin yapıldığı bir dağdır. Milli parkın kurulmasından önce oluşturulmuş bir kış turizmi merkezi olan alanda kışın kayak, yazın da atla gezinti, bisikletle tırmanma, doğa yürüyüşü gibi etkinlikler yapılmaktadır. Majelatta, küçük Majella anlamına gelmektedir. Burası orta İtalya'daki birçok şehire yakındır ve insanlar bu şehirlerden kışın ve yazın farklı amaçlarla buraya gelmektedir. Alan üzerinde oluşan yoğun talep nedeniyle alanda yeni turizm tesisleri kurulmak istenmekte, fakat park yönetimi buna izin vermemektedir. Alanda bir otel bulunmakta, diğer oteller telesiyenin ulaştığı aşağıdaki yerleşim bölgelerinde bulunmaktadır. Bu telesiyej 200 metreden 1200 metreye çıkan uzun bir telesiyejdir. Konaklama tepede değil aşağıda yapılmaktadır. Alanda yapılmış olan bazı tesisler milli park ilanından sonra yıkılmıştır. Alanda İtalya İçişleri Bakanlığı tarafından yapılmak istenen bir konaklama tesisi park yönetimince durdurulmuş ve mahkeme süreci sonunda yıkılması beklenmektedir. Bu dağın zirvesine doğru giden ve çift şeritli olan yol kapatılmış ve tek şeritli hale düşürülmüştür. Bu yolu sadece park yönetimine ait araçlar kullanabilmektedir. Diğer kullanıcılar bu alana motorlu araçla değil yaya, atla ya da bisikletle girebilmektedir. Kış turizmi alanı yazın hayvan otlatmada kullanılmaktadır.

İtalya'da Milli Parklarda Oluşturulan Koruma Zonu: Majella Milli Parkı'nda Bölgeleme İtalya korunan alan sistemine göre ve PANPark kriterleri dikkate alınarak yapılmıştır:

228

- Zone A: Çekirdek korunan alan bölgesidir.
- Zon B: Yapılaşma izni var.
- Zon C: Pek çok aktivite yapılabilir. Tarım alanlarının en yoğun olduğu bölgedir.
- Zone D: Yerleşimlerin olduğu zondur.

İntegral Rezerv Alanları (A): Bu alanlar ekoloji, doğa ve peyzaj bakımından mutlak korunması gereken en hassas bölgelerdir. Burada doğal çevre eksiksiz olarak tamamen korunurken, alanın doğal değerlerine zarar verecek hiçbir faaliyete izin verilmez. Hiçbir şekilde dokunulmayacak alanlar. Ancak, bu alanlara park yönetiminden izin alabilenler, görevli rehberler eşliğinde girebilmektedir (Öztürk, 2014).

Genel Rezerv Alanları (B): Bu alanlarda yeni bina inşası, var olan binaların genişletilmesi ve arazinin şeklini değiştirecek çalışmalarda bulunmak yasaklanmıştır. Genellikle yaylacılık yapanların geçici binalarını barındırmaktadır. Tarım ormancılık ve hayvancılık gibi insan faaliyetleri park yönetiminin kontrolü altındadır (Öztürk, 2014).

Koruma Zonu (C): Bu alanlarda park yönetimi tarafından belirlenmiş kriterlere uygun olarak, biyolojik tarım yöntemlerine uyan geleneksel kullanıma izin verilir. Bu bölgelerde yıllardan

beri yaşamakta olan insanların yaşama mekanları ve yaşayış şekilleri koruma altına alınır (Öztürk, 2014).

Ekonomik ve Sosyal Gelişim Alanları (D): Bu alanlar aynı ekosistemin bir parçasını kapsayan, insan etkisi tarafından daha fazla değişime uğramış, parka gelen ziyaretçilerin kullandığı, kültürel ve rekreasyonel faaliyetlerin en yoğun yapıldığı yerlerdir. Yerleşim alanları da bu zonda bulunmaktadır (Öztürk, 2014).

Milli Park Yönetimi

Milli parkın merkez ofisleri 13.yy'dan kalma eski bir manastırda bulunmaktadır. 18.yy'da depremden sonra restore edilmiş ve cezaevi yapılmış olan bina 2010 yılında çeşitli kurumlara tahsis edilmiştir. Bunlardan biri de milli park yönetimidir.

Milli parktaki 53 çalışanın çoğu teknik eleman ve uzman personelden oluşmaktadır. Ayrıca geçici personel istihdam edilebilmektedir.

Milli Park Yönetim Planı

Milli Park içinde 4 küçük yerleşim bulunmakta ve bu yerleşimlerin tamamında 39 köy bulunmaktadır. Milli park, A, B, C, D zonlarına ayrılmaktadır. Tarım aktivitelerinin en yaygın olarak bulunduğu zon C zonedir.

229

Yerleşimlerin planları ve milli park planları arasında uyumsuzluklar olabilmektedir. Milli park yönetim planının tamamı Resmi Gazete'de yayınlanmaktadır. Milli park yönetim planı 10 yılda bir yenilenmektedir.

Bazı kısıtlar Milli Park'ta nelerin yapılabileceğini göstermektedir. Yerel halk, belediyeler, iller, valiliklerden oluşan katılımcılar isteklerini bildirir. Plan 40 gün askıda kalır ve her vatandaş planla ilgili görüşlerini aktarır. Bu süreçten sonra taraflar bir araya gelir ve tartışır. Bu nedenle bu süreç uzun ve zordur. En zor olan ise D bölgesinin planlanmasıdır. Çünkü D zonunda belediyeler bulunmaktadır. Park yönetimi yeterince tartışıldıktan sonra planı askıdan alır ve sonra bölgeye gönderir. Bölge yetkilileri planı imzalar veya imzalamaz. Bölge imzaladıktan sonra artık her şey plana göre yapılmaktadır. Belediye herhangi bir değişiklik önerirse Milli Park ofisi ve bölgenin onayı gerekmektedir.

Milli Park'ın D Bölgesi'nde bulunan bir kasaba olan Caramanico Terme Belediye Başkanı Simone Angelucci'nin verdiği bilgilere göre; Caramanico Terme sınırları içinde A zonundan D zonuna kadar olan alan var. Milli Parkın içinde ve dışından kalan yerlerde kentsel plan yapılmaktadır. Fakat Milli Park içinde ve yakın çevresinde yapılacak kentsel planın önce Milli

Park yönetimine sonra da bölgesel yönetime sunulması gerekmektedir. Milli Park yönetimi %20 yoğunluktan fazla yerleşime izin vermemektedir.

Milli Park yönetimi, belediyenin Milli Park sınırlarındaki kararlarına karışabilmektedir. Fakat belediye sürecine karışmamaktadır. Zaten Belediye Kanunu kapsamında aykırı bir şey yapılmamaktadır. 30 yıldır yeni bir kentsel plan bulunmamaktadır. 2014 yılında %20 kuralına uygun yeni bir kentsel planlama yapılmaya başlanmıştır.

Milli Park, bölge yönetimi ve belediye ortak çalışma yürütmek durumundadır. Kurumsal bir enstitü yapısı vardır. Plandan sorumlu taraflar bir masada toplanarak düşüncelerini paylaşmaktadır. Bir önceki dönemin Milli Park yönetimi başkanı planla ilgili düşüncelerini paylaşmamaktadır.

Endüstri ve ticari anlamda milli park içindeki ormanlardan yararlanılamamaktadır. Milli Park sınırları içerisinde avcılık yapılamamaktadır. Domuz, avcılık yapan yerliler için önemli bir gelir kaynağıdır. Domuz avcılığından üretilen etlerin satılması, Milli Park'a gelir getirebilecektir. Ancak popülasyonun dengede tutulması için avcılarının Milli Park yönetiminin getireceği kurallara uygun avlanması gerekmektedir.

Denetleme/Koruma sistemi: İtalya'da milli parklarda yerleşimler milli park'ın içindedir. Milli parkın yönetimi Milli Park Müdürlüğü'ndedir. Milli parkta koruma çalışmaları ormancılık teşkilatı ve jandarma ile birlikte yapılmaktadır. Milli park yönetiminin ortaya koyduğu yönetim planlarına ormancılık yönetimi de uymak zorundadır.

İtalya'da 5 farklı polis tipi var. Amaçları milli parkları korumak olan Ormancılar bunlardan biridir. Milli park kontrol mekanizması orman koruma görevi yapmaktadır. MP yönetimi ile birlikte çalışmaktadırlar. Ancak esas olan MP yönetimin koyduğu kurallardır. Ormancılar hem sınır içi hem de sınır dışından sorumludurlar. Ormancıların milli parktaki sorumlulukları:

- Milli park yönetimin verdiği görevleri yerine getirmek
- Parkı kontrol etmek.

Her iki kurum arasındaki işbirliği iyi olduğu için kontrol mekanizması iyi işlemektedir.

Halkın MP algısı: MP çekirdek zonunda 4 köy bulunmaktadır. Yerel halk ve MP arasında uyulması gereken kurallar nedeniyle sorunlar bulunmaktadır. En önemli sorun yapılarla ilgilidir. Yapı onarımında hem belediye'den hem de MP yönetiminden izin alınması gerekmektedir.

Diğer bir sorun yaban yaşamı ile birlikte yaşama sorunudur. En çok yaban domuzu zararları görülmektedir. Kurt sayısı çok fazla ve küçükbaş hayvanlara zarar vermektedir. MP bu verilen zararın tamamını karşılamaktadır. Tarım alanlarına zarar verilmesi durumunda zarara uğrayan yer kadar, hayvanlar zarara uğramışsa zarar gören hayvan sayısı kadar zararları karşılanmaktadır. .

Ziyaretçi Merkezleri ve Acenteler

Milli parkta dört ayrı tur acentesi (turizm veya ziyaretçi merkezi-toriste center) vardır. Bunlar özel kurumlardır. Bu acenteler milli parkın farklı bölümlerinde yetkilendirilmiştir. Yapacakları etkinlikleri, getirecekleri ziyaretçi sayısını milli park müdürlüğüne önceden bildirirler.

Bu merkezlerin açılmasında milli park müdürlüğü yardımcı olmakta ve teşvik etmektedir. Daha sonra bu kuruluşlar kendi imkanlarıyla çalışmalarını yönlendirmektedir. Ziyaretçi merkezi ve müzeyi yapmak özel sektör için pahalı olduğundan bunları devlet yapmaktadır ve işletmeyi özel sektöre devretmektedir. Milli park yönetimi bu acentelere hem ziyaretçi merkezi-müze vermekte hem de bu acenteleri proje bazında desteklemektedir. Örneğin; Milli Park Müdürlüğü bu acentelere her yıl 6 bin euroya kadar destek sağlıyor (Müdürlüğün bu acentelerden kira alıp almadığı yapılan görüşmelerde açıklığa kavuşturulamamıştır).

231

Her yıl milli park çalışanları ve özel kuruluşlar düzenli toplanıyor. Milli park hakkındaki bütün gelişmeler konusunda bilgilendiriliyorlar. Her topluluk bir proje hazırlayıp milli park müdürlüğüne sunuyor. Milli park müdürlüğü projeyi kabul edince uygulamaya geçiyor. Proje başarılıysa süresi uzatılıyor. Yılda 15 bin kişi Caromanico Terme'deki "Centro Visitatori "Paolo Barroso" ziyaretçi merkezi-müzeyi ve milli parkı ziyaret ediyor. Ayrıca 5 bin kişi milli parkı ziyaret etmese de bu merkezi ziyaret ediyor.

Yaban Hayatı

Yaban hayatı şu şekilde izlenmektedir:

- GPS sinyalleri,
- İz takibi,
- Tel örgü takılan materyallerden-kıl vb. tanıma,
- Fotokapan/ video kaydı ve fotoğraf.

Şu türlerin izleme çalışmaları yapılmaktadır:

Kurt- Milli parkta kurt popülasyonu yoğundur. Yellowstone (Amerika) parktaki kurt popülasyonu kadar burada kurt vardır. Kurtlar 16 rotada 121 noktada sistematik şekilde izlenmektedir. 7 rotada 45 noktada yavrular izlenmektedir. Yapılan izlemeler sonucu kurtların %60'ı domuz, %10'u geyik ve karaca gibi yaban hayvanlarıyla beslenmekte, sadece % 5'i koyunla beslenmektedir.

Ayılar-Marsicano ayısı yöreye özgüdür. Bu ayıların yoğunluk ve dağılımları üzerinde çalışılmaktadır. Ayıları kışın takip etmek daha kolaydır. Ayak izinden yaşı büyük ayılar tür tespit edilmektedir. Diğer bir yöntem tüylerinden alıp, laboratuvarında incelemektir. Bu yöntemde daha detaylı bilgilere ulaşılmaktadır.

Dağ Keçileri-Yılda iki kez yapılan bir çalışma ile sayıları tespit edilmektedir. Bölgeleme ile yaşam alanları ve üreme alanları belirlenmiştir. Sayıları gittikçe artmaktadır. 1995'de doğal olmayan türleri de doğaya bırakmışlardır. Geçen temmuz ayında 1000'in üzerinde dağ keçisi saptanmıştır. İzlenen diğer türler şunlardır: Geyik, Yaban Domuzu, Kartal, Atmaca ve Amfibiler.

232

Milli parktaki önemli çatışmalardan biri yaban yaşamıyla ilgilidir. Alageyik, dağ keçisi, Marsicano Ayısı ve kurt sadece bu yörede yaşayabiliyor. Yaban domuzu tarım alanlarına, kurtlar ise evcil hayvanlara zarar vermektedir. Milli park yönetimi bu zararın tamamını karşılamaktadır. Yönetim, zararı iki şekilde karşılayabilmektedir: zarar gören hayvanın bedeli kadar para ödemek ya da hayvan vermek. Bu uygulama İtalya'da sadece Majella Milli Parkında yapılmaktadır.

AB'nin Life Programı kapsamında geliştirilen bir projeye vatandaşa zarar gören hayvan sayısı kadar hayvan verilmektedir. Life Programı şu şekilde işlemektedir: bu proje kapsamında çiftçilere hayvancılık projesi kapsamında teşvik verilmektedir. Çiftçi bu teşviğin geri ödemesi için aldığı hayvanların yeni doğan yavrularının %25'ini milli parka vermektedir. Park yönetimi de kurtların vd. yaban hayvanlarının zarar verdiği hayvan sayısı kadar vatandaşa, bu çiftçilerin milli park yönetimi için yetiştirdiği hayvanları vermektedir.

Parkın bütün planlama ve uygulama mevzuatına internet ortamında ulaşılabilir. Şu anda kullanılan yazılım bütün milli parklar tarafından kullanılabilir şekilde hazırlanmıştır. Tazminat ödemesi, orman memurlarının online olarak doldurdukları belgeler üzerinden

yaşanmaktadır. Bu zararların toplamı yıllık raporlara yansımaktadır. Bu istatistikler sayesinde etkin zararlar belirlenmekte ve bu zararlara karşı önlem alınmaktadır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) sayesinde zararın nerede olduğu haritalanmaktadır. Haritalama ve koordinatlama işlemleri takip işlemlerini kolaylaştırmakta ve hızlandırmaktadır.

Yaban hayvanlarının tarımsal üretime verdiği zararları önlemek için normal çit veya elektrikli çit kullanılmaktadır. Kullanılacak çitin tipi zararın seviyesine ve raporlara göre belirlenmektedir.

Normal çit maliyetinin %70-80'ni, elektrikli çit maliyetinin tamamı milli park müdürlüğü tarafından karşılanmaktadır. Çitin uygulanıp uygulanmadı ve denetimleri milli park müdürlüğüne yapılmaktadır.

Yenilikçi uygulamalardan biri olan hassas sensörlü ses sistemleri üzerine çalışmalar devam etmektedir. Bu sistem yaban hayvanlarının yaklaştığını haber veren otomatik ses sistemine sahiptir. Sistem patates, domates gibi ekonomik değeri yüksek ürünlerin yetiştirildiği alanlarda denenmektedir.

Yerleşim Sorunları

233

Milli park yönetiminin yöre halkıyla yaşanan çeşitli sorunlar vardır. Bu sorunlar milli park yönetiminin belirlediği bazı kurallara halkın uymak istememesinden kaynaklanmaktadır. Milli park sınırları içindeki yerleşimlerde (bütün zonlarda A, B, C, D) evlerin onarımı için sadece belediyeden değil, milli park yönetiminden de izin almak gerekmektedir. İzin süreci büyük sorunlara neden olmaktadır. Bu sorunu gündeme getiren Caramanico Terme Belediye Başkanı Simone Angelucci; yerleşimlerde plan yapmak için belediye, milli park yönetimi ve bölgesel yönetimin işbirliği yapması gerektiğini savunmaktadır. Simone'ye göre: planlar var ancak plan yapımında objektif parametrelere uyulmamaktadır. Caramanico Terme'nin imar planını kabul ettirmek 4-5 yıl gibi uzun bir zaman aralığında gerçekleşebilmiştir.

Milli park yönetiminin D zonu'nda da olsa köyün tüm yapılanmasından sorumlu olması ve karşılıklı anlaşma ile belediyelerle plan yapması, milli park yönetiminin sahip olduğu yetkilerin gücünü gösteren en önemli göstergelerden biridir.

Analiz Çalışmaları: Analiz çalışmaları kapsamında 30'dan fazla analiz haritası bulunmaktadır. En önemli harita zonlama/bölgeleme haritasıdır. Milli Park yönetimi ile ilgili bazı özel kısıtlamalar vardır. Bölgelere/zonlara göre maddeler/yapılacaklar veya yapılamayacaklar sıralanmaktadır. İnsan aktiviteleri sınırlı olarak gerçekleşmektedir. En çok

kontrol edilen alan olan A Zonu'nda turistik faaliyetler gerçekleşmektedir. Fakat A Zonu'nun bazı bölgeleri sadece araştırma amaçlı kullanılmaktadır.

B Zonu: A Zonu ile C Zonu arasındaki geçiş zonudur. B Zonu mevzuat açısından tampon bölgesi olmak zorundadır ancak bu parkta henüz tamamlanmamıştır.

